

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE ZLÍNSKÉHO KRAJE

2021

Regionální statistiky

Zlín, 31. 10. 2022

Kód publikace: 330129-22

Č. j.: CSU-011437/2022-8401

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu ve Zlíně

Ředitel odboru: Hana Hrubáňová

Kontaktní osoba: Hana Stryjová, e-mail: hana.stryjova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 163
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-3272-5 (brožováno)

ISBN 978-80-250-3273-2 (pdf)

© Český statistický úřad, Zlín, 2022

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	8
Územní změny, sídelní struktura	8
Vývoj počtu obyvatel.....	9
Demografické události, naděje dožití	13
Věková struktura, index stáří	20
2. Sociální vývoj.....	23
Zaměstnanost, ekonomická aktivita	23
Nezaměstnanost.....	27
Příjmy a životní podmínky domácností.....	32
Mzdy	34
Úplné náklady práce.....	36
Vzdělávání	37
Zdravotnictví, nemocenské pojištění	38
Sociální zabezpečení	41
Důchody, důchodci	43
Kriminalita, dopravní nehody, požáry	46
3. Ekonomický vývoj	50
Makroekonomický rámec.....	50
Místní rozpočty	53
Věda, IT	54
Ekonomické subjekty.....	57
Zemědělství	60
Lesnictví	63
Průmysl.....	64
Energetika	66
Stavebnictví, stavební povolení.....	67
Bytová výstavba	70
Doprava	71
Cestovní ruch	72
4. Životní prostředí.....	75
Půdní fond	75
Chráněná území	77
Ekologické zemědělství	78
Vodovody a kanalizace.....	78
Emise.....	81
Odpady	82
Výdaje na ochranu životního prostředí	83
5. Mezikrajské srovnání	85
Demografický vývoj	85
Sociální vývoj.....	87
Ekonomický vývoj.....	90
Životní prostředí.....	96
Tabulková příloha	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj	102
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	103
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	104
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí	105
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Zlínského kraje v letech 2001–2021	107
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Zlínského kraj – demografický vývoj.....	108
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínského kraj – sociální vývoj.....	109
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Zlínského kraj – ekonomický vývoj.....	112
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Zlínského kraj – životní prostředí.....	114
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v letech 2011, 2016 a 2021	115
Zkratky krajů a okresů	118

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší kvantifikovaný obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Zlínského kraje v roce 2021, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2016). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji České republiky. Mimo to jsme opět zařadili také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat, v době uzávěrky v některých oblastech nebyly ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2021. Proto v některých tématech (především makroekonomika a některé sociální statistiky) uvádíme časový pohled pouze do roku 2020.

Území České republiky se podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. Na úrovni krajů naopak k žádné územní změně nedošlo.

Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili jsme se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Jak už je naším zvykem, obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou naleznete zpracované i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Zařazen je rovněž dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od roku vzniku současné podoby krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění však můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz>, případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese www.zlin.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Zlínského kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Zlínského kraje, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2022. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- V roce 2021 nastal ve Zlínském kraji celkový pokles počtu obyvatelstva o 1 286 osob, který způsobil pouze vliv přirozeného úbytku. Celkové snížení počtu obyvatelstva se nejvíce projevilo v okrese Kroměříž, kde ubylo 417 osob.
- Index rozvodovosti dosáhl hodnotou 41,0 % svého dvacetiletého minima a míra sňatečnosti 4,6 ‰ měla třetí nejvyšší hodnotu mezi kraji.
- Úmrtnost vzrostla na dosavadní maximum 13,9 ‰. V kraji zemřelo 7 984 osob, nejvíce za posledních 20 let.
- Průměrný věk 43,6 let dosáhl v roce 2021 nejvyšší úrovně v kraji a zároveň v republice. Index stáří měl maximální a republikově třetí nejvyšší hodnotu 140,8 a index ekonomického zatížení 58,6 byl na nejvyšší úrovni od roku 2001.

Sociální vývoj

- Pracovní síla postupně klesá, počet ekonomicky neaktivních osob roste. Ze 490,4 tis. osob ve věku 15 a více let tvořilo pracovní sílu 57,4 % a 42,6 % představovaly ekonomicky neaktivní osoby. Zvyšuje se zastoupení osob ve věku 45 a více let, pracovní síla tedy stárne.
- Ve Zlínském kraji bylo na konci roku 2021 registrováno úřady práce celkem 10 957 uchazečů o zaměstnání. Meziročně došlo ke snížení jejich počtu o 14,5 %, což představuje 1 862 osob. Vzrostl počet volných pracovních míst v evidenci úřadu práce na 13 804, z toho 1 168 bylo pro osoby se zdravotním postižením. Na 1 volné pracovní místo připadlo 0,8 uchazečů, zatímco v roce 2016 to byli 3 uchazeči.
- Průměrná hrubá měsíční mzda zjištěná výběrovým šetřením mezd byla po většinu sledovaného období třetí nejnižší, v roce 2021, kdy dosáhla 36 641 Kč, druhou nejnižší mezi kraji. Na stejnou pozici řadí Zlínský kraj v posledních třech letech i hodnota mediánu mezd.
- Průměrný čistý roční peněžní příjem domácnosti kraje v přepočtu na osobu činil 220,1 tis. Kč a v mezikrajském srovnání byl nejnižší. Téměř čtvrtina domácností uvedla, že se svými peněžními příjmy vycházela snadno nebo velmi snadno.
- Zvýšil se počet žáků základních škol i studentů středních škol a konzervatoří v denním studiu. Naopak pokles nastal u studentů vyšších odborných škol, jejich počet klesl ve sledovaném období o 16 %. Počet studentů vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji klesl o 11,4 % na 15,4 tis. osob. Na vysoké škole ve Zlínském kraji v roce 2021 studovalo 8,4 tis. osob, tedy téměř stejný počet jako v roce 2016.
- Výdaje na dávky nemocenského pojištění v roce 2021 dosáhly 2 858,8 mil. Kč, z toho 71 % představovaly výdaje na nemocenské. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti bylo ve sledovaném období v mezikrajském srovnání nejvyšší nebo druhé nejvyšší, v roce 2021 dosáhlo 6,660 %.
- Hodnota vyplacených dávek sociálního zabezpečení v roce 2021 se meziročně snížila na 2 316,4 mil. Kč. Největší část (79,0 %) představoval rodičovský příspěvek.
- V roce 2021 nějaký druh důchodu pobíralo 167,8 tis. osob, což představuje meziroční pokles o 0,5 % a proti roku 2019 pokles o 1,0 %. Na starobní důchod (včetně souběhu s vdovským/vdoveckým důchodem) mělo v kraji nárok 138,4 tis. osob, z toho bylo více než 60 % žen. Průměrný starobní důchod sólo byl v roce 2021 u mužů 16 706 Kč a 13 860 Kč u žen.

Ekonomický vývoj

- Na republikové hodnotě HDP se kraj podílel 4,6 % a mezi kraji se jedná o pátý nejnižší podíl. V přepočtu na obyvatele dosáhl hodnoty 452,7 tis. Kč a v mezikrajském srovnání řadil kraj na 6. místo. Ve srovnání s republikovým průměrem představoval 85,1 % jeho hodnoty. Pokles zaznamenala i regionální hrubá přidaná hodnota (o 1,1 %) na 239,5 mld. Kč.
- Celkové příjmy Zlínského kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí po konsolidaci po celé sledované období plynule rostly, v roce 2021 dosáhly částky téměř 33,1 mld. Kč. Výdaje představovaly 32,0 mld. Kč a 81 % z nich tvořily běžné výdaje.
- Výdaje na vědu a výzkum proti roku 2019 v roce 2020 klesly o 4,4 % na 3 621 mil. Kč. Mzdové výdaje představovaly 55,2 % těchto výdajů. Výdaje na VaV dosáhly 3 621,2 mil. Kč a 89,9 % směřovalo do podnikatelského sektoru. Počet pracovníků vzrostl za celé období o více než pětinu na 2 834 osob (přepočteno na plně zaměstnané).
- Podíl domácností s přístupem na internet vzrostl ve sledovaném období na 82,8 %. Ze všech obyvatel ve věku 16 a více let využívá internet 81,1 %. Výrazně se zvýšilo nakupování přes internet, využívaly ho dvě třetiny obyvatel starších 16 let.
- Na konci roku 2021 bylo ve statistickém Registru ekonomických subjektů evidováno 145 404 ekonomických subjektů, což představovalo 4,9 % ze všech ekonomických subjektů v ČR. Nejpočetnější právní formou byly fyzické osoby (115 056) a 92,7 % z nich tvořily osoby podnikající podle živnostenského zákona. Právnických osob bylo 30 348 a představují zhruba pětinu z celkového počtu ekonomických subjektů.
- Objem zemědělské produkce (vyjádřený v běžných cenách) vzrostl meziročně o 10,9 % na 6 189 mil. Kč v roce 2020. V přepočtu na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy činil objem zemědělské produkce v kraji 40,4 tis. Kč a mezi kraji to byla 6. nejvyšší hodnota. Více než polovinu v celkové hodnotě představuje rostlinná produkce, která dosáhla 3 526 mil. Kč.
- Průměrný počet průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje) se snížil na 179 a zaměstnáno v nich bylo 51 141 osob, což je o 3,6 % méně než v roce 2016. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (bez DPH) se po propadu v roce 2020 opět zvýšily, a to na 188 606 mil. Kč.
- Výroba elektrické energie v roce 2021 meziročně vzrostla o 1,2 % a dosáhla 642,1 GWh. Na celkové výrobě ČR se kraj podílí 0,8 %. Téměř polovina veškeré vyrobené elektřiny pochází z parních elektráren. Z fotovoltaických 27,3 % a 19,9 % z plynových a spalovacích elektráren.
- Hodnota základní stavební výroby ve stavebních podnicích v roce 2021 dosáhla 5,9 mld. Kč (v běžných cenách). Po přepočtu na 1 zaměstnance se zvýšila oproti předchozímu roku o 5,1 % na 1 639 tis. Kč, což byla nejnižší hodnota mezi kraji.
- Ve sledovaném období převyšoval počet zahájených bytů nad byty dokončenými. Z 9 226 zahájených bytů bylo 61 % v nových rodinných domech. Mírně vyšší byl tento podíl u dokončených bytů. Představoval téměř 64 % ze 7 764 bytů.

Životní prostředí

- Úbytek 6 701 ha orné půdy během deseti let nastal v kraji především ve prospěch trvalých travních porostů, které se ve stejném období navýšily o 4 146 ha.
- Plocha půdy v kraji v ekologickém zemědělství a v přechodném období měla republikově čtvrtý nejnižší nárůst (9,8 %).

- Na 97,6 % vzrostl podíl obyvatel kraje zásobovaných vodou z veřejné vodovodní sítě, na 97,4 % podíl obyvatel kraje bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci a na 90,2 % s koncovou ČOV.
- Nárůst ceny vody v kraji o 4,70 Kč na 40,10 Kč/m³ byl republikově nejnižší. Stočné v kraji zdražilo rovněž podprůměrně o 5,10 Kč na 34,90 Kč/m³. Ceny vody a stočného rostly výrazněji od roku 2019 s maximálním navýšením v roce 2021.
- Kraj si od roku 2016 držel nejnižší úroveň v ČR specifickým množstvím vody fakturované celkem a také specifickým množstvím vody fakturované domácnostem.
- Podílem 93,1 % čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace (bez vod srážkových) se kraj členil v roce 2021 na předposlední místo.
- Pokles všech měrných emisí, především SO₂, je patrný od roku 2011 v kraji i v ČR.
- Produkce odpadů se každoročně zvyšovala. Množství odpadů proti roku 2017 vzrostlo v kraji o 299,0 tis. tun.
- Nejvíce investic na ochranu životního prostředí v průměru směřovalo na nakládání s odpadními vodami. V přepočtu na jednoho obyvatele představoval objem investic na území Zlínského kraje 2 226 Kč pátou nejnižší úroveň mezi kraji. Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí směřovaly jednoznačně nejvíce na nakládání s odpady.

1. Demografický vývoj

Zlínský kraj k 31. 12. 2021 převyšoval hustotou obyvatelstva republikový průměr o 11,1 obyvatel/km².

Na území Zlínského kraje mělo k 31. 12. 2021 své bydliště 572 432 obyvatel, podílově pouze 5,4 % obyvatel České republiky. Hustota obyvatelstva kraje, konkrétně 144,4 obyvatel/km², byla však mezikrajsky pátá nejvyšší a převyšovala republikový průměr o 11,1 obyvatel/km².

Územní změny, sídelní struktura

Obce Študlov a Valašské Příkazy z okresu Vsetín byly od 1. 1. 2021 začleněny do okresu Zlín.

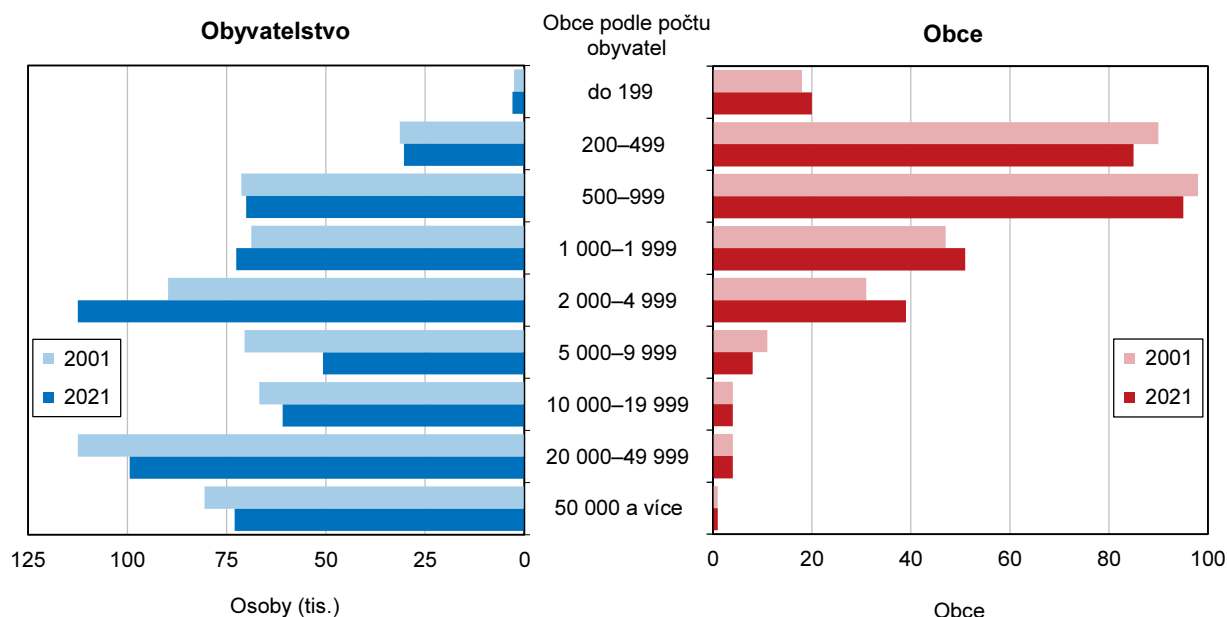
Zlínský kraj je již od počátku svého vzniku v roce 2000 čtvrtým nejmenším ze 14 krajů. Rozlohou 3 963 km² zaujímá pouze 5,0 % území státu. Člení se na 4 okresy, 13 správních obvodů s rozšířenou působností a 25 správních obvodů s pověřeným obecním úřadem. Nachází se zde 307 obcí, z toho 30 měst a 6 městysů.

Z důvodu plánovaného zajištění vzájemné skladebnosti územních jednotek republiky a zpřehlednění celé územní struktury veřejné správy došlo ve Zlínském kraji podle zákona č. 51/2020 Sb. o územněsprávním členění státu od 1. 1. 2021 ke změně příslušnosti k okresu u dvou obcí, které dosud spadaly do jiného okresu než jejich obec s rozšířenou působností. Obce Študlov a Valašské příkazy z okresu Vsetín se tak začlenily do okresu Zlín. Údaje uvedené v této publikaci jsou v územní struktuře platné v daném roce.

Změna se dotkla pouze 11,76 km² území a okres Vsetín zůstal rozlohou 1 131 km² nadále největším okresem v kraji. Ačkoliv v něm k 31. 12. 2021 sídlilo 140 171 osob, tedy druhý nejvyšší počet obyvatel kraje, byl hustotou 123,9 obyvatel/km² nejméně lidnatým. Třetina obyvatel kraje, 188 987 osob, měla své bydliště ve druhém největším okrese Zlíně, s nejvyšší hustotou 180,8 obyvatel/km². Hustotou osídlení 141,1 obyvatel/km² následoval rozlohou třetí největší okres Uherské Hradiště. Tvořil čtvrtinu území kraje a svými 139 829 obyvateli pak i téměř čtvrtinu, přesněji 24,4 %, krajského obyvatelstva. Pětina území s počtem 103 445 obyvatel patřila nejmenšímu okresu Kroměříž s třetí nejvyšší hustotou osídlení 130,0 obyvatel/km² v kraji.

Graf 1.1 Sídelní struktura Zlínského kraje v letech 2001 a 2021 (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Ve 30 městech kraje sídlilo 333 345 obyvatel (58,2 %). Počtem 112 465 obyvatel (19,6 %) byla populačně nejsilnější skupina obcí se 2 000 až 4 999 obyvateli.

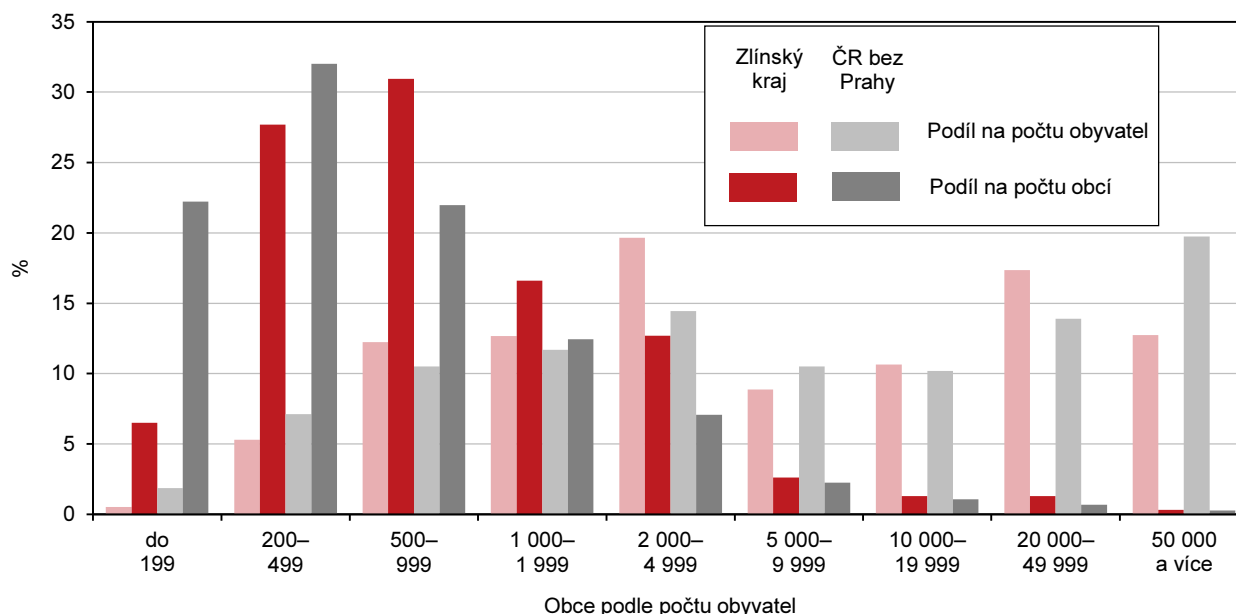
Podíl malých obcí do 499 obyvatel na celkovém počtu obcí v kraji byl o pětinu nižší ve srovnání s ČR (bez Prahy).

Počet 30 obcí se statusem města byl v kraji od roku 2002 stabilní. K 31. 12. 2021 v nich žilo 333 345 obyvatel. Podíl městského obyvatelstva dosáhl 58,2 %. Od roku 2001 vznikly v kraji 3 nové obce. Z hlediska sídelní struktury let 2001 a 2021 počet obyvatel vzrostl v těch skupinách obcí, kde došlo ke zvýšení počtu obcí, při jejich snížení či stagnaci počet obyvatel klesl. Populačně nejsilnější se stala úhrnem 112 465 obyvatel (19,6 %) skupina obcí s 2 000 až 4 999 obyvateli. Ke konci roku 2021 pouze 3 028 osob (0,5 %) sídlilo ve 20 nejmenších obcích s méně než 199 obyvateli. Mezi nimi se nacházela i obec Hostějov z okresu Uherské Hradiště, zcela nejmenší obec v kraji s pouze 46 obyvateli. Největší krajské město Zlín počtem 72 973 obyvatel (12,7 %) stále jako jediné spadalo do skupiny obcí s 50 tisíci a více obyvateli.

V rámci České republiky s vyčleněním Prahy byla populačně nejsilnější skupina velkých obcí s počtem obyvatel 50 000 a více. Podíl na počtu osob zde dosáhl stejné úrovně 19,7 % v jako již zmíněné populačně nejsilnější skupině obcí Zlínského kraje s 2 000 až 4 999 obyvateli. Republikově nejvyššího podílu na počtu obcí (bez Prahy) dosáhla skupina malých obcí s počtem 200 až 499 osob (32,0 %), který stejně jako ve skupině nejmenších obcí převyšoval podíl Zlínského kraje. Celkově se v obcích ČR do 499 osob soustředila nadpoloviční většina 54,2 % obcí. V kraji byl podíl malých obcí do 499 osob o pětinu nižší, pouze 34,2 %. Ve všech ostatních skupinách obcí dosahovaly naopak vyšších hodnot krajské podíly, nejvýznamněji podílem 30,9 % ve skupině s 500 až 999 osobami.

Graf 1.2 Sídelní struktura Zlínského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2021

Zdroj: ČSÚ

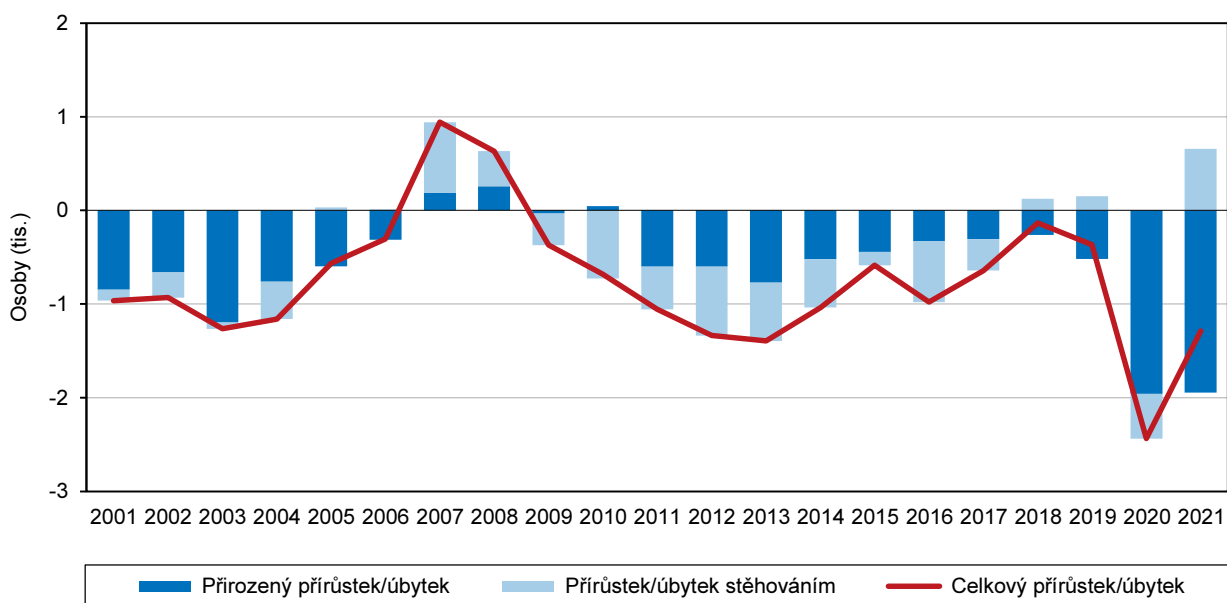
Vývoj počtu obyvatel

V roce 2021 došlo v kraji k celkovému úbytku obyvatelstva o 1 286 osob, který způsobil pouze vliv přirozeného úbytku.

S výjimkou let 2007 a 2008 docházelo v kraji během posledních dvou desetiletí k úbytku obyvatelstva. Trend nepřetržitého přirozeného úbytku se projevoval od roku 2011, nejmarkantněji ovšem v posledních dvou letech, kdy dosáhl poklesu téměř 2 000 osob za rok. V roce 2021 nastal druhý nejvyšší přírůstek počtu osob stěhováním za uplynulých 20 let (658 osob), který snížil celkový úbytek obyvatel kraje na úroveň 1 286 osob. Nejvíce osob přibýlo migrací v roce 2007 (751 osob).

Graf 1.3 Pohyb obyvatel ve Zlínském kraji

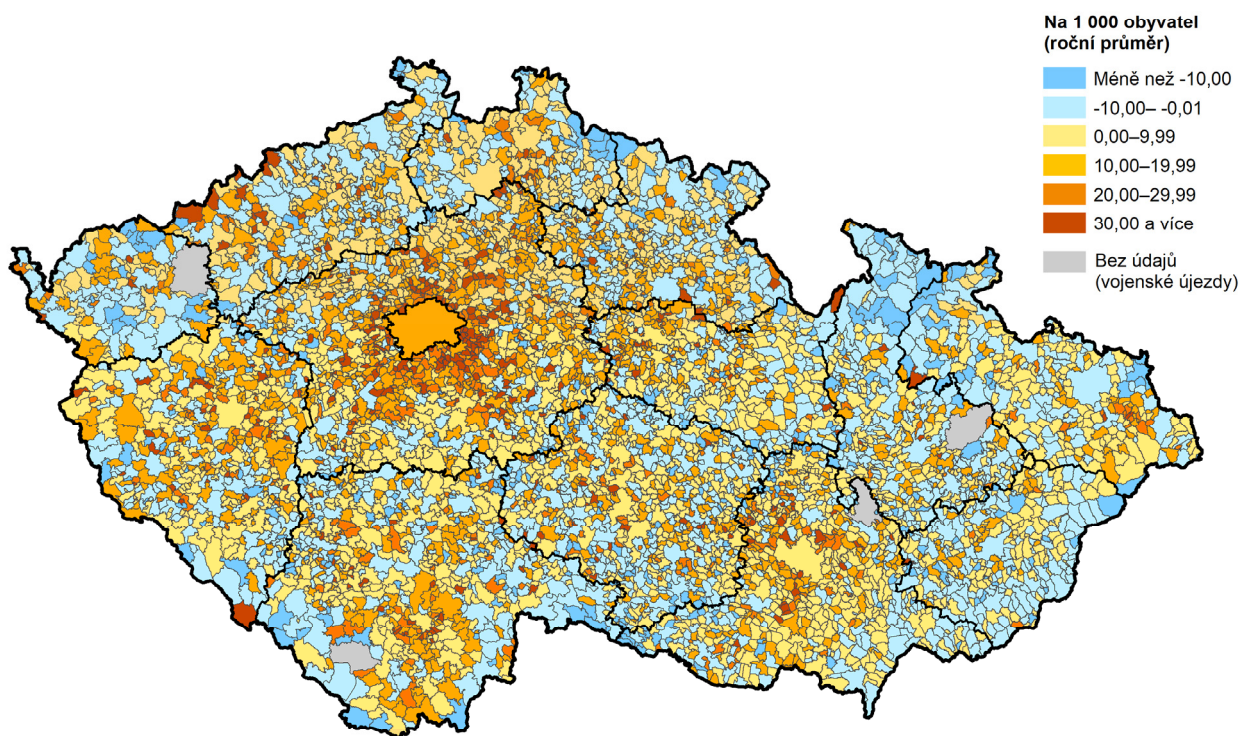
Zdroj: ČSÚ

Celkový pokles počtu obyvatelstva v roce 2021 se nejvíce projevil v okrese Kroměříž, kde došlo k úbytku 417 osob.

Celkový úbytek obyvatelstva se dotkl všech okresů kraje. Nejvíce, 417 obyvatel, ubylo v okrese Kroměříž, nejméně, pouze 146 osob, v okrese Uherské Hradiště. Ve všech okresech došlo k celkovému úbytku počtu obyvatelstva pouze vlivem záporného přirozeného přírůstku, který přírůstek osob migrací nevykompenzoval.

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2016 až 2021

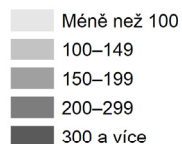
Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší hodnotu přírůstku stěhování (267 osob) zaznamenal okres Uherské Hradiště.

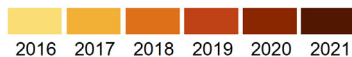
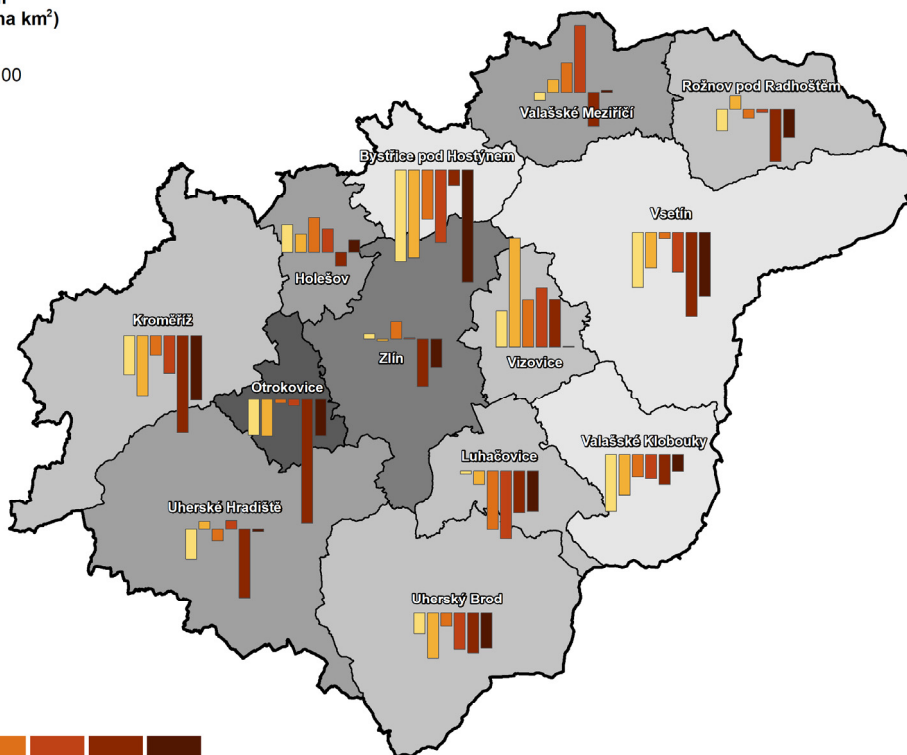
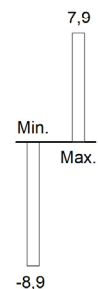
Nejvyšší hodnotu přírůstku stěhování (267 osob) zaznamenal okres Uherské Hradiště, v okrese Kroměříž byl téměř nulový (4 osoby). Přirozený úbytek nastal nejvyšší v okresech Zlín (565 osob) a Vsetín (545 osob). V celé republice vzrostl počet obyvatel o 21 871 osob a to pouze vlivem migračního přírůstku.

Pohyb obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje v letech 2016 až 2021

Hustota zalidnění
(počet obyvatel na km²)
k 31. 12. 2021

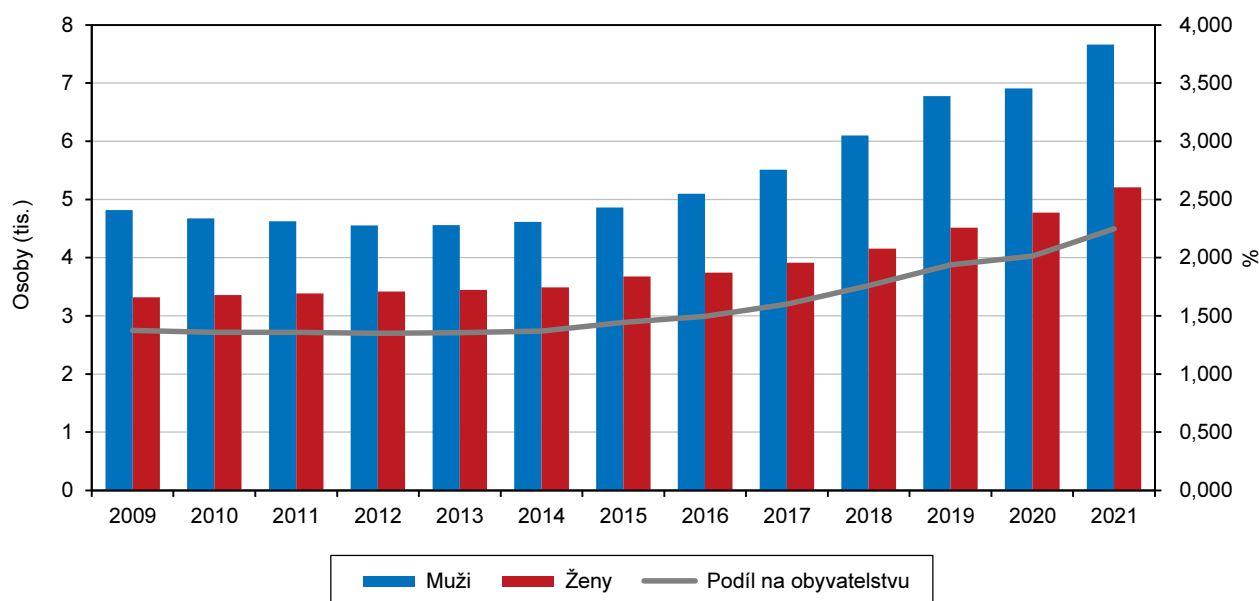
Přírůstek/úbytek
obyvatel
na 1 000 obyvatel
středního stavu

Zdroj: ČSÚ

Graf 1.4 Cizinci (bez osob s platným azylem) ve Zlínském kraji (stav k 31. 12.)

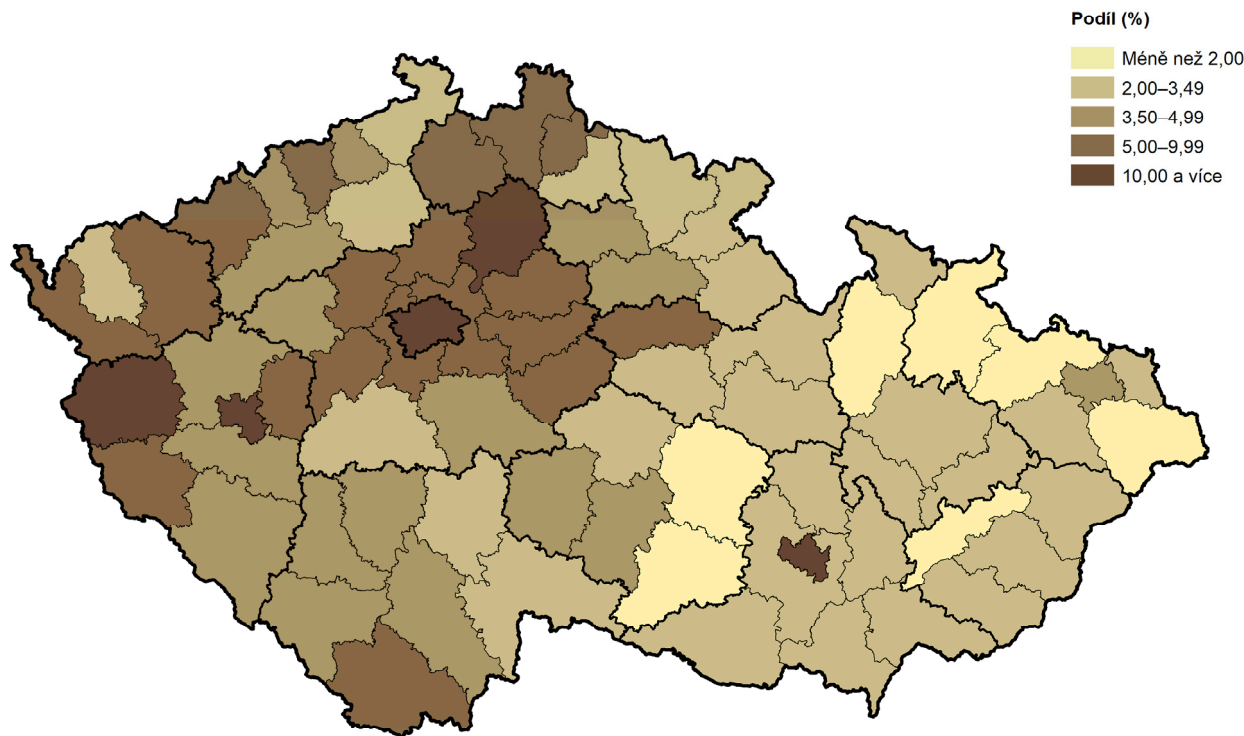
Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

Podíl cizinců na obyvatelstvu v kraji dosáhl mezikrajsky druhého nejnižšího podílu 2,2 %.

Statistiky Ředitelství služby cizinecké policie MV ČR evidovaly k 31. 12. 2021 na území Zlínského kraje 12 868 cizinců, z 59,5 % převažovali muži. Podíl cizinců na obyvatelstvu v kraji dosáhl mezikrajsky druhého nejnižšího podílu 2,2 %, v okrese Zlín až 2,8 % a pouze 1,4 % v okrese Kroměříž.

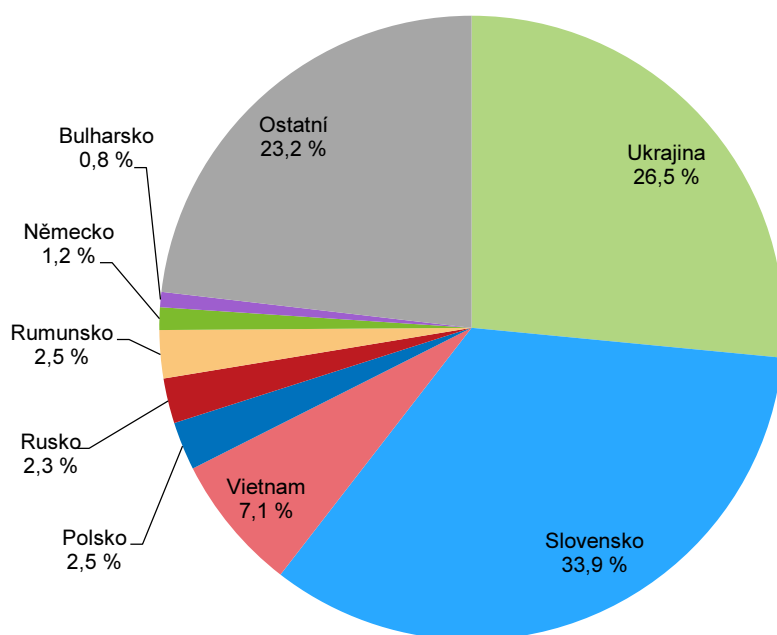
Cizinci podle okresů k 31. 12. 2021

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

Graf 1.5 Cizinci podle státního občanství (bez osob s platným azylem) ve Zlínském kraji k 31. 12. 2021

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

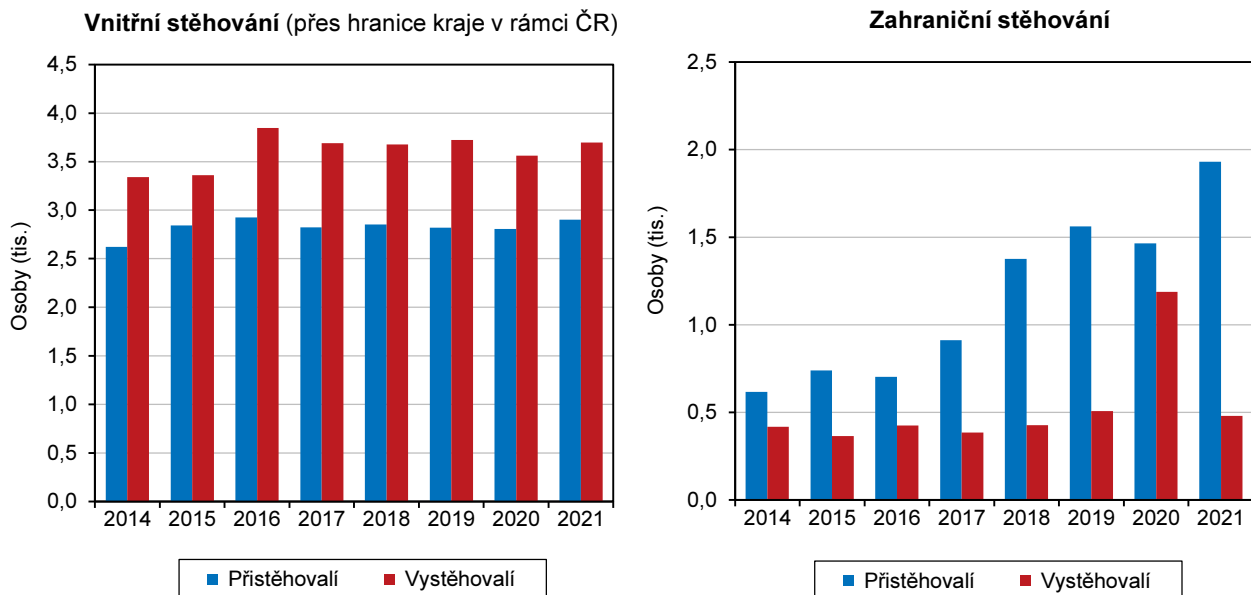

Nejvíce cizinců v kraji mělo státní občanství Slovenska (33,9 %), Ukrajiny (26,5 %) a Vietnamu (7,1 %).

Trend nepřetržitého růstu počtu cizinců a také zvyšování jejich podílu na obyvatelstvu kraje byl patrný od roku 2013 a vedl k maximálnímu meziročnímu nárůstu počtu (o 1 190 osob) i podílu na obyvatelstvu (o 2,2 p. b.) v posledním sledovaném roce. Nejvíce cizinců v kraji mělo státní občanství Slovenska (33,9 %), Ukrajiny (26,5 %) a Vietnamu (7,1 %).

Graf 1.6 Migrace ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 se do Zlínského kraje přistěhovalo 60,0 % osob z ostatních krajů a 40,0 % ze zahraničí. Z kraje se 88,5 % osob vystěhovalo do ostatních krajů ČR a pouze 11,5 % do zahraničí.

Od roku 2014 převýšil v kraji počet přistěhovaných osob počet vystěhovaných obyvatel pouze v letech 2018 (o 125 osob), 2019 (o 151 osob) a v roce 2021 (o 658 osob), ve kterých nastal přírůstek migrací. V rámci vnitřního stěhování přes hranice kraje převažoval bez výjimky po dobu všech osmi let počet vystěhovalých do jiného kraje nad počtem přistěhovalých z jiného kraje. U zahraničního stěhování rovněž během celého období převažoval počet přistěhovalých nad vystěhovalými. V roce 2021 se do kraje přistěhovalo celkem 4 833 osob, z ostatních krajů 60,0 % (2 902 osob) a 40,0 % (1 931 osob) ze zahraničí. Z kraje se vystěhovalo celkem 4 175 osob, do ostatních krajů 88,5 % (3 695 osob) a 11,5 % (480 osob) do zahraničí.

Demografické události, naděje dožití

Úroveň míry sňatečnosti 4,6 ‰ byla v roce 2021 třetí nejvyšší mezi kraji.

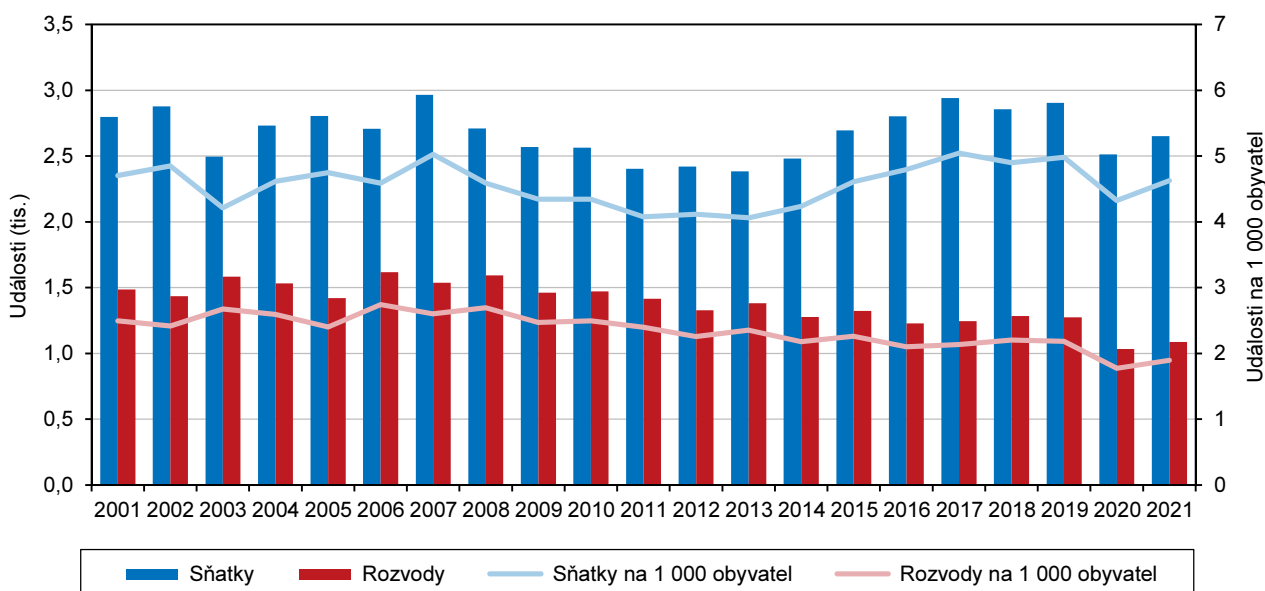
Za posledních dvacet let se v kraji počet uzavřených sňatků pohyboval od nejnižšího počtu 2 383 v roce 2013 po maximální počet 2 966 sňatků v roce 2007. Nejvyšší meziroční změna nastala vlivem epidemie covidu-19 v roce 2020 (pokles o 390 sňatků) a míra sňatečnosti 4,3 ‰ byla vzácně shodná ve všech okresech kraje. V roce 2021 se uskutečnilo sezdání 2 651 párů. Muži vstupovali do manželství nejčastěji ve věku 30 až 34 let, ženy ve věkové kategorii 25 až 29 let. Úroveň míry sňatečnosti 4,6 ‰ převyšovala republikový průměr (4,5 ‰) a mezikrajsky byla třetí nejvyšší. O první sňatek se jednalo u 80,6 % ženichů a 79,0 % nevěst. Oba snoubenci byli svobodní při 71,5 % sňatků. V průběhu deseti let se zvýšil průměrný věk při prvním sňatku u ženicha na 32,6 let (o 1,5 roku), u nevěsty na 30,0 let (o 1,9 roku). Podíl sňatků starších ženichů a mladších nevěst se snížil na 67,4 % (o 3,8 p. b.). Na 22,1 % (o 3,4 p. b.) vzrostl podíl sňatků starších nevěst a mladších ženichů. Stejný věk v den sňatku mělo 10,6 % snoubenců.

V roce 2021 index rozvodovosti dosáhl hodnotou 41,0 % svého dvacetiletého minima.

Ve Zlínském kraji v roce 2006 ukončilo své manželství 1 618 párů, nejvíce během posledních dvaceti let. Intenzita rozvodů zeslábla v roce 2020 důsledkem pandemických opatření vedoucích k omezení činnosti soudů v době nouzového stavu. Toho roku došlo k nejvyššímu meziročnímu poklesu o 241 rozvodů a počet 1 033 ukončených manželství se stal nejnižší od roku 2001. K druhému nejnižšímu počtu rozvodů došlo v následujícím roce 2021, kdy bylo rozvedeno 1 087 manželských párů. Index rozvodovosti dosáhl hodnotou 41,0 % svého dvacetiletého minima. Hrubá míra rozvodovosti 1,90 ‰ byla nižší než republikový průměr (2,01 ‰) a kraj se dělil spolu s Hlavním městem Prahou o pomyslnou třetí a čtvrtou nejnižší mezikrajskou příčku. Průměrný věk mužů při rozvodu vzrostl za 10 let o 2,5 roku na 45,5 let a průměrný věk žen o 2,4 roku na 42,6 let. Téměř třetina manželství (31,6 %) se rozvedla po 20 a více letech trvání. Počet ukončených manželství s 1 nezletilým dítětem se na počtu rozvodů podílel 28,0 %, se 2 nezletilými dětmi 30,0 % a bez nezletilých dětí 37,4 %.

Graf 1.7 Sňatky a rozvody ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Porodnost v roce 2021 dosáhla v kraji 10,5 ‰ a byla jen mírně pod republikovým průměrem.

V roce 2021 se v kraji živě narodilo 6 040 dětí, v poměru 50,6 % chlapců a 49,4 % dívek. Porodnost byla jen mírně pod republikovým průměrem (10,6 ‰), dosáhla 10,5 ‰ a tím i svého maxima za osmileté období, během kterého se meziročně vždy zvyšovala s výjimkou jediného poklesu v roce 2019. Nejnižší (9,6 ‰) hodnotu vykazovala na počátku sledovaného období v roce 2014.

Úmrtnost vzrostla v roce 2021 na dosavadní krajské maximum 13,9 ‰.

V kraji v roce 2021 zemřelo 7 984 osob, 4 131 mužů (51,7 %) a 3 853 žen (48,3 %). V průběhu posledních osmi sledovaných let se úmrtnost na nejnižší úrovni 10,4 ‰ nacházela v roce 2014. Vliv epidemie covidu-19 v roce 2020 způsobil skokové navýšení úmrtnosti na hodnotu 13,4 ‰ a v následujícím roce 2021 nárůst na dosavadní maximum 13,9 ‰, což znamenalo pátou nejvyšší hodnotu mezi kraji, průměr ČR byl 13,3 ‰. Vývoj úmrtnosti od roku 2020 přispěl k pomyslnému rozevření nůžek mezi úmrtností a porodností.

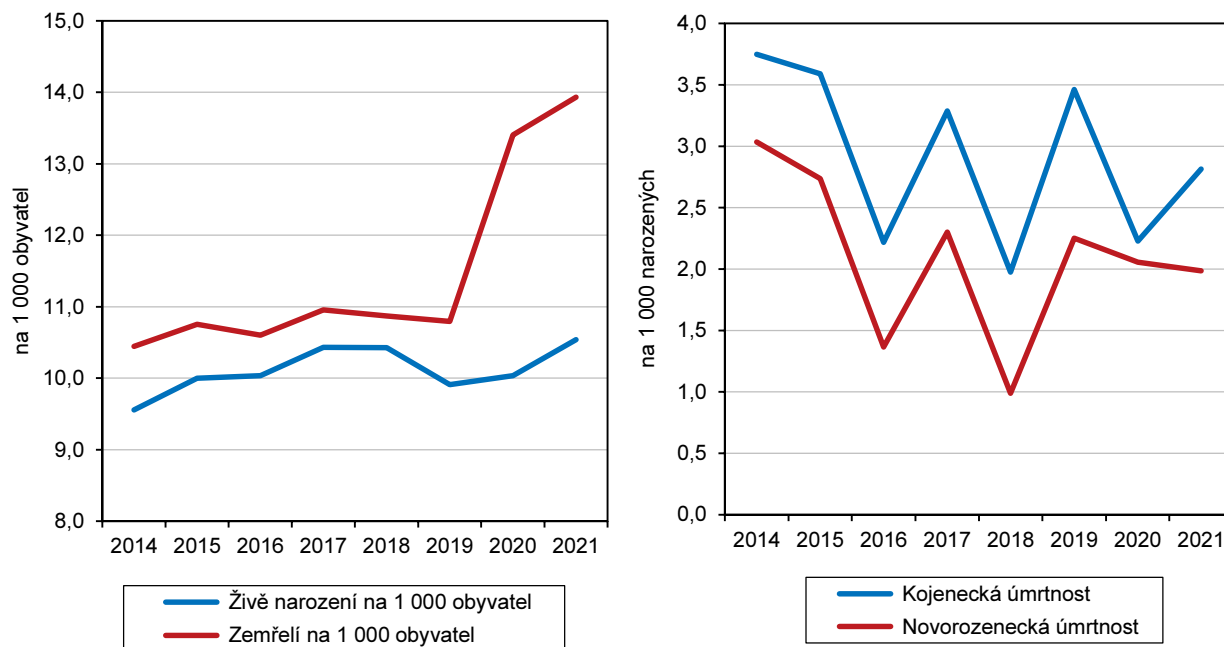
Výše novorozenecké i kojenecké úmrtnosti v kraji byly v roce 2021 nad průměrem ČR.

Novorozenecká úmrtnost v kraji vykazovala proti roku 2014 klesající tendenci, snížila se o jednu třetinu na 2,0 ‰. Přesto byla v roce 2021 nad republikovým průměrem (1,4 ‰) a mezikrajsky třetí nejvyšší. Rovněž kojenecká úmrtnost klesla z 3,8 ‰

v roce 2014 na hodnotu 2,8 ‰. Byla v roce 2021 také vyšší než republikový průměr (2,2 ‰) a obsadila čtvrtou nejvyšší mezikrajskou pozici. Průběhy novorozenecké a kojenecké úmrtnosti se od sebe odchýlily v roce 2021, kdy úmrtnost kojenecká meziročně vzrostla, zatímco novorozenecká pokračovala poklesem.

Graf 1.8 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

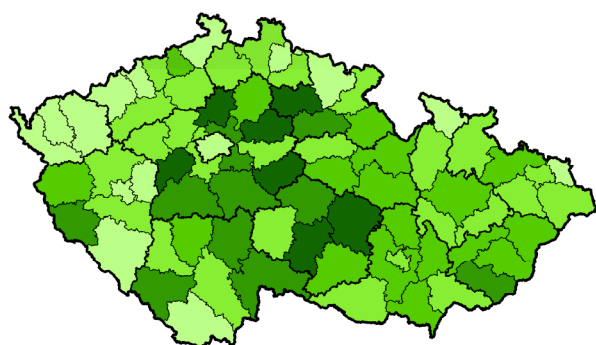

Úhrnná potratovost dosáhla v roce 2021 hodnoty 0,471 a byla vyšší než republiková (0,455).

V roce 2021 bylo v kraji evidováno 1 534 potratů, o pětinu méně než v roce 2014. Úhrnná potratovost dosáhla hodnoty 0,471 a byla vyšší než republiková hodnota 0,455. Hrubá míra potratovosti dosáhla průměrné republikové úrovně 2,7 ‰ a index potratovosti 25,3 byl proti republikové hodnotě 24,9 mírně nadprůměrný.

Úhrnná plodnost a úhrnná potratovost v okresech v roce 2021

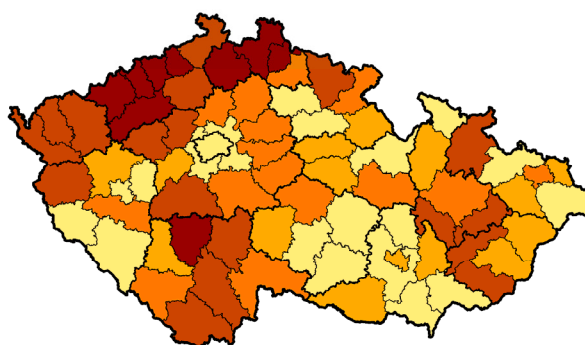
Úhrnná plodnost

Průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu během jejího reprodukčního období

- Méně než 1,750
- 1,750–1,849
- 1,850–1,899
- 1,900–1,949
- 1,950 a více

Úhrnná potratovost

Průměrný počet potratů na jednu ženu během jejího reprodukčního období

- Méně než 0,400
- 0,400–0,449
- 0,450–0,499
- 0,500–0,599
- 0,600 a více

Zdroj: ČSÚ

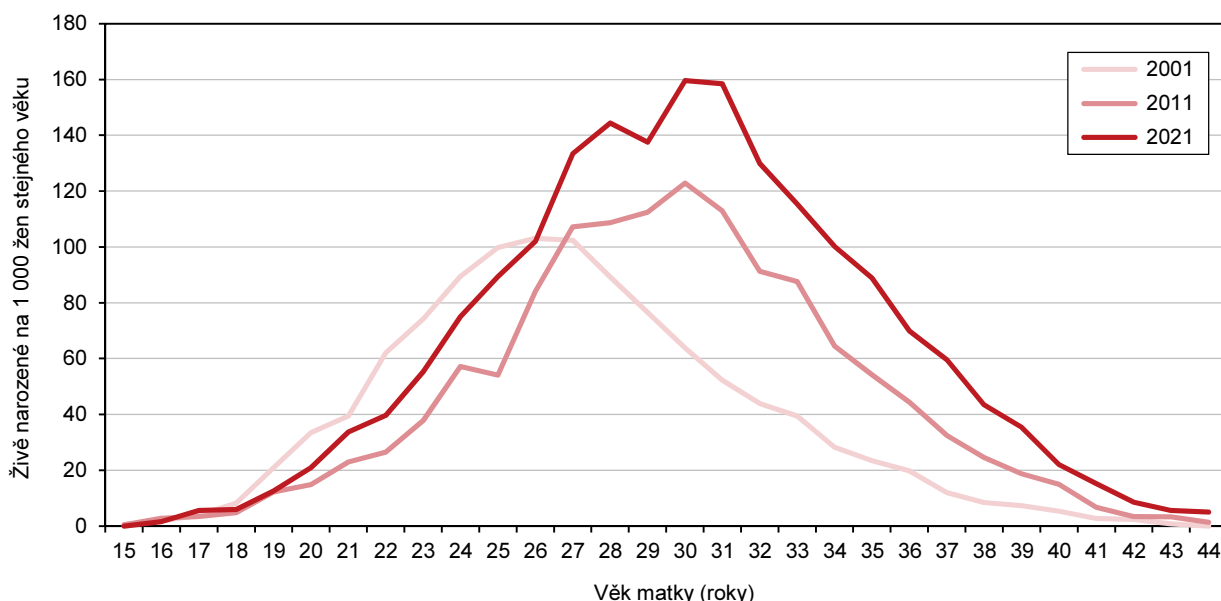
Z celkového počtu 1 534 potratů v roce 2021 byl téměř každý druhý samovolný (48,8 %), u 45,9 % se jednalo o umělá přerušení těhotenství, u 5,3 % případů o ukončená mimoděložní těhotenství a ostatní potraty. Z uměle přerušovaných těhotenství se v 72,7 % jednalo o přerušování první. Ze zdravotních důvodů muselo být přerušeno 114 těhotenství (16,2 %).

Úhrnná plodnost vzrostla v roce 2021 na hodnotu 1,878 a byla proti republikové hodnotě 1,826 nadprůměrná.

Úhrnná plodnost udává průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu během jejího reprodukčního období (15 až 49 let). Ve Zlínském kraji vzrostl tento ukazatel na hodnotu 1,878 a v porovnání s republikovou hodnotou 1,826 byl nadprůměrný. K zachování populace se však obvykle uvádí jako potřebná hodnota 2,1 a vyšší.

Graf 1.9. Míry plodnosti podle věku matky ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

V období 20 let došlo v kraji ke zvýšení úrovně plodnosti a jejímu přesunu do vyššího věku ženy.

V kraji se v roce 2001 nejvyšší míra plodnosti projevila u žen ve věku 26 let (103 dětí), v roce 2011 ve věku 30 let (123 dětí) a v roce 2021 u žen ve věku 30 let (160 dětí). Během dvaceti let tak došlo ke zvýšení úrovně plodnosti a jejímu posunu do vyššího věku ženy.

Porodnost dosáhla nejvyšší hodnoty 10,5 ‰ v kraji v roce 2021 a byla mírně pod průměrem republiky.

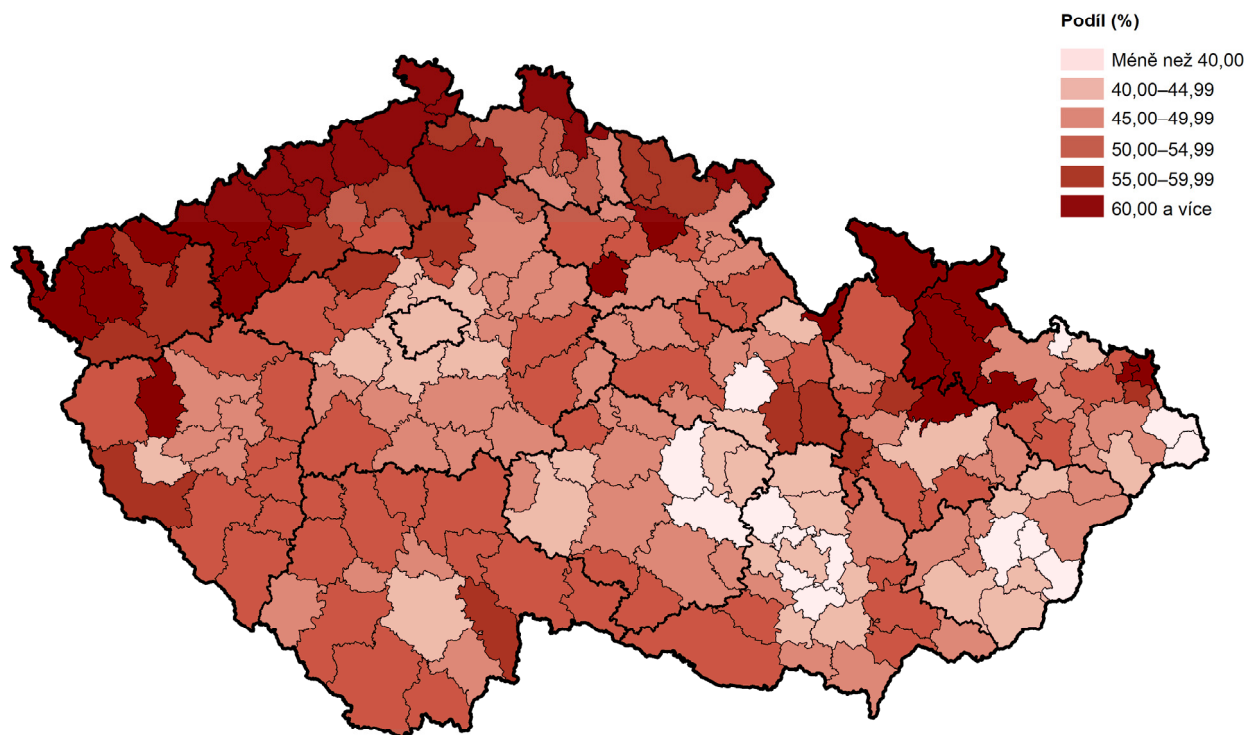
Porodnost zaznamenala v kraji meziroční pokles pouze v roce 2019, v průběhu let narůstala až na nejvyšší hodnotu 10,5 ‰ v roce 2021. Republiková porodnost se v roce 2021 dostala na mírně vyšší úroveň 10,6 ‰. V kraji byla mezi živě narozenými dětmi téměř polovina dětí prvorozených (46,8 %), následoval podíl 38,9 % dětí druhorozených, jako třetí v pořadí se narodilo 11,0 % dětí a v pořadí čtvrtých a dalších potomků bylo 3,3 %. Narodilo se zde 50 dvojčat. Průměrný věk matky v době porodu se během 10 let zvýšil o 0,5 roku a dosáhl 31,1 let. Nejvíce vzrostl (o 0,8 roku) průměrný věk prvorodiček. Matkám při narození prvního dítěte bylo v průměru 29,4 let.

Nejvyšší hodnoty 43,1 % dosáhl podíl dětí, které se v roce 2021 narodily v kraji mimo manželství.

Kromě let 2018 a 2020 docházelo v kraji k růstu podílu dětí narozených mimo manželství. V roce 2020 i 2021 dosáhly podíly shodně nejvyšší hodnoty 43,1 %, která byla mezikrajsky druhá nejnižší. Republikový podíl dosahoval 48,5 % a v rámci krajů se v roce 2021 pohyboval od 63,0 % (Ústecký kraj) až po 40,5 % (Hlavní město Praha). Větší rozdíly byly také mezi jednotlivými okresy kraje, od nejnižšího podílu

38,3 % v okrese Zlín, přes 42,3 % v okrese Uherské Hradiště a 46,9 % v okrese Vsetín, až po nejvyšší hodnotu 48,0 % v okrese Kroměříž.

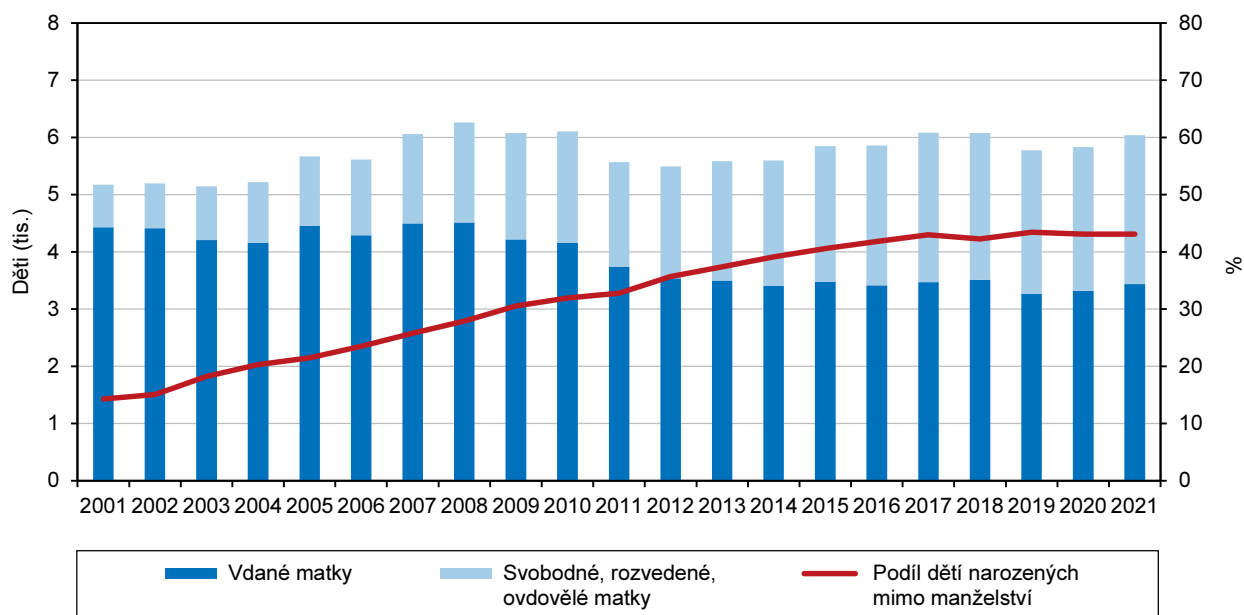
Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Graf 1.10 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

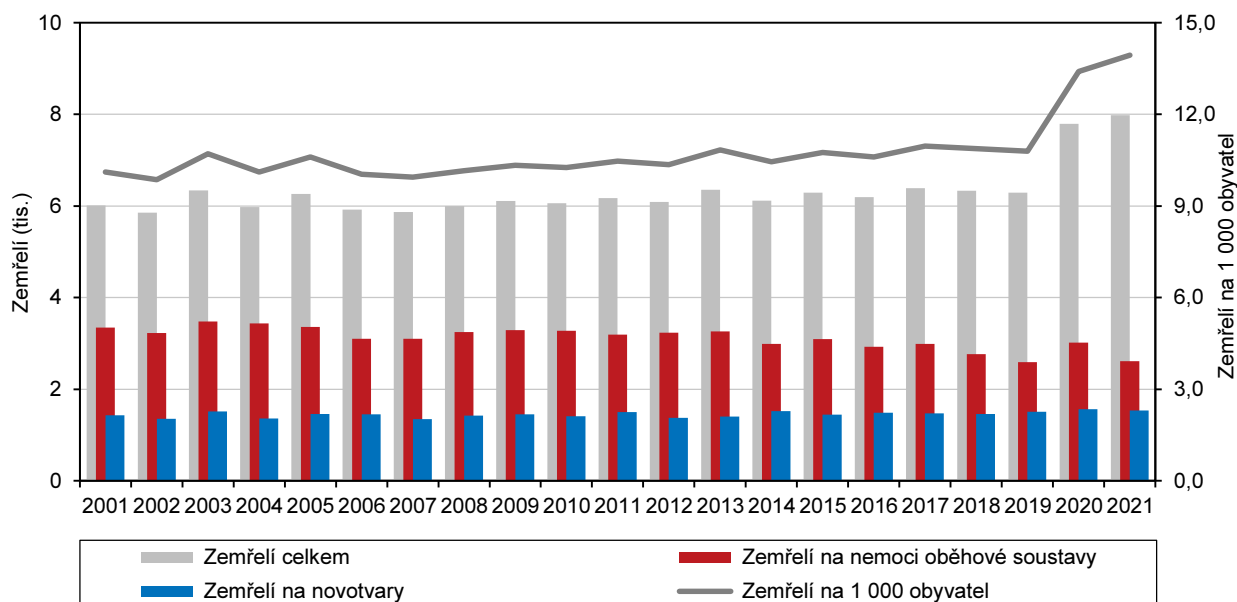

V roce 2021 zemřelo v kraji 7 984 osob, nejvíce za posledních 20 let.

V roce 2021 zemřelo ve Zlínském kraji 7 984 osob, 4 131 mužů (51,7 %) a 3 853 žen (48,3 %), a jednalo se o nejvyšší počet zemřelých v uplynulých 20 letech. K nejvyššímu meziročnímu nárůstu počtu úmrtí (o 1 503 zemřelých) došlo o rok dříve, v roce 2020. Nejnižší počet (5 855 úmrtí) kraj evidoval v roce 2002.

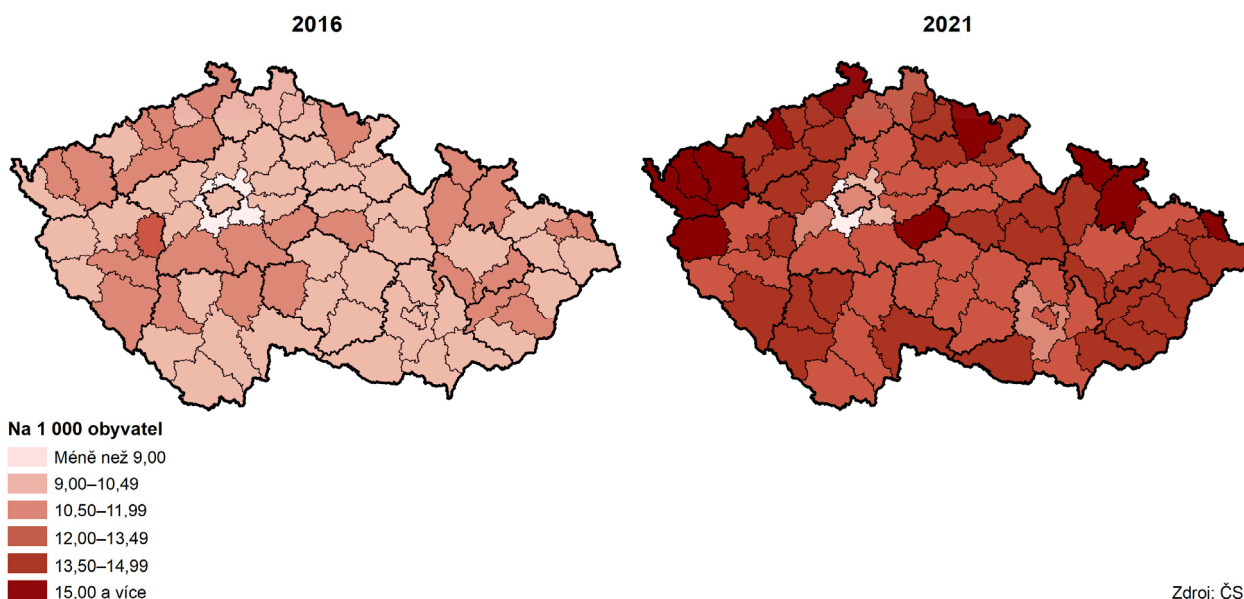
Graf 1.11 Zemřelí ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 se okresem s nejvyšší úmrtností v kraji (14,4 ‰) stal okres Vsetín, nejnižší úmrtnost byla v okrese Zlín (13,5 ‰). V roce 2016 byly hodnoty úmrtnosti mezi okresy rozdílnější. Okres Vsetín vykázal v tom roce úmrtnost nejnižší (10,1 ‰), následoval okres Uherské Hradiště (10,3 ‰), Zlín (10,5 ‰) a Kroměříž (11,8 ‰).

Zemřelí podle okresů v letech 2016 a 2021

Zdroj: ČSÚ

Úmrtnost v kraji dosáhla v roce 2021 hodnotou 13,9 ‰ dvacetiletého maxima.

Úmrtnost v kraji v roce 2021 dosáhla hodnotou 13,9 ‰ dvacetiletého maxima a byla ve srovnání s republikovou 13,3 ‰ úmrtností nadprůměrná, pátá nejvyšší v ČR. Na počátku sledovaného období, od roku 2001, úmrtnost Zlínského kraje vykazovala jedny z nejnižších hodnot mezi kraji, nad republikovou úroveň vzrostla v roce 2008. Své vůbec nejnižší úroveň 9,9 ‰ dosahovala v roce 2002 (druhá nejnižší mezikrajská úmrtnost) a v roce 2007 (pátá nejnižší úmrtnost mezi kraji ČR).

Téměř třetina úmrtí v kraji (32,7 %) byla zapříčiněna nemocemi oběhové soustavy, necelá pětina (19,3 %) novotvary a 1 300 úmrtí (16,3 %) pandemií covid-19. Před dvaceti lety bylo 55,6 % úmrtí způsobeno nemocemi oběhové soustavy, zemřel na ně tak více jak každý druhý člověk.

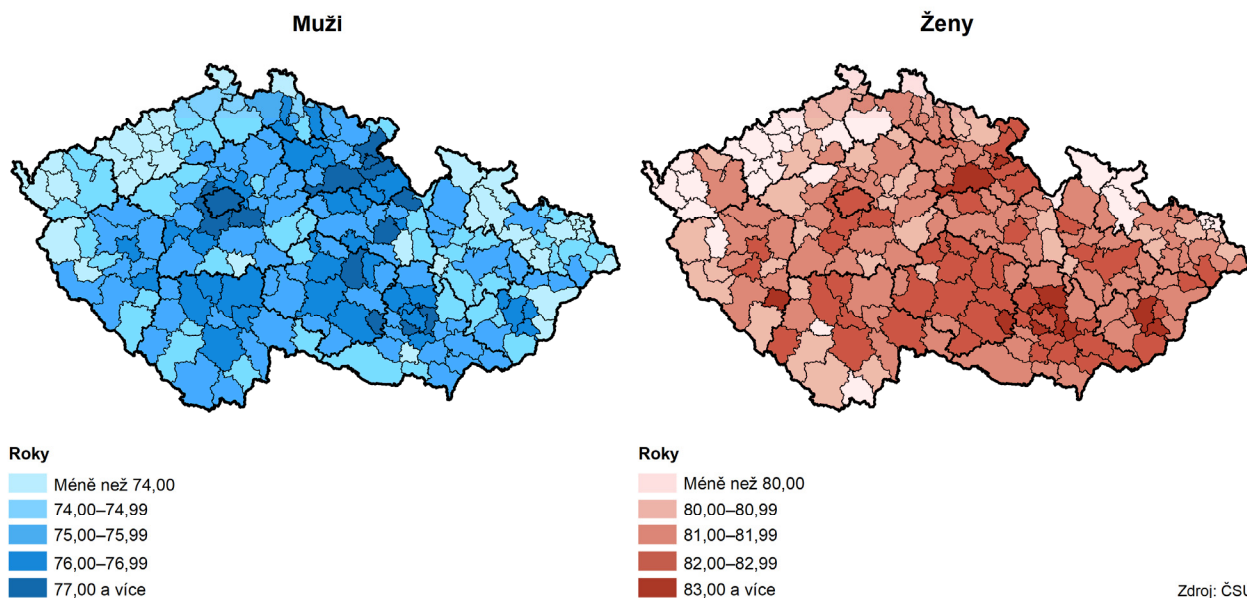
Na covid-19 v roce 2021 v České republice zemřelo 25 455 osob, v přepočtu se jednalo o 242,4 úmrtí na 100 000 obyvatel středního stavu. Zlínský kraj byl hodnotou 226,9 úmrtí na páté nejnižší příčce mezi kraji a okres Uherské Hradiště na sedmé nejnižší mezi okresy (189,4 úmrtí na 100 000 obyvatel). Z okresů kraje nastalo nejvíce úmrtí na covid-19 v okrese Kroměříž (253,5 zemřelých na 100 000 obyvatel).

Ve věku 65+ bylo v roce 2021 evidováno 83,7 % úmrtí, z toho nejvíce mezi 85 až 90 lety. Do 14 let věku nastalo 0,3 % úmrtí a 16,0 % obyvatel zemřelo mezi 15 a 64 lety. Nejvíce mužů (18,0 %) zemřelo ve věkové kategorii 75 až 79 let a nejvíce žen (22,1 %) ve věkové kategorii o 15 let starší, tedy mezi 90 až 94 lety.

Naděje dožití při narození v roce 2021 ve Zlínském kraji byla u mužů 74,15 let a 81,22 u žen.

Naděje dožití při narození v letech 2020-2021 ve Zlínském kraji byla u mužů 74,15 let a 81,22 let u žen. U mužů to byla pátá nejnižší mezikrajská úroveň, u žen pátá nejvyšší. Muž, který se v kraji dožil 65 let věku, měl naději dožít se dalších 14,70 let, žena ve stejném věku 65 let měla naději na dalších 19,14 let života.

Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v letech 2017 až 2021

Naděje dožití při narození v ČR v letech 2020-2021 byla u mužů 74,09 let a 80,51 let u žen. Muž, který se v ČR dožil 65 let věku, měl naději dožít se dalších 14,51 let, žena ve stejném věku 65 let měla naději na dalších 18,65 let života. Naděje dožití mužů i žen byly tedy ve Zlínském kraji příznivější než na republikové úrovni.

Věková struktura, index stárí

Průměrný věk 43,6 let
v roce 2021 dosáhl nejvyšší
úrovně krajské i republikové.

Ve Zlínském kraji dosáhl v roce 2021 průměrný věk obyvatel 43,6 let, u mužů 41,9 let a 45,3 let u žen. Proti republikovému průměru byli obyvatelé kraje starší o 0,8 let, muži o 0,6 let a ženy o 1,1 let. Od roku 2001 vzrostl průměrný věk v kraji o 5,0 let, v ČR pouze o 3,8 let. Jeho každoroční zvyšování probíhalo v kraji vyšším tempem než v republice.

Na počátku hodnoceného období, od roku 2001, byl průměrný věk obyvatel kraje republikově podprůměrný, průměr ČR převýšil od roku 2007 a v roce 2018 obsadil nejvyšší příčku mezi kraji, které dosáhl také v následujících letech 2019 a 2021.

Ukazatel index stárí měl
mezikrajsky třetí nejvyšší
hodnotu 140,8 osob.

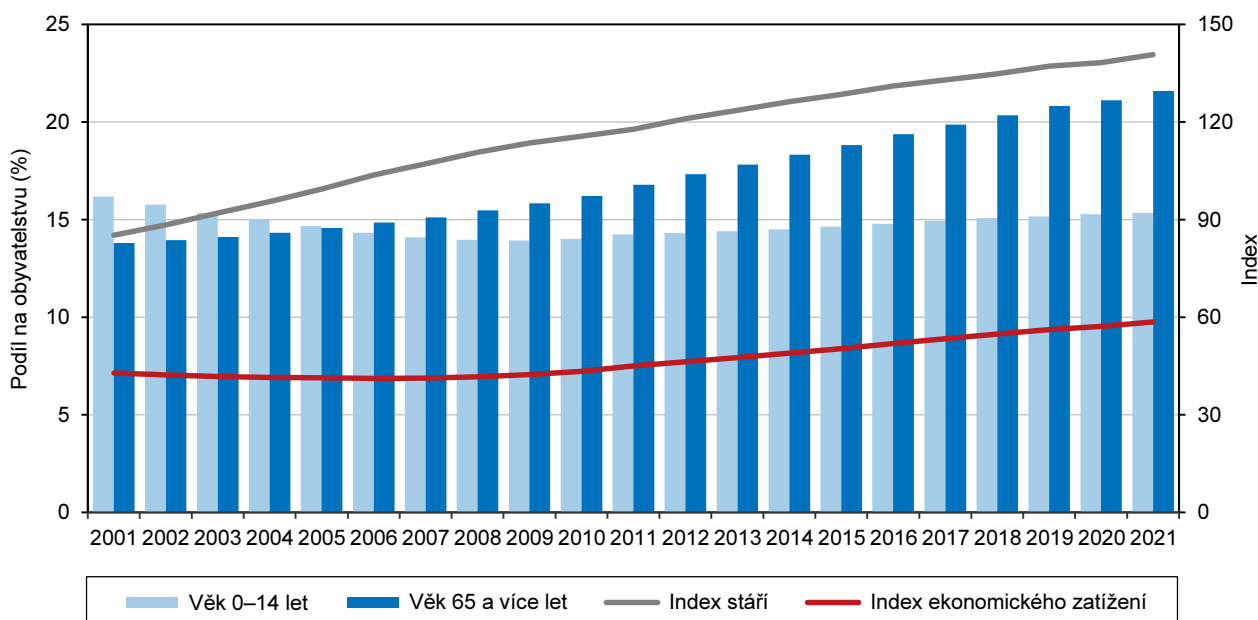
Od roku 2010 v kraji už nedocházelo k meziročnímu poklesu dětské složky obyvatelstva ve věku 0 až 14 let, ale naopak k jejímu menšímu nárůstu, kterému se však každoroční nárůst populační složky v poproduktivním věku 65 a více let postupně vzdaloval.

Podíl seniorské věkové skupiny 65+ poprvé v kraji převýšil podíl skupiny dětí 0-14 let v roce 2006 a v roce 2021 byla hodnota ukazatele indexu stárí 140,8 maximální a republikově třetí nejvyšší (na 100 dětí připadlo 140,8 seniorů). Vyšší byla už jen v Karlovarském a nejvyšší v Královéhradeckém kraji (142,9 osob), republiková úroveň dosáhla 128,1 osob.

U mužů dosahuje index stárí nižších hodnot, než u žen. V kraji měl v roce 2021 ukazatel index stárí mužů hodnotu 112,8 a index stárí žen 170,3. V případě žen byl index stárí na maximální hodnotě v mezikrajském srovnání a zároveň mezikrajsky maximální byla hodnotová vzdálenost mezi oběma indexy.

Graf 1.12 Věková struktura a věkové indexy obyvatel ve Zlínském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

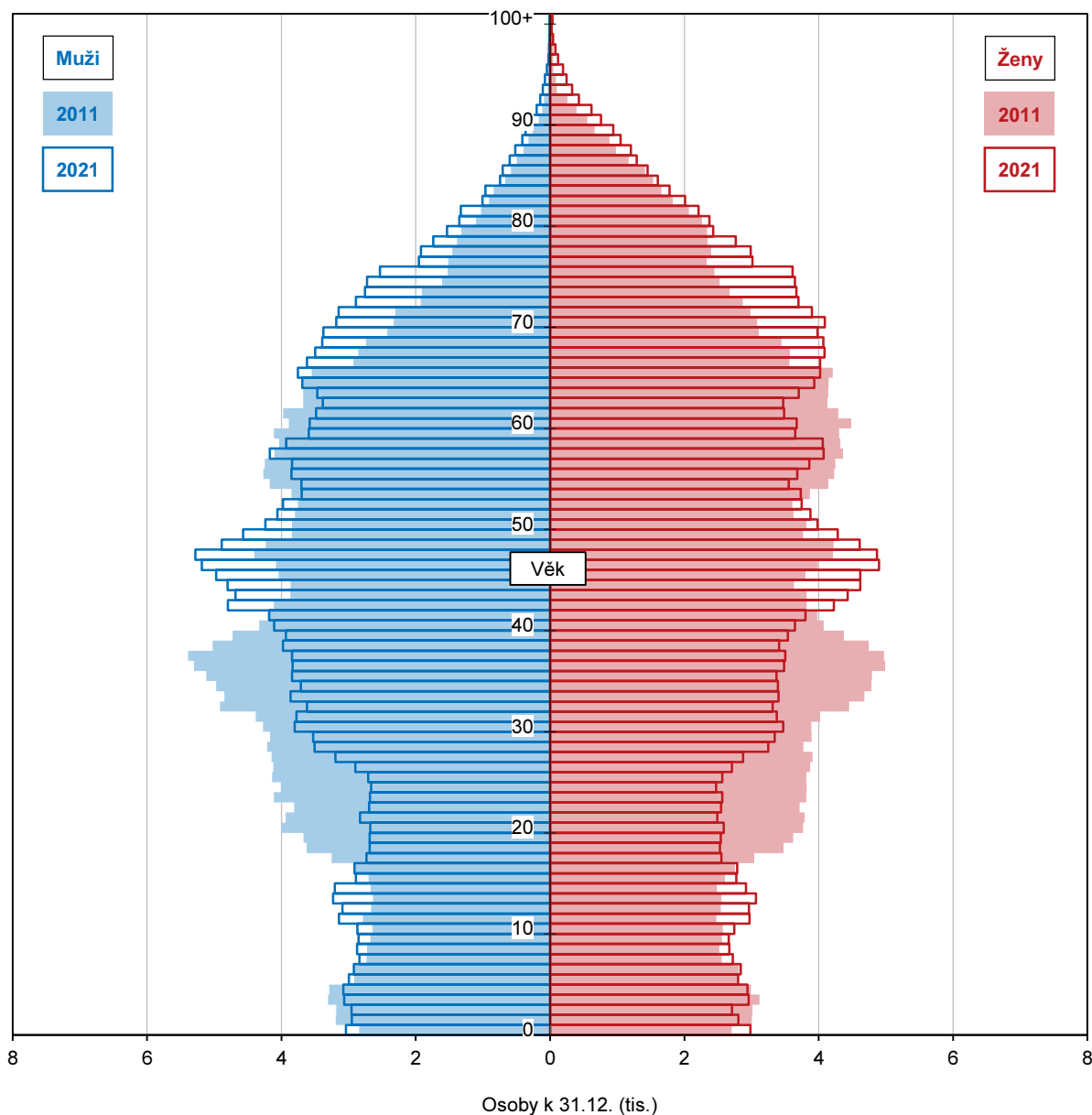
Index ekonomického
zatížení byl v roce 2021
na maximální úrovni 58,6.

Index ekonomického zatížení v kraji klesal pouze do roku 2006, od roku 2007 jeho hodnota rostla až na úroveň 58,6 v roce 2021, sedmou nejvyšší mezi kraji. Nejvyšší pozice náležela Královéhradeckému kraji (61,6), nejnižší Hlavnímu městu Praze (55,4).

Čtvrtina počtu obyvatelstva v produktivním věku 15 až 64 let se v roce 2021 v kraji nacházela ve věku 40 až 49 let a jednalo se o nejsilnější věkovou skupinu 16,9 % mužů a 15,1 % žen, které se narodily v 70. letech 20. století, v době silné populační vlny, kdy stát podporoval novomanželské půjčky, rodinu a pracující matky.

Graf 1.13 Věkové složení obyvatel Zlínského kraje v letech 2011 a 2021

Zdroj: ČSÚ

Věkové struktury jednotlivých okresů byly od uvedené věkové struktury obyvatel Zlínského kraje odlišné.

V okrese Kroměříž žilo podílově více nejstarších obyvatel 65 a víceletých (+0,41 p. b.) a nižší podíl osob ve věku 15-64 let (-0,32 p. b.) i dětské složky obyvatel (-0,09 p. b.).

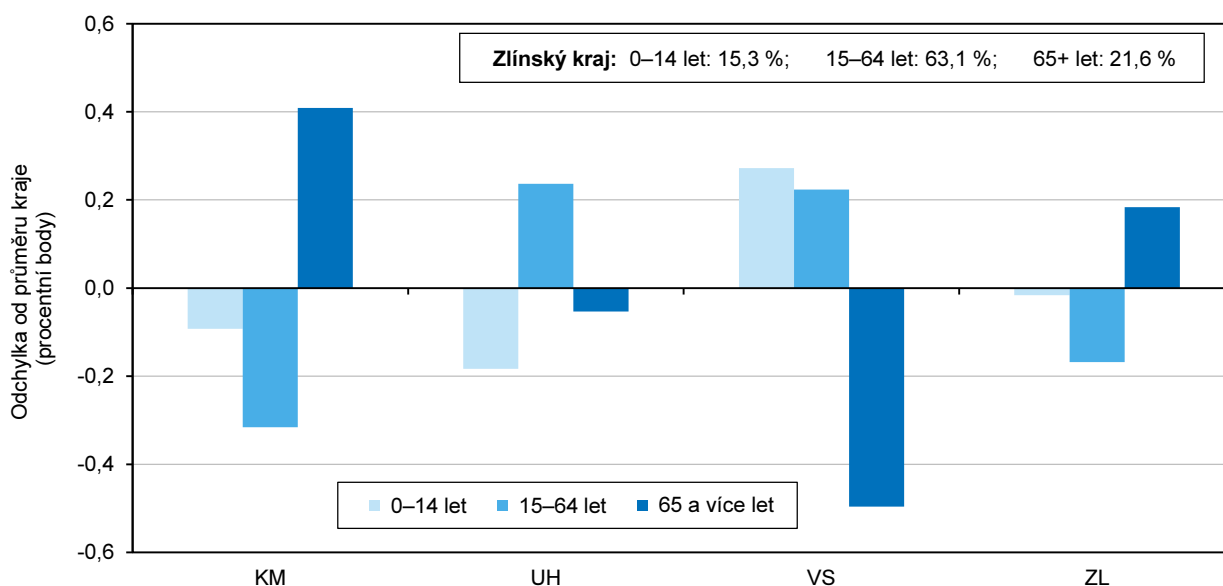
Podobně v okrese Zlín byl vyšší podíl seniorské složky obyvatel (+0,18 p. b.) spolu s nižším podílem osob v produktivním věku (-0,17 p. b.) a dětské složky (-0,02 p. b.).

Naopak v okrese Vsetín měla vyšší podíl jak dětská složka (+0,27 p. b.) tak podíl složky obyvatel v produktivním věku (+0,22 p. b.) a výrazně nižší byl podíl seniorské složky osob (-0,50 p. b.).

Okres Uherské Hradiště měl vyšší pouze podíl obyvatel v produktivním věku (+0,24 p. b.) a nižší podíl jak dětské složky (-0,18 p. b.), tak složky seniorské (-0,05 p. b.).

Graf 1.14 Srovnání věkové struktury obyvatel v okresech Zlínského kraje k 31. 12. 2021

Zdroj: ČSÚ

2. Sociální vývoj

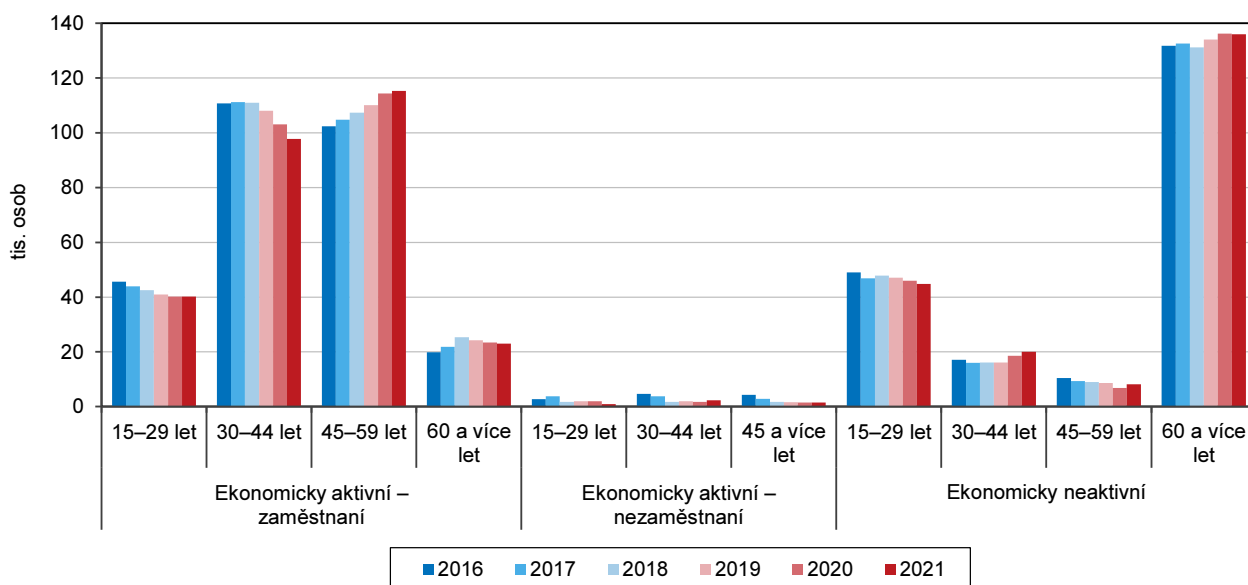
Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Pracovní síla postupně klesá.

Podle výsledků výběrového setření pracovních sil (VŠPS) bylo v roce 2021 v kraji 490,4 tis. osob ve věku 15 a více let, z toho 57,4 % tvořilo pracovní sílu a 42,6 % představovaly ekonomicky neaktivní osoby. Pracovní síla ve sledovaném období zaznamenala nárůst pouze v roce 2017, kdy dosáhla nejvyšší hodnoty (292,1 tis. osob). V následujících letech postupně klesala až na 281,4 tis. osob v roce 2021. Za celé sledované období klesla o 3,0 %, tedy o 8,8 tis. osob. Naopak vzrostl počet ekonomicky neaktivních osob, a to o 600 osob. Zatímco v počátečních letech počet klesal, do roku 2018 o 4,3 tis. osob, v dalších letech se zvýšil o 4,9 tis. osob. V roce 2021 dosáhl 209,0 tis. osob.

Graf 2.1 Obyvatelstvo Zlínského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Pracovní síla stárne.

Změny ve věkové skladbě obyvatel se spolu se zvyšováním věku odchodu do důchodu promítají i ve struktuře pracovní síly, ve které roste zastoupení starších věkových kategorií. Proti roku 2016 vzrostl počet osob ve věku 45–59 let o 10,0 %, tj. o 10,6 tis. osob. Počet osob ve věku 60 a více let se navýšil o 3,1 tis. osob, tedy o 15,3 %. V této kategorii vzhledem k rozdílnému věku při odchodu do důchodu výrazně převažují muži, ženy představují jen 35,6 %.

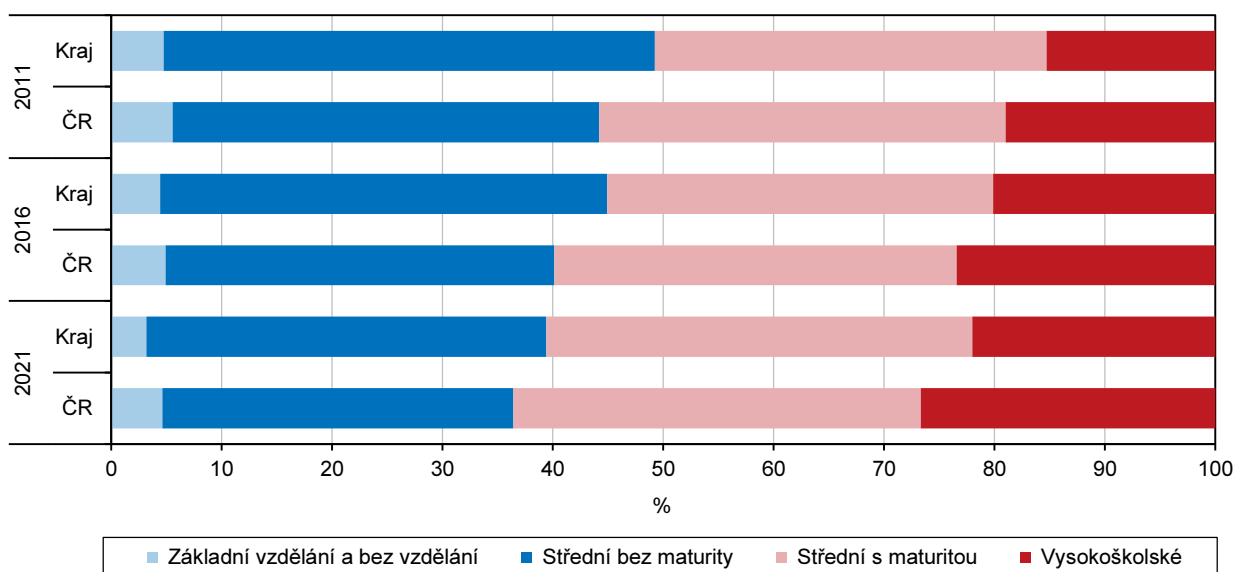
Ke snížení o 15,4 tis. osob došlo ve věkové kategorii 30 až 44 let a o 7,2 tis. osob klesl počet osob ve věku do 30 let. I v této nejmladší věkové kategorii opět výrazně převažují muži, ženy představují 39,2 %. Zatímco ve struktuře pracovní síly byly v roce 2016 nejsilněji zastoupeny osoby ve věku 30–44 let, tvořily 39,8 % pracovní síly, od roku 2019 jsou to osoby ve věku 45–59 let. V posledních dvou letech jejich podíl přesahuje 40% hranici. Podíl osob ve věku 60 a více let na pracovní síle vzrostl ve sledovaném období ze 7,0 % na 8,3 %.

Vzdělanost pracovní síly se zvyšuje.

V pracovní síle jsou nejvíce zastoupeny osoby se středním vzděláním s maturitou, představují 38,6 %. Následují osoby se středním vzděláním bez maturity, které tvoří 36,2 %. Právě tato skupina zaujímala největší podíl v letech 2016 i 2011. Během uplynulých 10 let kleslo zastoupení této skupiny o 8,3 p. b. Naopak výrazně vzrostl podíl osob s vysokoškolským vzděláním, a to o 6,7 p. b.

Graf 2.2 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání ve Zlínském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

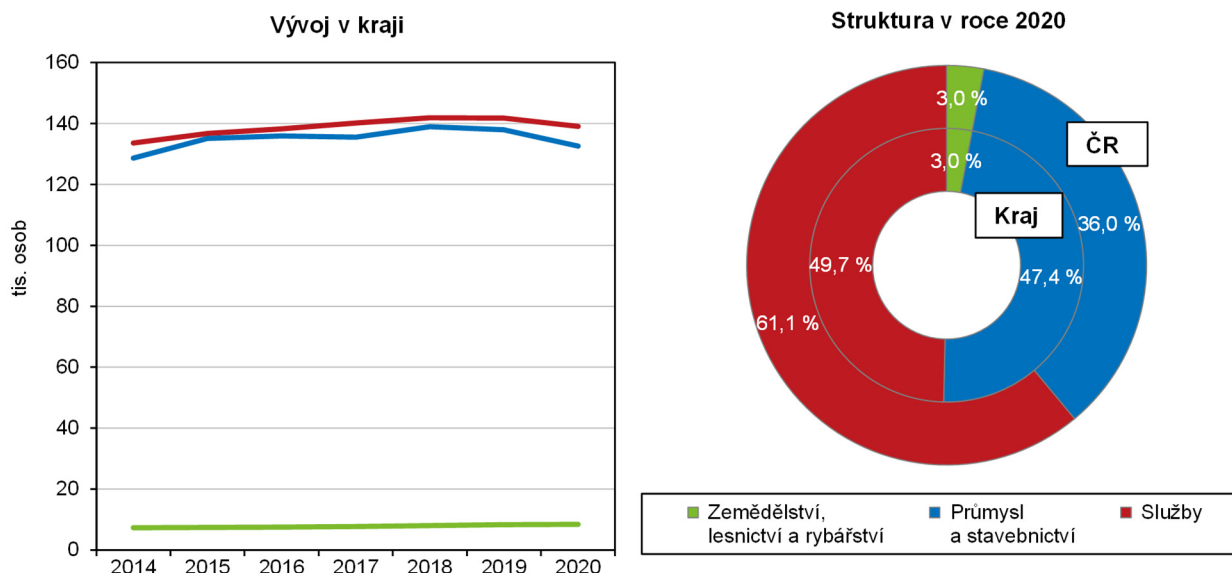

Posiluje zastoupení zaměstnaných.

Rozhodující složkou pracovní síly jsou zaměstnaní v národním hospodářství, jejich počet ve sledovaném období dosáhl maxima v roce 2018 (286,3 tis. osob). Následoval každoroční pokles, až v roce 2021 klesl na 276,2 tis. osob. Proti roku 2016 klesl počet zaměstnaných o 0,8 %, tedy o 2,3 tis. osob. Zastoupení zaměstnaných v objemu pracovní síly vzrostlo na 98,2 %, což je o 2,2 p. b. vyšší podíl než v roce 2016. V počtu zaměstnaných převažují muži, jejich podíl se pohyboval v rozmezí od 56,0 % (2016) po 56,8 % (rok 2018).

Graf 2.3 Zaměstnaní pracující ve Zlínském kraji podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Převažují zaměstnaní v terciárním sektoru.

Výsledky z Výběrového šetření pracovních sil poskytují informace o zaměstnaných přímo v kraji podle sektorů. Z tohoto pohledu je nejvíce osob zaměstnáno v terciárním sektoru, a to 139,0 tis. Z celkového počtu zaměstnaných je to 49,7 %.

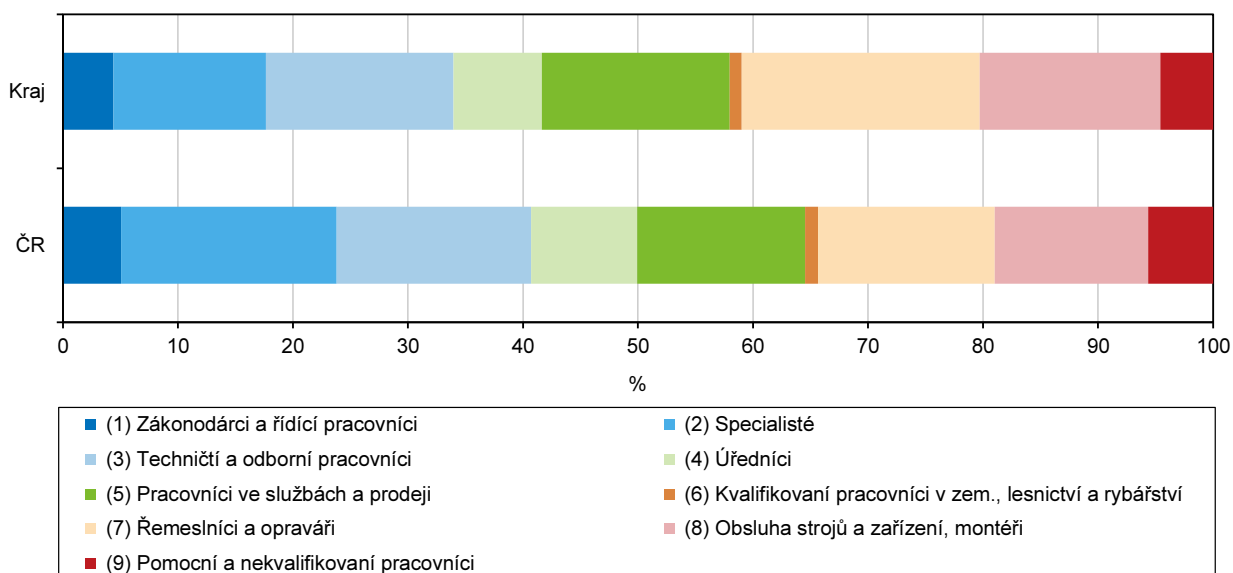
Jen mírně nižší je podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru, představuje 47,4 %. V primárním sektoru je 3,0 % zaměstnaných. Nejrychleji ve sledovaném období rostl počet zaměstnaných v primárním sektoru, nárůst představoval 11,8 %, absolutně 884 osob. Výrazný pokles zaměstnaných zaznamenal sekundární sektor, ve kterém došlo ke snížení o 3,3 tis. osob. V terciárním sektoru vzrostl počet zaměstnaných o 0,5 %, tedy o 740 osob.

Ve struktuře zaměstnaných převládají zaměstnanci.

Podle postavení zaměstnaných v zaměstnání (CZ-ISCE) v rozmezí let 2016 až 2021 klesly počty zaměstnanců vč. členů produkčních družstev o 2,0 %, v absolutním vyjádření o 4,8 tis. osob. Počet zaměstnavatelů se snížil o 1,7 tis. osob (o 18,7 %). K navýšení počtu došlo u skupiny pracujících na vlastní účet o 11,9 %, tedy o 3,8 tis. osob. Ve struktuře zaměstnaných se tento vývoj projevil snížením podílu zaměstnanců (vč. členů produkčních družstev) na 84,0 % a zaměstnavatelů na 2,6 %. Podíl pracujících na vlastní účet vzrostl na 13,0 %.

Graf 2.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO ve Zlínském kraji a ČR v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Míra ekonomické aktivity klesla.

Míra ekonomické aktivity v roce 2021 činila 57,4 % a byla to nejnižší hodnota v celém sledovaném období. Proti roku 2016 klesla o 0,8 p. b., proti letem 2017 a 2018, kdy byla hodnota nejvyšší, klesla o 1,4 p. b. V mezikrajském srovnání klesla z třetího nejnižšího místa na nejnižší pozici. Přetrvává ale výrazný rozdíl v míře ekonomické aktivity mužů a žen. U mužů v roce 2021 představovala 66,0 %, u žen 49,2 %.

Nejvíce osob je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu.

I když je nejvíce osob zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu, snížil se jejich počet o 10,1 tis. osob. Podíl zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu na celkovém počtu zaměstnaných se snížil na 36,7 %. Nejrychleji rostl počet zaměstnaných v odvětví kulturní, zábavní a rekreační činnosti, kde došlo k nárůstu o více než polovinu.

Počet osob s druhým zaměstnáním vzrostl o více než polovinu.

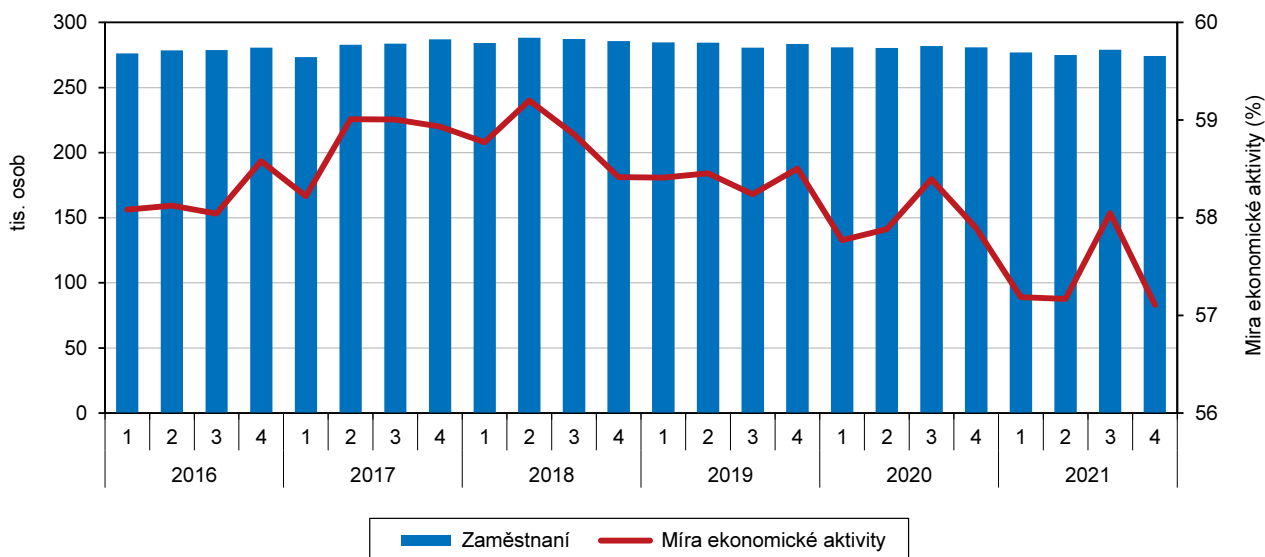
Počet osob s druhým zaměstnáním vzrostl ve sledovaném období o 64,1 %. Druhé zaměstnání v roce 2021 mělo 8,4 tis. osob, z toho 4,9 tis. mužů a 3,6 tis. žen. Rychleji rostl počet žen s druhým zaměstnáním, vzrostl o téměř 80 %, zatímco u mužů představoval nárůst 54 %.

Míra zaměstnanosti
meziročně klesla o 1 p. b.

Míra zaměstnanosti byla nejnižší na počátku sledovaného období, naopak nejvyšší v roce 2018 (57,8 %). V roce 2021 představovala 56,3 % a proti roku 2016 byla vyšší o 0,5 p. b. V mezikrajském srovnání řadí tato hodnota kraj na deváté místo. Míra zaměstnanosti mužů činila 65,0 %, žen 48,1 %. U mužů rostla míra zaměstnanosti do roku 2018, u žen do roku 2019, pak následoval pokles.

Graf 2.5 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity ve Zlínském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

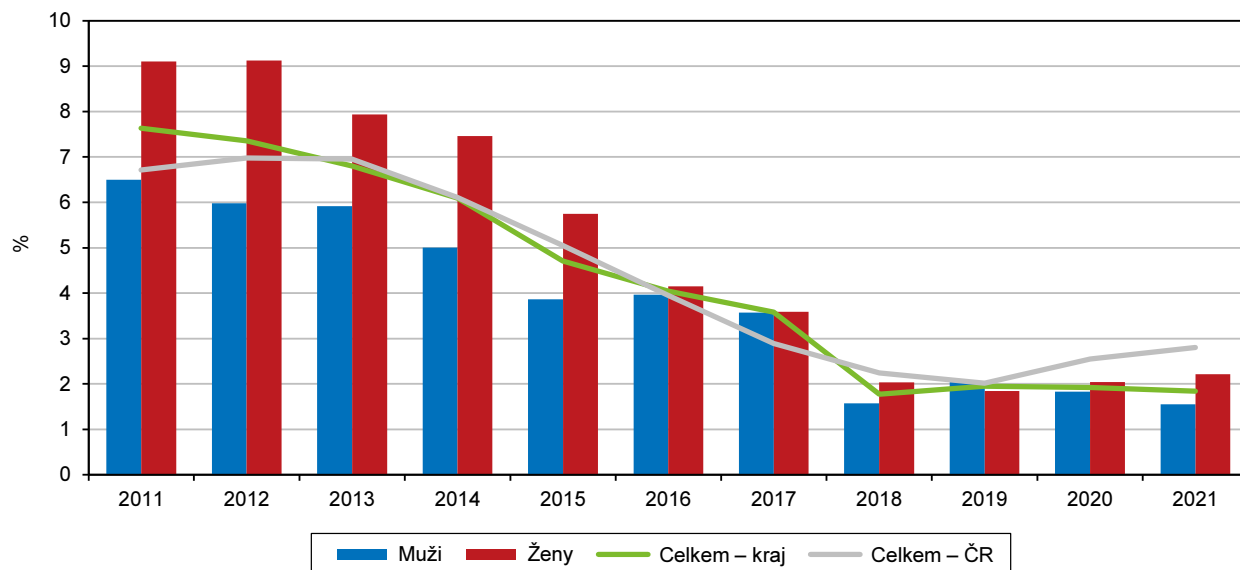

Obecná míra
nezaměstnanosti za
sledované období klesla.

Obecná míra nezaměstnanosti v kraji ve sledovaném období dosahovala nejvyšších hodnot na počátku sledovaného období, pak v roce 2018 výrazně klesla (na 1,8 %). Po mírném nárůstu v roce 2019 pak v dalších letech opět postupně klesala až na úroveň roku 2018, tedy 1,8 % v roce 2021. Za celé období klesla o 2,2 p. b. Proti celorepublikovému průměru byla nižší v roce 2018 a v posledních dvou letech daného období. V mezikrajském srovnání je v roce 2021 hodnota tohoto ukazatele druhá nejnižší. S výjimkou roku 2019 byla obecná míra nezaměstnanosti u žen vyšší než u mužů. V roce 2021 dosáhly hodnoty 1,6 % u mužů a 2,2 % u žen.

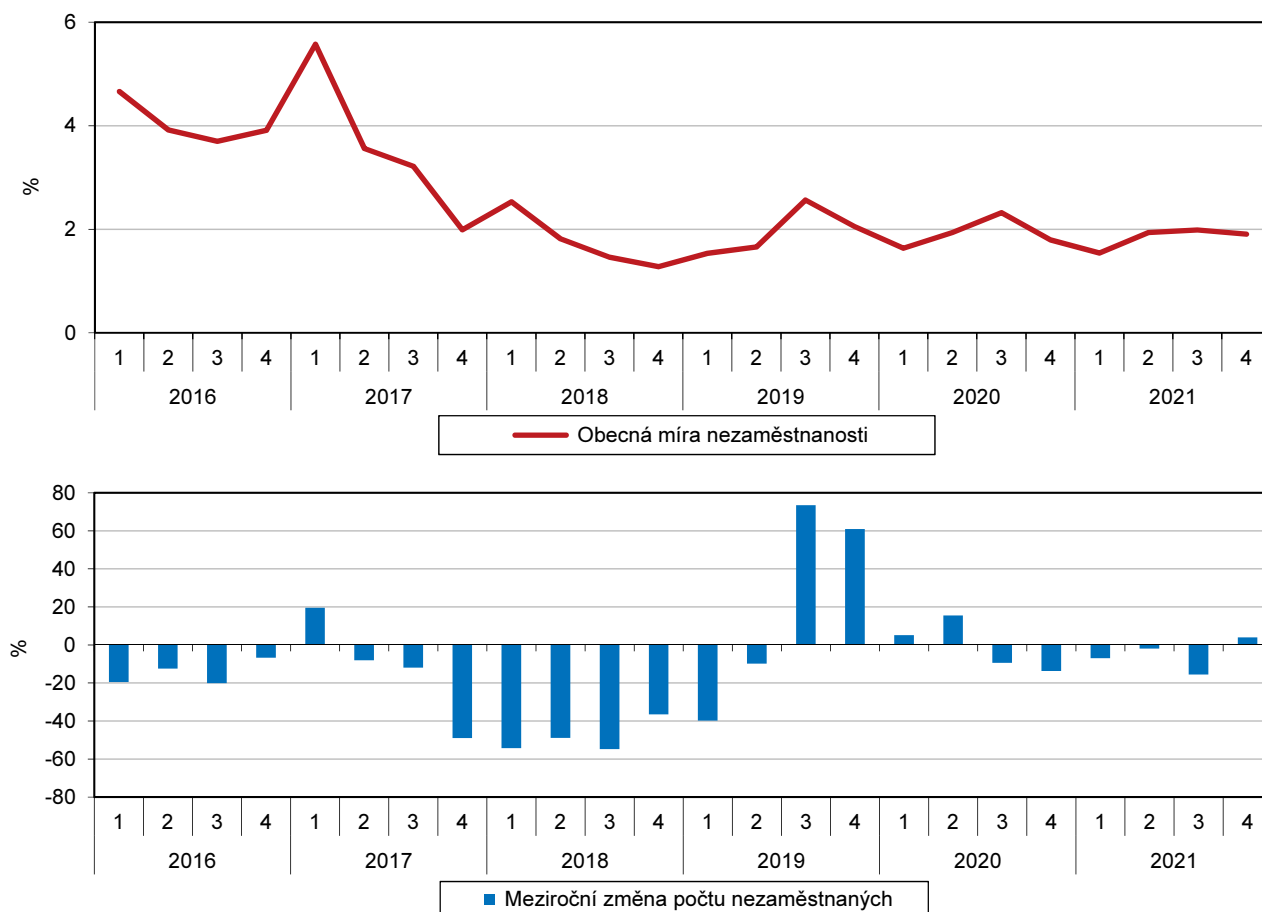
Graf 2.6 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Graf 2.7 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Mezi ekonomicky neaktivními jsou početnější ženy, představují 61,2 %.

Ve skupině ekonomicky neaktivních osob ve sledovaném období nejrychleji rostl počet osob ve věku 30 až 44 let, nárůst představoval 17,6 %, Naopak pokles o 22,1 % byl zjištěn u osob ve věku 45 až 59 let. Ve struktuře ekonomicky neaktivních osob se snížilo zastoupení osob ve věku 15 až 29 let na 21,5 % a osob ve věku 45 až 59 let (na 3,9 %). Na 65,0 % posílilo zastoupení nejvýraznější skupiny, tedy osob ve věku 60 a více let. Mezi ekonomicky neaktivními jsou početnější ženy, představují 61,2 %. Nejvyšší převaha žen je ve věku 60 a více let, ženy představují 60,6 %. Naopak nejmenší ve věku 45 až 59 let, kde ženy tvoří 51,7 %.

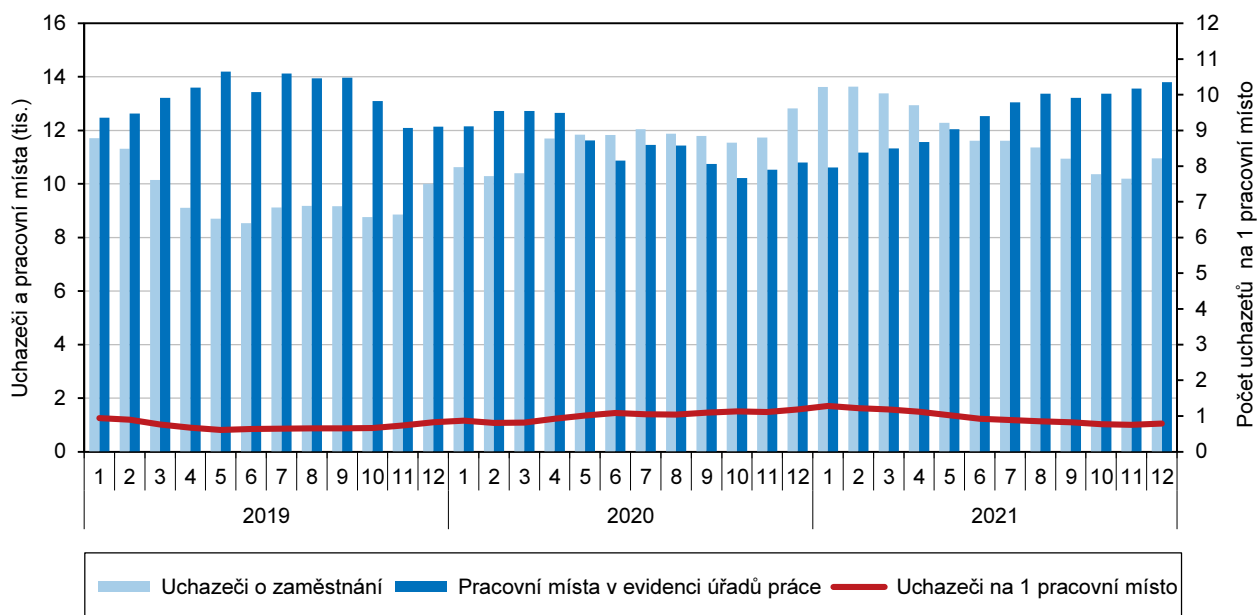
Nezaměstnanost

Ke konci roku 2021 evidováno 10 957 uchazečů o zaměstnání.

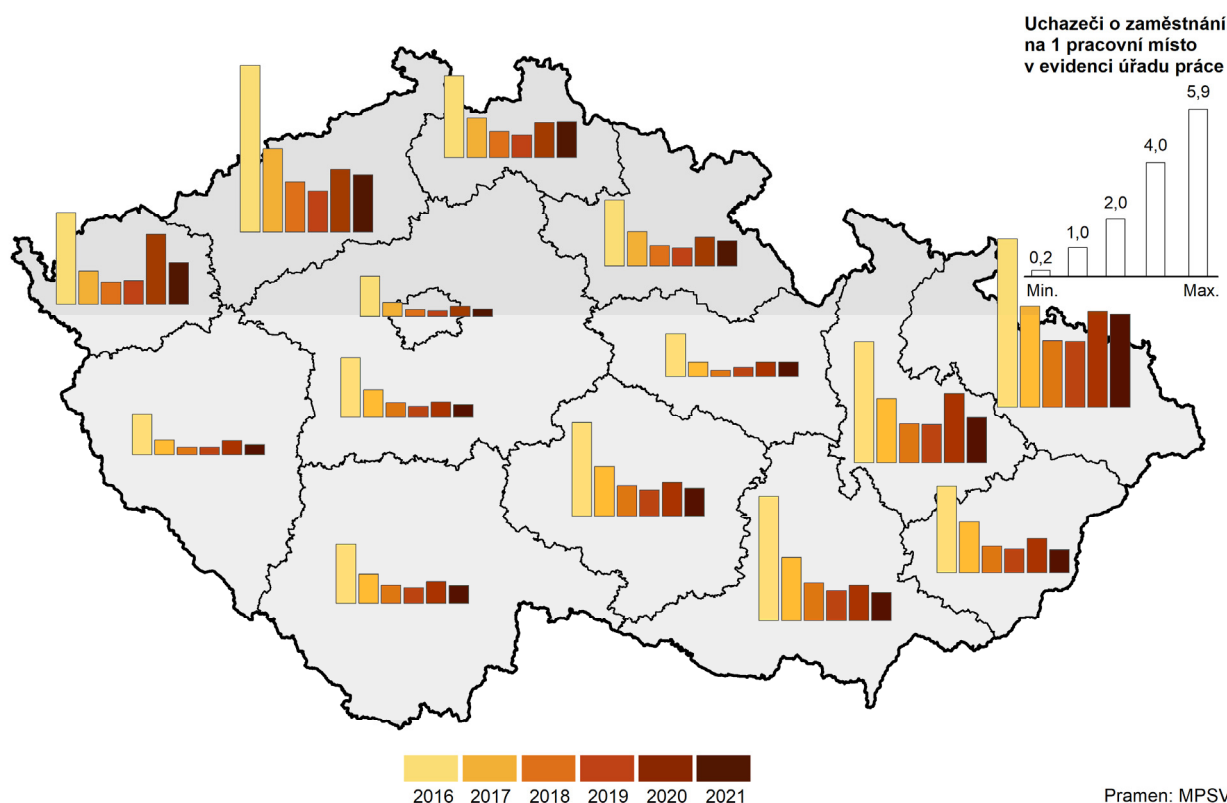
Úřady práce ve Zlínském kraji registrovaly ke konci roku 2021 celkem 10 957 uchazečů o zaměstnání. Nejvíce uchazečů evidoval okres Vsetín (3 456), následoval Zlín (2 906), Uherské Hradiště (2 677) a Kroměříž (1 918). Meziročně došlo ve Zlínském kraji ke snížení počtu uchazečů o 1 862 osob (o 14,5 %). Ve sledovaném období 2016 - 2021 byl evidován pokles 44,8 %, přičemž sestupná tendence se zastavila v roce 2019. V roce 2020, zejména díky situaci kolem covidu, vyhlášení nouzového stavu a následnému dopadu na ekonomiku, došlo k meziročnímu nárůstu 28,2 %. Ke konci roku 2021 bylo evidováno meziročně méně uchazečů, přičemž daný počet (10 957) odpovídal stavu ke konci roku 2018 (10 954 uchazečů). Podobný trend se ve sledovaném období 2016 - 2021 projevil i na úrovni republiky, pokles byl však pomalejší - představoval 32,3 %.

Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa ve Zlínském kraji (stav ke konci měsíce)

Pramen: MPSV

Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v krajích v letech 2016 až 2021 (stav k 31. 12.)

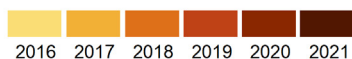
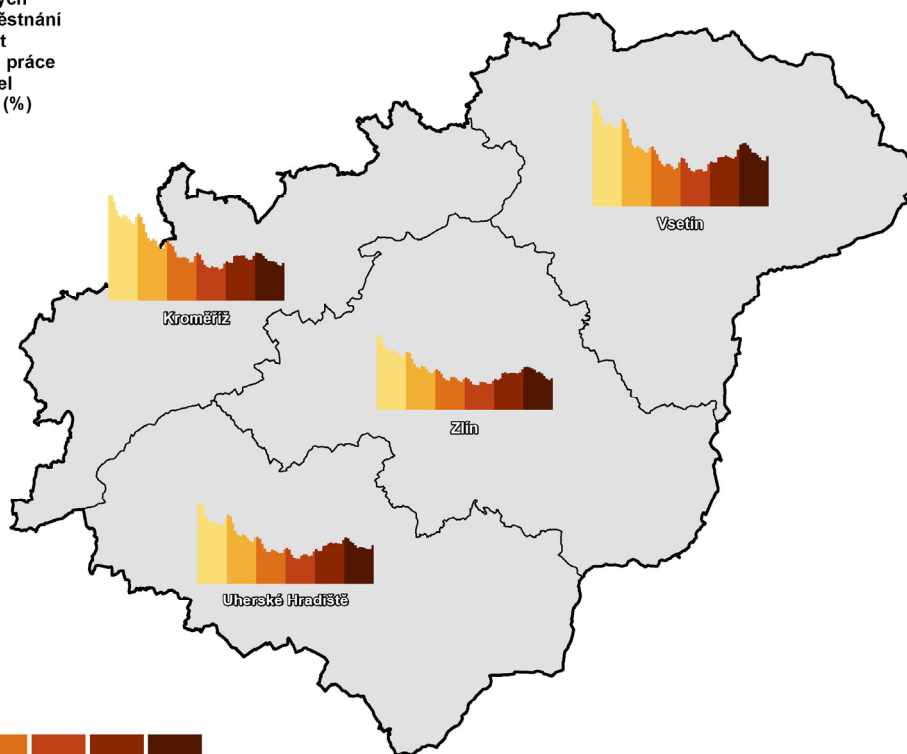
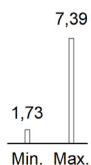
Pramen: MPSV

Podíl dosažitelných uchazečů ke konci roku 2021 činil 2,73 %.

Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve Zlínském kraji, tj. podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, kopíroval ve sledovaném období stejný trend jako počet uchazečů o zaměstnání. Ke konci roku 2016 činil daný podíl 4,92 % a ke konci roku 2021 pak 2,73 %. U mužů se jednalo o pokles z 4,98 % (v roce 2016) na 2,69 % (v roce 2021) a u žen z 4,86 % na 2,77 %.

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje v letech 2016 až 2021 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

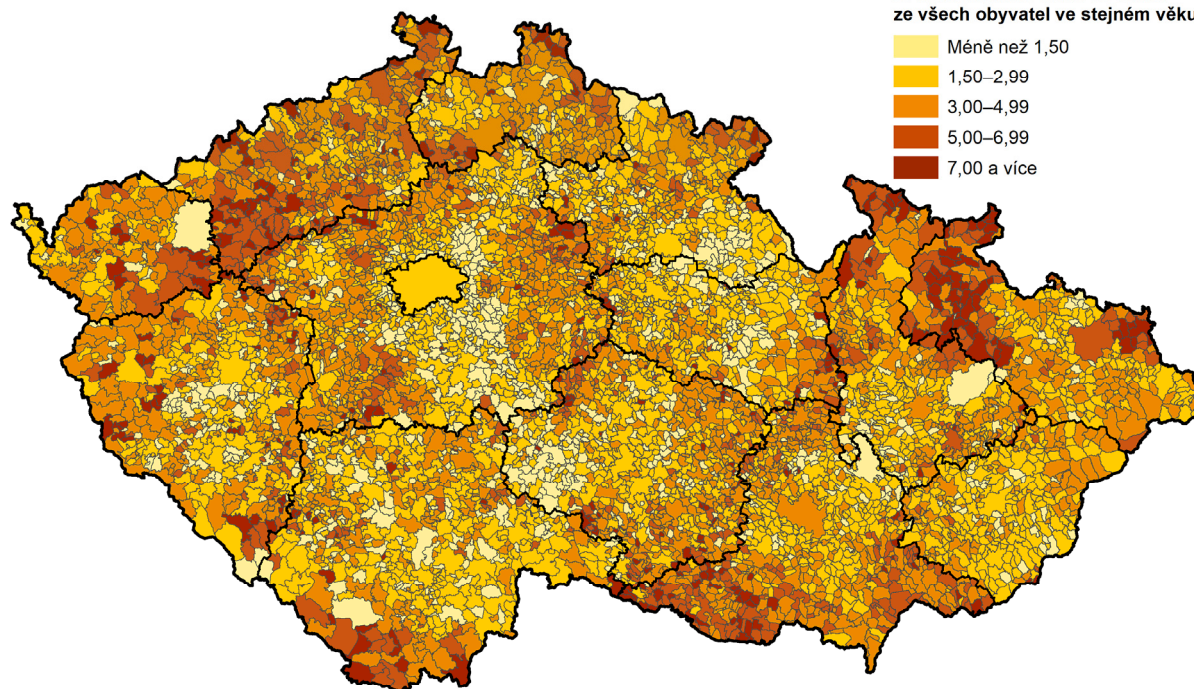
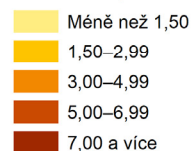
Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

Pramen: MPSV

Podíl nezaměstnaných osob v obcích k 31. 12. 2021

Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

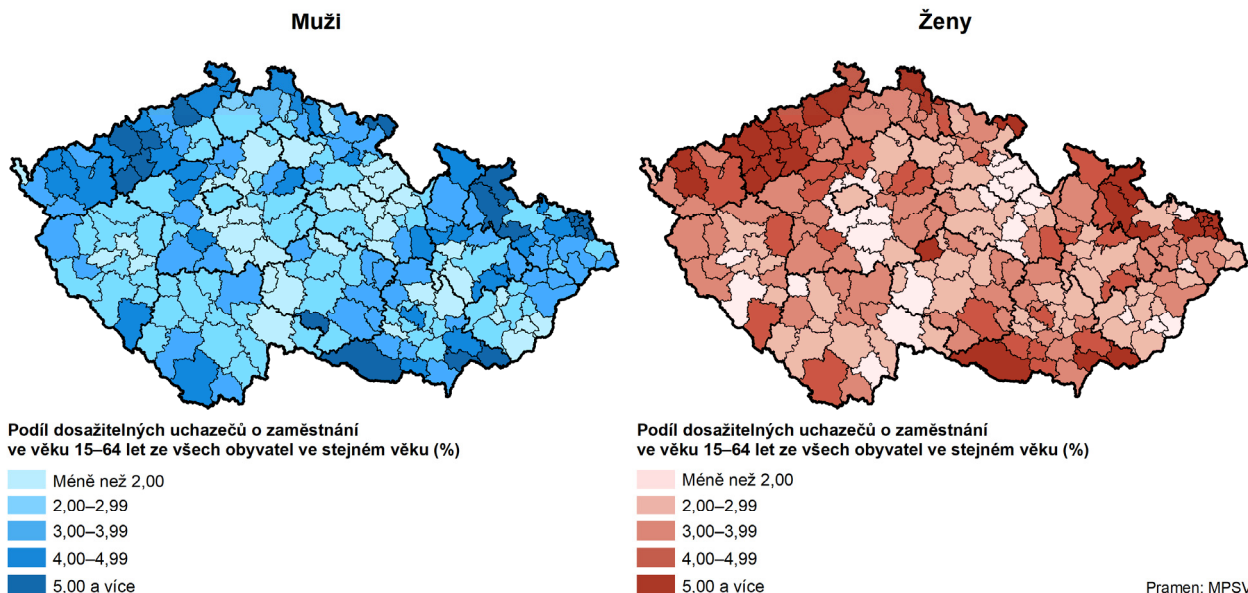
Hranice obce
 Hranice kraje

Pramen: Úřad práce ČR – generální ředitelství

V počtu uchazečů mírně převažují muži.

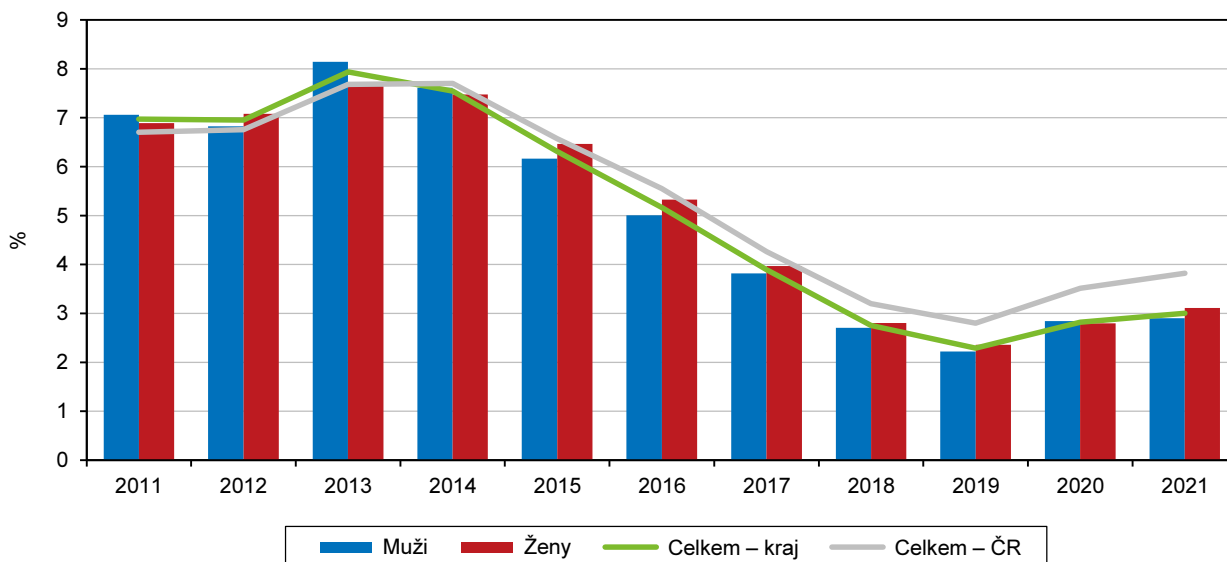
Proti roku 2016 se počet uchazečů o zaměstnání ve Zlínském kraji v roce 2021 snížil o 44,8 %. K největšímu poklesu došlo v okrese Kroměříž (o 56,7 %), následoval okres Zlín (o 45,4 %). Nižší úbytek byl zaznamenán v okresech Vsetín (o 39,3 %) a Uherské Hradiště (39,1 %). V roce 2021 evidovaly úřady práce ve Zlínském kraji 10 957 uchazečů o zaměstnání, z toho 5 565 mužů (tj. 50,8 %) a 5 392 žen (tj. 49,2 %).

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021 (dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

Graf 2.9 Podíl nezaměstnaných osob* ve Zlínském kraji a ČR (roční průměr)

Pramen: MPSV

* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

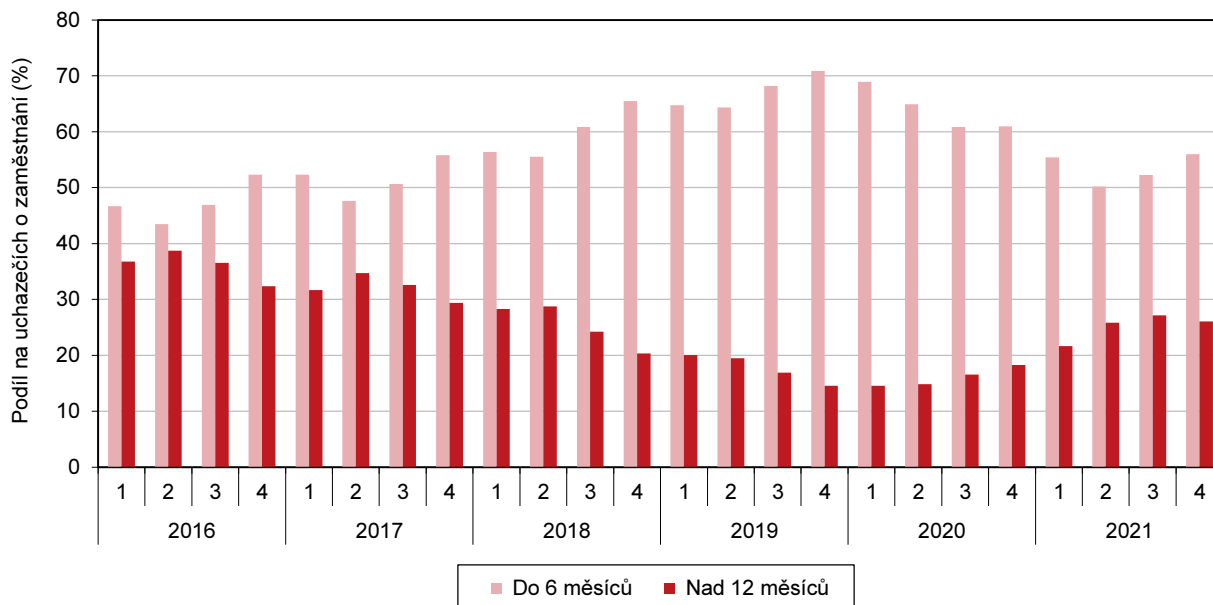
Počet dlouhodobě nezaměstnaných se snížil.

Vývoj ekonomiky se projevil rovněž na struktuře uchazečů z pohledu délky jejich evidence na úřadu práce. Ve sledovaném období 2016 - 2021 se nejvýrazněji snížil počet neumístěných uchazečů o zaměstnání v délce trvání déle než 2 roky, a to

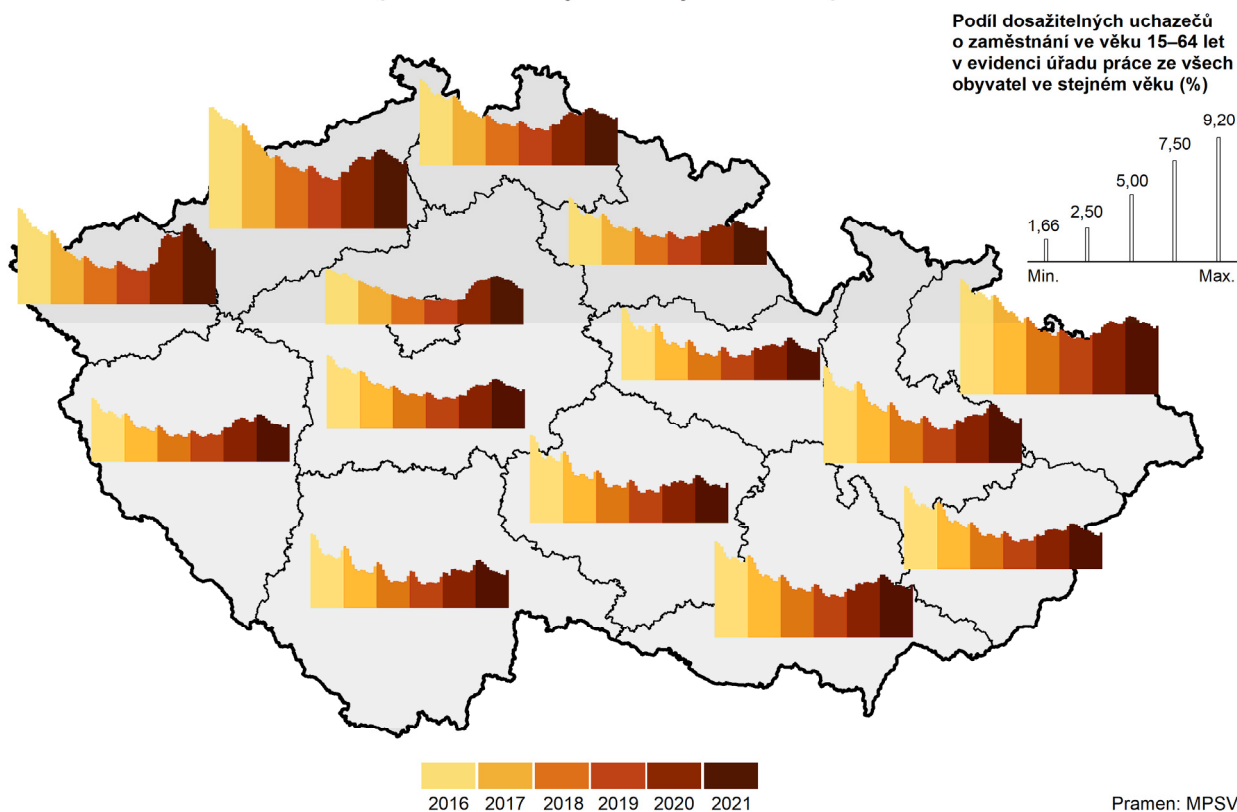
o 71,5 % na 1 204 uchazečů. V roce 2016 se jednalo o 4 226 osob a v roce 2021 již jen o 1 204.

Graf 2.10 Krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní ke konci čtvrtletí ve Zlínském kraji

Pramen: MPSV

**Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2016 až 2021
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

Pramen: MPSV

Ve struktuře nezaměstnaných největší

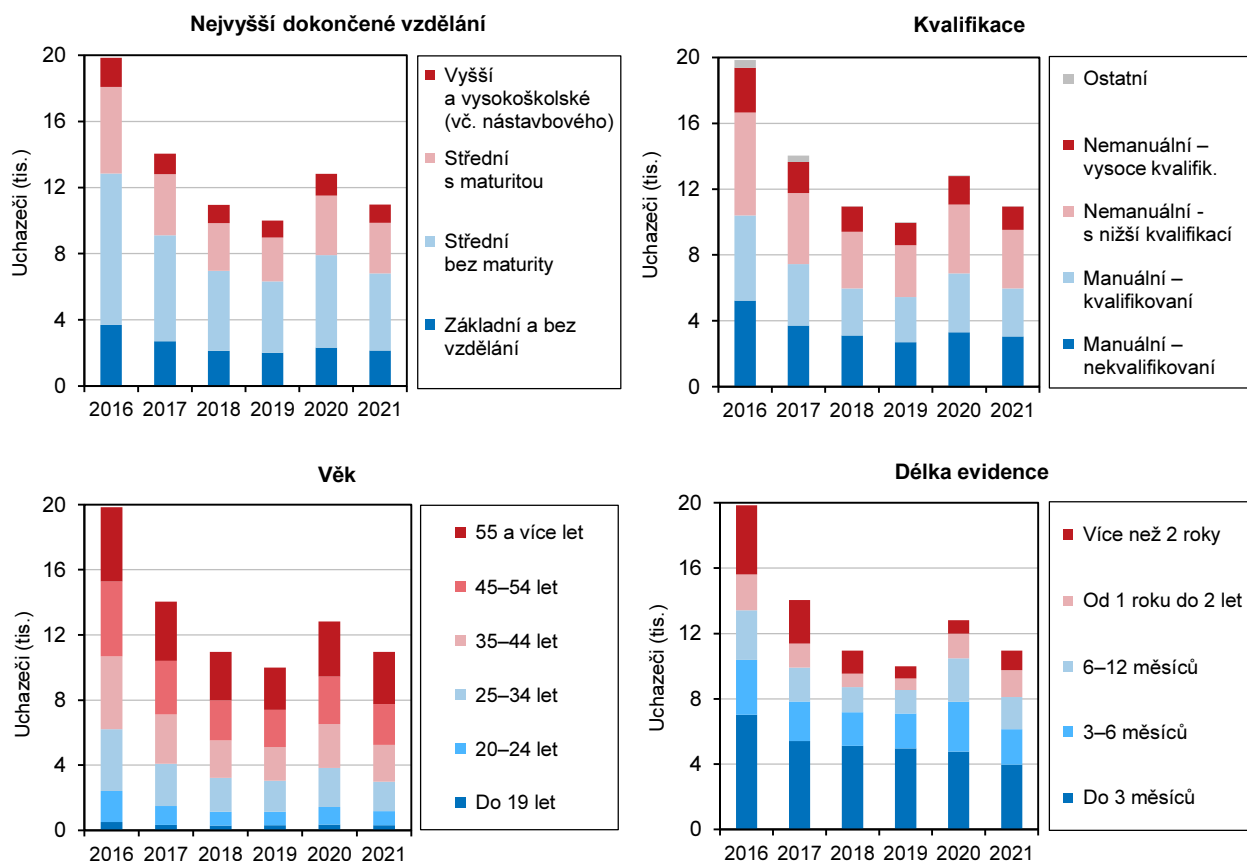
Počet uchazečů se ve sledovaném období snížil ve všech věkových skupinách, nejmenší pokles (o 30 %) byl zjištěn v kategorii 55 a více let. Přesto se právě tato

podíl zaujímají osoby ve věku 55 a více let.

skupina stala v roce 2021 podílem 29,2 % nejsilnější ve struktuře nezaměstnaných, zatímco v roce 2016 byly nejvíce zastoupeny podílem 23,2 % osoby ve věku 45-54 let. Mírně se zvýšil také podíl osob do 19 let, a to na 2,8 %. Podíl uchazečů v ostatních věkových kategoriích se snížil, nejvíce u skupiny ve věku 25-34 let, kdy podíl klesl o 2,7 p. b. na 16,4 %.

Graf 2.11 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence ve Zlínském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností má dlouhodobě rostoucí trend.

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) představuje částku, kterou mají domácnosti k dispozici a mohou ji použít buď na spotřebu, nebo úspory. Na základě výsledků výběrového šetření Životní podmínky v roce 2021, které mapuje finanční situaci různých typů domácností v období dotazování a jejich příjmy v roce 2020, dosáhl ČDDD ve Zlínském kraji v roce 2020 hodnoty 152,9 mld. Kč (v běžných cenách). Meziročně vzrostl o 5,4 %, v absolutním vyjádření je to 7 892 mil. Kč. Plynulý nárůst ČDDD byl zaznamenán v celém období, proti roku 2016 vzrostl o více než čtvrtinu (o 26,4 %). Na republikové úrovni v roce 2020 v přepočtu na osobu představovaly průměrné čisté peněžní příjmy domácností 220,1 tis. Kč, tedy o 4,9 % více než v roce 2019. Ve Zlínském kraji dosáhly 190,4 tis. Kč a i přes meziroční nárůst o 3,0 % zůstaly nejnižší mezi kraji stejně jako v roce 2019.

Čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na jednoho obyvatele v roce 2020 byl 0,8 p. b. pod republikovým průměrem.

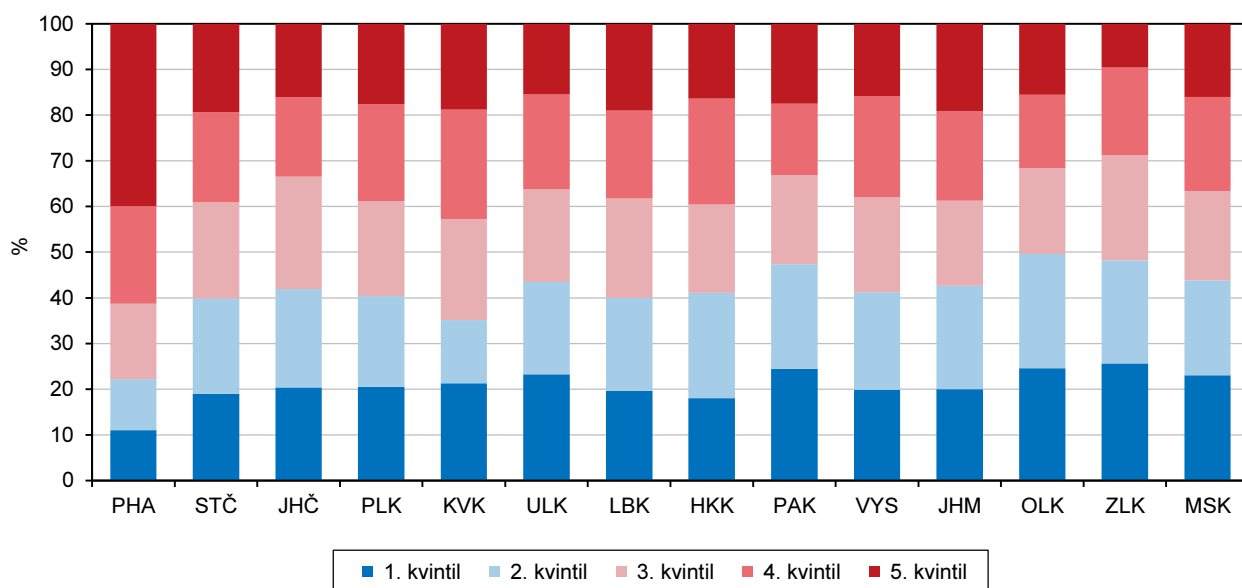
Čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na 1 obyvatele, kde ČR = 100 %, se pohyboval v kraji ve sledovaném období mezi 91,3 % (rok 2018) až 92,8 % (rok 2020). Nejlépe na tom byly domácnosti v Hl. m. Praze a Středočeském kraji, kde přesahovaly průměr ČR o 32,8 %, respektive o 6,2 %. V ostatních krajích byly

hodnoty pod republikovým průměrem. Domácnosti ve Zlínském kraji se umístily na devátém místě mezi kraji. Nejnižší hodnota byla zjištěna v Karlovarském kraji (88,3 %).

Graf 2.12 Podíl domácností v krajích podle kvintilového rozdělení domácností ČR na základě čistého peněžního příjmu v roce 2020

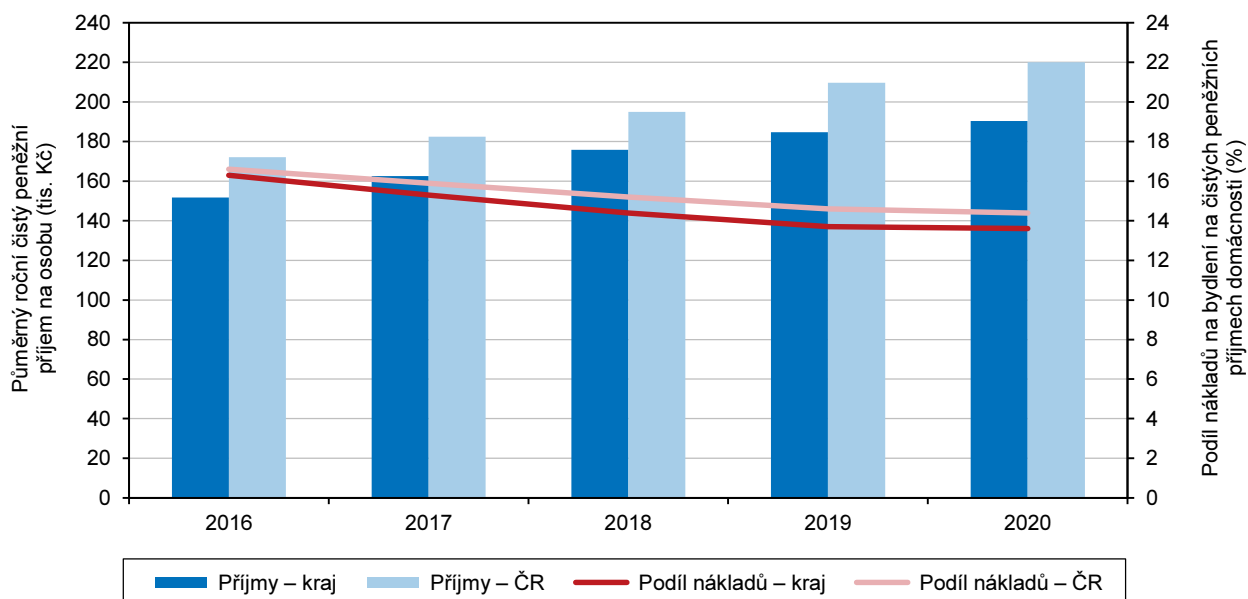
Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2021)

Rozdělení domácností v celé ČR	1. kvintil: 20 % domácností s nejnižšími příjmy	2. kvintil: druhých 20 % domácností	3. kvintil: třetích 20 % domácností	4. kvintil: čtvrtých 20 % domácností	5. kvintil: 20 % domácností s nejvyššími příjmy
Počet domácností v ČR	899 475	899 026	899 436	899 255	898 933
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v ČR (Kč)	152 877	188 000	223 000	293 935	x

Graf 2.13 Příjmy domácností a náklady na bydlení ve Zlínském kraji a ČR

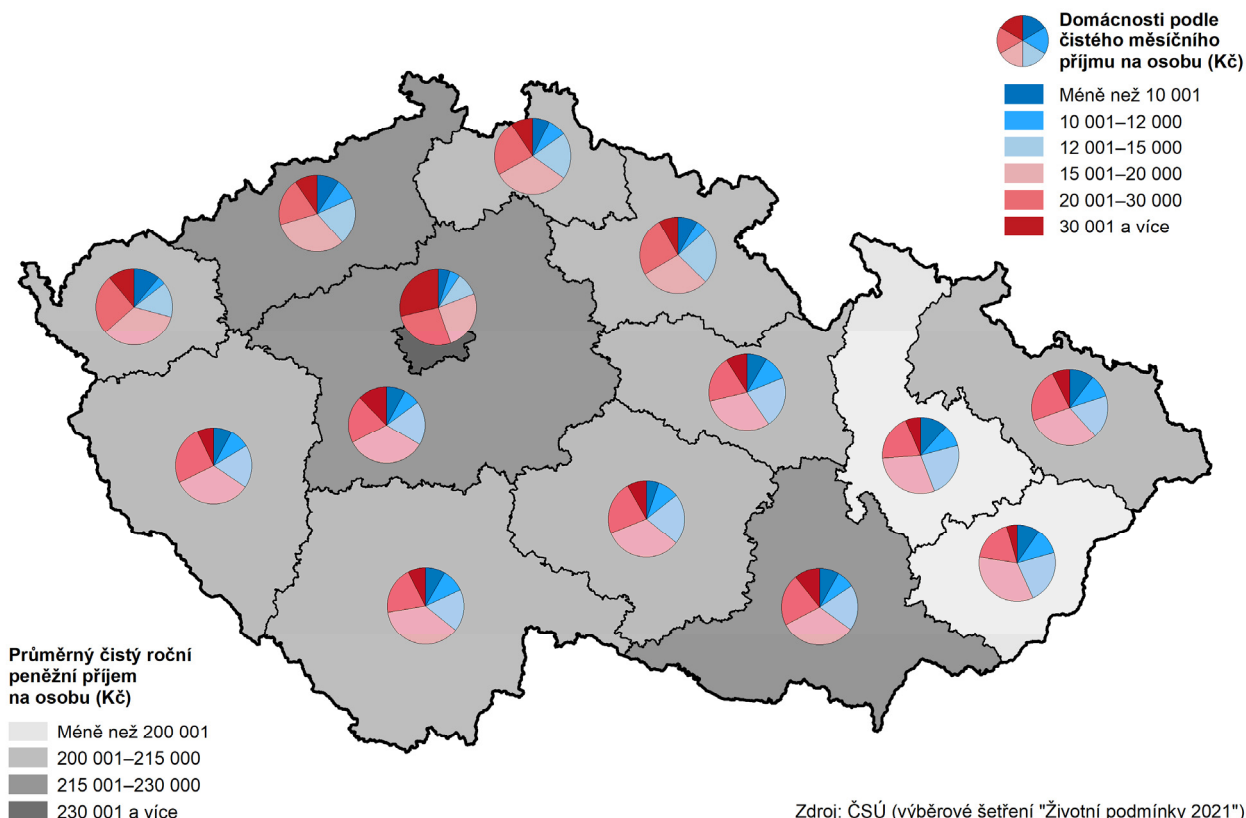
Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2019)

Snadno nebo velmi snadno se svými peněžními příjmy vycházela téměř čtvrtina domácností.

Zvýšení průměrných čistých peněžních příjmů bylo významně ovlivněno změnami v oblasti sociálního zabezpečení a sociálních dávek. Došlo k valorizaci důchodů a minimální mzdy, ke zvýšení rodičovského příspěvku a k výplatě mimořádných dávek pro seniory tzv. rouškovné. Dále byla zavedena řada programů na podporu těch sektorů ekonomiky, podnikatelů, živnostníků i zaměstnanců, kteří byli postiženi důsledky epidemie koronaviru. Zvýšení peněžních příjmů domácností se projevilo v hodnocení domácností, jak vycházejí se svými příjmy. Vzrostl podíl domácností, které vycházely se svými příjmy snadno či velmi snadno, a to z hodnoty 19,3 % na 23,4 %. Naopak velké obtíže nebo obtíže připustilo 9,3 % domácností.

Příjmy domácností v krajích v roce 2020

Mzdy

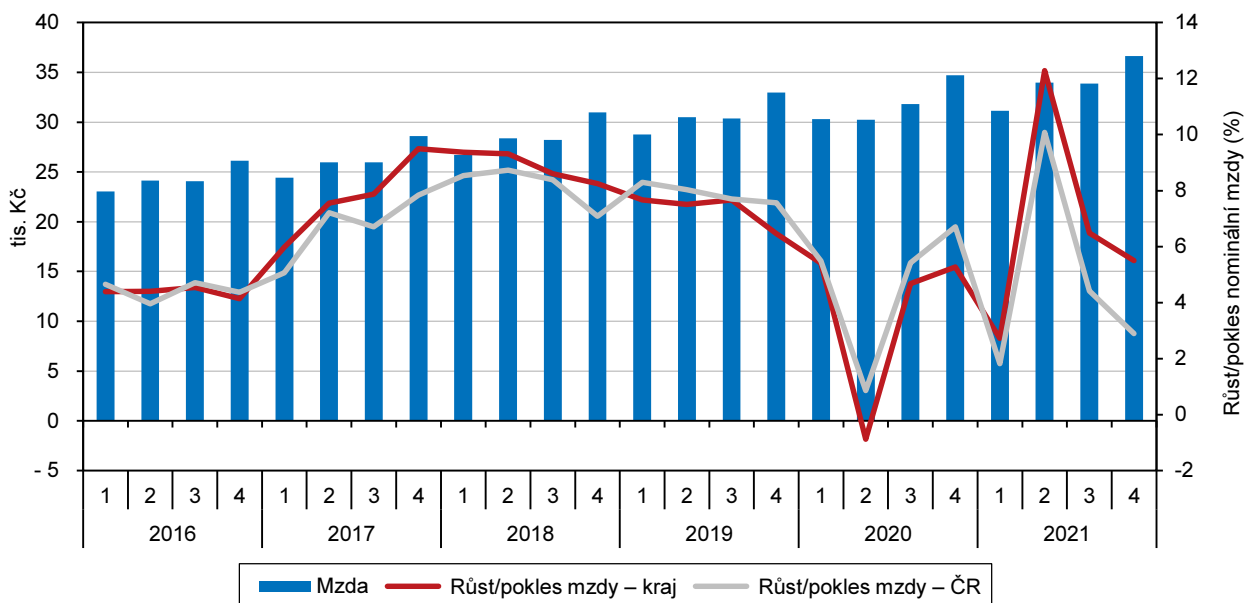
Průměrná mzda nižší než celorepublikový průměr.

Úroveň mezd ve Zlínském kraji je dlouhodobě nízká. Ve sledovaném období byla průměrná hrubá měsíční mzda druhou nejnižší mezi kraji. Nižší mzdy pobírali zaměstnanci pouze v Karlovarském kraji. Průměrná hrubá měsíční mzda zjišťovaná z podnikového výkaznictví dosáhla podle předběžných výsledků v roce 2021 ve Zlínském kraji 33 903 Kč. Meziroční nominální růst činil 6,7 %. Vzhledem k růstu spotřebitelských cen v České republice o 3,8 % dosáhl reálný růst mezd v kraji 2,8 %. V České republice se průměrná hrubá měsíční mzda zvýšila o 4,8 % na 37 903 Kč.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané ve Zlínském kraji se v roce 2021 meziročně snížil o 1,4 % na 203,1 tis. osob. Na celkovém počtu zaměstnanců přepočtených na plně zaměstnané v národním hospodářství se Zlínský kraj podílel 5,1 %.

Graf 2.14 Průměrná hrubá měsíční mzda^{*)} a její meziroční změny podle čtvrtletí ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

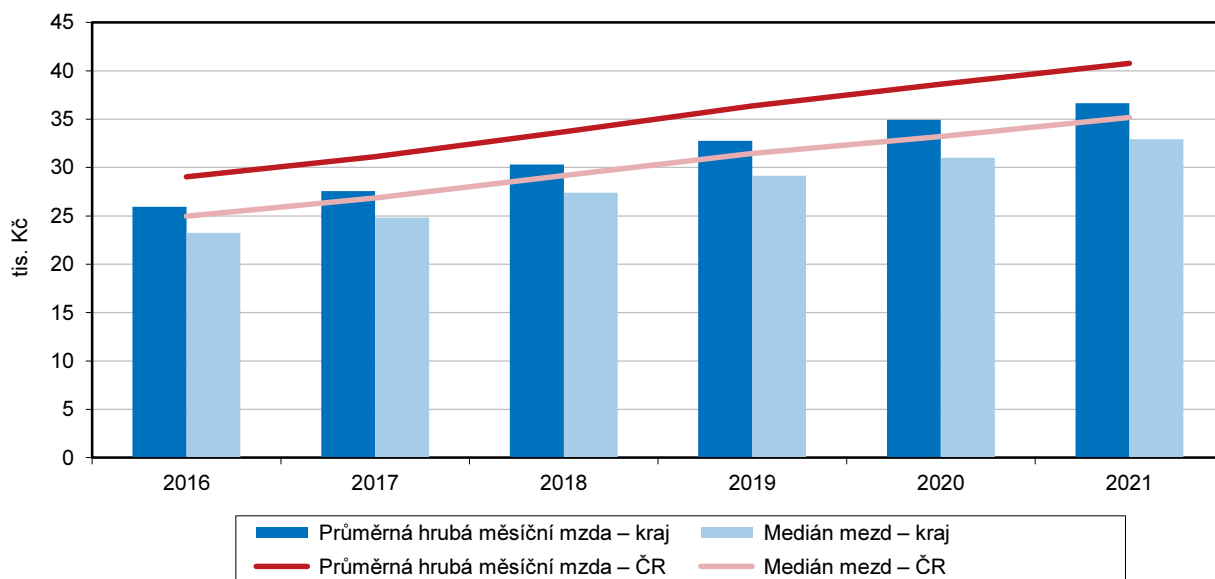
^{*)} podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2021 předběžné údaje

Průměrné mzdy rostly nejrychleji ve 2. čtvrtletí 2021.

Z podrobnějšího pohledu je zřejmé zpomalení růstu průměrných mezd v roce 2020, ve druhém čtvrtletí dokonce došlo k meziročnímu snížení průměrné hrubé mzdy. V roce 2021 rostly průměrné mzdy v kraji rychleji než na úrovni republiky. Ve druhém čtvrtletí roku 2021 vzrostly průměrné mzdy o 10,1 % a byl to nejvyšší meziroční nárůst za celé sledované období. Vlivem inflace rostly reálné mzdy od roku 2019 pomaleji.

Graf 2.15 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd ve Zlínském kraji a ČR

Pramen: MPSV, MF

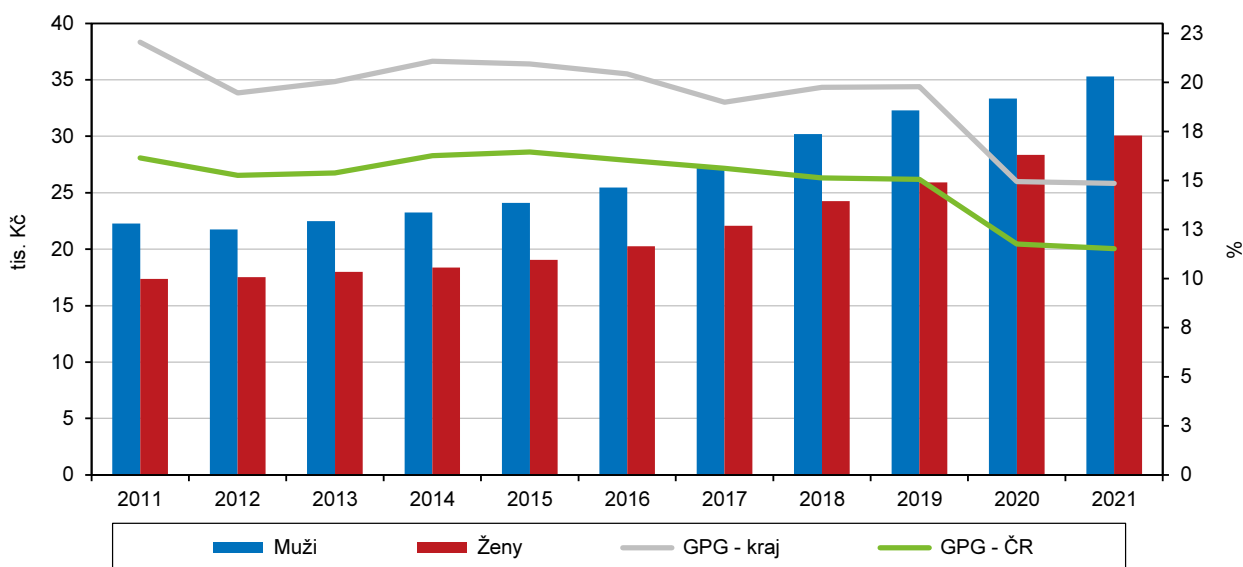

Průměrná mzda podle výsledků strukturálního šetření byla druhá nejnižší.

Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí publikuje výsledky strukturální statistiky mezd zaměstnanců. Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, protože jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků i organizací. Na základě tohoto strukturálního šetření dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda 36 641 Kč a mezi kraji byla druhá nejnižší. U mužů byla 39 160 Kč, u žen 33 397 Kč. Průměrná mzda mužů dlouhodobě převyšuje průměrnou mzdu žen, největší rozdíl byl v roce 2019, a to 8 274 Kč. V následujících letech se tento rozdíl snižoval až na 5 763 Kč.

Graf 2.16 Medián mezd podle pohlaví a GPG^{*)} ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

^{*)} GPG - gender pay gap - relativní rozdíl mediánu mzdy mužů a žen (vztahený k mediánu mzdy mužů)

Medián mezd druhý nejnižší v ČR.

Ve výběrovém šetření se zjišťuje také medián mzdy, tedy hodnota mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. Medián mezd zaměstnanců v kraji činil 32 913 Kč a proti předcházejícímu roku se zvýšil o 6,2 %. Nižší hodnota mediánu mezd byla zjištěna v Karlovarském kraji. Medián mezd mužů dosáhl výše 35 296 Kč, u žen 30 054 Kč. Medián mzdy v kraji je na úrovni 89,8 % průměrné hrubé měsíční mzdy. U mužů se pohyboval 9,9 % pod průměrnou mzdou mužů a medián mzdy žen 10,0 % pod průměrnou mzdou žen.

Úplné náklady práce

Měsíční náklady práce na zaměstnance druhé nejnižší v ČR.

Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance u podniků se sídlem ve Zlínském kraji v roce 2020 činily 43 408 Kč. Meziročně vzrostly o 2,6 %, za celé období o 29,7 %. Do hodnoty na úrovni republiky schází 6 516 Kč a v mezikrajském srovnání jsou druhé nejvyšší.

Více než 70 % připadá na mzdy za vykonanou práci.

Největší objem v těchto nákladech představují přímé náklady, tedy mzdy a náhrady mezd. Za celé období vzrostly o 30,5 % na 31 675 Kč. Jen o málo rychleji rostly sociální náklady a výdaje, které zahrnují i platby zákonného pojistného. Vzrostly o 31,8 % a dosáhly výše 11 423 Kč. V celkových nákladech na zaměstnance představovaly 26,3 %, zatímco náklady na mzdy 73,0 %.

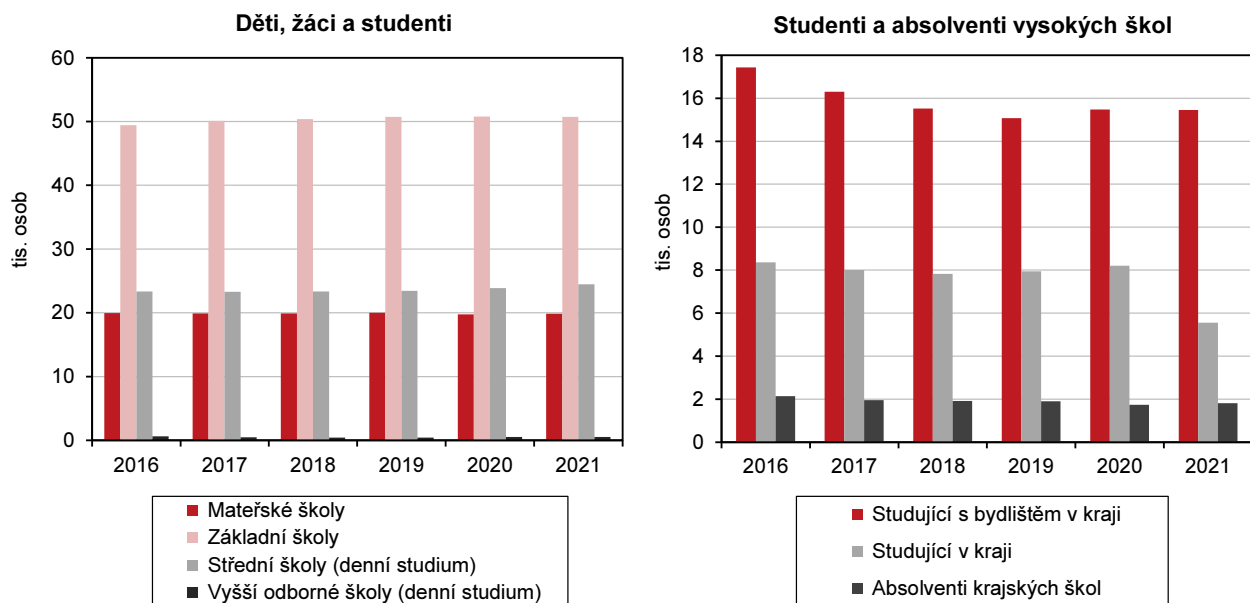
Vzdělávání

Počet dětí v MŠ meziročně vzrostl o 0,6 %.

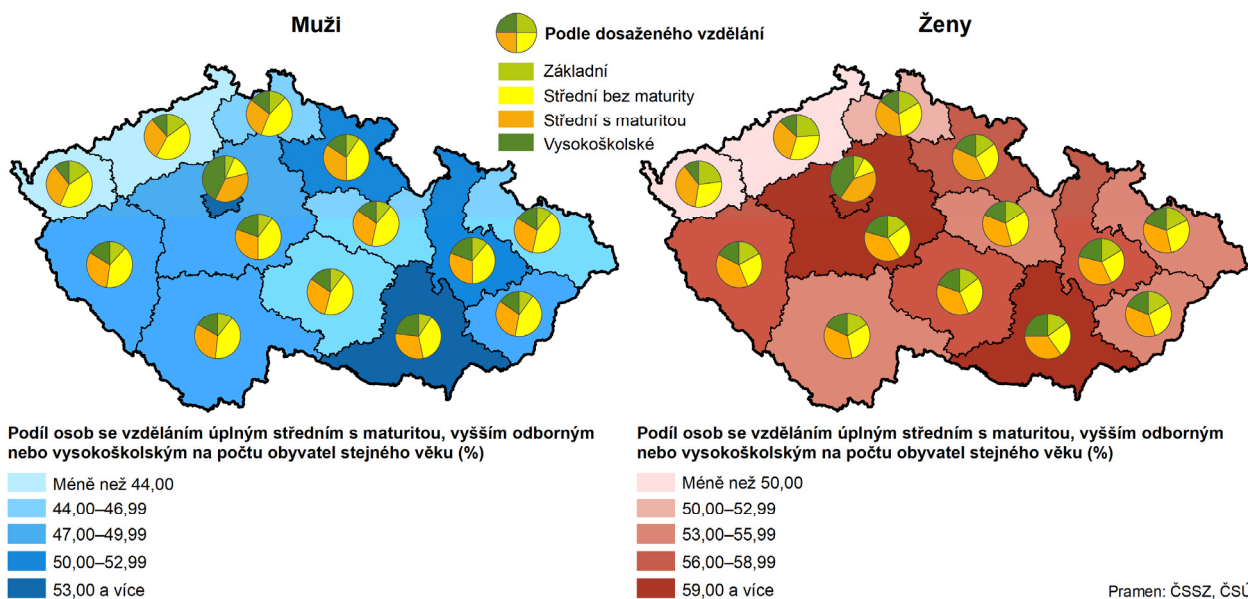
Počet předškolních zařízení se za sledované období v kraji zvýšil o 3 na 318. Současně se navýšil i počet tříd na 898 a počet učitelů na 1 786,2 (přepočteno na plně zaměstnané). Počet dětí navštěvujících školku byl nejvyšší v roce 2019, kdy dosáhl 20 tis. V roce 2021 navštěvovalo školky 19 860 dětí, což bylo o 112 dětí méně než v roce 2016. Počet dětí na jednu třídu se snížil z 22,3 v roce 2016 na 22,1 v roce 2021.

Graf 2.17 Děti, žáci, studenti a absolventi škol ve Zlínském kraji

Pramen: MŠMT

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a pohlaví v roce 2021 v krajích

Kapacita základních škol se zvyšuje.

Nárůst počtu zařízení, tříd i učitelů byl zaznamenán také u základních škol. V kraji v roce 2021 bylo 240 základních škol, které navštěvovalo 50 723 žáků. Za sledované

období jde o nárůst o 2,7 %, tj. 1 312 žáků. Počet tříd za stejné období vzrostl o 234 na 2 802. V průměru na jednu třídu připadá 18 žáků. Počet učitelů (v přepočtu na plně zaměstnané) v roce 2021 dosáhl 3 927, tedy o 416 více než v roce 2016.

Roste počet studentů středních škol.

Počet studentů středních škol a konzervatoří v denním studiu v kraji od roku 2018 každoročně rostl až na 24 633 v roce 2021. Za celé období je to nárůst o 4,7 %, tedy o 1 114 osob. Pokles byl zaznamenán u žáků vyšších odborných škol, jejich počet v roce 2021 činil 513, což je o 15,9 % méně než v roce 2016.

Pokles počtu studujících vysokou školu se zastavil.

Pokles počtu studentů vysokých škol, který v kraji nastal od roku 2011, se zastavil v roce 2018. V následujících letech počet studentů mírně narůstal. V roce 2021 bydlelo v kraji 15,4 tis. studentů vysokých škol. Ve srovnání s rokem 2016 je to o 11,4 % méně, v absolutním vyjádření o 2,0 tis. studentů.

Počet studujících na vysokých školách v kraji v prezenčním studiu vzrostl za sledované období o 10,7 % na 5,2 tis. Naproti tomu o 15,9 % poklesl počet absolventů těchto škol, a to na 1 810 v roce 2021.

Zdravotnictví, nemocenské pojištění

Počet lékařů ve Zlínském kraji se zvyšuje.

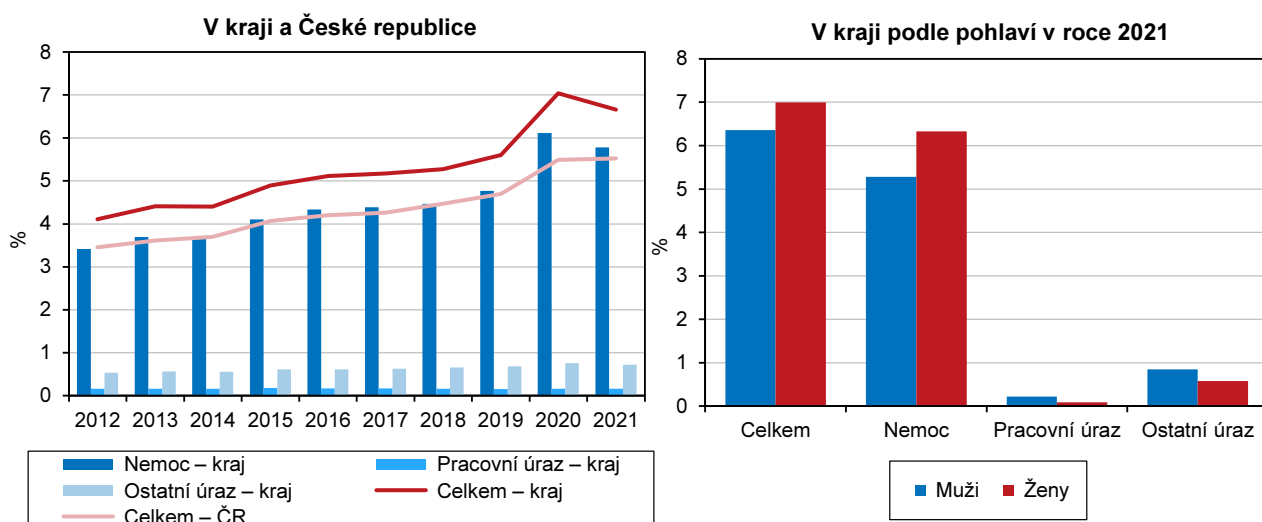
Ve státních i nestátních zařízeních v kraji působilo 2 395 lékařů (přepočteno na plně zaměstnané) a za sledované období se jejich počet zvýšil o 6,4 %, tedy o 145. V přepočtu na populaci tak na jednoho lékaře v kraji připadalo 243 obyvatel, zatímco v roce 2016 to bylo 260 obyvatel. Mezi okresy byl největší rozdíl mezi okresy Zlín a Vsetín, ve kterých na 1 lékaře připadlo 207 a 292 obyvatel.

Roste i počet ostatních zdravotnických pracovníků.

Na zajištění zdravotnické péče se podílí i 5 852 zdravotnických pracovníků (přepočteno na plně zaměstnané), mezi které patří zdravotní sestry, porodní asistentky a ostatní nelékaři s odbornou způsobilostí. I počet těchto pracovníků se za sledované období zvýšil, a to o 738 přepočtených osob.

Graf 2.18 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti ve Zlínském kraji a ČR

Pramen: ČSÚ, ČSSZ

Zlínský kraj se podílí 4,5 % na celkovém počtu lůžek v nemocnicích v ČR.

Na území kraje působí 10 nemocnic, ve kterých pracuje 936,1 tis. lékařů a je v nich k dispozici 2 799 lůžek. Za sledované období vzrostl počet lékařů, naproti tomu klesl

počet lůžek. Na 1 tis. obyvatel připadá 4,8 lůžek v nemocnicích. V mezikrajském srovnání je to čtvrtá nejnižší hodnota.

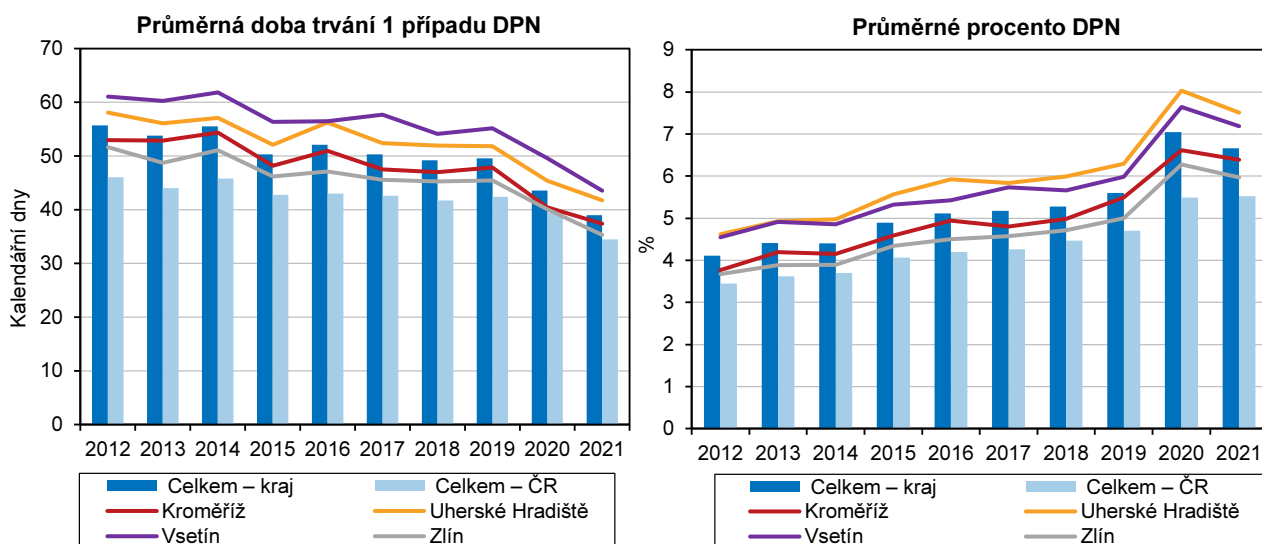
Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti vzrostl proti roku 2016 o více než tři čtvrtiny.

Rostoucí trend počtu nově hlášených případů pracovní neschopnosti se v ČR i ve Zlínském kraji projevuje od roku 2015, výrazný nárůst však nastal v důsledku pandemie nemoci covid-19 v posledních dvou letech. V roce 2021 bylo v kraji nahlášeno 140,2 tis. nových případů, tedy o 46,7 tis. případů více než v roce 2019. V relativním vyjádření došlo k nárůstu o polovinu. Vedle pandemie mělo na nárůst počtu případů pracovní neschopnosti v posledních 2 letech vliv i zrušení karenční doby od 1. července 2019, kdy zaměstnanec dostává náhradu mzdy již od prvního dne a nikoliv až od čtvrtého, jako tomu bylo od roku 2009 až do června 2019.

V přepočtu na 100 pojištěných připadlo v roce 2021 ve Zlínském kraji 62,4 nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Tato hodnota je nad republikovým průměrem (58,5) a řadí kraj na páté místo mezi kraji. Během sledovaného období se tato hodnota pohybovala od 36,0 do 41,3 v roce 2019, v roce 2020 vzrostla na 59,2.

Graf 2.19 Dočasná pracovní neschopnost (DPN) ve Zlínském kraji, jeho okresech a ČR)

Pramen: ČSÚ, ČSSZ

Průměrná doba trvání jednoho případu pracovní neschopnosti je nejdelší mezi kraji.

Nárůst počtu kalendářních dnů pracovní neschopnosti se zastavil v roce 2020 (5 770,6 tis. dnů). V následujícím roce došlo k poklesu o 307,8 tis. dnů. V relativním vyjádření jde o pokles o 5,3 %. V průměru na 1 případ dočasné pracovní neschopnosti připadlo v roce 2021 ve Zlínském kraji 39,0 dnů pracovní neschopnosti.

Na republikové úrovni se proti roku 2016 zkrátila průměrná doba trvání pracovní neschopnosti o 8,5 dne, ve Zlínském kraji o 13 dnů. V mezikrajském srovnání trval v průměru 1 případ pracovní neschopnosti ve Zlínském kraji nejdéle, a to po celé sledované období. Mezi okresy kraje byl zjištěn největší rozdíl v těchto hodnotách mezi okresy Vsetín a Zlín. Průměrná doba pracovní neschopnosti na 1 případ byla v okrese Vsetín v roce 2017 delší o 12 a v roce 2021 o 8 dní než v okrese Zlín.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v roce 2021 bylo druhé nejvyšší v ČR.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti udává, kolik ze 100 pojištěnců je průměrně každý den v dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz. Hodnota tohoto ukazatele ve Zlínském kraji rostla do roku 2020 (7,042 %), v následujícím roce mírně klesla (6,660 %). Po celé období jde v mezikrajském

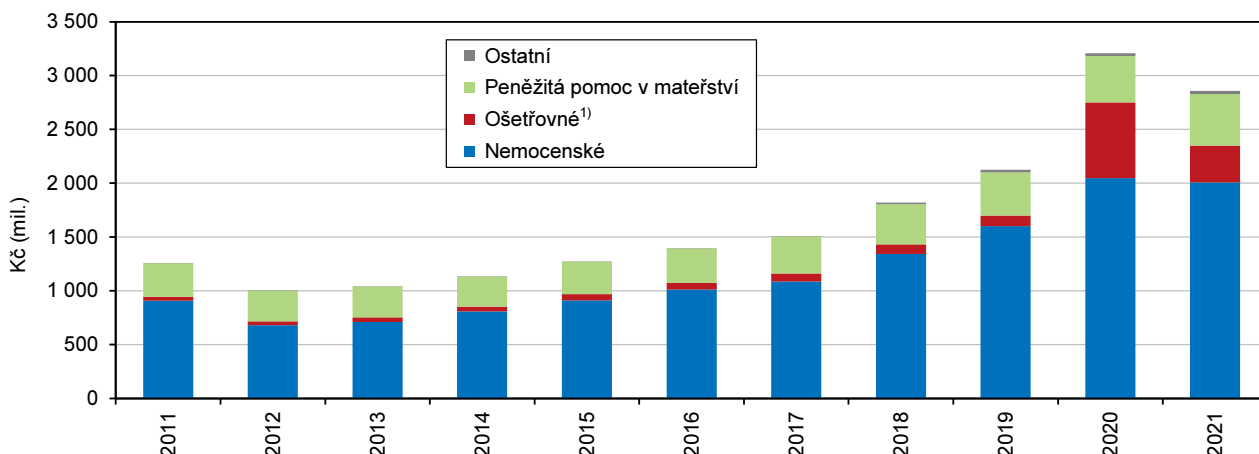
srovnání o nejvyšší či druhou nejvyšší hodnotu. V umístění na těchto dvou pozicích se střídá kraj s Moravskoslezským krajem. Mezi okresy kraje se pod krajským průměrem pohybovaly po celé období hodnoty v okresech Kroměříž a Vsetín.

Výdaje na dávky nemocenské pojištění se v roce 2021 meziročně snížily o 350 mil. Kč.

Z hlediska financování zdravotní péče mají rozhodující postavení zdravotní pojišťovny. Výdaje zdravotních pojišťoven ve Zlínském kraji se každoročně zvyšovaly až do roku 2020, kdy meziročně vzrostly o polovinu a dosáhly 3 208,8 mil. Kč. Toto skokové zvýšení ovlivnily především výdaje na ošetrovné v důsledku uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19. V následujícím roce 2021 výdaje klesly o 10,9 % na 2 858,8 mil. Kč.

Graf 2.20 Výdaje na dávky nemocenského pojištění ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

¹) na zvýšené výdaje na ošetrovné v roce 2020 a 2021 mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Výdaje na nemocenské dávky i ošetrovné meziročně klesly.

Stejný vývoj byl zaznamenán i u nemocenských dávek a ošetrovného. Nemocenské dávky představují rozhodující část výdajů zdravotních pojišťoven, podílí se na nich více než 70 %. Pouze v roce 2020 klesl tento podíl na necelých 64 %, a to právě důsledkem výrazného zvýšení výdajů na ošetrovné, které meziročně vzrostlo o 637,7 % na 705,9 mil. Kč. V roce 2021 dosáhly výdaje na nemocenské pojištění 2 006,2 mil. Kč a na ošetrovné 342,0 mil. Kč.

Po celé období se zvyšovala peněžitá pomoc v mateřství, proti roku 2016 vzrostla v roce 2021 o polovinu na 481,0 mil. Kč.

Byly zavedeny dvě nové dávky.

V roce 2018 byly zavedeny do praxe další dvě nové dávky nemocenského pojištění. První z nich je tzv. otcovská poporodní péče, která náleží otci dítěte nebo pojištěnci, jenž převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, a to po dobu 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Celkové výdaje na tuto dávku se každoročně zvyšují, v roce 2021 dosáhly výše 16,1 mil. Kč. Za celé sledované období bylo vyplaceno více než 56,6 mil. Kč.

Druhou dávkou je dlouhodobé ošetrovné, které je určeno lidem v České republice, kteří doma pečují o člena rodiny, u kterého ošetřující lékař zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči (zpravidla se jedná o nemocnice) rozhodl, že zdravotní stav daného člena rodiny potřebuje po propuštění z hospitalizace domácí celodenní péči. Výdaje na dlouhodobé ošetrovné od počátku vyplácení dosáhly výše 34,4 mil. Kč, z toho jedna třetina byla vyplacena v roce 2021.

Sociální zabezpečení

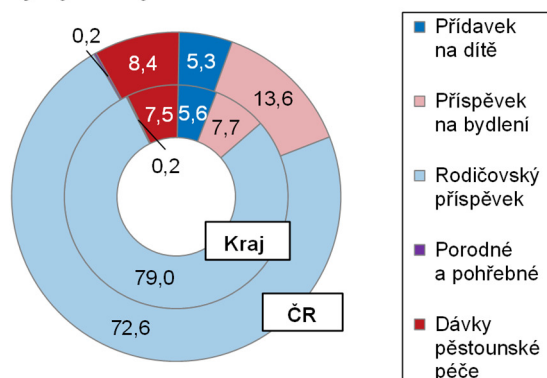
Nevyšší hodnota vyplacených dávek v kraji byla za sledované období v roce 2020.

Systém státní sociální podpory (upraven zákonem č.117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů) zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozence nebo malé dítě, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž finančně přispívá rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy k úhradě nákladů na bydlení. Spadají sem přídavky na děti, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné a rovněž pohřebné.

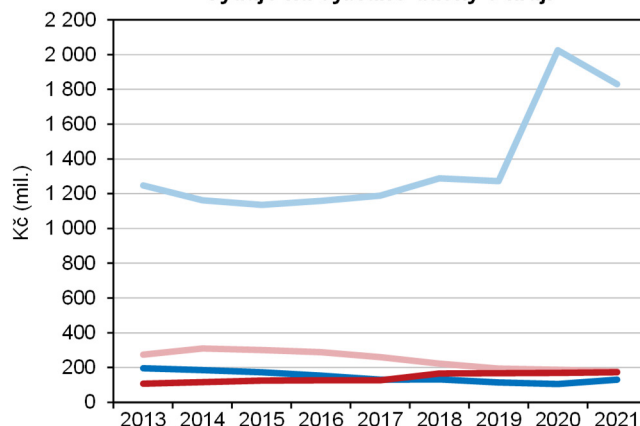
Graf 2.21 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče ve Zlínském kraji a ČR

Pramen: MPSV

Výdaje v kraji a ČR v roce 2021 v %

Výdaje na vybrané dávky v kraji^{*)}

^{*)} podle místa trvalého bydliště příjemce

Výdaje na dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele jsou nejnižší mezi kraji.

Počet vyplacených dávek státní sociální podpory postupně klesal do roku 2019, v roce 2020 se mírně zvýšil a v následujícím roce opět klesl na nejnižší počet v celém období, a to 399 tis. Hodnota vyplacených dávek se nevyvíjela rovnoměrně. Po poklesu v roce 2019 o 3,9 % došlo v roce 2020 k výraznému navýšení hodnoty vyplacených dávek, a to téměř o polovinu. V roce 2021 došlo opět k poklesu (o 7,7 %). Celková výše vyplacených dávek v posledním roce sledovaného období činila 2 316,4 mil. Kč. Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele představovaly 4 042 Kč, což bylo o 245 Kč méně než v roce 2020, ale o 1 062 Kč více než v roce 2016. Ve srovnání s ostatními kraji to byla nejnižší hodnota.

Výdaje na rodičovský příspěvek klesly meziročně o 9,6 %.

Největší část z výdajů na dávky státní sociální podpory zaujímají výdaje na rodičovský příspěvek. Podíl z 66,6 % na počátku období vzrostl na 81,2 % v roce 2020, následně klesl na 79,0 %. V roce 2021 bylo vyplaceno 189 tis. těchto dávek v celkové výši 1 830 mil. Kč. Vyplacené přídavky na děti se vyvíjely nerovnoměrně. V roce 2021 klesly proti roku 2016 o 15,9 % na 129,8 mil. Kč. Klesající trend měly vyplacené dávky formou příspěvku na bydlení. V roce 2021 představovaly 179,0 mil. Kč, tedy o 38,0 % méně než v roce 2016.

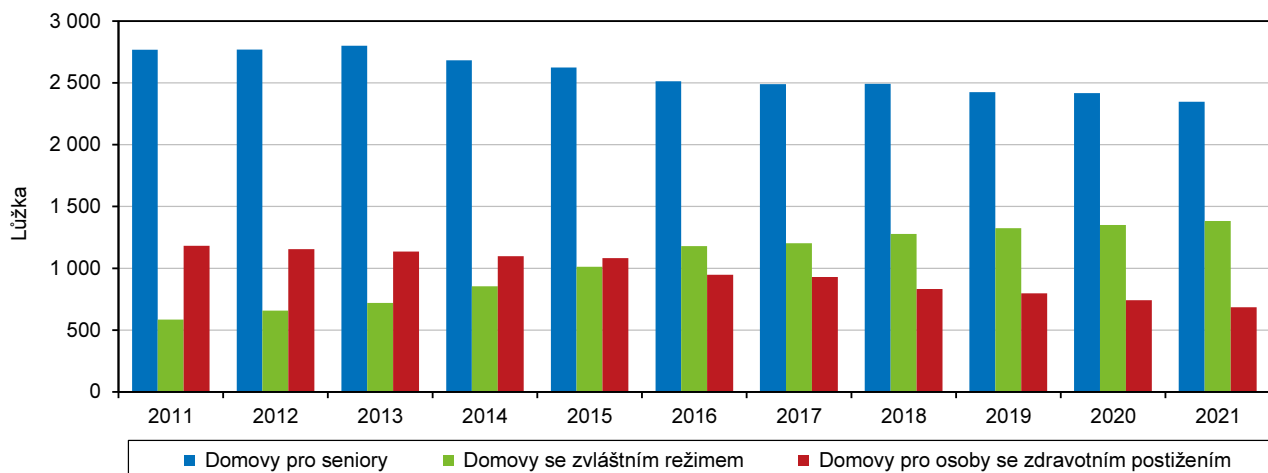
Zatímco kapacita v domovech pro seniory a v domovech pro osoby se zdravotním postižením během let klesala, u domovů pro osoby se zvláštním režimem rostla.

Posláním sociálních služeb je zajištění pomoci při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoci při zabezpečení chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- a socioterapie a pomoc při prosazování práv a zájmů. Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní. Nejčastěji využívaným druhem pobytových služeb jsou domovy pro seniory. Ve Zlínském kraji

v roce 2021 bylo 38 domovů pro seniory s kapacitou 2 346 lůžek, 17 domovů pro osoby se zdravotním postižením s kapacitou 685 lůžek a 26 domovů se zvláštním režimem s 1 383 lůžky.

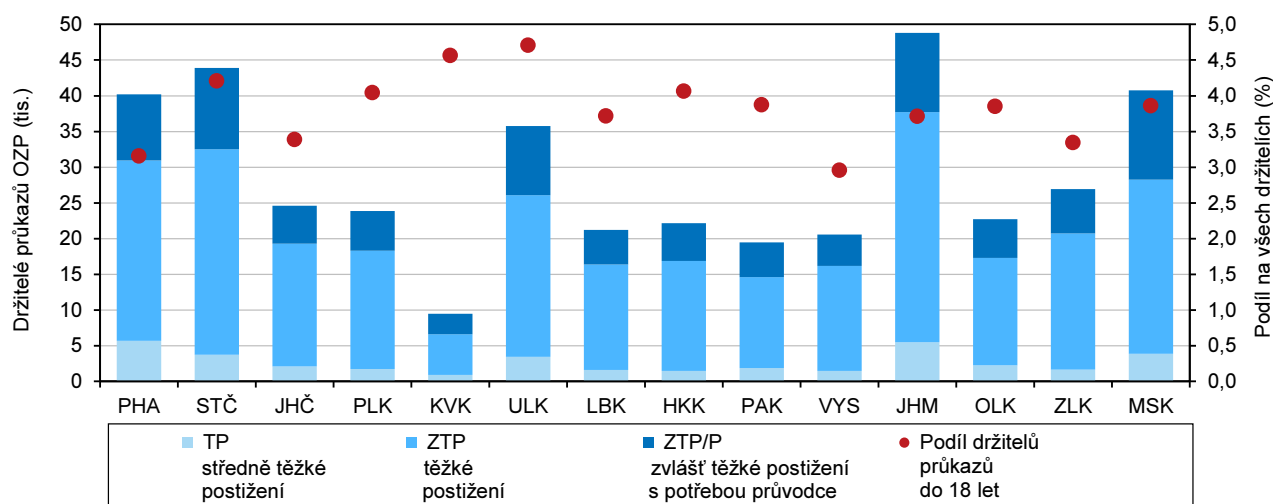
Graf 2.22 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb ve Zlínském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Graf 2.23 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů v prosinci 2021

Pramen: MPSV

Počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením se zvyšoval.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší jednoho roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (průkaz TP) má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“

(průkaz ZTP/P) má osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce.

V roce 2021 bylo v kraji 26 935 držitelů průkazu pro osoby se zdravotním postižením, tedy 4,7 % obyvatel kraje. Z tohoto počtu bylo 1 642 držitelů průkazu TP, 19 091 průkazu ZTP a 6 202 průkazu ZTP/P. Podíl držitelů průkazů do 18 let představoval v kraji 3,3 %

Důchody, důchodci

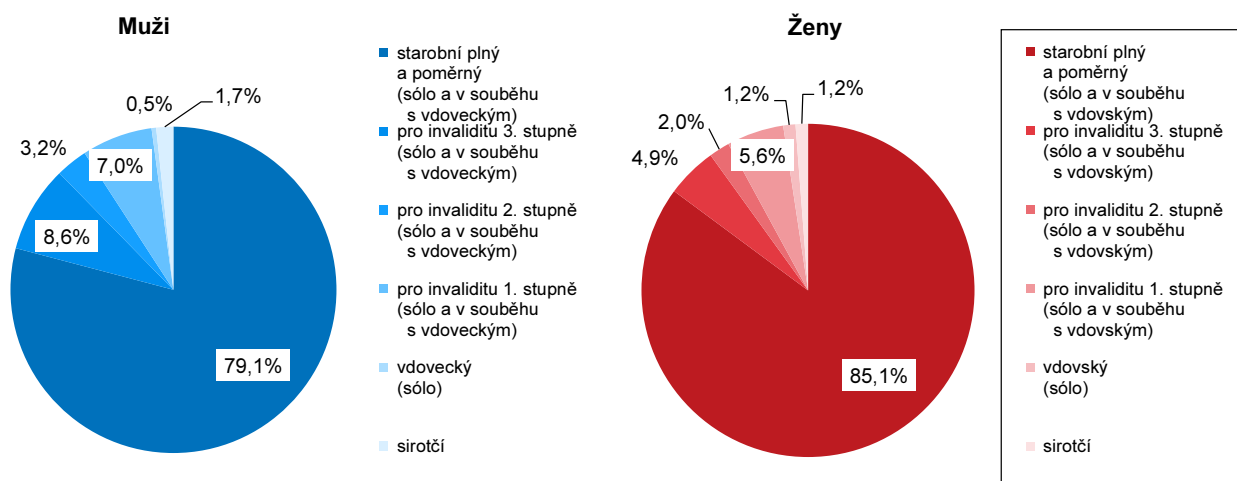
Počet příjemců důchodů meziročně klesl o 893 osob.

Z dlouhodobého pohledu (od roku 2000) dosáhl počet příjemců důchodu v kraji svého maxima v roce 2019, a to 169,6 tis. osob. Počet příjemců důchodu klesl v letech 2020 a 2021 v návaznosti na nepříznivý demografický vývoj, kdy se v důsledku onemocnění covid-19 zvýšily počty zemřelých ve vyšších věkových skupinách.

V roce 2021 nějaký druh důchodu pobíralo 167,8 tis. osob, což představuje meziroční pokles o 0,5 % a proti roku 2019 pokles o 1,0 %. Mezi osobami pobírajícími některý z důchodů převažovaly ženy, jejich podíl se pohyboval na úrovni 59 až 60 %. V posledním roce sledovaného období pobíralo nějaký druh důchodu 69,0 tis. mužů a 98,8 tis. žen.

Graf 2.24 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu Zlínském kraji v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ

Převládají příjemci starobního důchodu.

Rozhodující význam mezi příjemci důchodu měly osoby pobírající starobní důchod, ať už spolu s vdovským/vdoveckým důchodem nebo samostatně, podle metodiky MPSV ČR bez poměrného starobního důchodu. V roce 2019 jejich počet dosáhl 140,2 tis., v roce 2021 klesl 138,4 tis. osob. Převažovaly ženy, jejich podíl představoval ve sledovaném období 61 až 62 %.

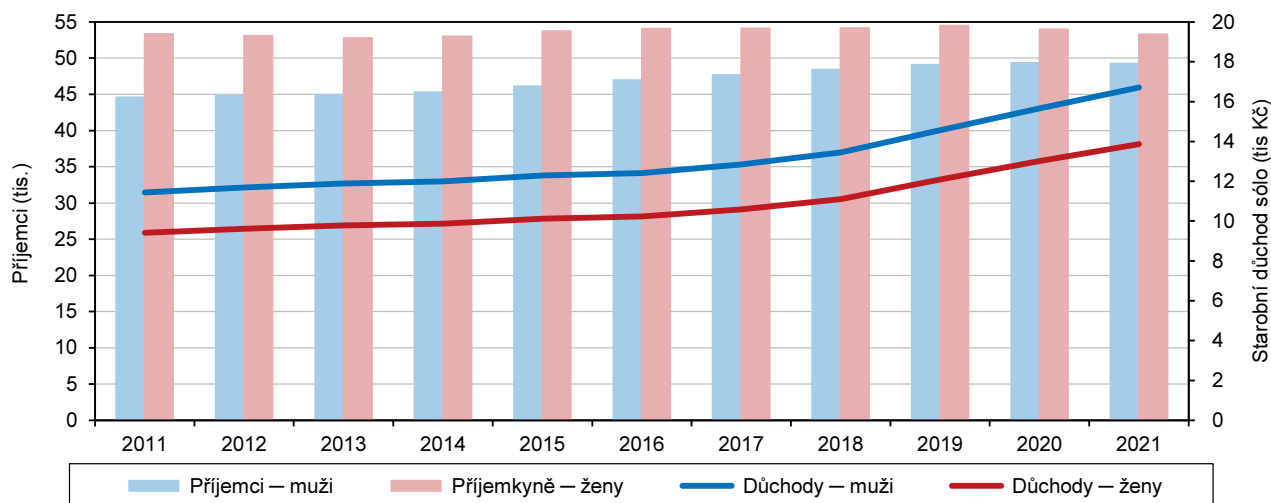
Počet osob s invalidním důchodem neustále klesá.

Invalidní důchod pobíralo v kraji 24,9 tis. osob, z toho v 42,2 % se jednalo o invalidní důchod třetího stupně a jeho průměrná výše byla 13 718 Kč. Invalidní důchod druhého stupně pobíralo 16,6 % a jeho průměrná výše byla 9 097 Kč. U prvního stupně to bylo 7 755 Kč a nárok na něj mělo 41,2 % z celkového počtu uživatelů invalidního důchodu. Za sledované období (2016 až 2021) se nejvíce snížil počet osob s inv. důchodem 3. stupně, a to o 1 094 osob. Ke zvýšení o téměř 400 osob došlo u uživatelů invalidního důchodu 2. stupně. Ve struktuře osob s invalidním

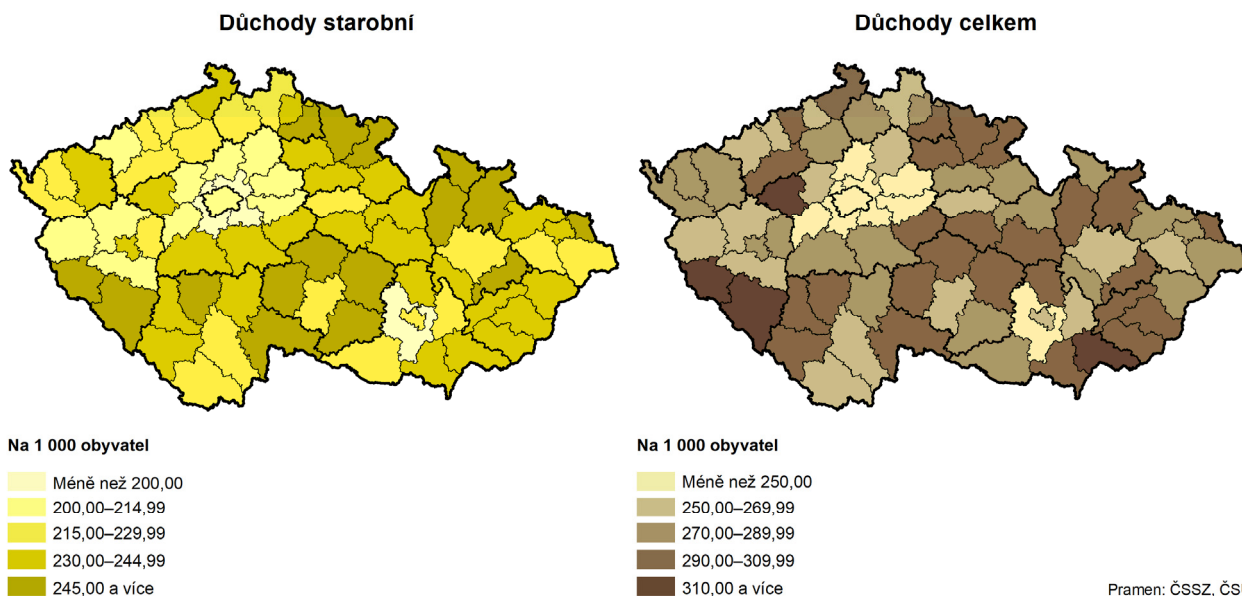
důchodem posílilo zastoupení osob s inv. důchodem 2. a 1. stupně na úkor osob pobírajících invalidní důchod 3. stupně.

Graf 2.25 Příjemci starobního důchodu sólo (plného) a průměrná výše důchodu podle pohlaví ve Zlínském kraji (stav v prosinci)

Pramen: ČSSZ

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Průměrný starobní důchod sólo v kraji byl dlouhodobě pod republikovým průměrem.

Průměrný starobní důchod (bez souběhu s vdovským/vdoveckým důchodem, bez poměrného starobního důchodu) ve Zlínském kraji na konci roku 2021 činil 15 227 Kč. Proti průměru ČR byl nižší o 226 Kč a ve srovnání s ostatními kraji byl šestý nejnižší. Nejvyšší důchody byly vypláceny v Hl. m. Praze, nejnižší v Karlovarském kraji. Starobní „sólo“ důchod mužů v kraji dosáhl v prosinci 2021 částky 16 706 Kč, žen 13 860 Kč.

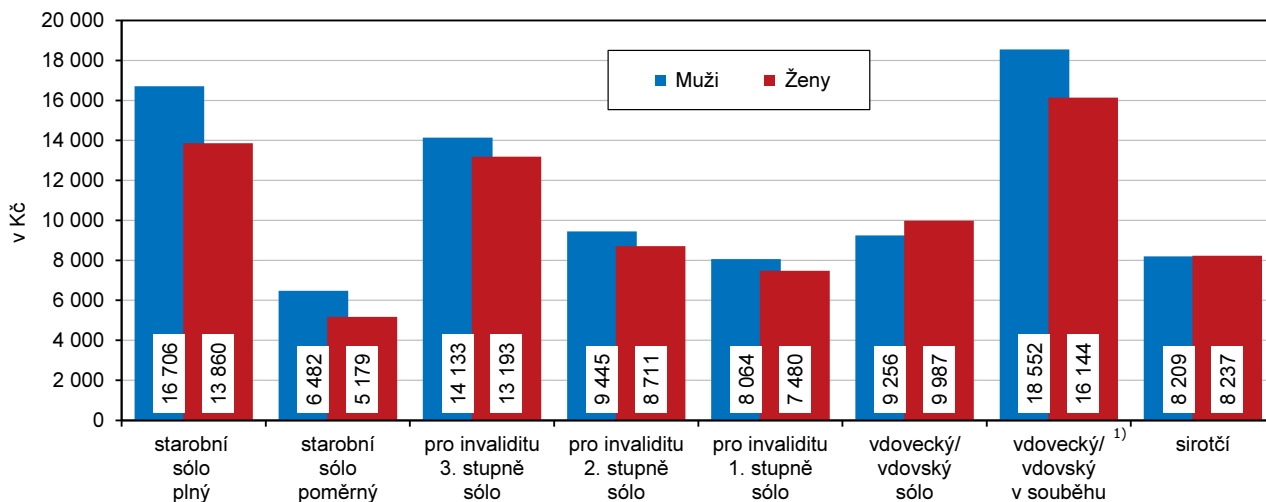
Starobní důchod žen o více než 2 tis. Kč nižší proti mužům.

Průměrný důchod žen představuje 83,0 % průměrného důchodu mužů. Rozdíl mezi průměrným důchodem mužů a žen se neustále zvyšuje, z 2 193 Kč v roce 2016 na 2 846 Kč v roce 2021. Ve srovnání s mediánem mezd představuje průměrný důchod u mužů 47,3 % a u žen 46,1 % mzdového mediánu. Ve sledovaném období

se podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu snížil z 48,4 % v roce 2016 na 46,3 % v roce 2021.

Graf 2.26 Průměrná výše důchodů podle jejich druhu a pohlaví příjemce ve Zlínském kraji v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ

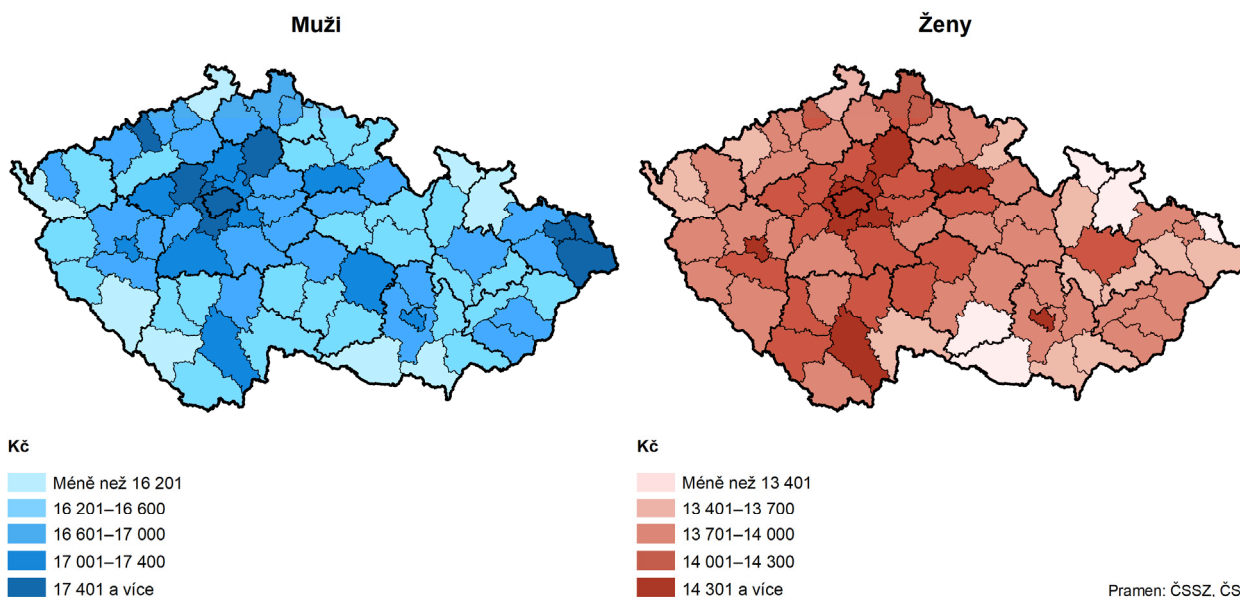

¹⁾ důchod vdovecký nebo vdovský v souběhu s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

Roste počet osob s předčasným důchodem.

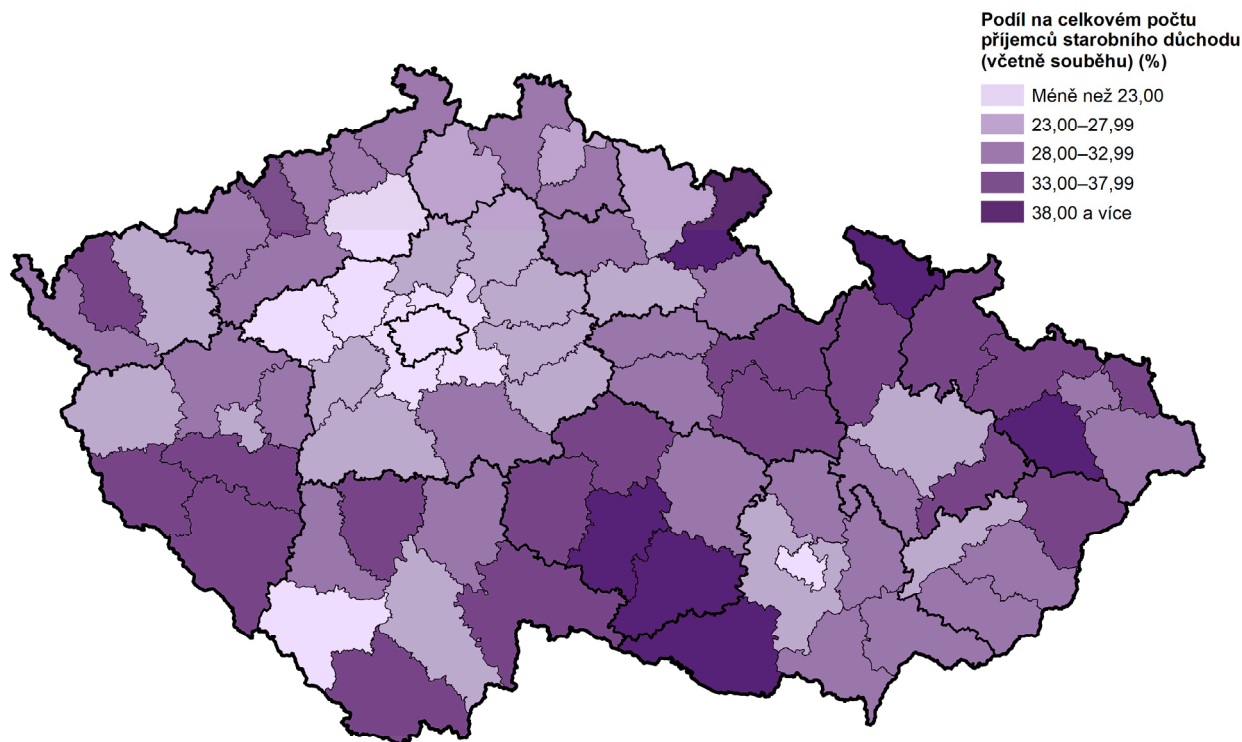
Složitá situace osob v předdůchodovém věku na trhu práce nebo zdravotní stav spolu se zvyšováním věku odchodu do důchodu vede k předčasnému odchodu do důchodu. V roce 2021 předčasný starobní důchod včetně souběhu pobíralo 41,9 tis. osob, tedy o 5,1 tis. osob více než v roce 2016. Z celkového počtu bylo 17,7 tis. mužů a 24,2 tis. žen. Na celkovém počtu příjemců starobních důchodů (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem) se osoby s předčasným důchodem v roce 2021 podílely 30,3 %. Je to o 3,6 p. b. vyšší podíl než v roce 2016. U mužů se podíl zvýšil na 32,5 %, u žen na 28,8 %.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

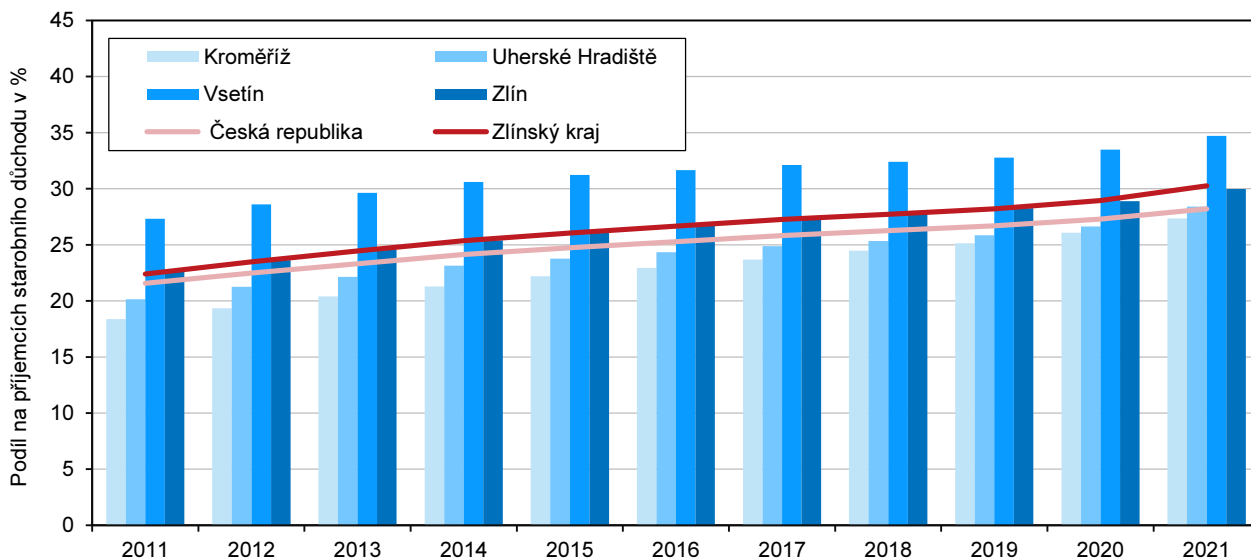
Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, vlastní dopočet

Graf 2.27 Příjemci předčasného starobního důchodu ve Zlínském kraji a jeho okresech (stav v prosinci)

Pramen: ČSSZ

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

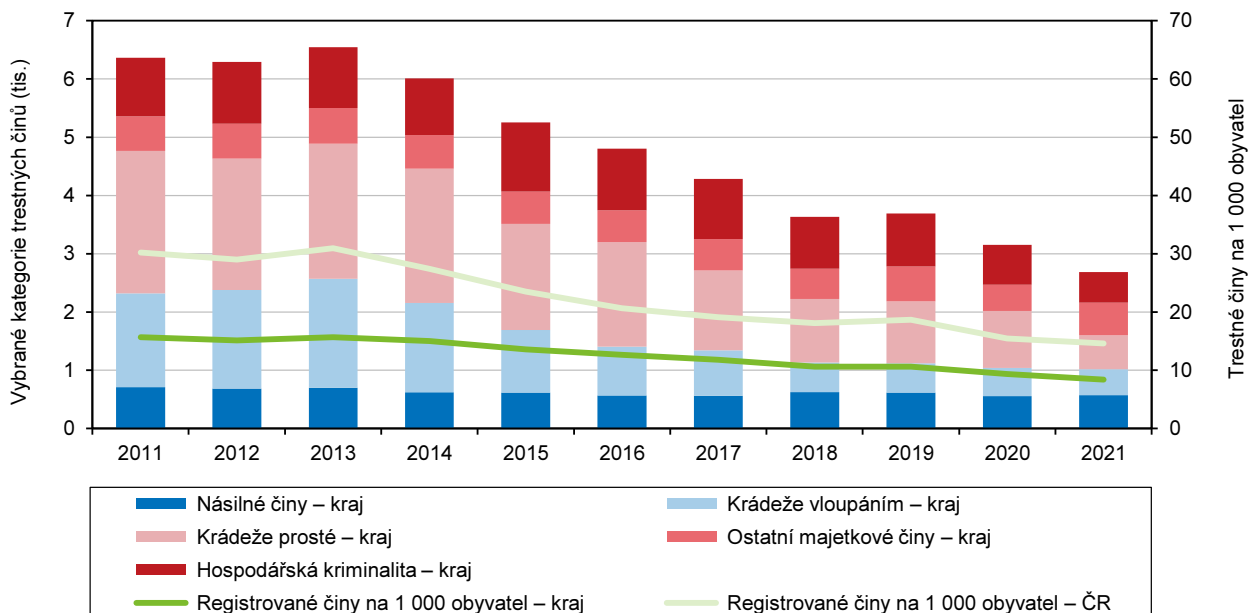
Počet registrovaných trestných činů klesá.

Kriminalita ve sledovaném období postupně klesala. V roce 2021 bylo registrováno 4 818 trestných činů, tedy nejnižší počet ve sledovaném období. Proti roku 2016 se jedná o snížení zhruba o třetinu (2 580 trestných činů). Zlínský kraj patří k regionům s nízkou intenzitou kriminality. V přepočtu na obyvatele připadá na 1 tis. obyvatel 8,4

trestných skutků, je to o 4,3 méně než v roce 2016 a v mezikrajském srovnání se jedná o nejnižší hodnotu.

Graf 2.28 Registrované trestné činy ve Zlínském kraji a ČR

Pramen: Policejní prezidium ČR

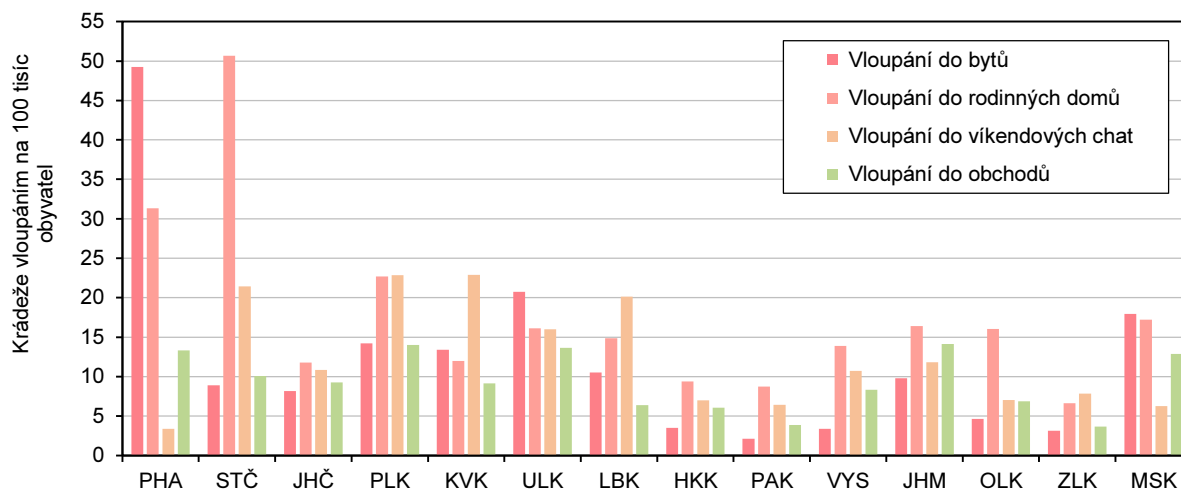

Většina trestných činů je klasifikována jako obecné trestné činy.

Z hlediska klasifikace trestných činů patřila většina trestných činů mezi obecné trestné činy (násilné, mravnostní, majetkové trestné činy a ostatní kriminalita). V roce 2021 tvořily 64,3 % z celkového počtu registrovaných trestných činů. Hospodářské činy představovaly 10,8 % z celku a čtvrtina připadla na zbývající kriminalitu. Největší pokles za sledované období byl zjištěn u hospodářské kriminality, kde počet činů klesl na polovinu (519). U obecné kriminality došlo ke snížení o 34,5 % na 3 099 trestných činů.

Graf 2.29 Registrované krádeže vloupáním na 100 000 obyvatel podle krajů v roce 2021 (vybrané druhy)

Pramen: Policejní prezidium ČR

Dvě třetiny trestných činů bylo objasněno.

Z celkového počtu registrovaných trestných činů se podařilo objasnit 3 218, což představuje 66,8 % a mezi kraji je to nejvyšší podíl. Ve sledovaném období se objasněnost pohybovala mezi 61,2 % (rok 2016) po 68,5 % (rok 2018). Mezi okresy byla v roce 2021 nejvyšší objasněnost v okresech Kroměříž a Uherské Hradiště, dosáhla 69 %. Naopak nejnižší v okrese Zlín, a to 63 %.

Počet dopravních nehod meziročně vzrostl.

Počet hlášených dopravních nehod meziročně vzrostl o 8,5 % (o 353 nehod) na 4 519. Je to o 73 nehod méně, než byla nejvyšší hodnota za sledované období (v roce 2019). Proti roku 2016 se počet dopravních nehod navýšil o 11,7 %, tedy o 475 nehod. Na 1 tis. obyvatel v ČR připadlo 9,5 nehod, ve Zlínském kraji 7,9. V mezikrajském srovnání se kraj řadí po celé sledované období na čtvrté místo. Přestože počet hlášených dopravních nehod meziročně vzrostl, počet nehod způsobených pod vlivem alkoholu v roce 2021 mírně klesl na 242 nehod. Z celkového počtu to bylo 5,4 %.

Počet těžce zraněných se snížil.

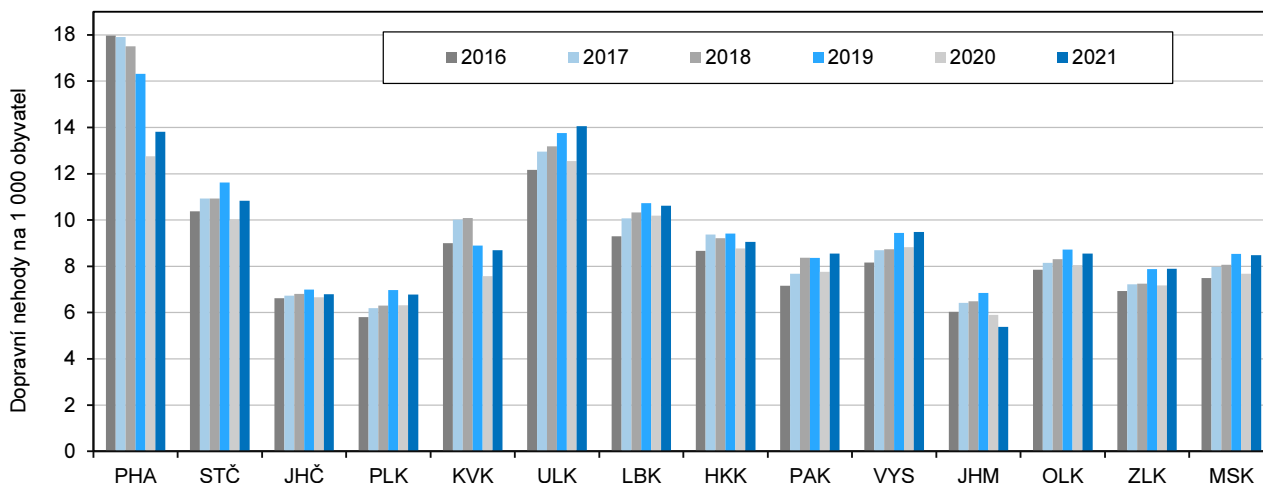
V celém období zemřelo při dopravních nehodách 141 osob, z toho 26 v roce 2021. Výrazně se snižoval počet těžce zraněných osob při nehodách, za celé období o 61 % na 73 v roce 2021. Počet lehce zraněných až do roku 2019 přesahoval 1,3 tis., v roce 2020 klesl na 1,1 tis. osob a na stejné úrovni zůstal i v roce 2021. Za celé období bylo lehce zraněno 7 798 osob.

Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách meziročně vzrostla.

Celková škoda způsobená při dopravních nehodách v roce 2021 činila 256,4 mil. Kč a proti roku 2020 vzrostla o 15,4 %, tj. o 34,3 mil. Kč. Za celé období dosáhla 1 384,2 mil. Kč. Při nehodách způsobených pod vlivem alkoholu dosáhla hmotná škoda v roce 2021 částky 14,5 mil. Kč. Za celé období to bylo téměř 71,7 mil. Kč.

Graf 2.30 Dopravní nehody podle krajů

Pramen: Policejní prezidium ČR

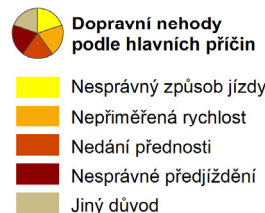
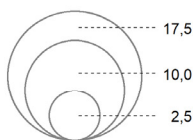
Podíl bodovaných řidičů v kraji vzrostl.

V centrálním registru řidičů bylo na konci roku 2021 evidováno 423,3 tis. řidičů, kteří se dopustili přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče. Takový řidič má tedy na svém kontě alespoň jeden bod. Toto množství řidičů odpovídá 6,2 % všech registrovaných řidičů.

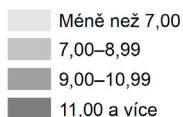
Ve Zlínském kraji bylo zaregistrováno 26 018 řidičů, což představuje 6,9 %. Nejčastěji měli řidiči 2 body (10 145), následovali řidiči se 3 body (5 057). Nejvyšší počet (12 bodů) mělo 1 740 řidičů.

Dopravní nehody v krajích ČR v roce 2021

Počet dopravních nehod (tis.)

Počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel

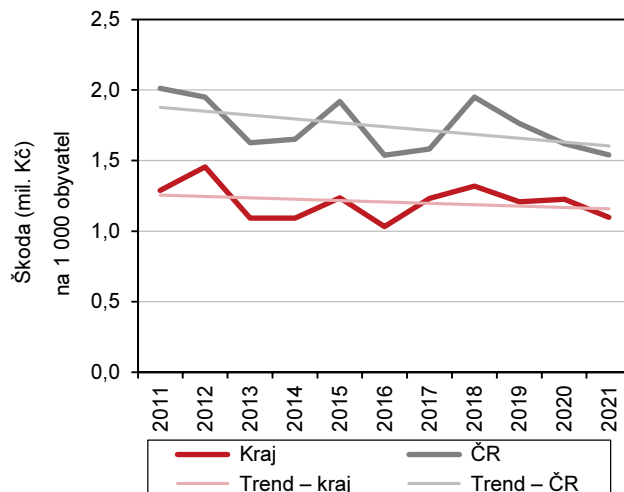
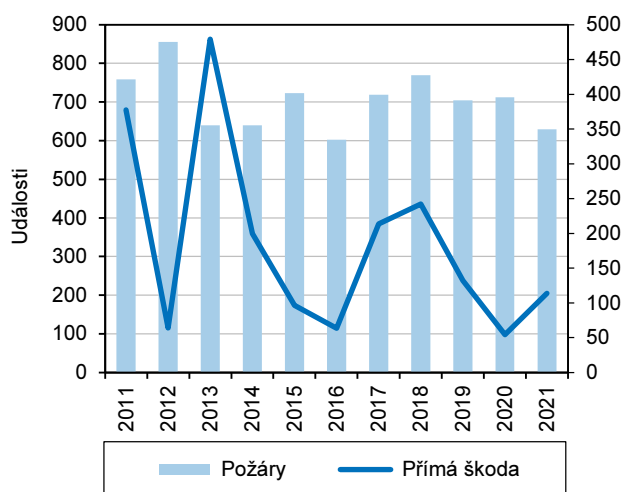
Pramen: Policejní prezidium ČR

Nejvíce požárů bylo zaznamenáno v roce 2018.

V roce 2021 likvidovali hasiči na území kraje 629 požárů, tedy o 83 méně než v předcházejícím roce. Největší počet požárů byl evidován v roce 2018, kdy došlo k 769 požárům a v přepočtu připadlo 1,3 požáry na 1 tis. obyvatel. V roce 2021 klesla hodnota tohoto ukazatele na 1,1 a byla nejnižší mezi kraji, podobně jako ve všech letech sledovaného období s výjimkou roku 2020, kdy byla druhá nejnižší. Přímá škoda vzrostla proti roku 2016 o více než tři čtvrtiny na 113,5 mil. Kč. Uchráněné hodnoty představovaly 532,0 mil. Kč.

Graf 2.31 Požáry ve Zlínském kraji

Pramen: Hasičský záchranný sbor ČR

3. Ekonomický vývoj

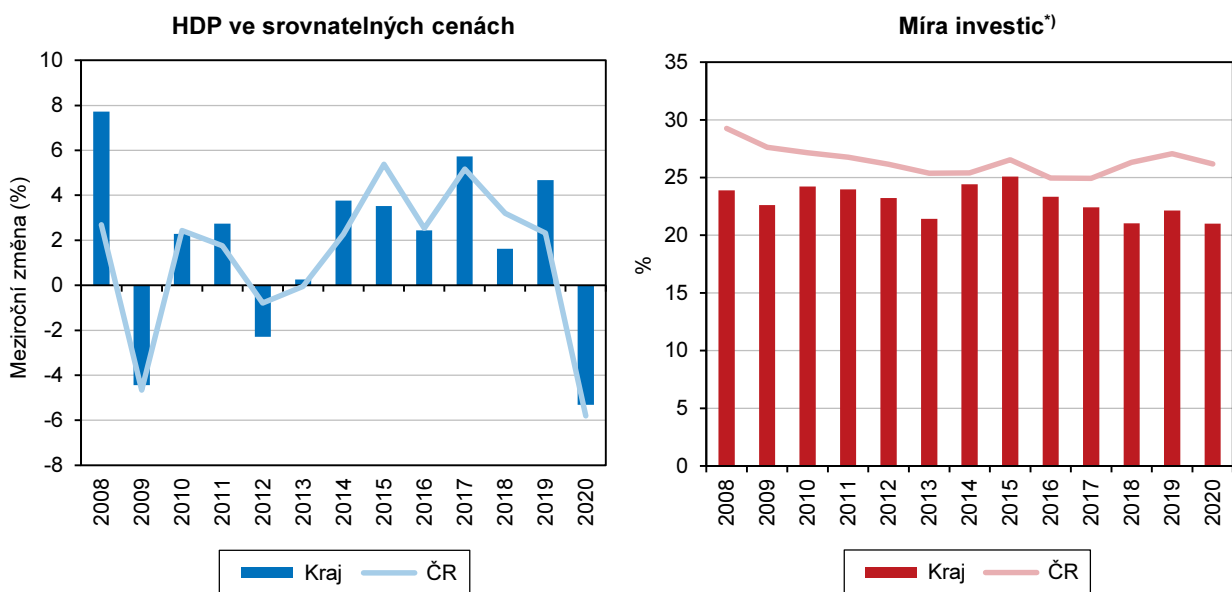
Makroekonomický rámec

V roce 2020 meziročně
HDP klesl.

Do vývoje ekonomiky ve sledovaném období výrazně zasáhla pandemie koronaviru a s ní spojené přijaté restriktce. Rokem 2019 skončilo oživení ekonomiky, kdy hrubý domácí produkt (HDP) ve srovnatelných cenách meziročně vzrostl téměř ve všech krajích. V roce 2020 ve všech krajích HDP poklesl, na úrovni republiky o 5,8 %. Mírně nižší byl pokles ve Zlínském kraji, představoval 5,3 % a mezi kraji byl devátý nejvyšší. Největší snížení bylo zaznamenáno v Karlovarském kraji, a to o 8,1 %.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt a míra investic ve Zlínském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Na republikové hodnotě
HDP se kraj podílí 4,6 %.

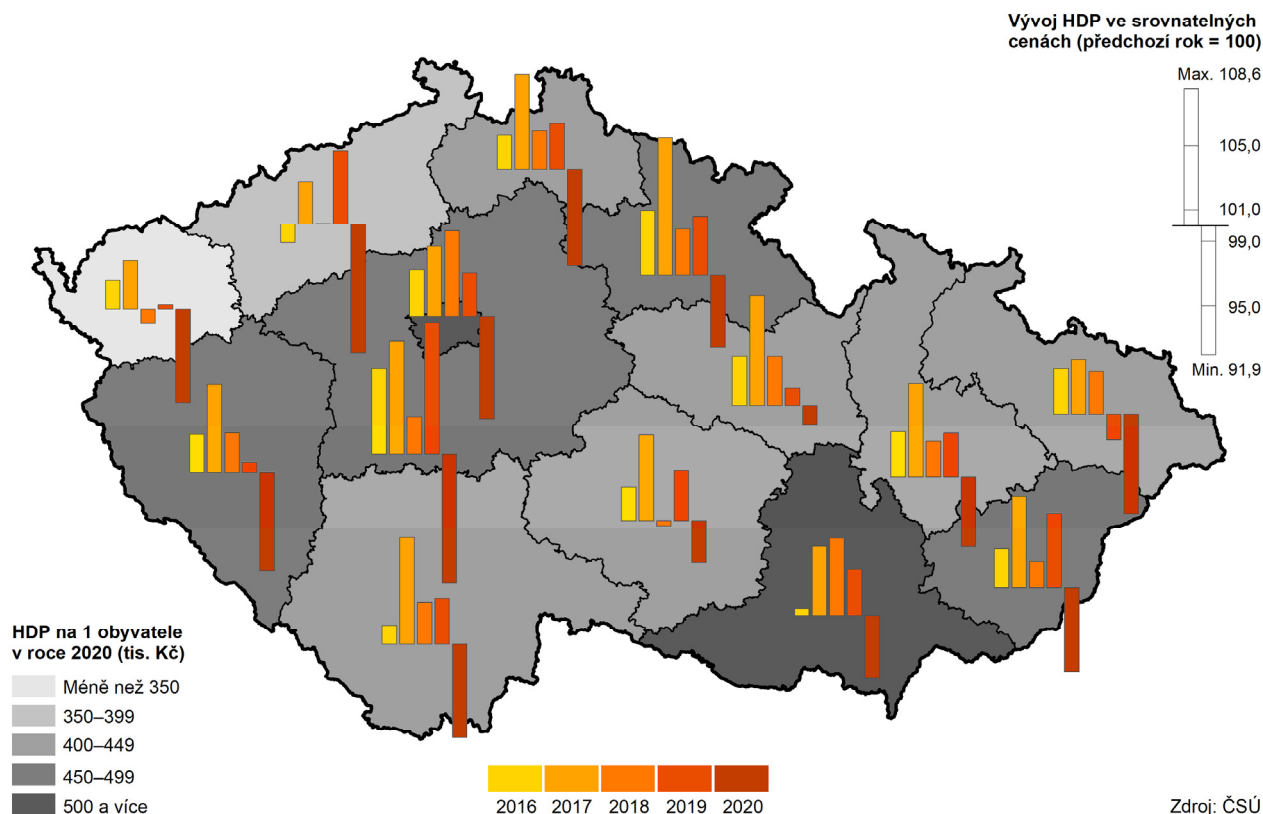
Ve Zlínském kraji dosáhl HDP v roce 2020 hodnoty 263 159 mil. Kč (běžných cen). Meziročně klesl o 1,8 %. Na republikové hodnotě HDP se podílel 4,6 % a mezi kraji se jedná o pátý nejnižší podíl. Nejvyšší podíly dosahuje Hl. m. Praha (27,0 %) a s odstupem pak Středočeský kraj (11,6 %). Naopak nejnižší umístění mezi kraji si drží Karlovarský kraj (1,7 %).

Míra investic v kraji
nedosahovala
celorepublikového průměru.

Investice vyjádřené tvorbou hrubého fixního kapitálu (THFK) dosáhly v roce 2020 na území Zlínského kraje hodnoty 55,3 mld. Kč (v běžných cenách), což v mezikrajském srovnání řadí kraj na 6. místo. Proti roku 2016 se THFK v roce 2020 zvýšila o 5,2 %, zatímco na úrovni republiky nárůst představoval 27,7 %. Podíl Zlínského kraje na tvorbě hrubého fixního kapitálu se ve sledovaném období snížil ze 4,4 % na 3,7 % v roce 2020.

Tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele v roce 2020 dosahovala 68,2 % celorepublikového průměru, zatímco na počátku sledovaného období to bylo mírně pod hranicí 80 %. Z dlouhodobého pohledu byla nejvyšší v roce 2002, kdy dosahovala 99,2 % průměru ČR. Míra investic vyjádřená podílem THFK k HDP (oba indikátory v běžných cenách) dosáhla v roce 2021 na národní úrovni výše 26,2 %. Ve Zlínském kraji byla po celé období pod republikovým průměrem. V roce 2021 představovala 21,0 %, v roce 2016 to bylo 23,3 %.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2016 až 2020

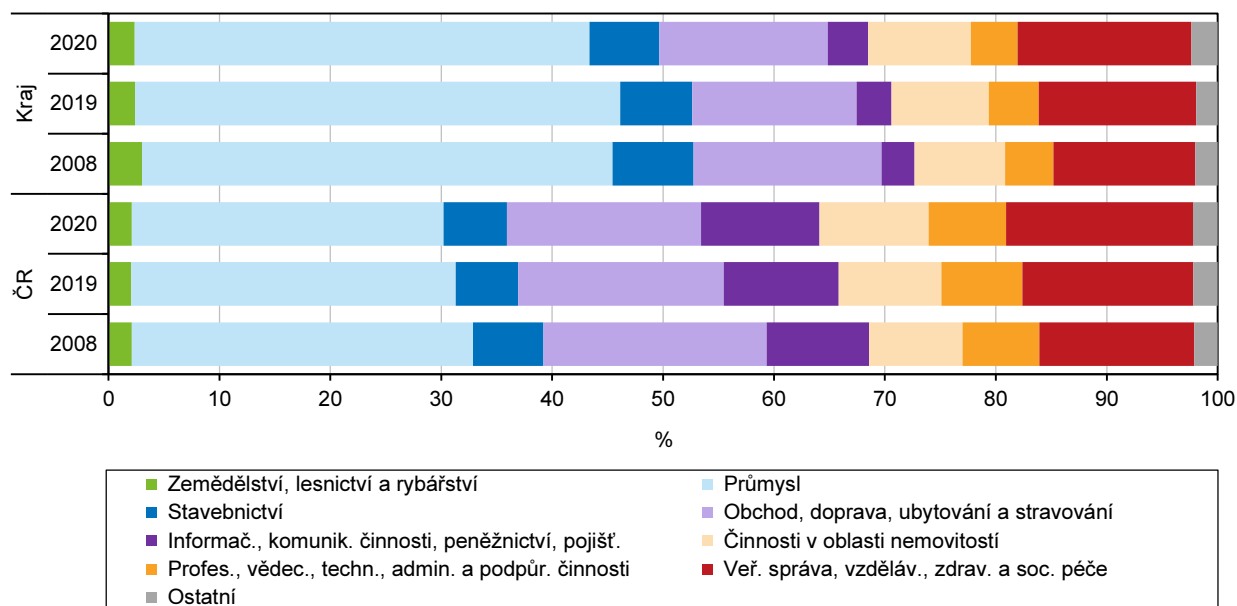

Podíl průmyslu na RHPH meziročně klesl.

Regionální hrubá přidaná (RHPH) hodnota postupně rostla až do roku 2019, kdy dosáhla 242,2 mld. Kč (běžné ceny). Pokles v roce 2020 o 1,1 % na 239,5 mld. Kč v absolutním vyjádření představuje 2 780 mil. Kč. Meziročně se ve struktuře hrubé přidané hodnoty snížilo zastoupení průmyslu (o 2,7 p. b.), vzrostlo zastoupení odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (o 1,5 p. b.).

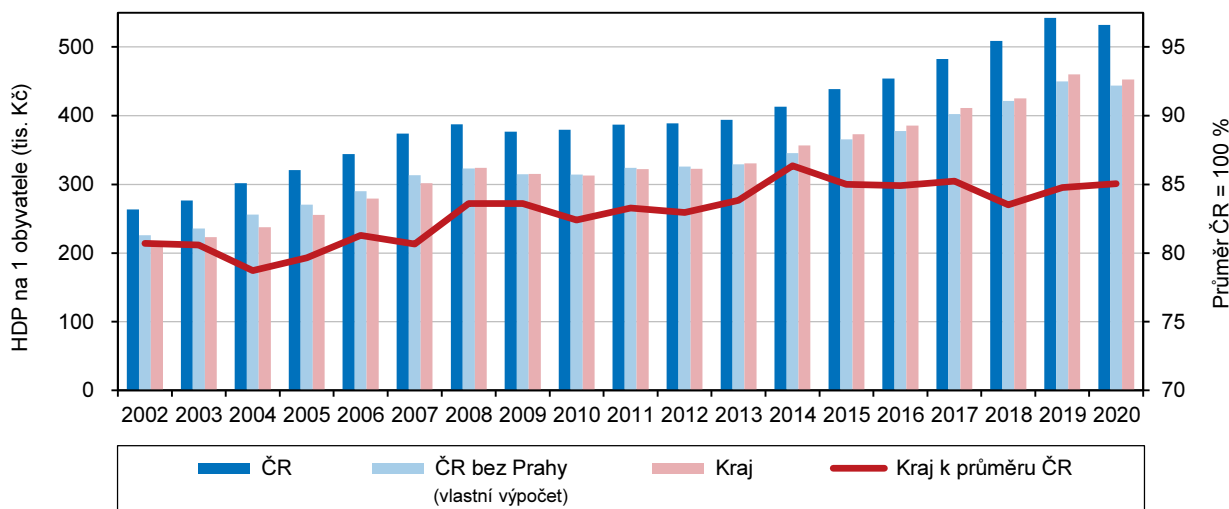
Graf 3.2 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty ve Zlínském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Graf 3.3 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele ve Zlínském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

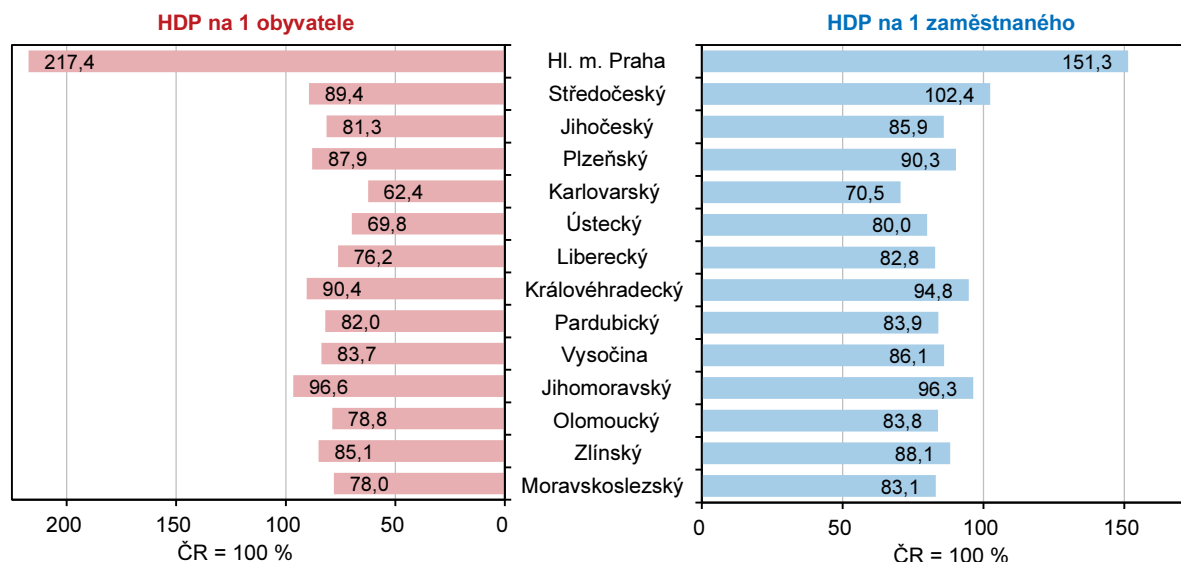

Podíl HDP na 1 obyvatele se zvyšoval.

HDP vztažený na 1 obyvatele v roce 2020 dosáhl v kraji hodnoty 452,7 tis. Kč a v mezikrajském srovnání řadil kraj na 6. místo. Ve srovnání s republikovým průměrem představoval 85,1 % jeho hodnoty. Při srovnání krajů má zcela výjimečné postavení Hl. m. Praha, kde HDP na obyvatele představuje 217,4 % k průměru ČR (a 202,1 % k průměru EU 27 v PPS). Mezi ostatními kraji je nejvyšší podíl v Jihomoravském kraji (96,6 %), naopak nejmenší v Karlovarském kraji (62,4 %).

Graf 3.4 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného podle krajů (ČR = 100) v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Produktivita práce meziročně mírně vzrostla.

Významným indikátorem ekonomického rozvoje je produktivita práce měřená podílem HDP v běžných cenách na 1 zaměstnaného (podle místa pracoviště včetně sebezaměstnaných). Hodnota tohoto ukazatele ve Zlínském kraji v roce 2020 dosáhla 939,9 tis. Kč, meziročně vzrostla o 1,0 % a představovala 88,1 % průměru ČR. V mezikrajském srovnání se Zlínský kraj touto hodnotou umístil na šestém nejvyšším místě. Proti roku 2016 vzrostla produktivita práce v kraji o 17,6 %.

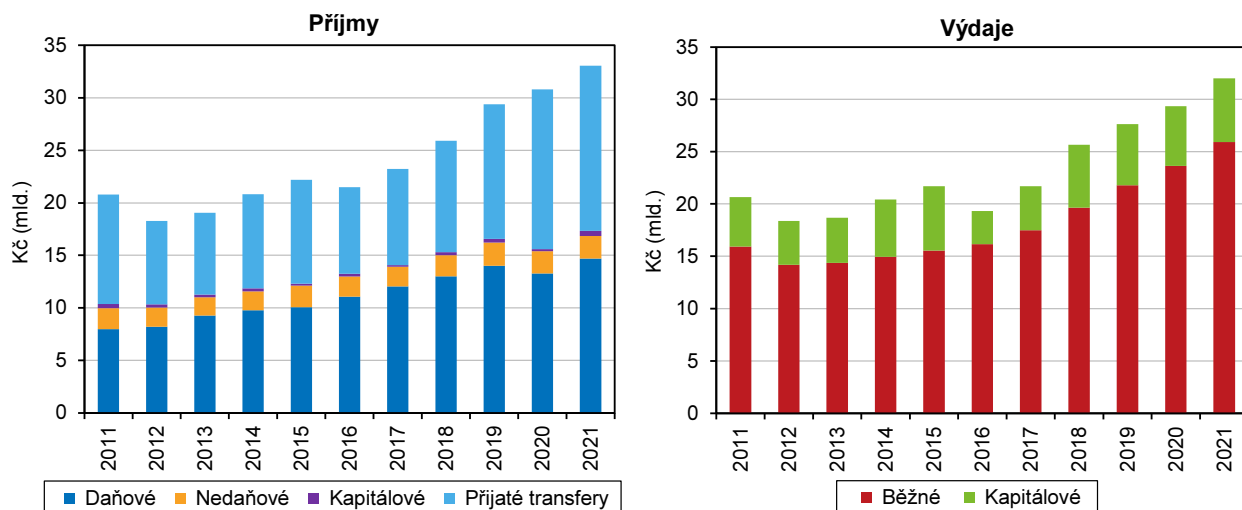
Místní rozpočty

Příjmy plynule rostou.

Celkové příjmy Zlínského kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí po konsolidaci po celé sledované období plynule rostly, v roce 2021 dosáhly částky téměř 33,1 mld. Kč. Meziročně vzrostly o 7,4 %, za celé období o 43,9 %, tedy o 11 582,6 mil. Kč.

Graf 3.5 Příjmy a výdaje místních rozpočtů ve Zlínském kraji (po konsolidaci)

Pramen: Ministerstvo financí

Přijaté transfery tvoří největší část příjmů.

Ve struktuře příjmů až do roku 2019 převažovaly daňové příjmy, od roku 2020 zaujímají největší část přijaté transfery, které v daném období rostly rychleji (nárůst o 90,8 %) než daňové příjmy (nárůst o 32,6 %). Přijaté transfery v roce 2021 dosáhly 15,7 mld. Kč a představovaly 47,6 % celkových příjmů. Daňové příjmy hodnotou 14,7 mld. Kč tvořily 44,4 %. Na daňových příjmech se nejvíce podílí daň z přidané hodnoty, jejíž podíl se ze 40,9 % v roce 2016 zvýšil na 48,4 % v roce 2021. Za celé období se tato daň zvýšila o více než polovinu (o 57,0 %), v roce 2021 činila 7,1 mld. Kč.

Kapitálové výdaje rostly rychleji než běžné výdaje.

Výdaje místních rozpočtů ve Zlínském kraji dosáhly v roce 2021 výše 32,0 mld. Kč. Za sledované období vzrostly o 65,6 %, tedy o 12 681 mil. Kč. Rozhodující část výdajů představují běžné výdaje, které v roce 2021 dosáhly 25,9 mld. Kč a tvořily téměř 81 % celkových výdajů. Kapitálové výdaje v roce 2021 činily 6,1 mld. Kč a rostly za celé období rychleji (o 93,3 %) než běžné výdaje (nárůst o 60,2 %).

Téměř 80 % běžných výdajů tvoří neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím.

V běžných výdajích zaujímají největší podíl neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které v roce 2021 dosáhly 13,6 mld. Kč a tvořily 42,5 % běžných výdajů. Za celé období se zvýšily o 77,0 %, tedy o 5 924,5 mil. Kč. Kapitálové výdaje v roce 2021 dosáhly 6,1 mld. Kč a proti roku 2016 se téměř zdvojnásobily (nárůst o 93,3 %). Na kapitálových výdajích se největší mírou podílejí investiční nákupy a související výdaje. V roce 2021 dosáhly výše 4,8 mld. Kč a tvořily téměř 80 % z celkové hodnoty kapitálových výdajů.

Saldo příjmů a výdajů v roce 2021 dosáhlo 1 053,4 mil. Kč.

Saldo příjmů a výdajů krajů, obcí a svazků obcí ve Zlínském kraji bylo v celém sledovaném období kladné, ale výrazně kolísalo. Nejvyšší bylo v roce 2016, kdy meziročně poklesly více výdaje než příjmy a saldo dosáhlo 2 151,4 mil. Kč. Nejvíce se blížily výdaje příjmům v roce 2018, kdy saldo činilo 253,6 mil. Kč. Po nárůstu v roce 2019 se saldo snižovalo až na 1 053,4 mil. Kč v roce 2021.

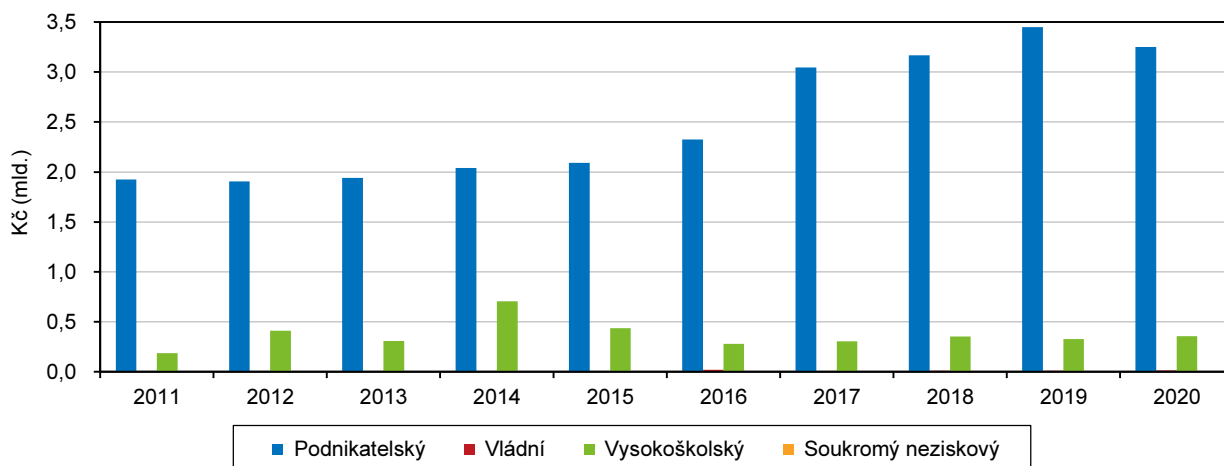
Věda, IT

Výdaje na výzkum a vývoj
meziročně klesly o 166 mil.
Kč.

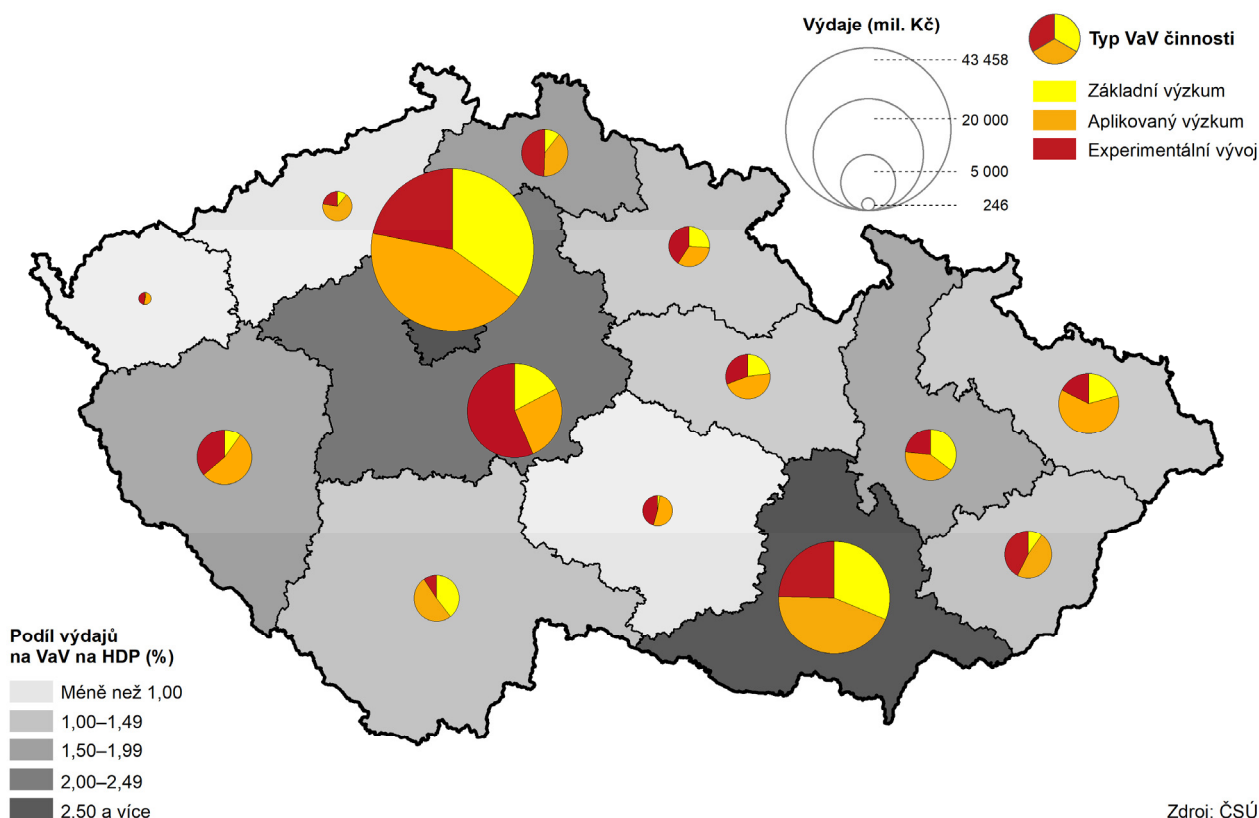
Růst výdajů na výzkum a vývoj (VaV) ve Zlínském kraji skončil v roce 2019 na hodnotě 3 787 mil. Kč. V následujícím roce tyto výdaje klesly o 4,4 % na 3 621 mil. Kč. Proti roku 2016 je to nárůst o 38,1 %, tedy o 999 mil. Kč. Stejný vývoj byl zjištěn u mzdových výdajů, které v roce 2020 dosáhly 1 999 mil. Kč a proti roku 2016 vzrostly téměř o polovinu (o 46,1 %). Prostředky na mzdy pracovníků ve VaV zaujímají největší objem v celkových výdajích na VaV. Podíl mzdových výdajů na celkových výdajích na VaV z 57,7 % v roce 2019 klesl na 55,2 % v roce 2020.

Graf 3.6 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2020

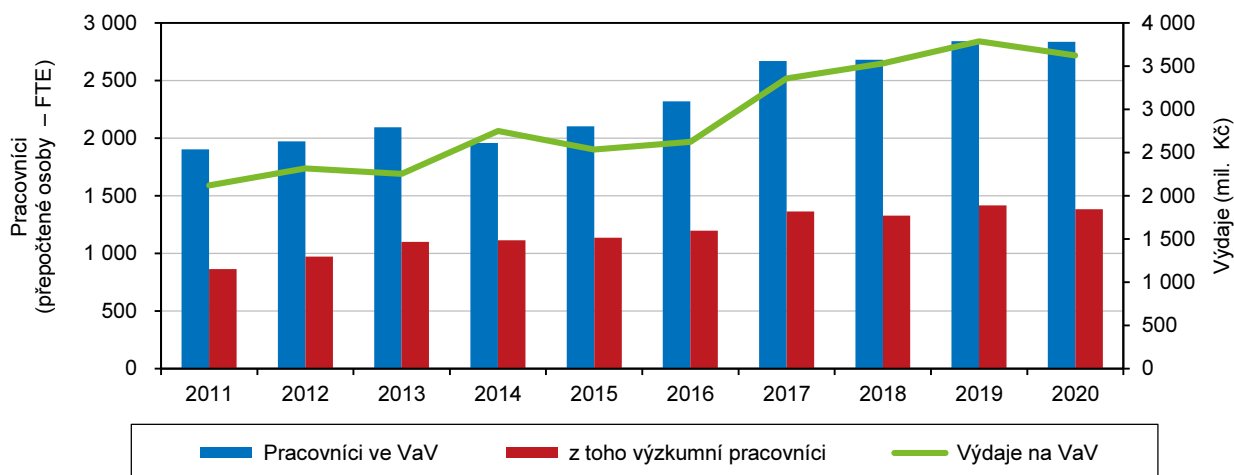
Zdroj: ČSÚ

Počet pracovníků vzrostl o více než pětinu.

V oblasti výzkumu a vývoje bylo zaměstnáno 2 834 osob (přepočteno na plně zaměstnané), tj. 3,5 % ze všech osob pracujících ve výzkumu a vývoji v ČR. Proti roku 2016 se počet zvýšil o 22,2 %, přitom počet žen se navýšil o třetinu. Zhruba polovinu z celkového počtu pracovníků představují výzkumní pracovníci, tedy ti, kteří vytvářejí nové či rozšiřují stávající znalosti. Ve sledovaném období vzrostl jejich počet o 15,5 % na 1 382 osob. U technických a odborných pracovníků byl za dané období zaznamenán nárůst o 36,0 % na 1 041 osob. Jedná se o zaměstnance, kteří provádějí technické, odborné, praktické a pomocné úkoly spojené s výzkumem a vývojem a aplikací vědeckých koncepcí a provozních metod.

Graf 3.7 Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

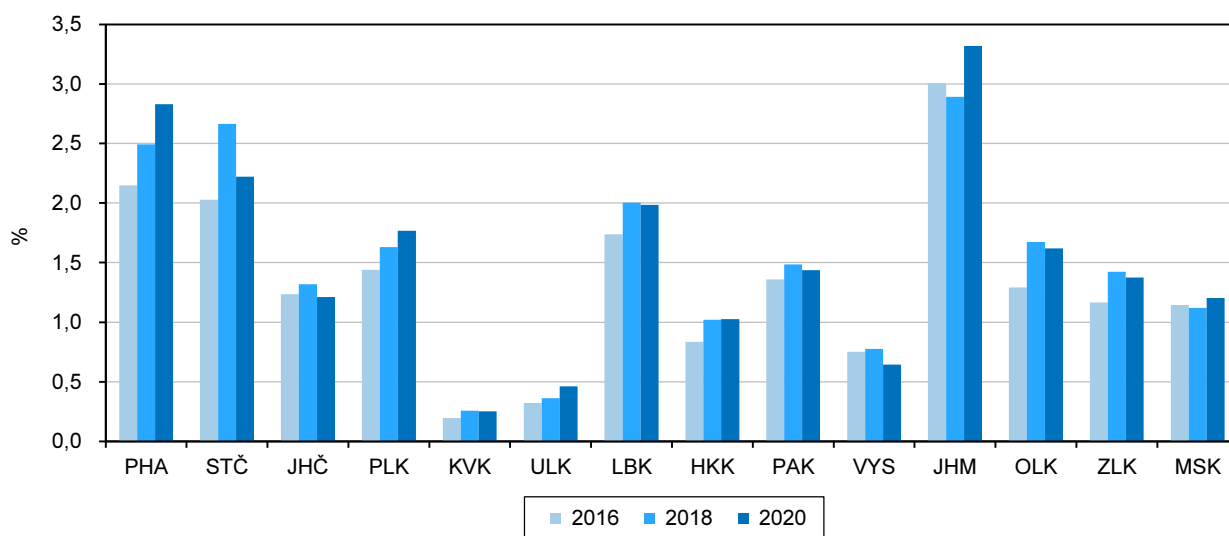

Podíl žen pracujících ve výzkumu roste.

Počet žen pracujících ve výzkumu a vývoji ve sledovaném období každoročně rostl, v roce 2020 dosáhl 530 přepočtených osob, což je o 134 více než v roce 2016. Podíl na celkovém počtu pracovníků ve VaV se zvýšil z 17,1 % na 18,7 %. Vzrostl i počet výzkumných pracovníků - žen (o 43,1 %) a zastoupení žen na počtu výzkumných pracovníků vzrostlo na 19,0 %.

Graf 3.8 Podíl výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Hlavním zdrojem financování je podnikatelský sektor.

Hlavním zdrojem financování VaV jsou podniky, které se v roce 2020 na financování VaV na území Zlínského kraje podílely 79,2 %. V absolutním vyjádření šlo

z podnikových zdrojů na VaV celkem 2 868,2 mil. Kč, což je proti roku 2019 o 7,4 % méně. Nárůst financování VaV z veřejných domácích zdrojů se zastavil v roce 2018, v následujících letech došlo k poklesu. V roce 2020 představovaly veřejné zdroje 519,1 mil. Kč, tedy o 48,9 mil. méně než v roce 2018, kdy byly investice státu do podpory VaV v kraji nejvyšší.

V podnikatelském sektoru bylo vynaloženo 82,5 % celkových výdajů.

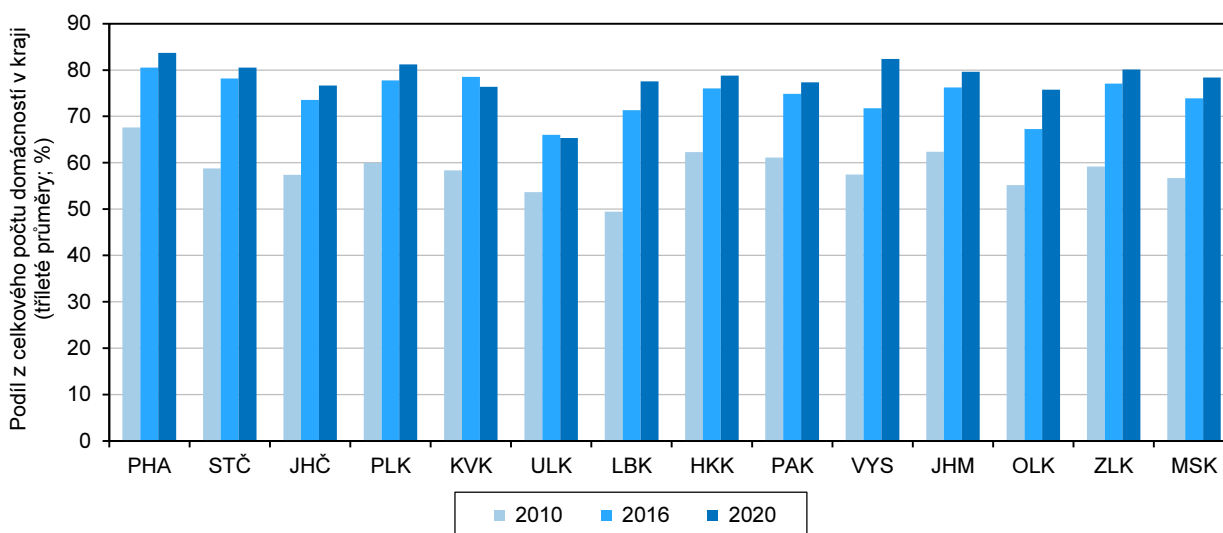
Z celkových výdajů na VaV v roce 2020 (3 621,2 mil. Kč) rozhodující část směřovala do podnikatelského sektoru, a to 3 251,3 mil. Kč, tedy 89,9 %. Také výdaje do tohoto sektoru po nárůstu v roce 2020 klesly, a to o 5,7 % (o 197,8 mil. Kč). Proti roku 2016 vzrostlo ve struktuře výdajů zastoupení podnikatelského sektoru na úkor vládního a vysokoškolského sektoru.

Výdaje na výzkum a vývoj v roce 2020 představovaly 1,4 % regionálního HDP.

Výdaje na výzkum a vývoj v roce 2020 meziročně poklesly ve většině krajů, k nárůstu došlo v Pardubickém, Ústeckém, Moravskoslezském a Jihomoravském kraji. Podíl výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP se ve Zlínském kraji ve sledovaném období pohyboval na úrovni 1,2 % v roce 2016, v následujících letech na 1,4 %. Mezi kraji to byla v roce 2016 devátá nejvyšší hodnota, v roce 2020 osmá. Prvenství si po celé období držel Jihomoravský kraj, kde se podíl pohyboval mezi 2,9 až 3,3 %.

Graf 3.9 Domácnosti vybavené osobním počítačem podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Počet domácností s připojením k internetu stoupal.

Počítače a internet se staly během posledních let běžnou součástí domácností. Zatímco v roce 2016 podíl domácností vybavených osobním počítačem ve Zlínském kraji dosáhl 77,1 % (z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou údaje v krajském členění publikovány jako tříleté klouzavé průměry), v roce 2020 se navýšil na 80,1 %. V případě počítačů se stává trendem přechod od stolních počítačů k přenosným. V České republice stolní počítač vlastní v současnosti 35 % domácností, notebook 65 % a tablet 31 %. Pro přístup na internet mimo počítačů domácnosti využívají také mobilní či další zařízení, především chytrý mobil. Podíl domácností s přístupem na internet vzrostl v kraji ve sledovaném období z 76,3 % na 82,8 %.

Výrazně narostl podíl nakupujících přes internet.

Podíl uživatelů internetu na celkovém počtu jednotlivců ve věku 16 let a starších v kraji vzrostl ve sledovaném období v kraji o 5,1 p. b. na 81,1 %. Ve sledovaném období zaznamenalo velký rozmach nakupování přes internet, a to zejména v souvislosti s pandemií koronaviru, která vedla k uzavření velké řady obchodů a přetížení obchodů, které zůstaly otevřeny. V roce 2020 skokově narostl podíl

nakupujících přes internet – o 7,3 p. b. na 66,3 % a mezi kraji to byl třetí nejvyšší podíl.

Stoupal počet uživatelů internetového bankovníctví.

Internetové bankovníctví je nejrozšířenější finanční online službou a její využívání rok od roku roste. Z celkového počtu obyvatel starších 16 let využívalo internetové bankovníctví v kraji 64,8 % (v roce 2016 to bylo 51,1 %). Krajský podíl mírně převyšuje republikový průměr (64,5 %), v mezikrajském srovnání jde o hodnotu uprostřed mezi kraji.

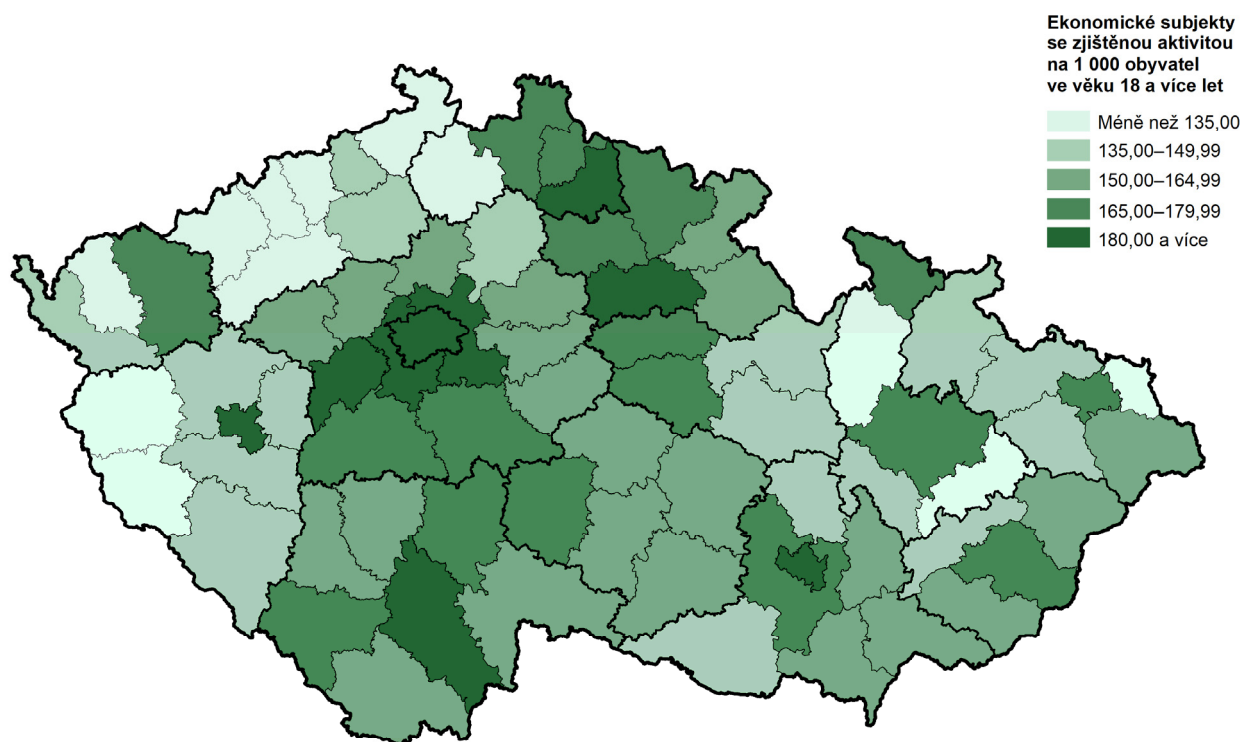
Ekonomické subjekty

Za poslední dva roky vzrostl počet ekonomických subjektů o téměř 2,6 tis. jednotek.

Na území Zlínského kraje mělo na konci roku 2021 své sídlo zaevidováno 145 404 ekonomických subjektů, což představovalo 4,9 % ze všech ekonomických subjektů v ČR. Trend růstu počtu ekonomických subjektů byl přerušen v roce 2019, kdy došlo k poklesu o 883 subjektů. Pokles byl výrazně ovlivněn ukončením činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů, vedených pod právní formou fyzická osoba podnikající podle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství, ke kterému došlo v souvislosti s novelou živnostenského zákona. Ti, kteří hodlali v činnosti pokračovat a ohlásili vázanou živnost, byli zahrnuti mezi fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona.

V následujících letech se celkový počet subjektů opět zvyšoval. Za celé období se počet ekonomických jednotek v kraji zvýšil o 4,3 tis., tedy o 3,1 %.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2021

Pozn.: ekonomické subjekty se sídlem na daném území

Zdroj: ČSÚ

Fyzické osoby tvoří 79,1 % všech ekonomických subjektů.

Z hlediska právní formy jsou v registru evidovány právnické osoby včetně organizačních složek státu a fyzické osoby, které mají postavení podnikatele. Rozhodující zastoupení mají fyzické osoby, kterých bylo na konci roku 2021 celkem 115 056 a ve kterých 92,7 % tvoří osoby podnikající podle živnostenského zákona.

Dále sem patří zemědělstí podnikatelé a zahraniční fyzické osoby včetně odštěpných závodů zahraničních fyzických osob. Právnických osob bylo 30 348 a představují zhruba pětinu z celkového počtu ekonomických subjektů. Více než polovinu (59,7 %) z nich tvoří obchodní společnosti.

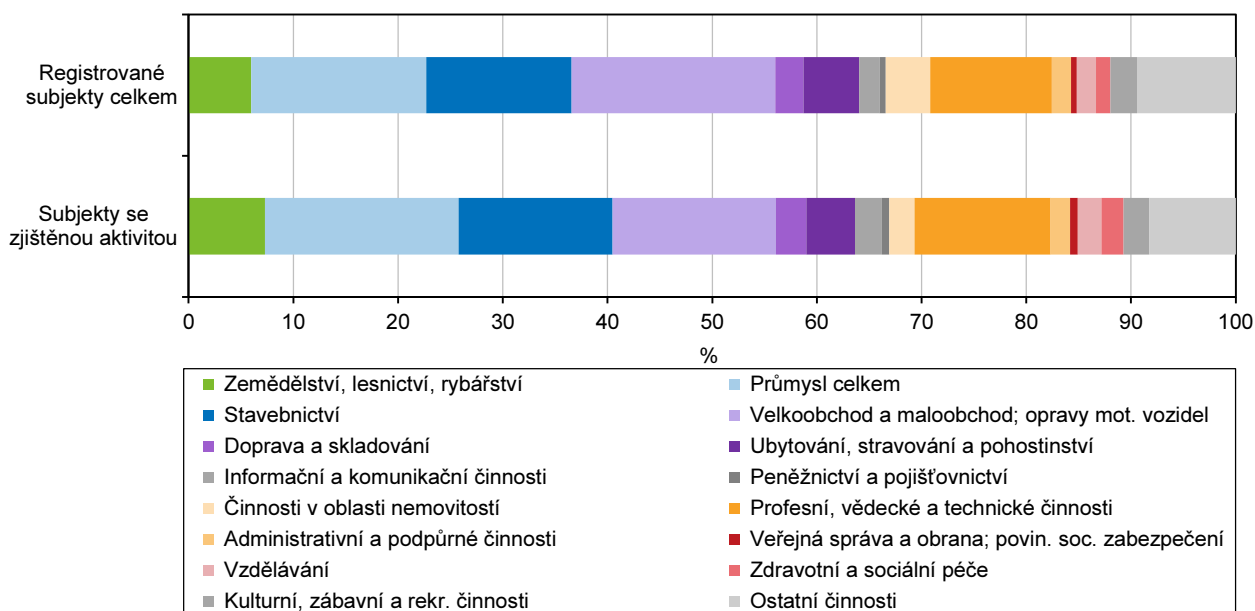
Meziroční nárůst v roce 2021 představoval u vzniklých subjektů 4,7 %, u zaniklých 7,4 %.

V průběhu sledovaného období vzniklo 25 271 subjektů a 19 905 zaniklo. S výjimkou roku 2019 vždy převažoval počet vzniklých subjektů nad zaniklými. Vzhledem k výraznému zastoupení fyzických osob v registru jsou i v počtu vzniklých a zaniklých subjektů rozhodující fyzické osoby. Představují 74 % vzniklých a 87 % zaniklých subjektů.

Počet vzniklých ekonomických subjektů postupně klesal až do roku 2020, v následujícím roce se opět zvýšil. Z pohledu právních forem byl stejný vývoj i u právnických osob, u osob fyzických byl vývoj nerovnoměrný. Nejnižší počet byl zaznamenán v roce 2016 a pak rovněž v roce 2020. V roce 2021 vzniklo 186 ekonomických subjektů, z toho bylo 139 fyzických osob a 47 právnických osob.

Graf 3.10 Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Zlínském kraji k 31. 12. 2021 (subjekty s uvedenou činností)

Zdroj: ČSÚ

Se zjištěnou ekonomickou aktivitou v roce 2021 bylo 58,5 tis. fyzických a 18,4 tis. právnických osob.

Počet subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou dosáhl v roce 2021 počtu 76 947. Za sledované období se zvýšil o 7,6 %, tedy o 5,4 tis. subjektů. Jedná se o subjekty, u kterých bylo podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů potvrzeno, že vykazují ekonomickou aktivitu. U fyzických osob byl zjištěn nárůst o 3,3 %, u právnických osob o 23,8 %. Živnostníci tvořili v celkovém počtu fyzických osob 89,2 %, obchodní společnosti v počtu právnických osob 81,0 %.

Počet firem v oblasti velkoobchodu a maloobchodu klesl za sledované období o 10 %.

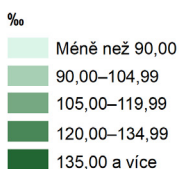
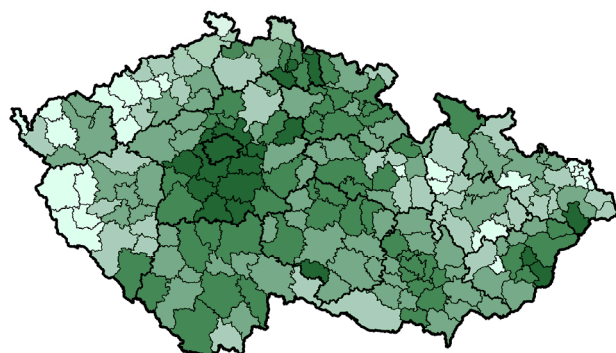
Nejvíce subjektů se zabývá velkoobchodem a maloobchodem včetně oprav a údržby motorových vozidel. Je jich více než 27 tis. a představují necelých 19 % z celkového počtu subjektů. Za nimi se s podílem 16 % řadí subjekty s průmyslovou činností, 13 % připadá na firmy se stavební činností a 11 % na jednotky zabývající se profesními, vědeckými a technickými činnostmi.

Zaměstnanec má jen 10 %
ze všech subjektů.

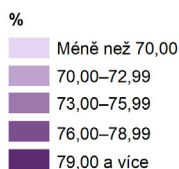
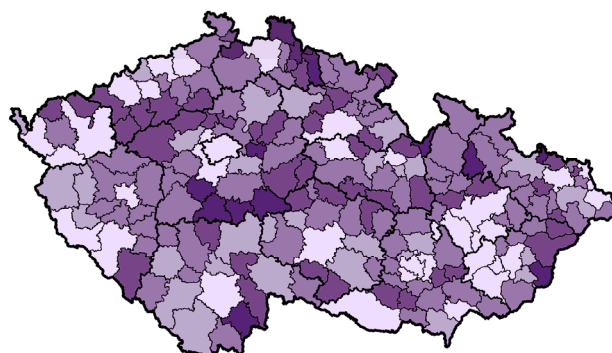
Více než polovina subjektů neuvedla počet zaměstnanců, další zhruba třetina jsou firmy bez zaměstnanců. Mezi subjekty s uvedeným počtem zaměstnanců převládají mikropodniky (tedy s 1 až 9 zaměstnanci), tvoří více než 77 %. Podíl malých podniků (10 až 49 zaměstnanců) se pohybuje na úrovni 17 % a středních podniků (50 až 249) okolo 4,5 %. Velké podniky (250 a více zaměstnanců) se podílí necelým procentem.

Soukromí podnikatelé ^{*)} ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

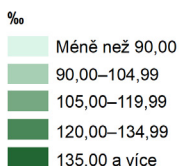
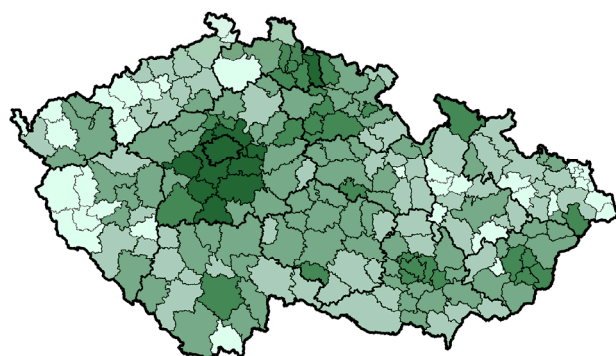

^{*)} Osoby podnikající dle živnostenského zákona a zemědělské podnikatelé se zjištěnou aktivitou a sídlem na daném území

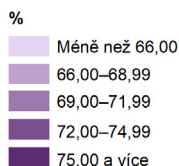
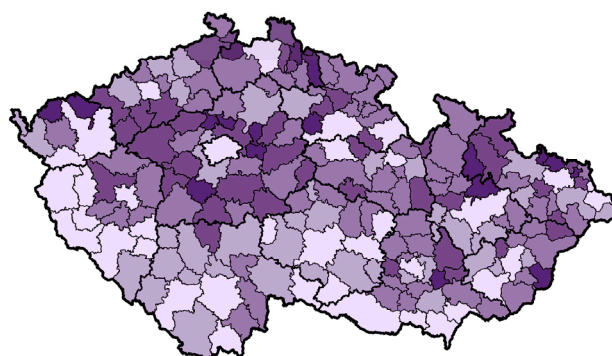
Zdroj: ČSÚ

Živnostníci ^{*)} ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

^{*)} Osoby podnikající dle živnostenského zákona se zjištěnou aktivitou a sídlem na daném území

Zdroj: ČSÚ

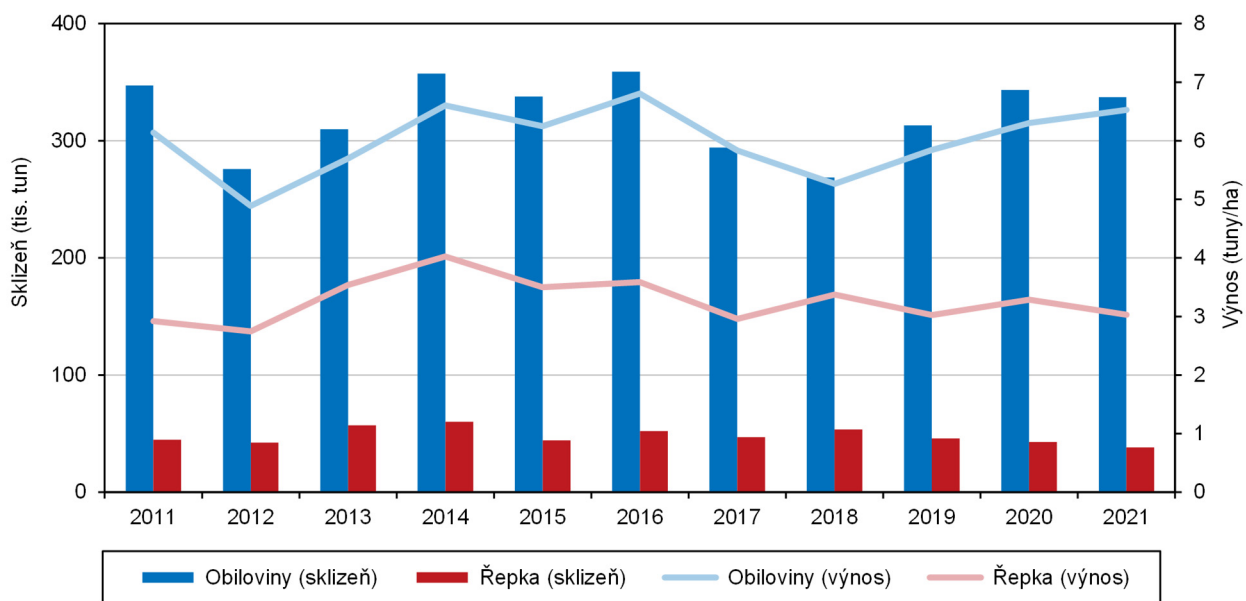
Zemědělství

Objem zemědělské produkce v roce 2020 vzrostl o 908 mil. Kč proti roku 2016.

Objem zemědělské produkce (vyjádřený v běžných cenách) rostl po celé sledované období. Na základě předběžných výsledků v roce 2020 vzrostl meziročně o 10,9 % na 6 189 mil. Kč. Proti roku 2016 se zvýšil o 17,2 %. V přepočtu na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy činil objem zemědělské produkce v kraji 40,4 tis. Kč a mezi kraji se jednalo o 6. nejvyšší hodnotu. Více než polovinu v celkové hodnotě představuje rostlinná produkce, která dosáhla 3 526 mil. Kč a meziročně vzrostla o 18,1 %. Menší nárůst (o 2,1 %) zaznamenala živočišná produkce o objemu 2 487 mil. Kč.

Graf 3.11 Sklizeň a hektarové výnosy obilovin a řepky ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Rozloha orné půdy se proti roku 2016 snížila o 661 ha.

Celková plocha obhospodařované půdy rostla do roku 2019 a po poklesu v roce 2020 se opět navýšila. V roce 2021 bylo obhospodařováno 153 552 ha zemědělské půdy, tedy o 743 ha větší plocha než v roce 2020. Z celkové výměry obhospodařované zemědělské půdy připadalo 62,1 % na půdu ornou, která zaujímal 95 300 ha, což je o 0,7 % méně než v roce 2016.

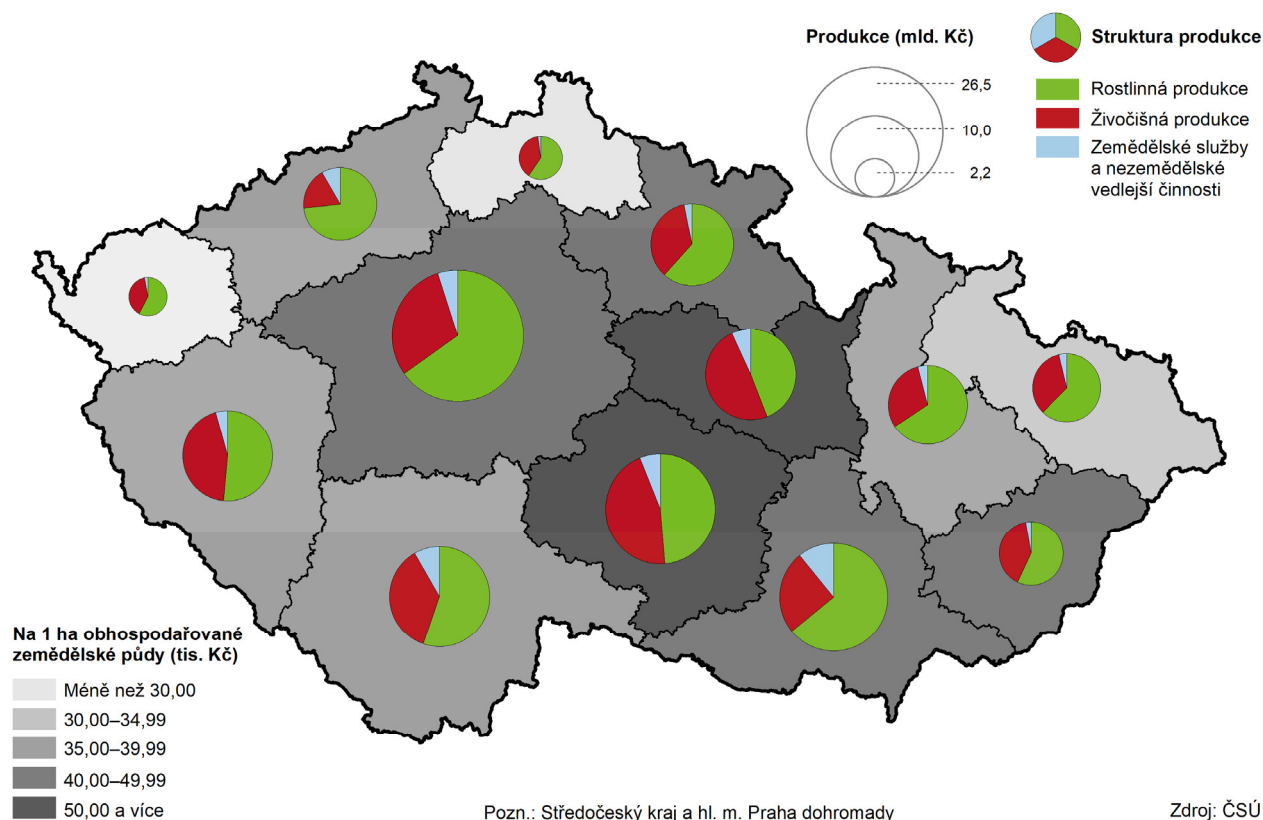
Hektarový výnos byl druhý nejvyšší mezi kraji.

V roce 2020 bylo v kraji sklizeno 337,2 tis. tun obilovin, o 1,8 % méně než v roce 2020. Na republikové sklizni se kraj podílel 4,1 %. Hektarový výnos se zvýšil na 6,53 t/ha (z 6,30 v roce 2020) a byl po Jihomoravském kraji druhý nejvyšší. Nedosáhl však úrovně z roku 2016, kdy byl hektarový výnos ve sledovaném období nejvyšší (6,81 t/ha).

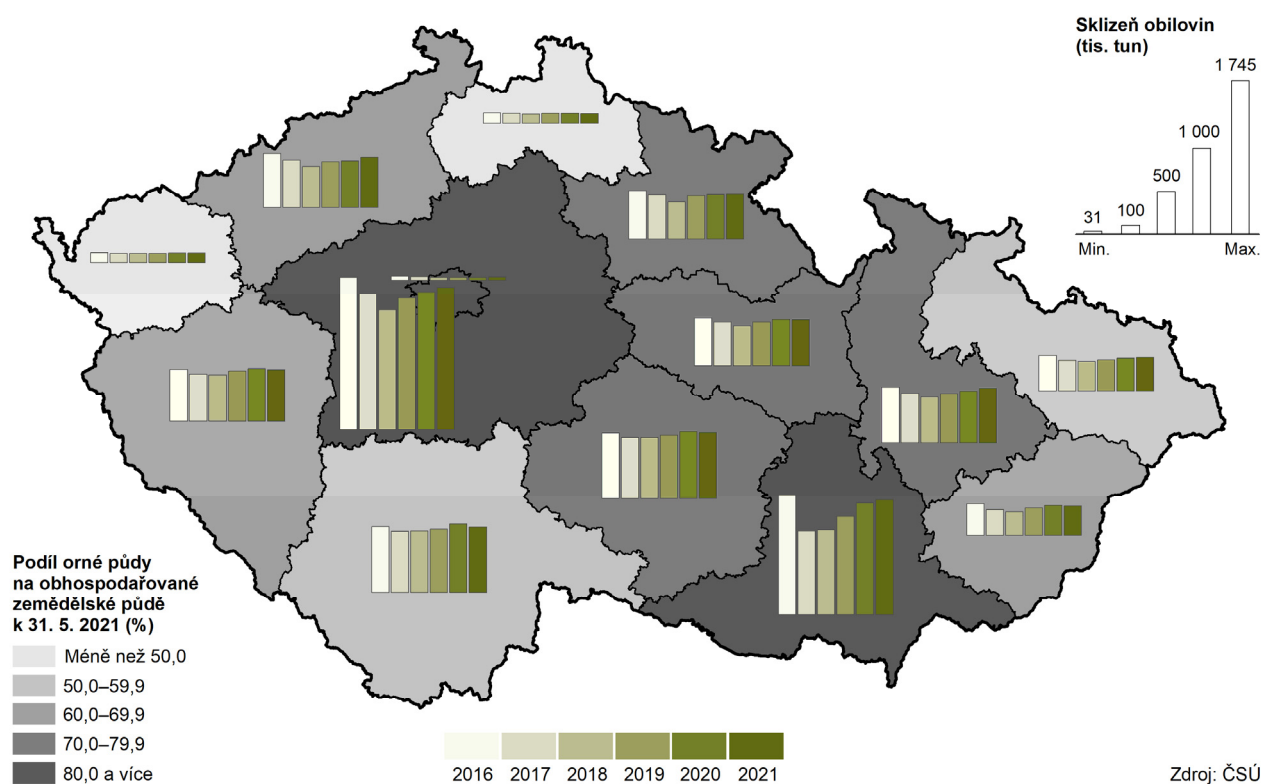
Sklizeň pšenice i ječmene se snížila.

Osevní plochy pšenice byly největší v roce 2019, v následujících letech klesly. V roce 2021 dosáhly 30,6 tis. ha a byly nejnižší za celé období. Meziročně poklesly o 9,0 %. Díky vyššímu hektarovému výnosu, který představoval 6,38 t/ha, poklesla sklizeň pšenice v roce 2021 proti předchozímu roku mírněji, a to o 4,6 % na 194,9 tis. t. V celkové sklizni pšenice se v posledním roce výrazně snížil podíl ozimé pšenice. Dosáhl 87,4 %, zatímco v ostatních letech se pohyboval na úrovni 97 až 98 %. Také sklizeň ječmene vzhledem ke snížení osevních ploch a zvýšení hektarového výnosu meziročně klesla o 2,3 % na 64,0 tis. t. V celkovém objemu představovala 44,6 tis. t sklizeň ječmene jarního, tedy 70 %.

Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2020

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2016 až 2021

Zvýšila se sklizeň kukuřice na zrna,

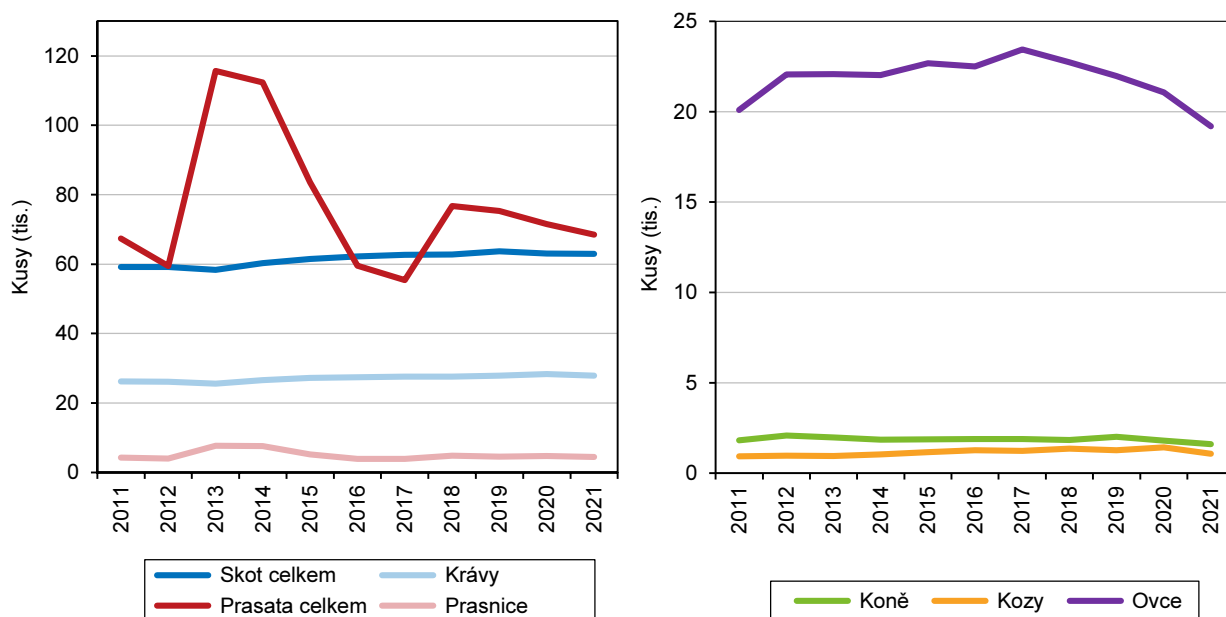
Sklizeň kukuřice na zrna ovlivnilo zvyšování osevních ploch v posledních třech letech sledovaného období. Za celé období se plochy zvýšily téměř o 20 %. Sklizeň kukuřice na zrna v roce 2020 překonala objem z roku 2016 a v roce 2021 zaznamenala další nárůst (o 6,4 %) až na 68 556 t. Proti roku 2016 tak vzrostla o 17,7 %, v absolutním vyjádření o 10,3 tis. t. Hektarový výnos mírně klesl z 10,0 t/ha v roce 2016 na 9,8 t/ha v roce 2021.

Poklesla sklizeň řepky.

Snížení osevních ploch řepky o 13,5 % vedlo k poklesu sklizně této plodiny na 38 021 t, což je o 14,1 tis. t méně než v roce 2016. Hektarový výnos klesl z 3,6 t/ha na 3,0 t/ha.

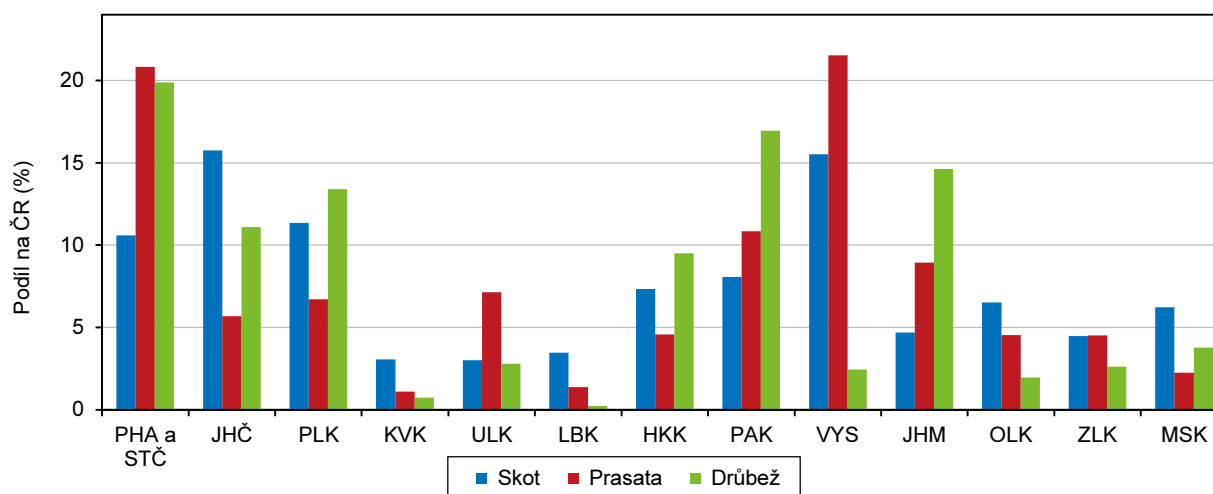
Graf 3.12 Hospodářská zvířata ve Zlínském kraji (stav k 1. 4.)

Zdroj: ČSÚ

Graf 3.13 Podíl krajů na stavech skotu, prasat a drůbeže chovaných v České republice k 1. 4. 2021

Zdroj: ČSÚ

Meziroční snížení stavu skotu a prasat.

Stav skotu dosáhl maxima v roce 2019, stav prasat o rok dříve. Podle soupisu hospodářských zvířat, který se provádí každoročně k 1. 4., se v kraji v roce 2021

meziročně snížil stav skotu o 0,2 % na 62 920 kusů. Ještě vyšší meziroční pokles byl zjištěn u prasat, a to o 4,2 % na 68 530 kusů. Za celé sledované období došlo k navýšení stavu skotu o 1,1 %, stavu prasat o 15,0 %. Stav drůbeže v roce 2021 klesl v meziročním vyjádření o 8,5 % (o 57,3 tis. kusů) na 620,1 tis. kusů.

Zvýšila se výroba jatečného skotu, jatečných prasat klesla.

Výroba jatečného skotu v roce 2021 činila 7 472 t živé hmotnosti a byla nejvyšší v daném období. Meziročně vzrostla o 5,2 %, za celé období o 1,9 %. Výroba jatečných prasat dosáhla maxima v roce 2019 (12 131 t jatečné hmotnosti), v roce 2021 klesla na 11 696 t živé hmotnosti. Proti roku 2016 poklesla o 30,8 %. Výroba jatečné drůbeže po nárůstu v roce 2017 postupně klesala. Od roku 2019 již byla pod úrovní roku 2016. V roce 2021 dosáhla 11 299 t živé hmotnosti, což představuje pokles proti roku 2016 o 10,2 %, tedy o 1 287 t živé hmotnosti.

Průměrná roční dojivost je nejvyšší mezi kraji

Výroba mléka vzrostla ve sledovaném období o 9,9 % na 170 887 tis. l. Meziroční nárůst představuje 3,4 %, tj. 5 606 tis. l. Průměrná roční dojivost krávy dosáhla 9 482,4 l. Proti roku 2016 se zvýšila o 823,2 l a mezi kraji se jedná o nejvyšší hodnotu.

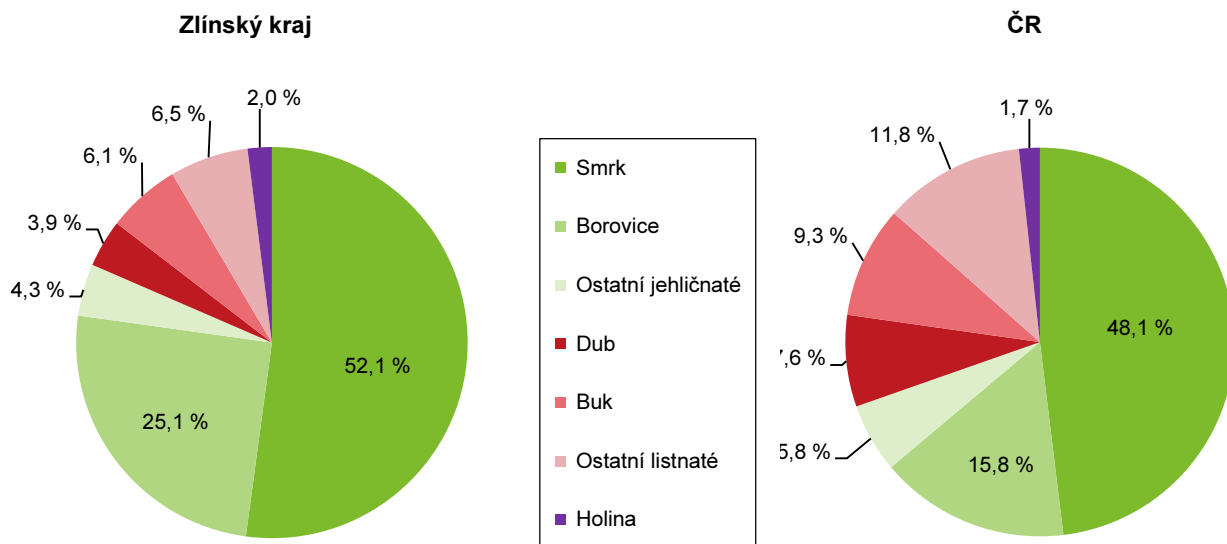
Lesnictví

Lesní pozemky tvořily 40,0 % výměry Zlínského kraje.

Výměra Zlínského kraje v roce 2021 činila 3 963,0 km². Z toho 1 586,1 km² tvořily lesní pozemky (40,0 %). Porostní plocha dřevin 153 371 ha v roce 2021 zaujímala 96,6 % celkové výměry lesních pozemků v kraji. V lesích kraje převažovaly jehličnany, představovaly 53,1 % a zaujímaly rozlohu 81 468 ha. Listnaté dřeviny rostly na ploše 71 903 ha. Proti roku 2016 se porostní plocha jehličnatých dřevin snížila o 3 368 ha, plocha dřevin vzrostla o 3 083 ha. Nejrozšířenějším jehličnanem je smrk, mezi listnáči dominuje buk.

Graf 3.14 Druhovú skladbu dřevin lesních porostů ve Zlínském kraji a ČR k 31. 12. 2021

Pramen: ÚHÚL

Na těžbě dřeva se podílely především jehličnaté dřeviny.

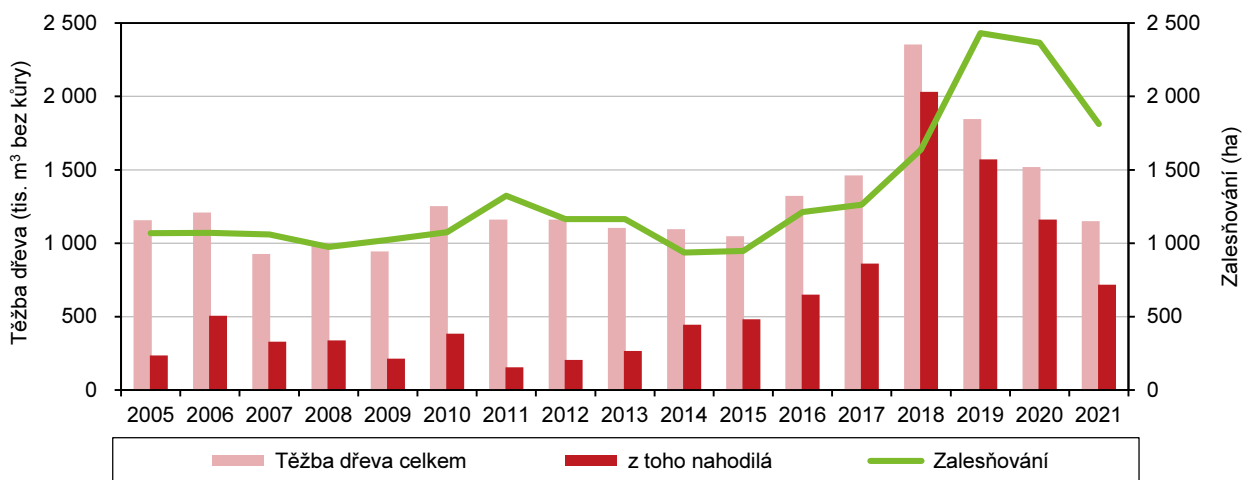
Strukturu lesních dřevin dlouhodobě ovlivňuje těžba a následné zalesňování. Z grafu 3.15 je zřejmé, že dlouhodobě roste jak těžba dřeva, tak i zalesňování. Ve sledovaném období bylo v kraji vytěženo 9 654,7 tis. m³ b. k. dřevin, z toho 80 % připadlo na jehličnany.

Klesá podíl úmyslné a mimořádné těžby.

Zatímco v roce 2016 ještě úmyslná a mimořádná těžba tvořila více než 50 %, v dalších letech se podíl této těžby pohyboval mezi 13,7 až 41,1 %. Proti roku 2016 největší nárůst zaznamenala nahodilá živelní těžba, která vzrostla o 85,1 %.

Graf 3.15 Těžba dřeva a zalesňování ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

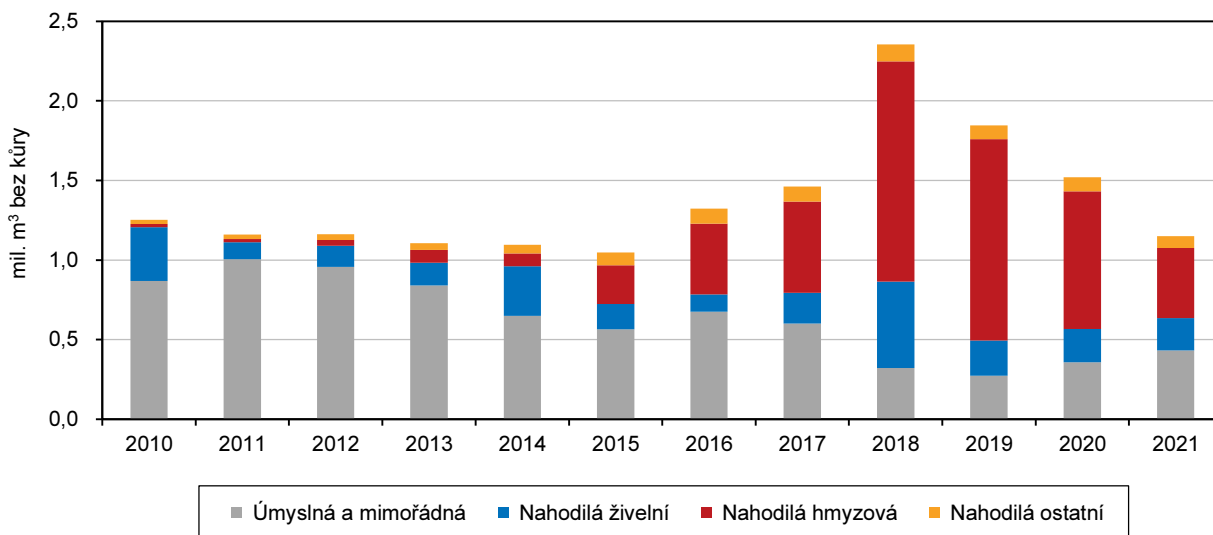

Při zalesňování převládají listnaté dřeviny.

Zalesňováním se rozumí zalesnění a obnova lesa provedené uměle - sítí a sadbou. Plocha zalesňování v kraji dosáhla maxima v roce 2019. V roce 2021 představovala 1 811 ha, což byla o polovinu větší plocha než v roce 2016. Převažovala plocha nově zalesněná listnatými dřevinami, tvořila 64,0 %. Bukem bylo zalesněno 581 ha a dubem 445 ha. U jehličnanů z celkové rozlohy zalesnění 652 ha bylo 58,7 % zalesněno smrkem.

Graf 3.16 Těžba dřeva z hlediska vlivu nahodilé těžby ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Průmysl

Počet zaměstnanců v posledních třech letech klesá.

Ve sledovaném období se průměrný počet průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje) snížil ze 182 na 179. Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) se každoročně zvyšoval až do roku 2018, kdy dosáhl 55 138 osob. Od roku 2019 nastal sestupný trend. V roce 2021 zaměstnávaly

velké průmyslové podniky v kraji 51 141 osob, tj. o 3,6 % méně než v roce 2016. V absolutním vyjádření jde o 1,9 tis. osob. Téměř čtvrtina z nich byla zaměstnána v odvětví výroby pryžových a plastových výrobků. Na celkovém průměrném evidenčním počtu zaměstnanců v průmyslových podnicích v ČR se zaměstnanci v kraji podíleli 6,5 %.

Produktivita meziročně vzrostla o 15,6 %.

Ve vývoji tržeb došlo v roce 2020 k výraznému propadu způsobeného pandemií covid-19. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (bez DPH) se meziročně propadly o 10,7 %. Následně v roce 2021 opět vzrostly o 14,2 % na 188 606 mil. Kč. Úroveň z roku 2019 převýšily o 2,0 %. Produktivita, vyjádřená jako přepočet tržeb na jednoho zaměstnance, dosáhla 3 688 tis. Kč. Proti republikovému průměru je to o 1 140 Kč méně a mezi kraji je to čtvrtá nejnižší hodnota.

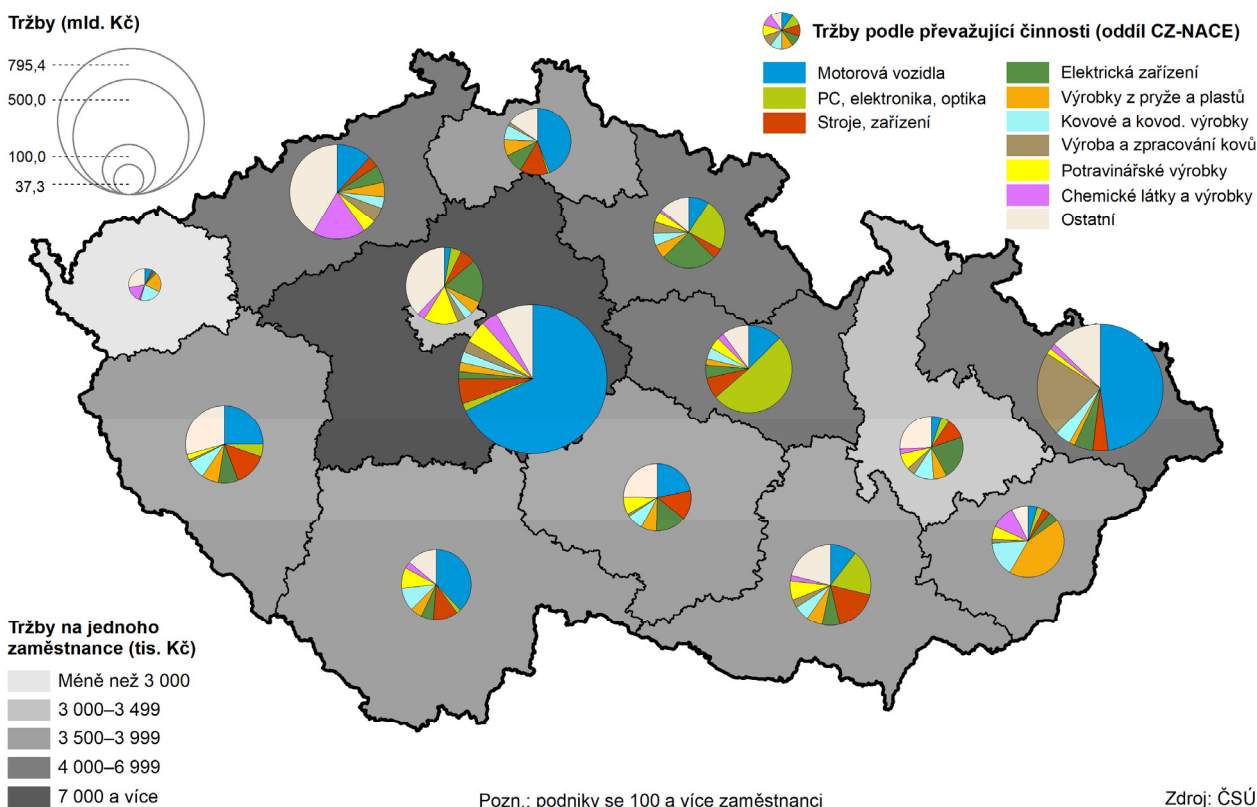
Více než 40 % tržeb bylo realizováno výrobou pryžových a plastových výrobků.

Největší část tržeb (43,2 %) byla realizována v podnicích, které se zabývaly výrobou pryžových a plastových výrobků. 15,8 % připadlo na výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků a 10,9 % na výrobu chemických látek a chemických přípravků.

Více než polovinu tržeb tvořily tržby z vývozu.

Podobně jako celkové tržby se vyvíjely také tržby (bez DPH) z přímého vývozu. V roce 2021 dosáhly 104 374 mil. Kč a meziročně vzrostly o 12,0 %. Proti roku 2016 se zvýšily o 13,6 %, tedy o 12 491 mil. Kč.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2021

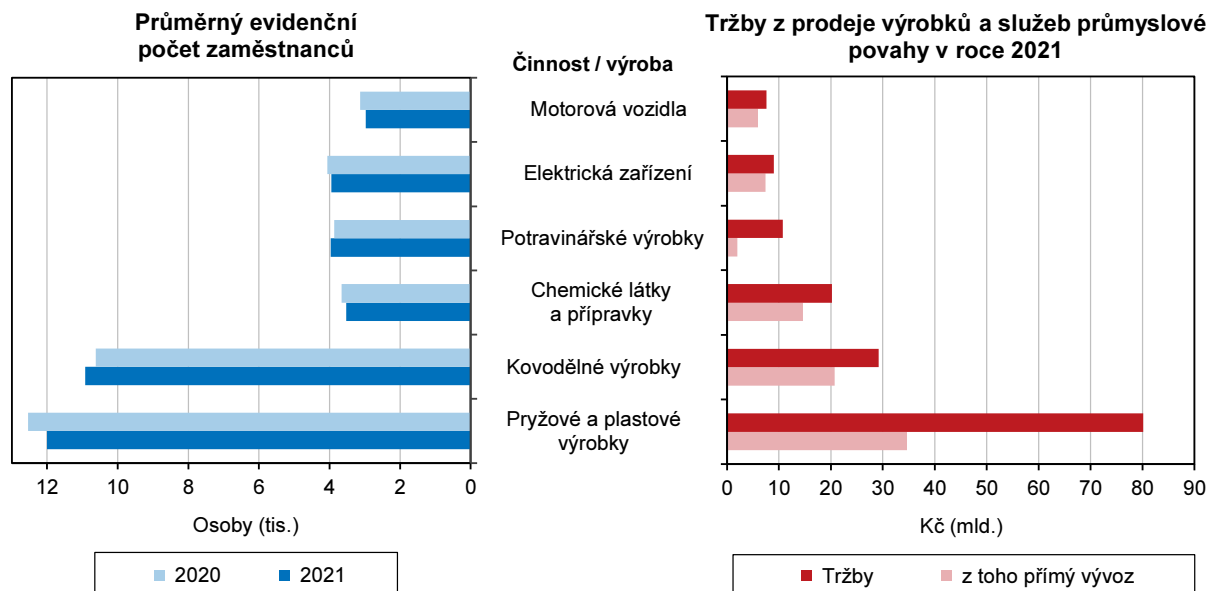
Průměrná mzda je téměř o 2,4 tis. Kč vyšší než v roce 2020.

Růst mezd se zpomalil v roce 2020, kdy průměrná mzda zůstala na úrovni předchozího roku. V roce 2021 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v kraji 35 899 Kč a v porovnání s rokem 2016 se zvýšila o 30,8 %, což

představuje 8 462 Kč. Meziroční nárůst v roce 2021 o 7,0 % byl čtvrtý nejvyšší ze všech krajů, ale i přesto se kraj vyšší průměrné hrubé mzdy zařadil na 11. místo mezi kraji.

Graf 3.17 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující činnosti zpracovatelského průmyslu ve Zlínském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji)

Zdroj: ČSÚ

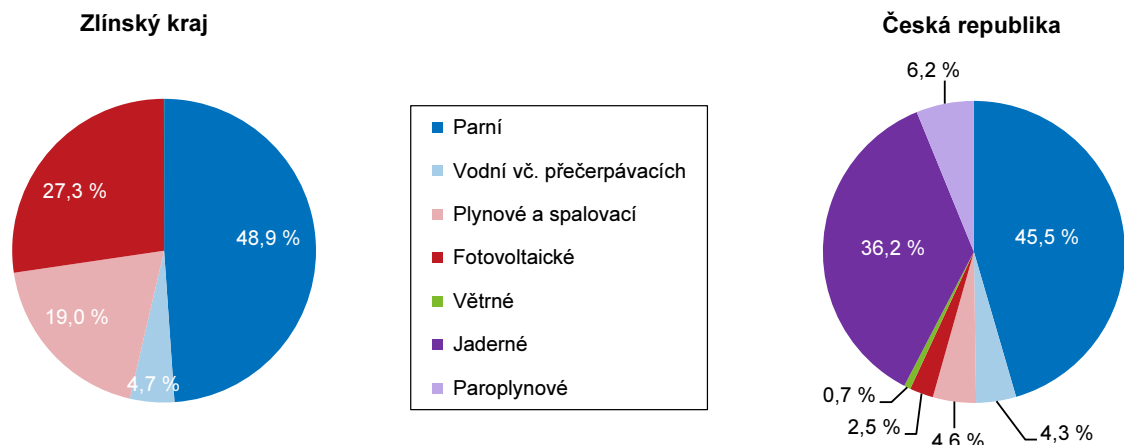
Energetika

Zlínský kraj se na výrobě elektřiny v ČR podílí 0,8 %.

Výroba elektrické energie v roce 2021 meziročně vzrostla o 1,2 % a dosáhla 642,1 GWh. Proti roku 2016, kdy byla výroba nejvyšší (700,9 GWh), klesla výroba o 8,4 %. Na celkové výrobě ČR se kraj podílí 0,8 %. Téměř polovina (48,9 %) veškeré vyrobené elektřiny pochází z parních elektráren, 27,3 % z fotovoltaických, 19,9 % z plynových a spalovacích elektráren. Z dlouhodobého hlediska hlesá podíl parních elektráren a zvyšuje se podíl plynových a spalovacích elektráren stejně jako podíl fotovoltaických elektráren.

Graf 3.18 Výroba elektřiny brutto*) podle technologie elektráren v roce 2021

Pramen: ERÚ

*) Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů).

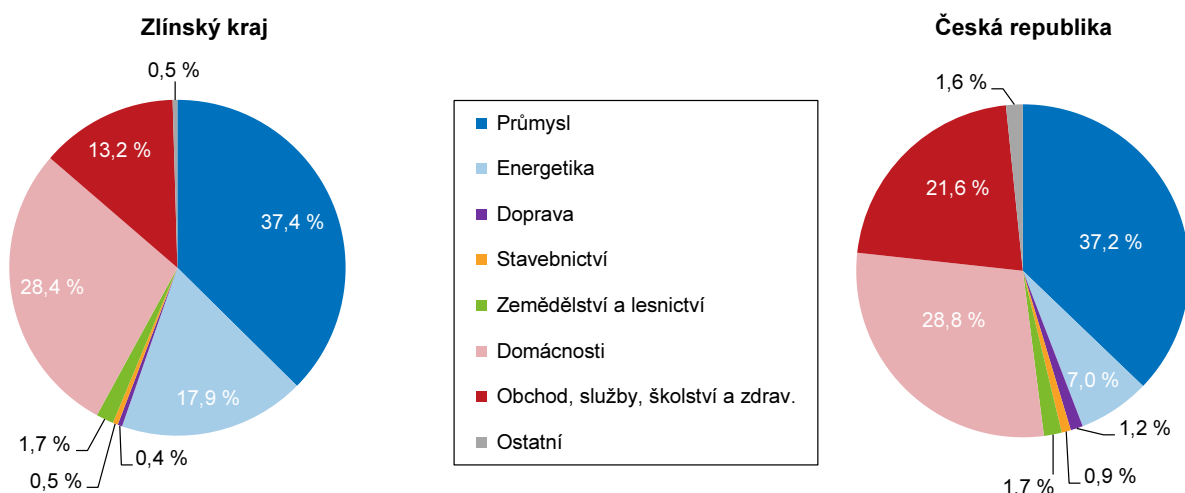
Téměř 48 % instalovaného výkonu připadá na fotovoltaické elektrárny.

Na konci roku 2021 byly v kraji elektrárny o výkonu 332,8 MW a na instalovaném výkonu elektráren ČR se podílely 1,6 %. Ve srovnání s ostatními kraji to byl podíl třetí nejvyšší. Prvenství dlouhodobě patří Ústeckému kraji, instalovaný výkon zde tvořil čtvrtinu kapacity ČR.

Největší část instalovaného výkonu elektráren ve Zlínském kraji tvoří fotovoltaické elektrárny, podíl v roce 2021 představoval 47,8 %. Jen mírně nižší je podíl parních elektráren, představuje 39,8 %. S velkým odstupem následují plynové a spalovací elektrárny s podílem 10,0 %.

Graf 3.19 Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2021

Pramen: ERÚ

^{*)} Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů

Na spotřebě elektrické energie se kraj podílí 5,6 %.

Spotřeba elektrické energie po poklesu v roce 2020 opět vzrostla na 3 376,3 GWh v roce 2021. Meziroční nárůst představuje 4,6 %, nárůst proti roku 2016 pak 8,0 %. Na celkové spotřebě se kraj podílí 5,6 %. Více než čtvrtina (28,4 %) elektrické energie připadá na spotřebu domácností. Ta dosáhla 958,1 GWh, což je o 6,7 % více než v roce 2016. V přepočtu na jednoho obyvatele se spotřeba elektřiny v domácnostech ve sledovaném období zvýšila o 134 kWh na 1 672,0 kWh. V mezikrajském srovnání se jedná o šestou nejvyšší spotřebu. Mezi kraji si prvenství udržuje Středočeský kraj, ve kterém hodnota v roce 2021 představovala 2 341,8 kWh.

V průmyslu se spotřebovává 37,4 % vyrobené elektřiny.

Největší část spotřeby elektrické energie připadá na průmysl, ve kterém spotřeba elektřiny dosáhla v roce 2021 výše 1 263,1 GWh a představuje 37,4 % z celkové spotřeby. Téměř 18 % vyrobené elektřiny bylo spotřebováno v samotné energetice a 13 procent připadlo na obchod, služby, školství a zdravotnictví.

Stavebnictví, stavební povolení

Na celkovém objemu prací základní stavební výroby se kraj podílí 3,1 %.

Počet stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci a se sídlem na území kraje se snížil na 36. V těchto podnicích bylo v průměru v roce 2021 evidováno 3 619 zaměstnanců s průměrnou měsíční mzdou ve výši 35 994 Kč. Proti republikovému průměru je krajská mzda o 6,2 tis. Kč nižší a v mezikrajském srovnání řadí kraj na 11. místo, stejně jako v celém období.

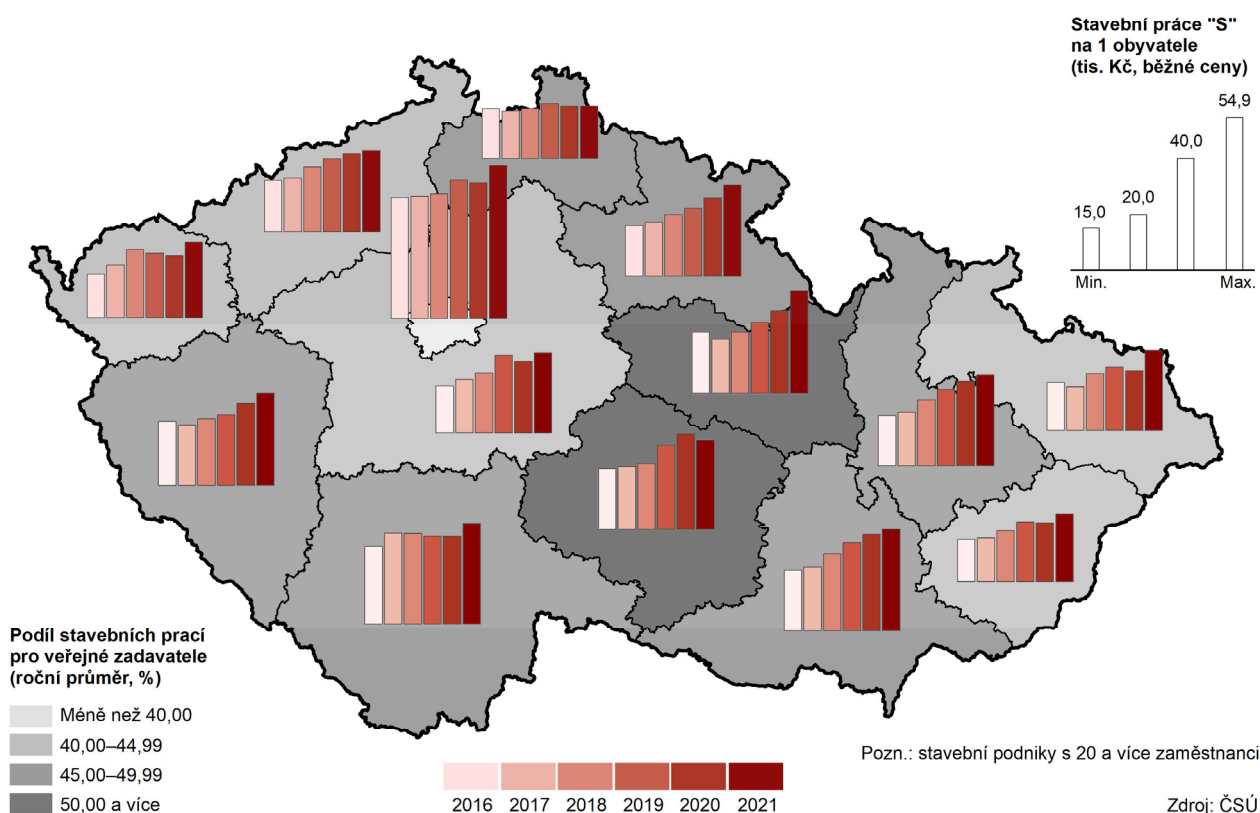
Hodnota základní stavební výroby ve stavebních podnicích v roce 2021 dosáhla 5,9 mld. Kč (v běžných cenách). Po přepočtu na 1 zaměstnance se zvýšila proti předchozímu roku o 5,1 % na 1 639 tis. Kč, což byla nejnižší hodnota mezi kraji.

Hodnota stavebních prací na území kraje vzrostla téměř o 60 %.

Hodnota stavebních prací „S“ provedených na území kraje po poklesu v roce 2020 meziročně vzrostla (o 13,3 %) na 14,0 mld. Kč, nejvyšší hodnotu za celé období. Nárůst proti roku 2016 představuje 59,2 %, v absolutním vyjádření 5,2 mld. Kč. Z celkového objemu prací připadlo 3,6 mld. Kč na pozemní stavitelství (meziroční nárůst o 3,4 %) a 2,2 mld. Kč na inženýrské stavitelství (nárůst o 16,6 %).

Pro veřejného zadavatele byly realizovány stavební práce v hodnotě 6,9 mld. Kč (tj. 49,1 % z celku). V relativním přepočtu byly v kraji uskutečněny stavební práce v hodnotě 24,4 tis. Kč na 1 obyvatele, což byla druhá nejvyšší hodnota mezi kraji.

Stavební práce "S" podle kraje místa stavby v letech 2016 až 2021

Počet vydaných stavebních povolení přesahuje úroveň roku 2016 o 339 povolení.

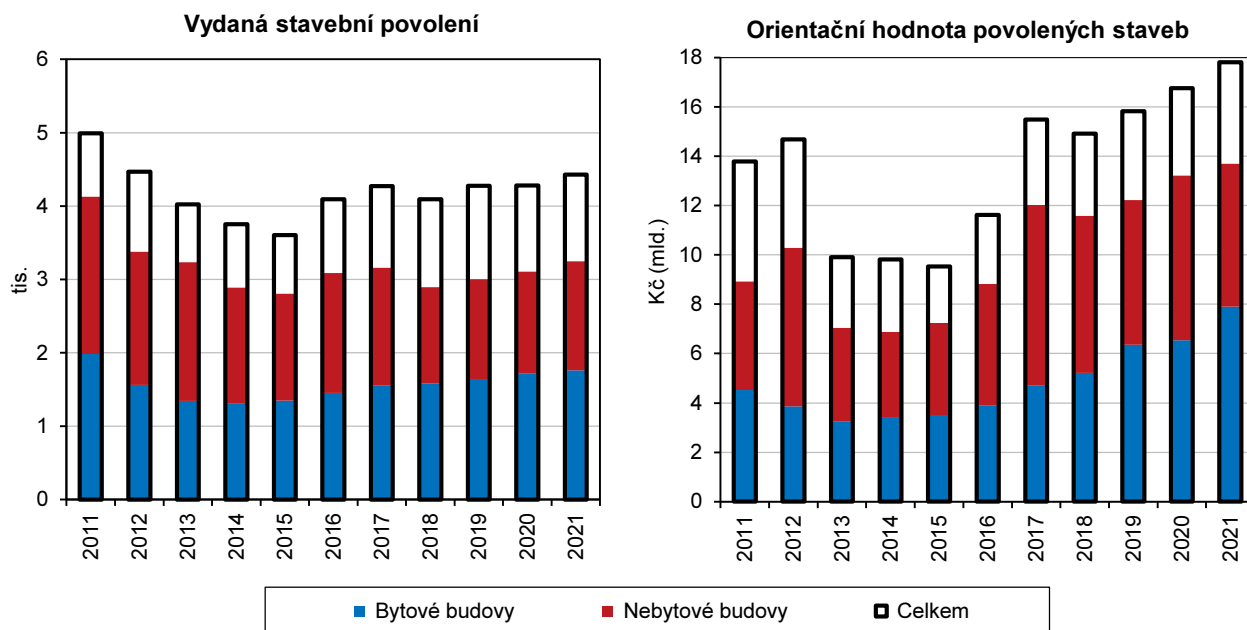
Počet vydaných stavebních ohlášení a povolení meziročně vzrostl o 3,5 % na 4 430, nejvyšší hodnotu za celé období. Proti roku 2016 se jedná o nárůst o 8,3 %, ve kterém se projevil nárůst povolení na bytové budovy i na ostatní stavby (o 21,0 % resp. o 17,8 %) a pokles počtu povolení na nebytové budovy o 8,9 %.

Orientační hodnota nových bytových budov se v posledních pěti letech více než zdvojnásobila.

Orientační hodnota staveb, na které bylo v kraji vydáno stavební povolení, dosáhla částky 17,8 mld. Kč (4,0 % republikového celku). Meziročně vzrostla o 6,3 %, za celé období o více než polovinu (53,3 %). Výrazný nárůst zaznamenala hodnota nových bytových budov, která se více než zdvojnásobila. V roce 2021 dosáhla 6,3 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 23,6 %. Průměrná hodnota 1 stavebního povolení vzrostla na 4 020 tis. Kč a mezi kraji byla 6. nejvyšší.

Graf 3.20 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

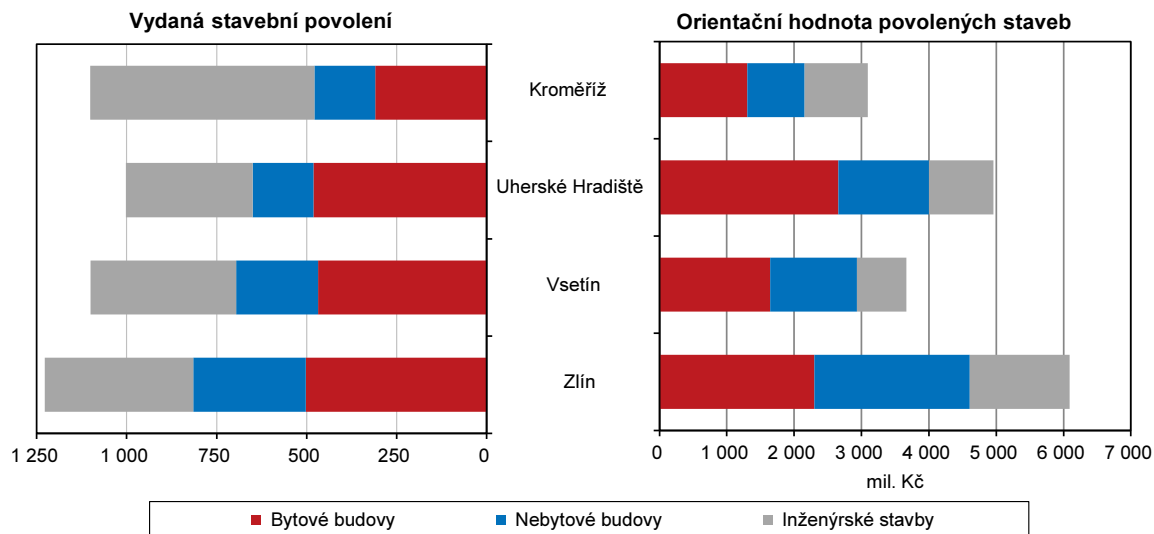

Nejvyšší průměrná hodnota na jedno stavební povolení byla v okrese Zlín (4 964 tis. Kč).

V rámci kraje nejrychleji rostl počet vydaných povolení ve sledovaném období v okrese Kroměříž, a to o 65,1 %. Menší nárůst zaznamenal okres Uherské Hradiště (15,3 %). K poklesu došlo v okresech Zlín a Vsetín (o 6,3 % a 11,7 %). Orientační hodnota staveb s vydaným povolením rostla ve všech okresech. Nejvíce v okrese Kroměříž, kde došlo k navýšení o 92,1 %. Průměrná hodnota na jedno stavební povolení v kraji vzrostla o 41,5 %. Rychlejší růst byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště a Zlín (61,8 % a 46,2 %). Naopak pomaleji než na krajské úrovni rostla průměrná hodnota stavebního povolení v okrese Vsetín (o 42,8 %) a Kroměříž (o 16,4 %). Nejvyšších hodnot v roce 2021 dosáhl tento indikátor v okresech Zlín (4 964 tis. Kč) a Uherské Hradiště (4 951 tis. Kč).

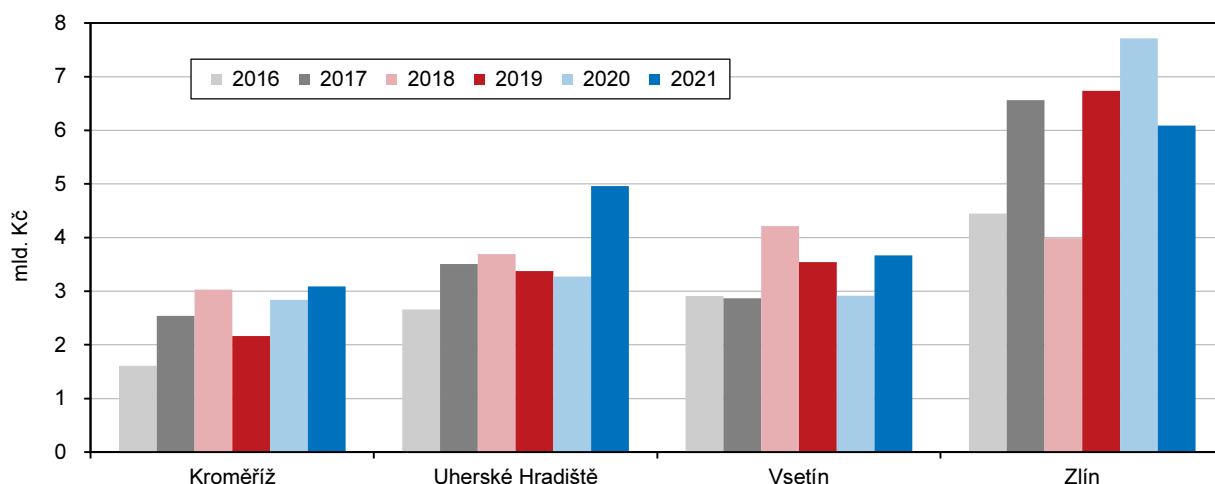
Graf 3.21 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby a okresů ve Zlínském kraji v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Graf 3.22 Orientační hodnota povolených staveb podle okresů ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

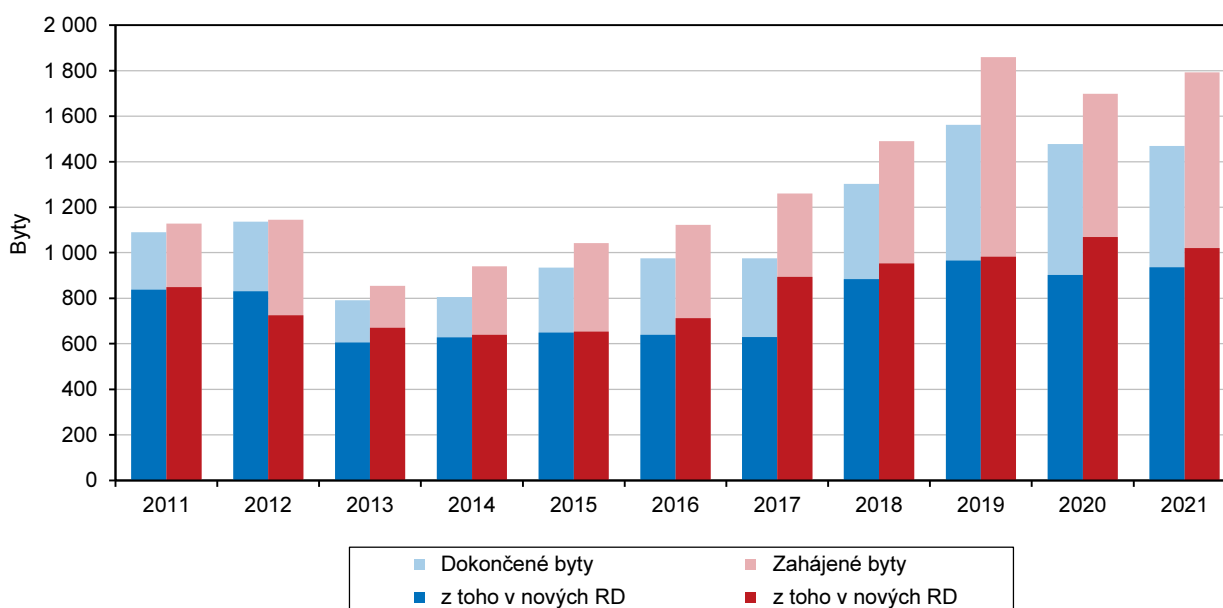
Bytová výstavba

Počet zahájených bytů v roce 2021 je o 60 % vyšší než v roce 2016.

Počet nově zahájených bytů po poklesu v roce 2020 opět vzrostl. V roce 2021 byla zahájena výstavba 1 793 bytů, tedy o 5,6 % více než v předchozím roce. V absolutním vyjádření se jedná o navýšení o 95 bytů. Ve srovnání s rokem 2016 je to o 670 bytů více. Převažuje výstavba bytů v rodinných domech, v roce 2021 bylo započato s výstavbou 1 021 bytů, což představuje 56,9 % z celkového počtu zahájených bytů. Ve srovnání s rokem 2016 vzrostl počet těchto bytů o 43,2 % a jejich zastoupení se v celkovém počtu zahájených bytů snížilo o 6,5 p. b. V relativním vyjádření připadá 3,1 zahájených bytů na 1 tis. obyvatel, je to mezi kraji čtvrtá nejnižší hodnota a leží 1,2 p. b. pod republikovým průměrem. Mezi okresy kraje je nejvyšší hodnota v okrese Uherské Hradiště, a to 5,5. Naopak nejmenší je v okrese Zlín, představuje 2,2.

Graf 3.23 Bytová výstavba ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Počet dokončených bytů vzrostl o polovinu.

Ve sledovaném období bylo nejvíce dokončených bytů v roce 2018 (1 563 bytů), v následujícím roce došlo k poklesu o 5,4 % a mírný pokles (o 0,6 %) byl zaznamenán i v roce 2021. V posledním roce sledovaného období bylo dokončeno 1 469 bytů. Ve srovnání s rokem 2016 vzrostl počet dokončených bytů o polovinu. Mírně kleslo zastoupení bytů v rodinných domech. Zatímco v roce 2016 představovalo dvě třetiny, v roce 2021 to bylo 63,7 %. Za celé období bylo dokončeno v rodinných domech 4 957 bytů, z toho 936 v roce 2021.

V přepočtu bylo v kraji dokončeno 2,6 bytů na tis. obyvatel, což je 0,7 p. b. pod republikovým průměrem a mezi kraji se jedná o desátou nejvyšší hodnotu. V rámci kraje byla nejvyšší hodnota zjištěna v okrese Zlín, a to 2,9. Naopak nejnižší v okrese Kroměříž (1,8).

Rozdíl mezi investičními náklady na 1 m² obytné plochy v bytových a rodinných domech se snižuje.

Investiční náklady na výstavbu 1 bytu v rodinném domě po poklesu v roce 2018 plynule rostly. V roce 2021 dosáhly 4 130,3 tis. Kč, což je o 738,2 tis. Kč více než v roce 2016.

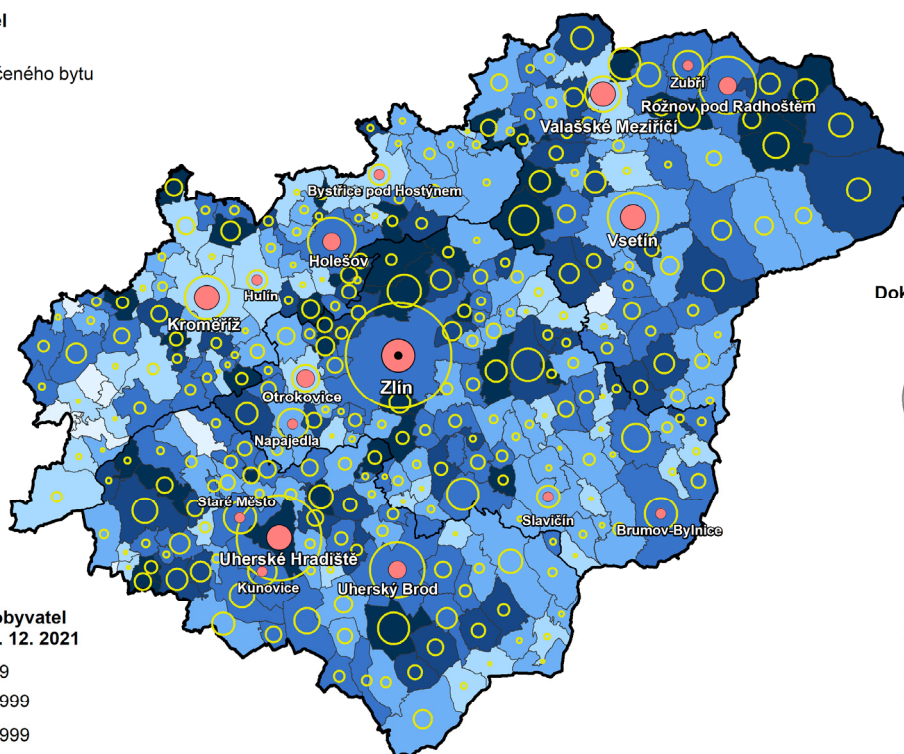
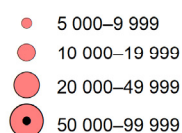
Investiční náklady na 1 m² obytné plochy v roce 2021 meziročně vzrostly o 8,8 % na 45 605 Kč. Za celé sledované období se zvýšily téměř o čtvrtinu. Ještě rychleji rostly investiční náklady na 1 m² u nových bytů v bytových domech, a to o 59,6 %. V roce 2021 představovaly 56 406 Kč. V obou případech tyto náklady převyšují republikové hodnoty a mezi kraji řadí Zlínský kraj na 4. místo v případě rodinných domů a na 5. pozici u bytových domů.

Bytová výstavba v obcích Zlínského kraje v letech 2016 až 2021

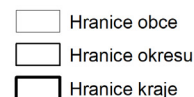
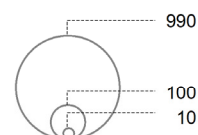
Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Obce s počtem obyvatel 5 000 a více k 31. 12. 2021

Dokončené byty celkem

Zdroj: ČSÚ

Doprava

Na dálniční síť je kraj napojen od roku 2010.

Významným mezníkem v dopravě bylo přivedení dálnice D1 na území Zlínského kraje a zprovoznění úseku dálnice D55 ke krajskému městu Zlín. V současnosti pokračuje výstavba dálnice D55, která znamená významný přínos jak pro

vnitroregionální, tak meziregionální dopravu. Dálniční síť se v roce 2021 navýšila o 2,5 km na celkových 35,6 km. Celkem je v silniční dopravě ve Zlínském kraji využíváno 2,1 tis. kilometrů silnic a dálnic. Silniční síť byla v roce 2021 v kraji tvořena 841,2 km silnic I. a II. třídy, 1 257,1 km silnic třetí třídy a 35,6 km dálnic, z toho 16,6 km byly dálnice I. třídy.

Nejhustší silniční síť je v okrese Kroměříž.

Hustota silniční sítě v rozsahu 53,8 km na 100 km² území je výrazně pod průměrem České republiky (70,8 km na 100 km²). Pomineme-li Hl. m. Prahu, pak je tato hustota nejmenší ze všech krajů. V rámci okresu je nejhustší síť silnic v okrese Kroměříž (70,0 km na 100 km²) a naopak nejnižší je v okrese Vsetín (43,9 km na 100 km²).

Na území kraje je 3,7 % z celkové provozní délky železnic v ČR.

Provozní délka železničních tratí v České republice měřila ke konci roku 2021 celkem 9 523,5 km, z toho na území Zlínského kraje bylo 357,1 km železničních tratí, což bylo 3,7 % z celkové republikové provozní délky. Délka splavných vodních cest činila ve sledovaném období 36,0 km, tj. 5,0 % z celkových 726,2 km v celé republice.

V kraji je evidováno 4,8 % všech osobních vozidel v ČR.

V evidenci vozidel bylo v kraji ke konci roku 2021 evidováno 294,9 tis. osobních aut včetně dodávkových, což tvořilo 4,8 % z celkového počtu v České republice. Za posledních pět let vzrostl počet osobních aut v kraji o 14,4 %. V přepočtu na obyvatele připadalo v kraji 514,7 osobních aut na 1 tis. obyvatel a v mezikrajském srovnání to byla třetí nejnižší hodnota.

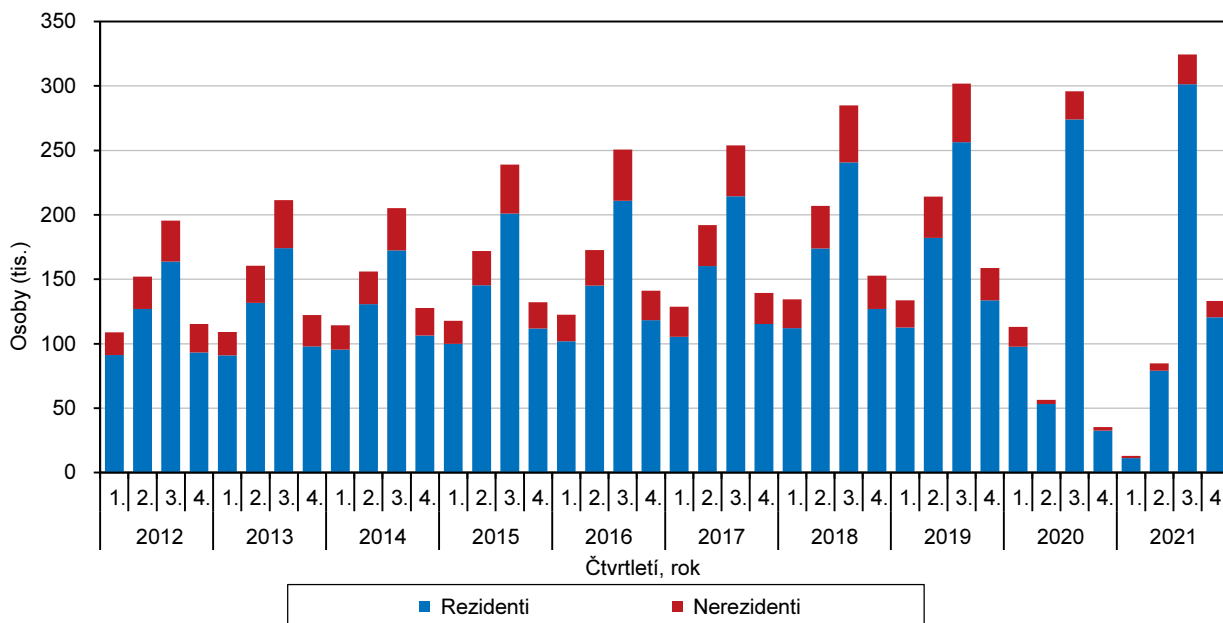
Cestovní ruch

Výrazný propad návštěvnosti nastal v roce 2020.

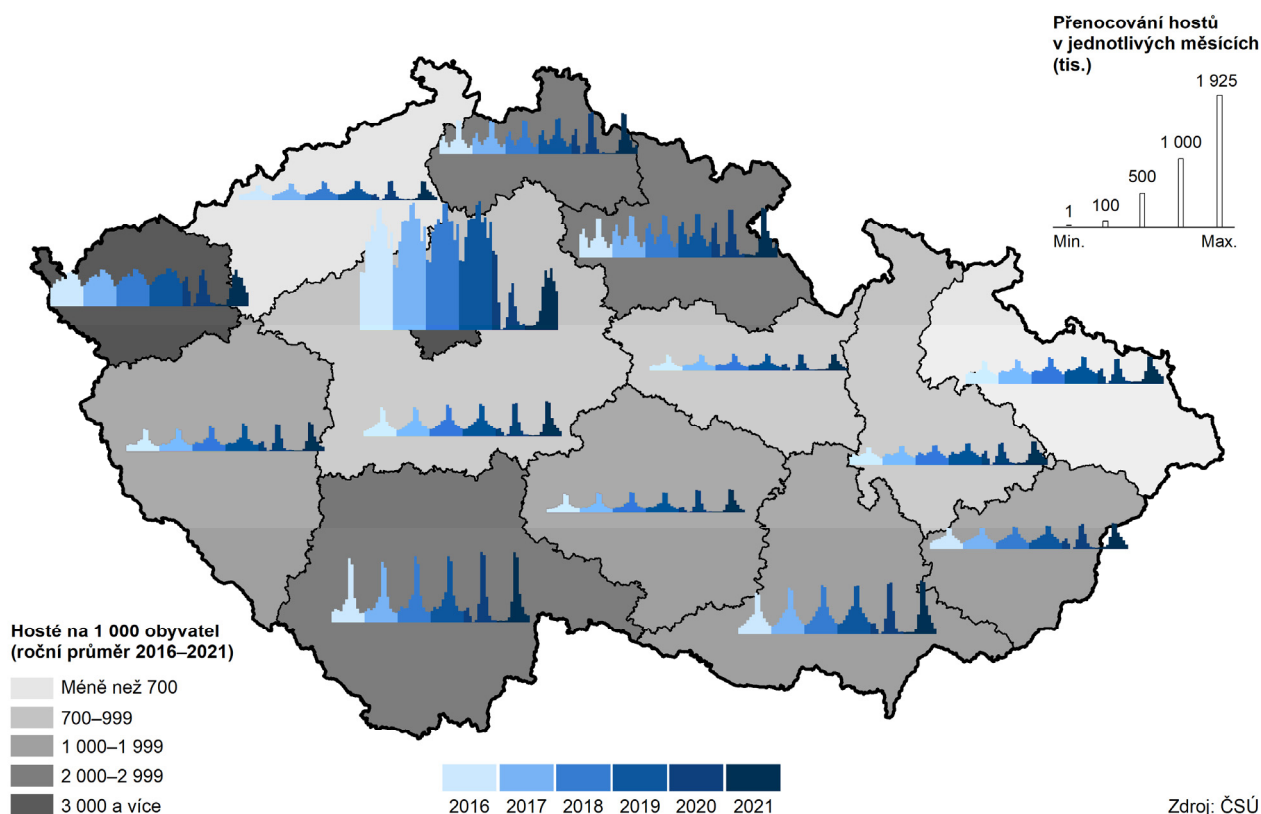
V cestovním ruchu se významně projevily dopady omezení cestovních služeb v důsledku pandemie koronaviru. Počet hostů každoročně rostl do roku 2019, kdy dosáhl 808 tis. osob. V následujícím roce se propadl o 38,1 % na 500,5 tis. hostů. Během roku 2021 přijelo do Zlínského kraje a v hromadných ubytovacích zařízeních se ubytovalo 555,2 tis. hostů, tedy o 10,9 % více než v roce 2020. Ze zahraničí přijelo 43,3 tis. návštěvníků, z tuzemska pak 512,0 tis. osob.

Graf 3.24 Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2016 až 2021

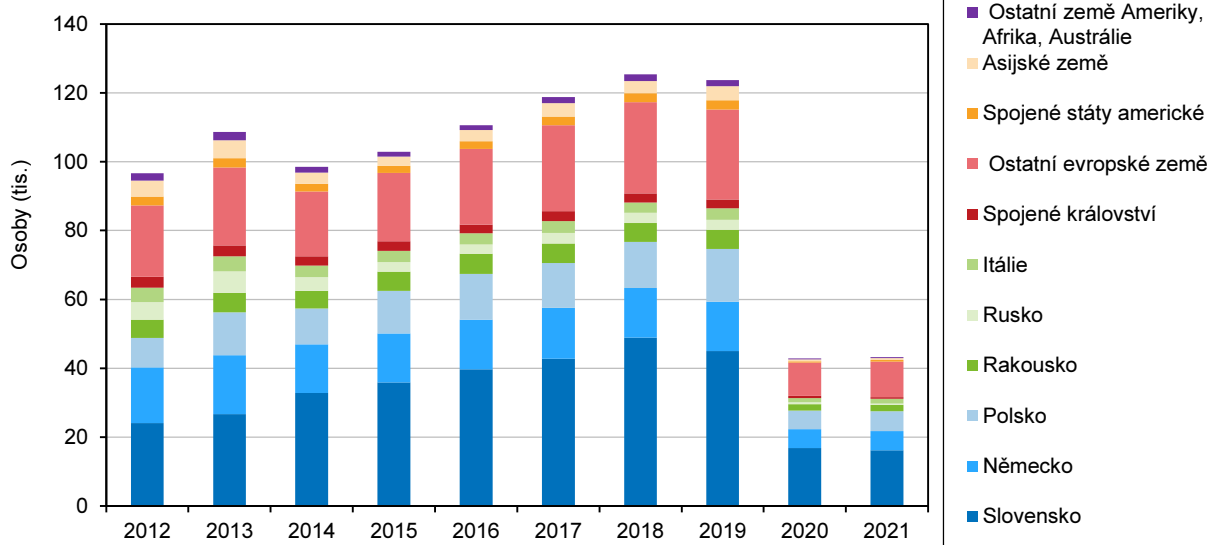

Počet zahraničních návštěvníků klesl o dvě třetiny.

Příjezdový cestovní ruch byl ovlivněn různým stupněm šíření covidových vln v jednotlivých zemích a na to navazujícími restrikcemi v cestování a přechodu hranic. Z těchto důvodů byl propad zahraniční návštěvnosti vyšší než u hostů z tuzemska. Počet zahraničních hostů v roce 2020 poklesl meziročně o dvě třetiny a na stejné úrovni zůstal i v roce 2021. V počtu přenocování se to projevilo poklesem o 62,5 % v roce 2020 a dalším poklesem o 5,4 % v roce 2021.

Graf 3.25 Zahraniční hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle země původu ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

U hostů z tuzemska pokles v roce 2020 představoval 33,2 %, ale v následujícím roce došlo k nárůstu o 11,9 %. Počet přenocování dosáhl v roce 2021 ve Zlínském kraji 1,7 mil. nocí, což je meziročně o 7,8 % více. Zahraniční návštěvníci v hromadných ubytovacích zařízeních strávili v tomto období na území Zlínského kraje 100,2 tis. nocí, domácí návštěvníci pak 1,6 mil. nocí. U nerezidentů se jednalo o meziroční pokles 5,4 % a u rezidentů o meziroční nárůst 8,8 %.

Počet hostů v lázeňských zařízeních klesl proti roku 2016 o 24,1 tis. osob.

V lázeňských zařízeních kraje klesl počet hostů v roce 2020 o 35,3 %, v roce 2021 vzrostl o 6,1 % na 42 279. Počet přenocování v lázeňských ubytovacích zařízeních na území Zlínského kraje (bez ohledu na rezidenty/nerezidenty) klesl o 71,6 % v roce 2020 na 398,2 tis. nocí. V následujícím roce se zvýšil o 1,6 % na 404,5 tis. nocí. Průměrná doba pobytu v lázeňských ubytovacích zařízeních Zlínského kraje klesla na 10,6 dnů.

Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu v roce 2020 meziročně poklesla o 30,3 %.

Cestovní ruch ve Zlínském kraji v roce 2020 tvořil 1,4 % regionální hrubé přidané hodnoty. V mezikrajském srovnání je to 7. nejvyšší hodnota v intervalu od 1,1 % (Ústecký kraj) po 2,8 % (Karlovarský kraj). Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu ve Zlínském kraji poklesla meziročně o 30,3 % na 3 471 mil. Kč. V absolutním vyjádření jde o pokles o 1 507 mil. Kč. Průměrný počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu meziročně klesl o 2,5 % na 9 696 osob. Na celkové hrubé přidané hodnotě v odvětví cestovního ruchu v ČR se kraj podílí 4,6 %.

4. Životní prostředí

Území Zlínského kraje pokrývala ze 48,5 % zemědělská půda, ze 40,1 % lesy.

Území Zlínského kraje mělo k 31. 12. 2021 rozlohu 396 297 ha, kterou ze 48,5 % pokrývala zemědělská půda, ze 40,1 % lesy. Zlínský kraj se podílel na rozloze zemědělské půdy ČR pouze 4,6 % a tvořil 5,9 % republikové rozlohy lesů.

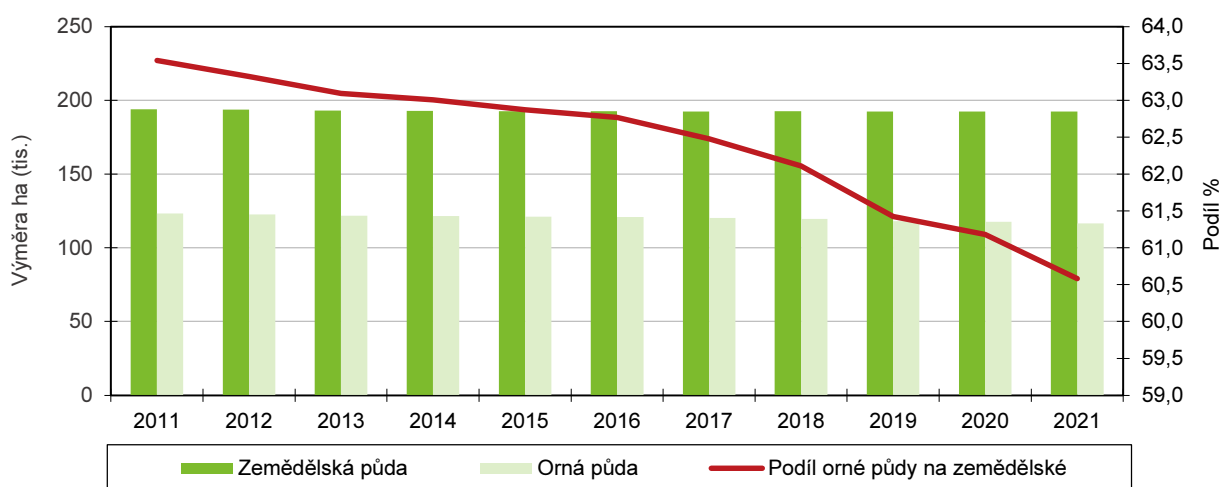
Půdní fond

Podíl orné půdy na zemědělské půdě (stupeň zornění) v roce 2021 klesl na dosavadní minimum 60,6 %.

Výměra zemědělské půdy dlouhodobě klesala v rámci republiky i Zlínského kraje. Výjimkou byl rok 2018, kdy došlo v kraji k jejímu meziročnímu navýšení o 98 ha. Od roku 2011 se plocha zemědělské půdy v kraji snížila o 1 585 ha. Ještě výraznější změna nastala u orné půdy, která se snížila o 6 701 ha na rozlohu 116 529 ha a maximální meziroční pokles zaznamenala v roce 2019 (o 1 437 ha). Výrazný byl pokles její rozlohy rovněž v roce 2021 (o 1 169 ha).

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy ve Zlínském kraji

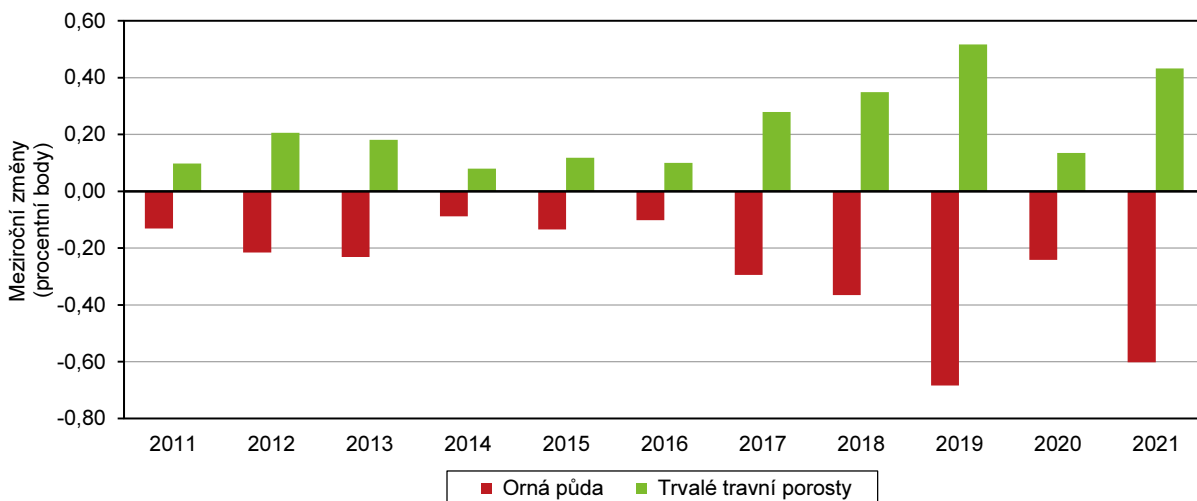
Pramen: ČÚZK

Stupeň zornění klesl v kraji v roce 2021 na dosavadní minimum 60,6 %.

Graf 4.2 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě ve Zlínském kraji

Pramen: ČÚZK

Stupeň zornění byl nejvyšší v okrese Kroměříž (84,4 %) a Uherské Hradiště (67,8 %).

Stupeň zornění byl nejvyšší v okrese Kroměříž (84,4 %), následoval okres Uherské Hradiště (67,8 %), Zlín (50,2) a okres Vsetín (34,3 %). Nejvíce orné půdy během deseti let ubylo okresům Uherské Hradiště (2 008 ha) a Zlín (1 965 ha), její výměra se snížila také v okresech Vsetín (1 731 ha) a Kroměříž (o 997 ha).

Úbytek 6 701 ha orné půdy během deseti let nastal především ve prospěch trvalých travních porostů, které se ve stejném období navýšily o 4 146 ha.

Úbytek orné půdy nastal především ve prospěch trvalých travních porostů. K nárůstu ploch trvalých travních porostů docházelo od roku 2011 každoročně, výrazné zvýšení nastalo v roce 2019 (o 935 ha) a také v roce 2021 (o 827 ha).

Za poslední desetileté období se rozloha trvalých travních porostů navýšila o 4 146 ha a to nejvíce v okrese Vsetín (o 1 693 ha) a v okresech Uherské Hradiště (o 1 284 ha) a Zlín (o 1 042), malý nárůst zaznamenal také okres Kroměříž (o 127 ha). Největší podíl trvalých travních porostů v kraji se k 31. 12. 2021 nacházel v okresech Vsetín (38,6 %) a Zlín (32,5 %), nejmenší v okrese Uherské Hradiště (22,0 %) a Kroměříž (6,9 %).

Od roku 2011 ve Zlínském kraji ubylo 78 ha ovocných sadů a o 1 166 ha se zvýšila plocha zahrad.

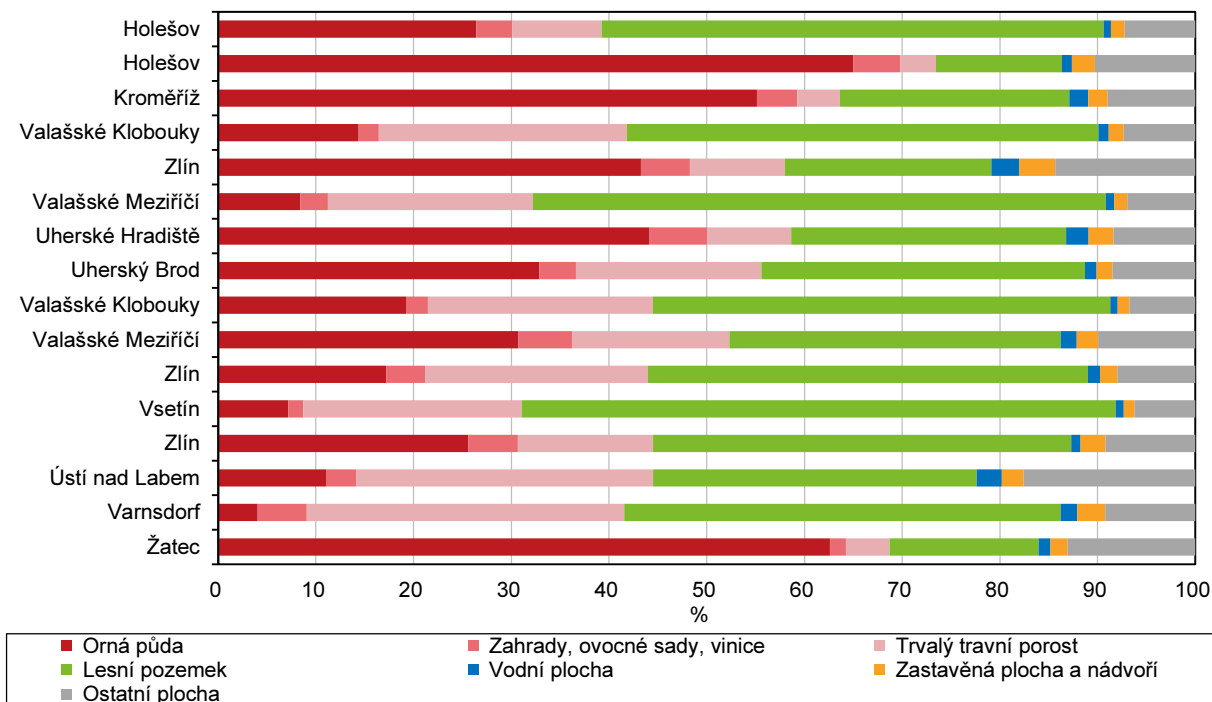
Plochy lesních pozemků vzrostly o 1 265 ha, vodní plochy o 213 ha a zastavěné plochy a nádvoří o 154 ha.

Výměra orné půdy klesala také z důvodu jejího převodu na nezemědělskou půdu, jejíž rozloha se během posledního desetiletí pravidelně zvyšovala a ve Zlínském kraji vzrostla o 1 563 ha. Největší podíl na tom měl nárůst plochy lesních pozemků (o 1 265 ha), vzrostla také výměra vodní plochy (o 213 ha), zastavěné plochy a nádvoří (o 154 ha). Snížila se pouze rozloha ostatních ploch (o 70 ha).

Lesních ploch přibýlo nejvíce okresům Zlín (900 ha) a Vsetín (226 ha). Na lesní pozemky byl v kraji nejbohatší okres Vsetín (39,1 %) a Zlín (28,1 %), méně už okres Uherské Hradiště (19,1 %) a Kroměříž (13,7 %).

Graf 4.3 Struktura půdy podle správních obvodů ORP Zlínského kraje k 31. 12. 2021

Pramen: ČÚZK

Chráněná území

Na území kraje se nachází 217 chráněných území s rozlohou 120,8 ha.

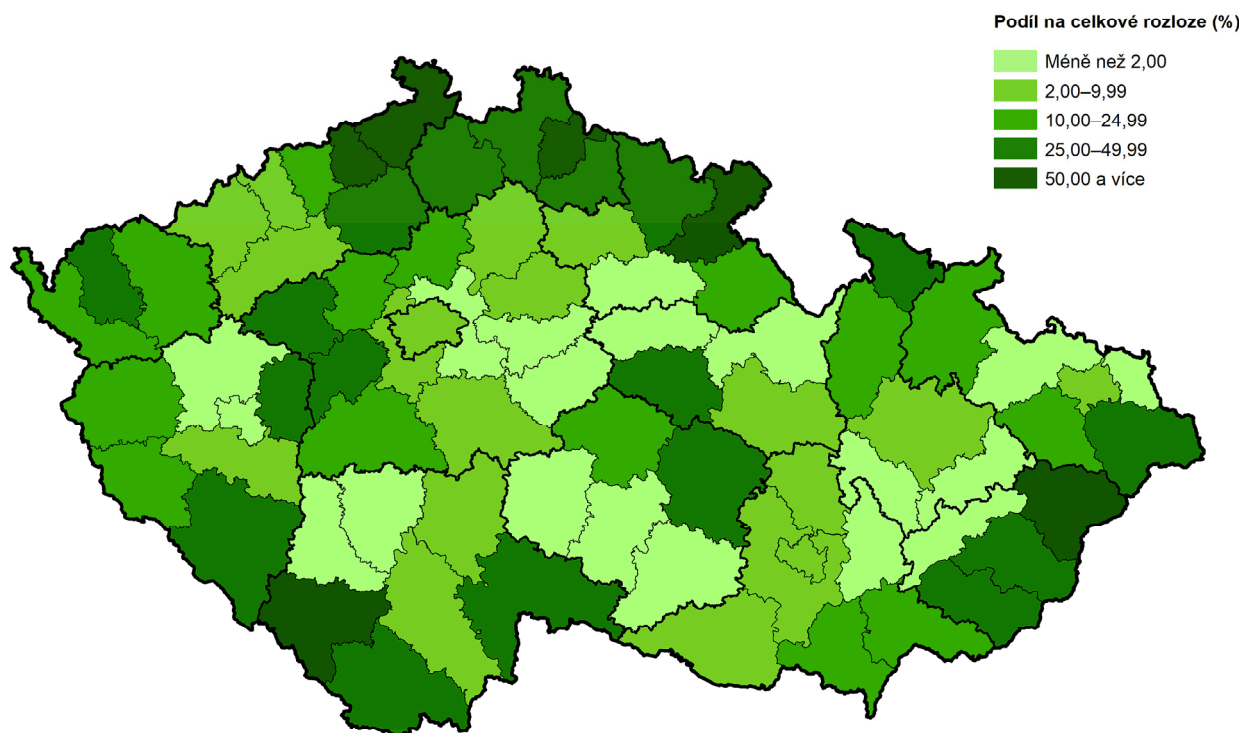
Podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR se k 31. 12. 2021 téměř na třetině území Zlínského kraje o výměře 120,8 tis. ha nacházelo 217 zvláště chráněných území. Mezi nimi byly 2 národní přírodní památky, 6 národních přírodních rezervací, 163 přírodních památek, 44 přírodních rezervací a 2 chráněné krajinné oblasti, CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty, které zaujímaly 98,8 % plochy chráněných území kraje.

CHKO Beskydy je rozlohou 120,5 tis. ha největší chráněnou krajinnou oblastí České republiky s původními pralesovitými lesními porosty, výskytem vlků, rysů i medvědů a vzácného tetřeva hlušce. CHKO Bílé Karpaty o rozloze 74,7 tis. ha se řadí mezi evropské biosférické rezervace v rámci programu organizace UNESCO, patří k nejcenějším lučním biotopům Evropy a územím s největší kvantitou orchidejí ve střední Evropě.

Podíly zvláště chráněných území se podstatně odlišovaly v jednotlivých okresech kraje. Největší zastoupení měly na Vsetínsku (55,9 %), kde se nachází CHKO Beskydy i CHKO Bílé Karpaty, méně na Uherskohradištsku (30,1 %) a Zlínsku (27,3 %) s CHKO Bílé Karpaty a nejméně na Kroměřížsku (0,7 %).

V celé ČR bylo k 31. 12. 2021 evidováno 2 673 zvláště chráněných území na ploše 1 324,7 tis. ha (16,80 % území), mezi nimi 4 národní parky a 26 CHKO.

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2021

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Pramen: AOPK ČR

Na území Zlínského kraje vznikly v rámci soustavy chráněných území NATURA 2000, kterou společně vytvořily členské státy Evropské unie, 3 ptačí oblasti s plochou 34,7 ha a 66 evropsky významných lokalit o rozloze 113,7 ha.

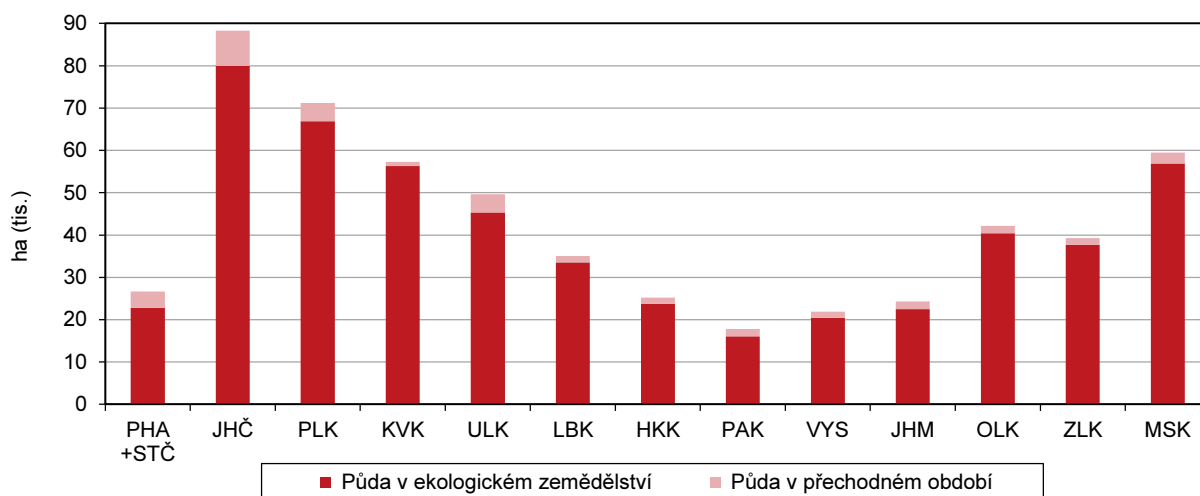
Ekologické zemědělství

Plocha půdy v kraji v ekologickém zemědělství a v přechodném období měla republikově čtvrtý nejvyšší nárůst (9,8 %).

V roce 2021 se v České republice 558,2 tis. ha půdy nacházelo v ekologickém zemědělství nebo v přechodném období a jednalo se především o travní porosty (80,4 %) a ornou půdu (17,2 %). Zlínský kraj se na republikové rozloze podílel 7,0 % a byl to sedmý nejvyšší mezikrajský podíl. V kraji převažovaly ekologicky obhospodařované trvalé travní porosty především s chovem masného skotu a ovcí a rozvíjelo se ekologické zelinářství a ovocnářství. Od roku 2001 se hospodářství v ekologickém zemědělství a v přechodném období v kraji rozšířilo o rozlohu 3,5 tis. ha (9,8 %) na 39,3 tis. ha. Proti republikovému nárůstu o 20,6 % se plocha v ekologickém hospodářství nezvyšovala takovým tempem jako v jiných krajích, mezikrajsky se jednalo o čtvrtý nejvyšší nárůst.

Graf 4.4 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Vodovody a kanalizace

Ve Zlínském kraji vzrostl na 97,6 % podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejné vodovodní sítě.

Pouze Hl. město Praha a Karlovarský kraj zásobovaly 100 % obyvatel vodou z veřejné vodovodní sítě a to již dlouhodoběji. V roce 2021 Zlínskému kraji k dosažení této úrovně scházelo zásobit ještě 2,4 % obyvatel a patřilo mu šesté republikově nadprůměrné pořadí. Průměr ČR dosáhl úrovně 96,0 %, od roku 2016 se podíl obyvatel zásobovaných vodou zvýšil o 1,6 p. b., v kraji o 1,8 p. b.

Na 97,4 % vzrostl podíl obyvatel kraje bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci a na 90,2 % s ČOV.

Podíl obyvatel ČR trvale bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci dosáhl 87,4 %, od roku 2016 se navýšil o 2,7 p. b. V kraji vzrostl na 97,4 % (o 1,8 p. b.) a členil se na třetí nejlepší místo. V případě kanalizace s koncovou čističkou odpadních vod byl krajský podíl 90,2 % čtvrtý nejvyšší, průměrná hodnota ČR dosáhla 84,7 %. Od roku 2016 vzrostl v kraji o 3,9 p. b., v ČR o 3,4 p. b.

Nárůst ceny vody v kraji o 4,70 Kč na 40,10 Kč/m³ byl republikově nejvyšší.

Rostla rovněž cena vodného a stočného. V republice cena za m³ fakturované vody od roku 2016 zdražila o 7,10 Kč na 43,80 Kč/m³, nejvíce v Hl. městě Praze (o 9,80 Kč na 49,90 Kč/m³), k nejmenšímu navýšení ceny vody pro veřejnou potřebu došlo ve Zlínském kraji (o 4,70 Kč) a obyvatelé měli mezikrajsky pátou nejlevnější vodu v ČR (40,10 Kč/m³).

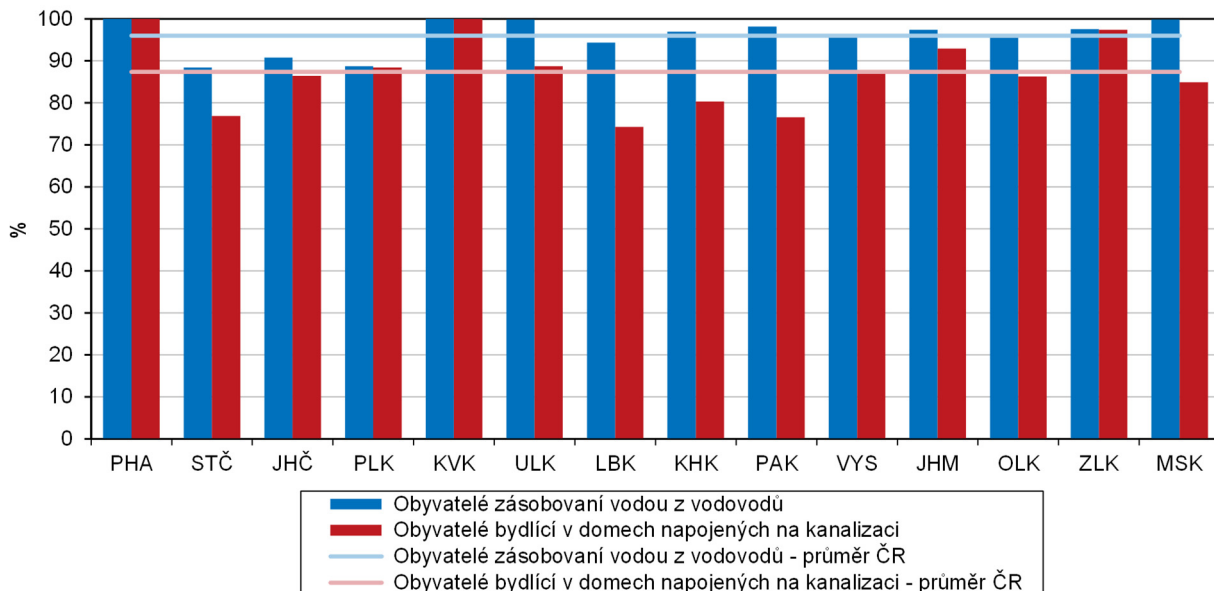
Stočné v kraji zdražilo rovněž podprůměrně o 5,10 Kč na 34,90 Kč/m³.

Ceny odváděných odpadních vod vzrostly v ČR o 6,40 Kč na 38,50 Kč/m³. V kraji stočné zdražilo o 5,10 Kč na 34,90 Kč/m³, čtvrtou nejvyšší a republikově podprůměrnou úroveň. Nejméně (o 3,60 Kč) se zvýšilo stočné v Jihočeském kraji,

nejvíce (o 10,10 Kč) v Hl. městě Praze, nejdražší stočné měli v roce 2021 obyvatelé Libereckého kraje (46,40 Kč/m³), nejlevnější v kraji Vysočina (31,30 Kč/m³).

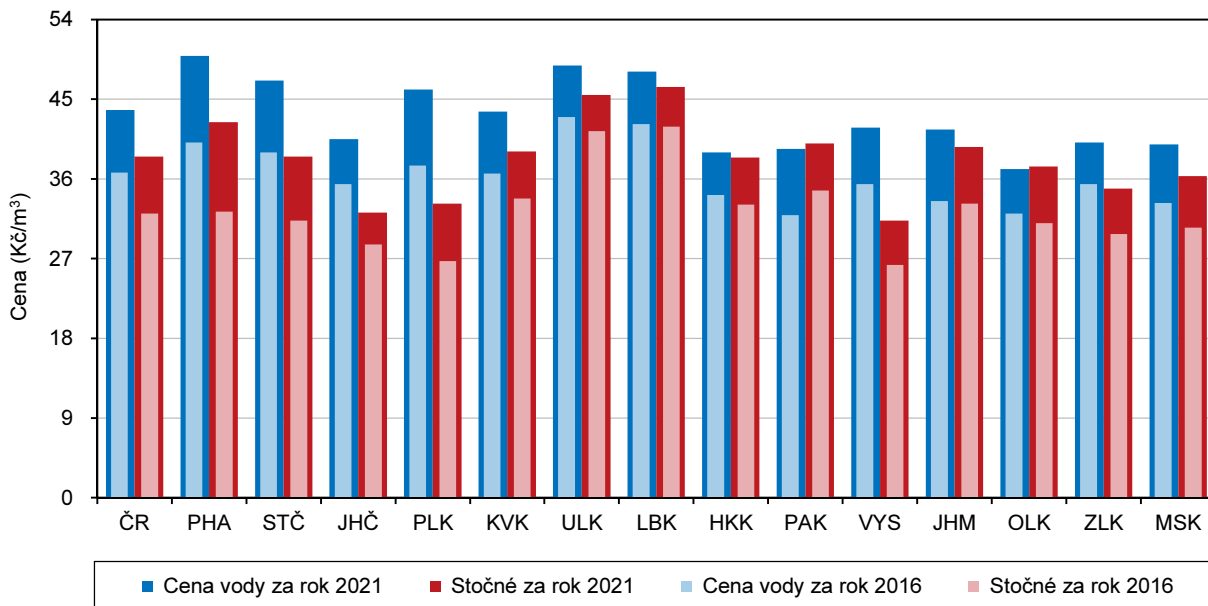
Graf 4.5 Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Graf 4.6 Průměrná cena vody a stočné podle krajů v letech 2016 a 2021

Zdroj: ČSÚ

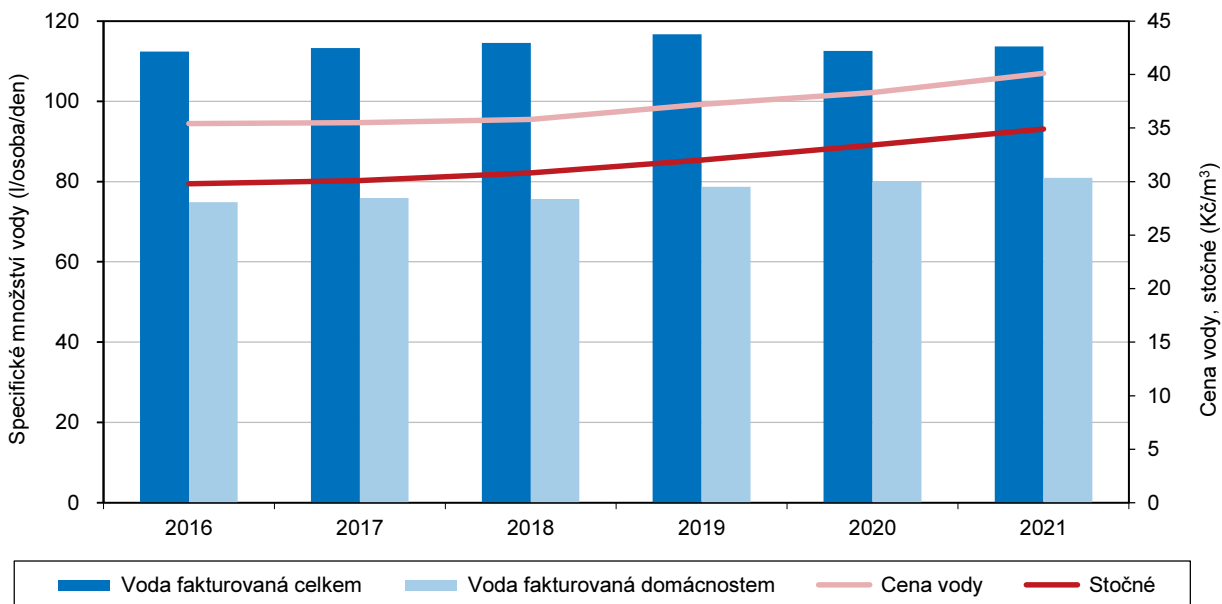

Ceny vody a stočného rostly výrazněji od roku 2019 s maximálním navýšením v roce 2021.

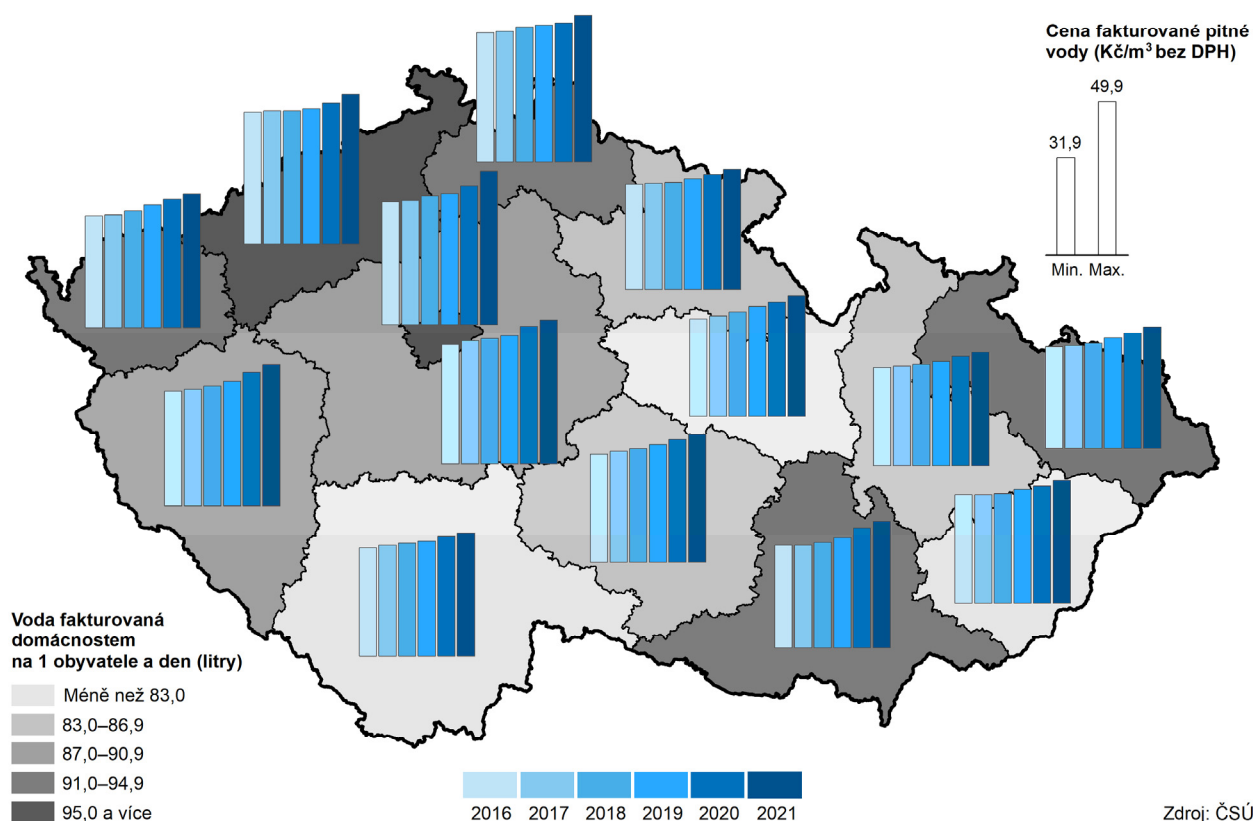
Průměrná cena za 1 m³ fakturované vody rostla od sledovaného roku 2016 v kraji a také na republikové úrovni každoročně, výrazněji však od roku 2019, s maximálním meziročním nárůstem v roce 2021, konkrétně o 1,8 Kč/m³ v kraji a o 2,40 Kč/m³ v ČR. Stejný trend měl vývoj ceny stočného s maximálním navýšením v roce 2021 a to o 1,5 Kč/m³ v kraji a o 2,00 Kč/m³ v ČR.

Graf 4.7 Specifické množství fakturované vody, cena vody a stočné ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

Spotřeba vody v roce 2021 a vývoj cen vody

Zdroj: ČSÚ

Zlínský kraj si od roku 2016 držel nejnižší úroveň v ČR specifickým množstvím vody fakturované celkem a také specifickým množstvím vody fakturované domácnostem.

Od roku 2016 ve Zlínském kraji specifické množství vody fakturované celkem vzrostlo o 1,3 l/os.den. K meziročnímu nárůstu docházelo každoročně s výjimkou roku 2020, kdy nastal pokles a to ve všech krajích. Krajská hodnota 113,7 l/os.den v roce 2021 znamenala nejnižší mezikrajskou úroveň. Tu si Zlínský kraj udržoval

po celé sledované období let 2016-2021. Republiková hodnota v roce 2021 byla 130,2 l/os/den.

Nejnižší mezikrajskou pozici si Zlínský kraj od roku 2016 držel i hodnotou specifického množství vody fakturované domácnostem, která v kraji v roce 2021 dosáhla úrovně 80,9 l/os/den a od roku 2016 vzrostla o 6,0 l/os/den. Nejvyšší nárůst o 3,0 l/os/den nastal v roce 2019, k mírnému meziročnímu poklesu (o 0,2 l/os/den) došlo pouze v roce 2018. Republiková úroveň v roce 2021 byla 93,2 l/os/den.

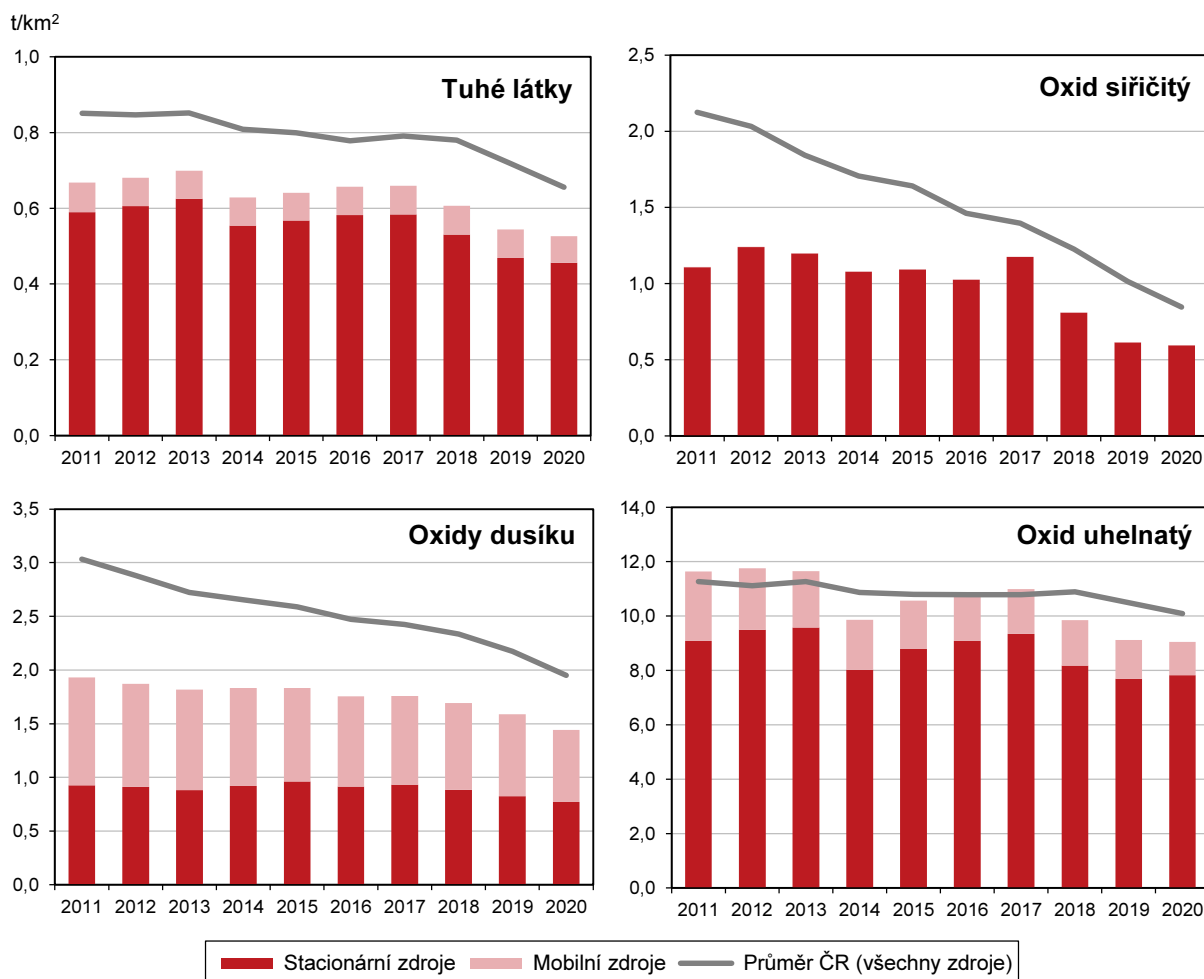
Zlínský kraj se podílem 93,1 % čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace (bez vod srážkových) členil na předposlední místo.

Podíl 93,1 % čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace (bez vod srážkových) členil Zlínský kraj i v roce 2021 stále na předposlední místo, nižší podíl měl už jen kraj Vysočina a republiková úroveň byla 97,5 %. V období 2016-2021 se zvýšil počet ČOV o 9 na celkový počet 119, celková kapacita ČOV se snížila o 1,2 m³/den na 193,7 m³/den, což představovalo 4,5 % kapacity ČR.

Emise

Graf 4.8 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění ve Zlínském kraji

Zdroj: ČSÚ

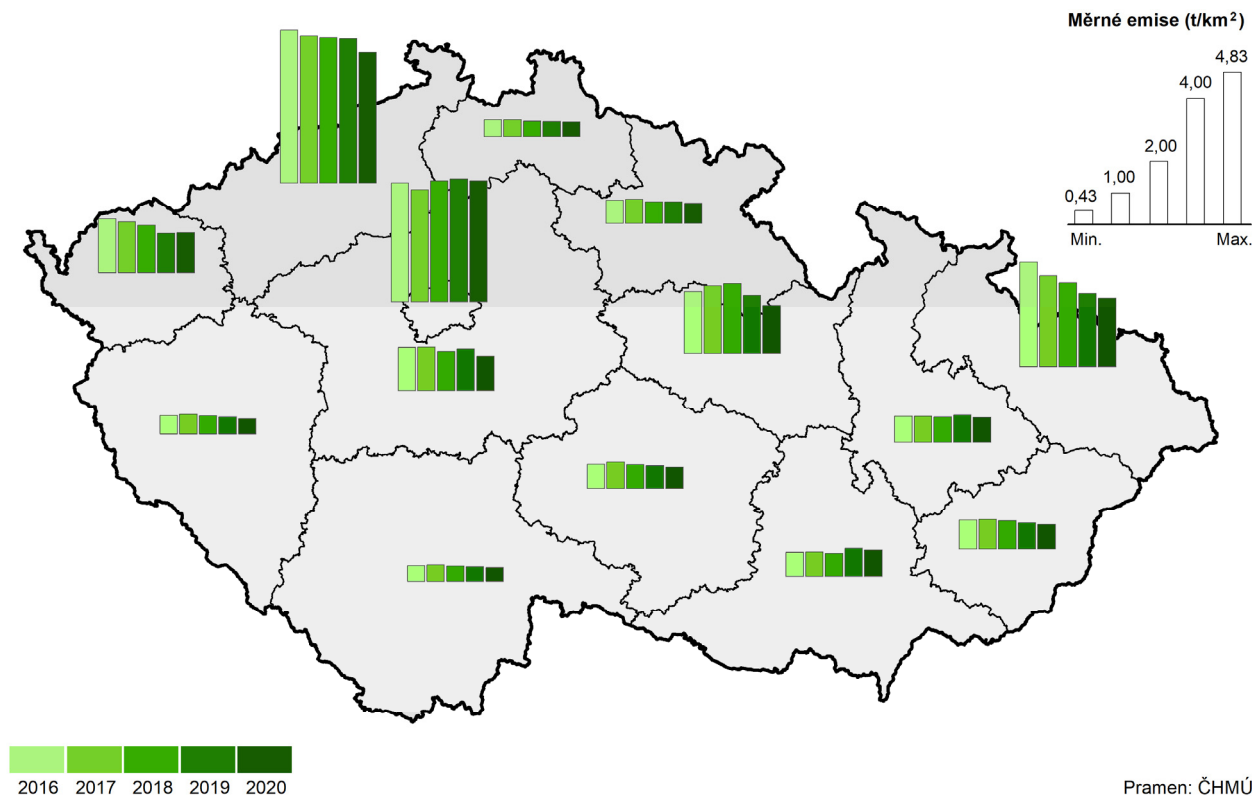

Pokles měrných emisí, především SO₂ byl patrný od roku 2011 v kraji i v ČR.

Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO) provozuje a metodicky vede Český hydrometeorologický ústav. Z desetileté časové řady let 2011-2020 byl patrný pokles měrných emisí základních znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů (měrné REZZO 1–3) a rovněž tak z mobilních zdrojů (měrné REZZO 4) v kraji i v ČR. V kraji nejvíce poklesly emise oxidu siřičitého SO₂ (o 46,2 %), emise oxidů dusíku NO_x

(o 25,4%) a také emise oxidu uhelnatého CO (o 22,2 %) a tuhých znečišťujících látek (o 21,3 %). U mobilních zdrojů znečištění poklesly nejvíce emise CO (o 51,9 %), u stacionárních zdrojů emise SO₂ (o 46,3 %).

Emise oxidů dusíku (REZZO 1-3) v krajích v letech 2016 až 2020

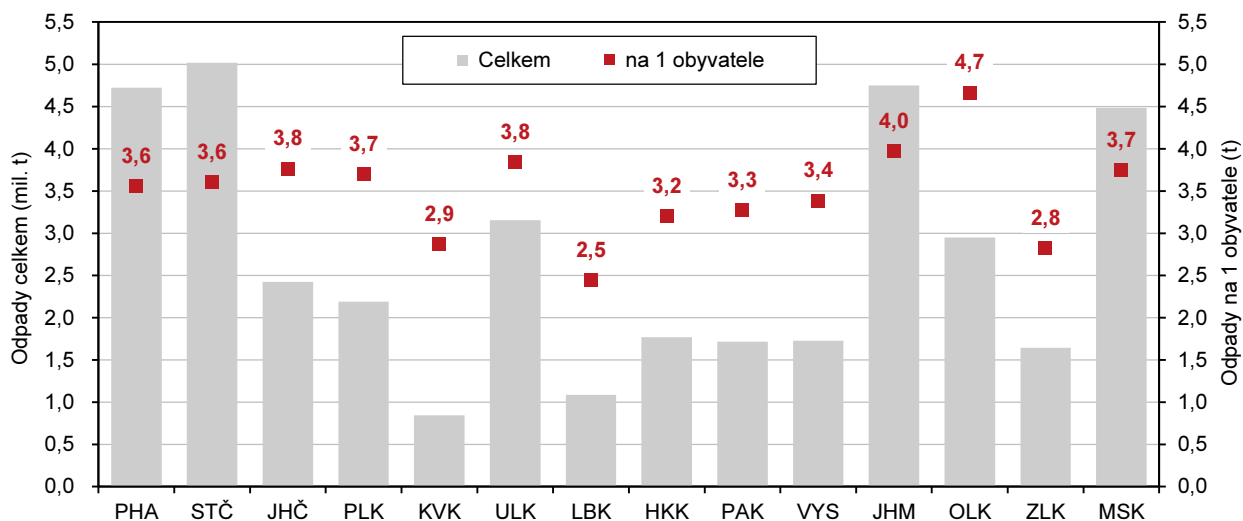
Odpady

Produkce odpadů se každoročně zvyšovala.

Produkce odpadů se v kraji i v ČR každoročně zvyšovala. V roce 2020 bylo v kraji vyprodukováno 1 643,7 tis. tun, z toho 91,7 tis. tun (5,6 %) nebezpečných odpadů.

Graf 4.9 Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Kraj se podílel v roce 2020 4,3 na republikové celkové produkci odpadů 4,3 %.

Množství odpadů proti roku 2017 vzrostlo o 299,0 tis. tun. Vzrostl i jeho podíl na produkci odpadů ČR z 3,9 % na 4,3 % v roce 2020. Na jednoho obyvatele Zlínského kraje připadlo 2 827 kg odpadů, republikově druhé nejvyšší množství mezi kraji, v případě nebezpečných odpadů (158 kg na obyvatele) se jednalo o páté nejvyšší množství.

V roce 2020 vzrostly komunální odpady na 464 kg/obyvatele, komunální odpady od obcí na 346 kg/obyvatele.

Kraji patřila pátá příčka i v produkci komunálních odpadů na jednoho obyvatele. V roce 2020 vzrostlo množství komunálních odpadů na jednoho obyvatele na 464 kg, v roce 2017 bylo nižší o 9 kg. Republiková úroveň měla hodnotu 506 kg a vzrostla proti roku 2017 o 18 kg.

V produkci komunálních odpadů od obcí na jednoho obyvatele v kraji vzrostlo množství 346 kg odpadů proti roku 2017 pouze o 2 kg a kraj si polepšil mezikrajské pořadí ze sedmé na čtvrtou pozici. Republiková úroveň dosáhla 379 kg, ve srovnání s rokem 2017 byla vyšší o 33 kg.

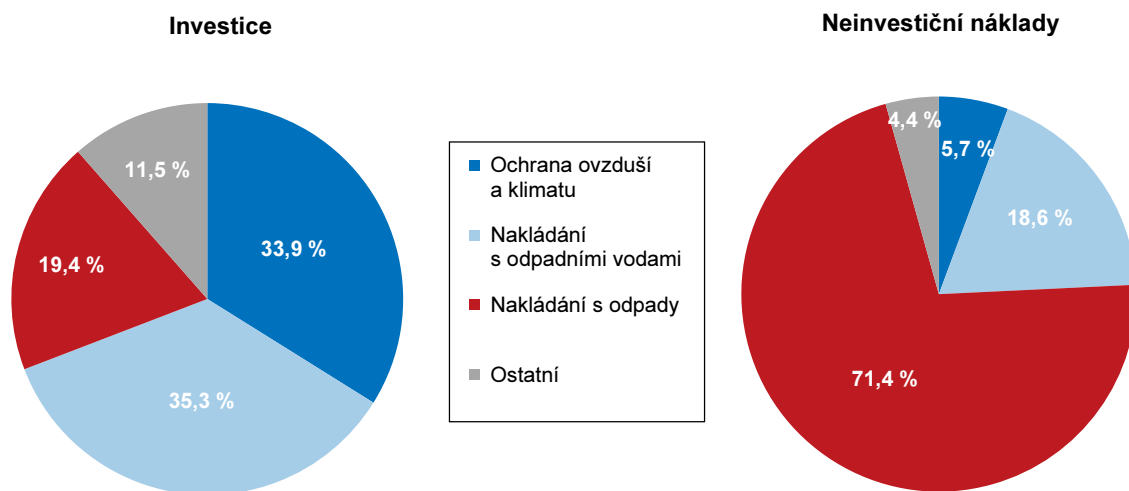
Výdaje na ochranu životního prostředí

Nejvíce investic na OŽP v posledních letech směřovalo na nakládání s odpadními vodami.

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí jsou tvořeny pořízenými investicemi a neinvestičními náklady. V období let 2016-2021 investoři se sídlem ve Zlínském kraji v průměru největší podíl investic směřovali na nakládání s odpadními vodami (35,3 %) a na ochranu ovzduší a klimatu (33,9 %), neinvestiční náklady pak ze 71,4 % vynaložili na nakládání s odpady.

Graf 4.10 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu ve Zlínském kraji (průměr let 2016-2021)

Zdroj: ČSÚ

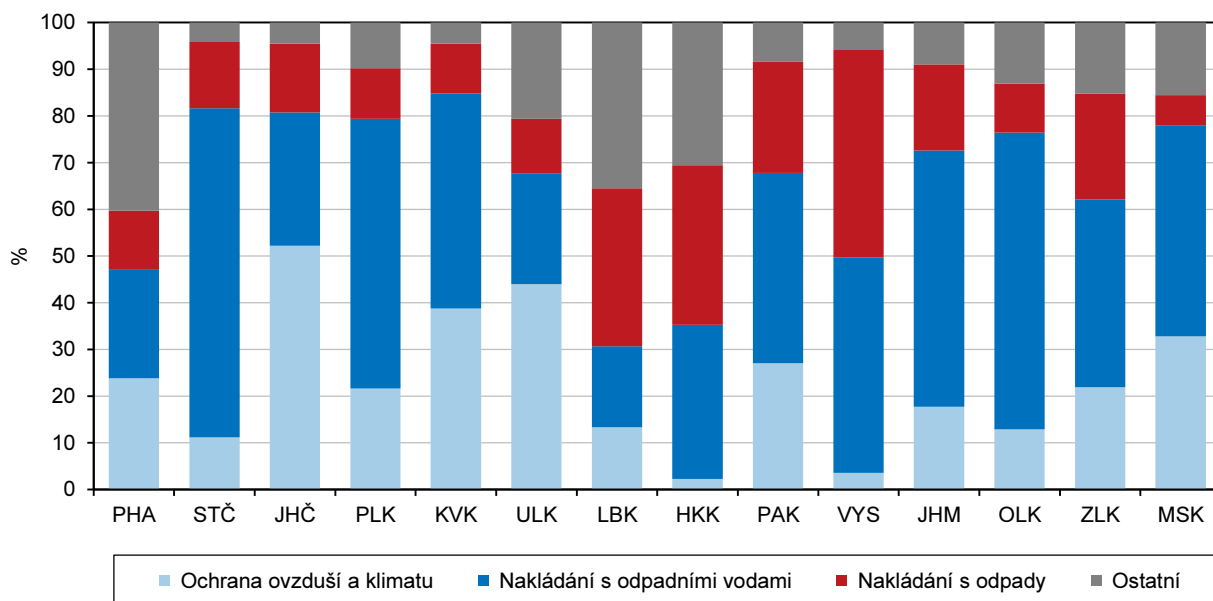
V přepočtu na jednoho obyvatele představoval objem investic na území Zlínského kraje 2 226 Kč pátou nejvyšší úroveň mezi kraji.

V roce 2021 investoři se sídlem na území Zlínského kraje vynaložili na investice na ochranu životního prostředí 1 154,4 mil. Kč, podílově 3,9 % investic ČR. Dvě pětiny (40,3 %) byly určeny na nakládání s odpadními vodami a přibližně pětina (22,6 %) na nakládání s odpady, stejně jako na ochranu ovzduší a klimatu (21,9 %).

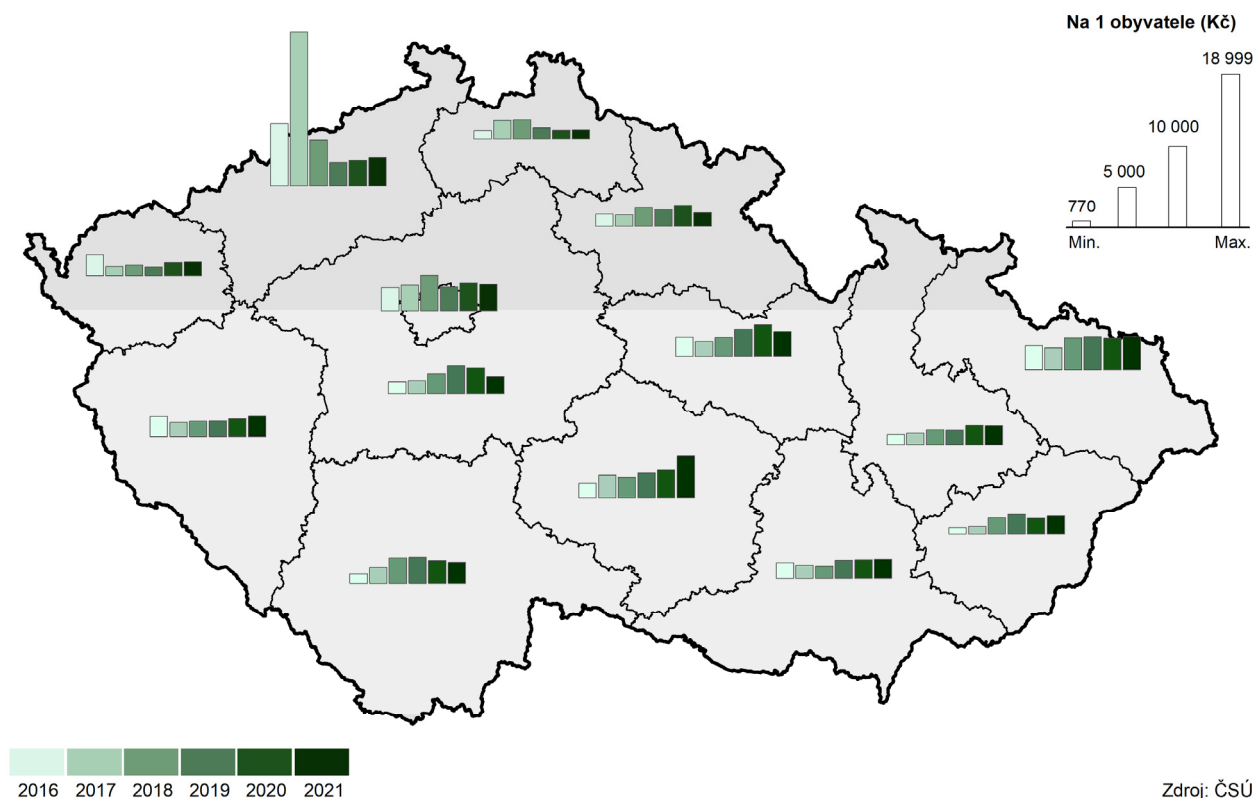
Pořízené investice uskutečněné na území Zlínského kraje v roce 2021 dosáhly objemu 1 275,6 mil. Kč. V přepočtu na jednoho obyvatele představoval objem investic 2 226 Kč, proti roku 2016 byl téměř trojnásobně vyšší, z mezikrajského pohledu ale na páté nejvyšší úrovni. Průměrný objem investic na obyvatele v ČR měl hodnotu 2 808 Kč.

Graf 4.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2016 až 2021

Zdroj: ČSÚ

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí směřovaly jednoznačně nejvíce na nakládání s odpady.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí investorů se sídlem na území Zlínského kraje v roce 2021 dosáhly 5 268,2 mil. Kč a na objemu neinvestičních nákladů ČR se podílely 6,1 %. Do oblasti nakládání s odpady se vynaložilo 80,4 % těchto prostředků.

5. Mezikrajské srovnání

Z pohledu demografického vývoje byly v roce 2021 v řadě ukazatelů zachovány trendy předchozích let. Dlouhodobě trvalým procesem zůstává stárnutí populace. Základní migrační proudy se nemění a převažuje stěhování do Středočeského kraje a hl. m. Prahy. Zvýšená úmrtnost v letech 2020 a 2021 však přinesla pokles naděje dožití mužů i žen ve všech krajích. Na vývoj ekonomiky v posledních letech měla vliv epidemie covid-19 a opatření přijatá proti šíření této nemoci. V roce 2020 došlo k meziročnímu snížení objemu hrubého domácího produktu České republiky o 5,5 % (ve stálých cenách, podle revize zveřejněné v červnu 2022), v roce 2021 HDP Česka vzrostl o 3,5 %, ale k dosažení úrovně předpandemického roku 2019 chyběly 2,2 %. V regionálním pohledu jsou informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2020 (regionální účty a výsledky za rok 2021 budou zveřejněny v lednu 2023). Plochy ekologického zemědělství se rozšiřují ve všech krajích. V posledních letech dochází k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Demografický vývoj

Populace stárne ve všech krajích. V průměru nejstarší je obyvatelstvo kraje Zlínského, naopak nejmladší je kraj Středočeský.

Demografický vývoj zaznamenal ve 14 krajích České republiky řadu společných rysů. Jedním z hlavních fenoménů zůstává stárnutí populace, které dokumentuje řada ukazatelů. Průměrný věk obyvatele v České republice se zvyšuje souvisle od jejího vzniku. V roce 2021 dosáhl hodnoty 42,8 let a oproti roku 2001 vzrostl o 3,8 roku. V dlouhodobém pohledu stárne populace všech krajů, avšak různým tempem. Díky tomu se pořadí krajů podle průměrného věku v čase mění. Do roku 2012 bylo průměrně nejstarším obyvatelstvo hlavního města Prahy, které však v roce 2021 bylo vlivem demografických změn druhé nejmladší. Druhé nejpomalejší tempo stárnutí charakterizovalo v uplynulých dvou desetiletích populaci Středočeského kraje. Zatímco v roce 2001 byla třetí nejstarší, o 20 let později již byla nejmladší mezi všemi kraji. Obyvatelstvo Prahy i kraje Středočeského je dlouhodobě nejvíce ovlivněno početnými migračními přírůstky. Vyšší tempa stárnutí byla naopak typická pro regiony s výraznými migračními úbytky. Zcela nejrychlejší byla v kraji Karlovarském a Moravskoslezském. Jestliže obyvatelstvo Karlovarského kraje bylo v roce 2001 nejmladší, v roce 2021 bylo v mezikrajském srovnání třetí nejstarší. Nejvyšší průměrný věk náležel v roce 2021 kraji Zlínskému a Královéhradeckému.

Dlouhodobě klesá podíl osob ve věku 15–64 let a roste podíl osob starších 65 let.

Stárnutí obyvatelstva je determinováno jeho stávající věkovou skladbou. Průběžně je ovlivňováno počty narozených dětí, nadějí dožití a migrací. Homogenním rysem všech krajů je od roku 2008 trvale klesající podíl produktivní populace ve věku 15 až 64 let. Zatímco ještě v roce 2008 přesahoval ve všech krajích 70% hranici, o 13 let později osciloval v rozmezí od 61,9 % v kraji Královéhradeckém do 64,4 % v Praze. Výrazně proměnil věkové složení obyvatelstva odchod populačně silných ročníků do důchodu. Jestliže v roce 2001 žilo v zemi 1 415 tis. osob ve věku 65 a více let (tj. 13,9 %), v roce 2021 jejich počet vzrostl na 2 169 tis. osob (tj. 20,6 %). Nejvyšší podíl osob v postproduktivním věku vykazala dvojice krajů s nejvyšším věkovým průměrem, tj. Královéhradecký a Zlínský. Na opačném pólu pořadí se umístil kraj Středočeský a hlavní město Praha.

Index ekonomického zatížení roste ve všech krajích nepřetržitě již 14 let. Nejvyšší hodnota náleží kraji Královéhradeckému.

Zásadní změny ve věkovém složení obyvatelstva jednotlivých krajů se promítly do proměn indexů stárí a ekonomického zatížení. Index stárí, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let, roste od roku 2011 ve všech krajích kromě hlavního města. V Praze byl index stárí nejvyšší až do roku 2013. Od roku 2014 přísluší nejvyšší hodnota kraji Královéhradeckému. Naopak nejnižší index stárí je posledních 11 let v kraji Středočeském. Počet seniorů zde převážil nad počtem dětí jako v posledním z krajů až v roce 2015. Neměnná tendence charakterizovala vývoj indexu ekonomického zatížení, který vyjadřuje počet osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let. Tento index roste ve všech krajích

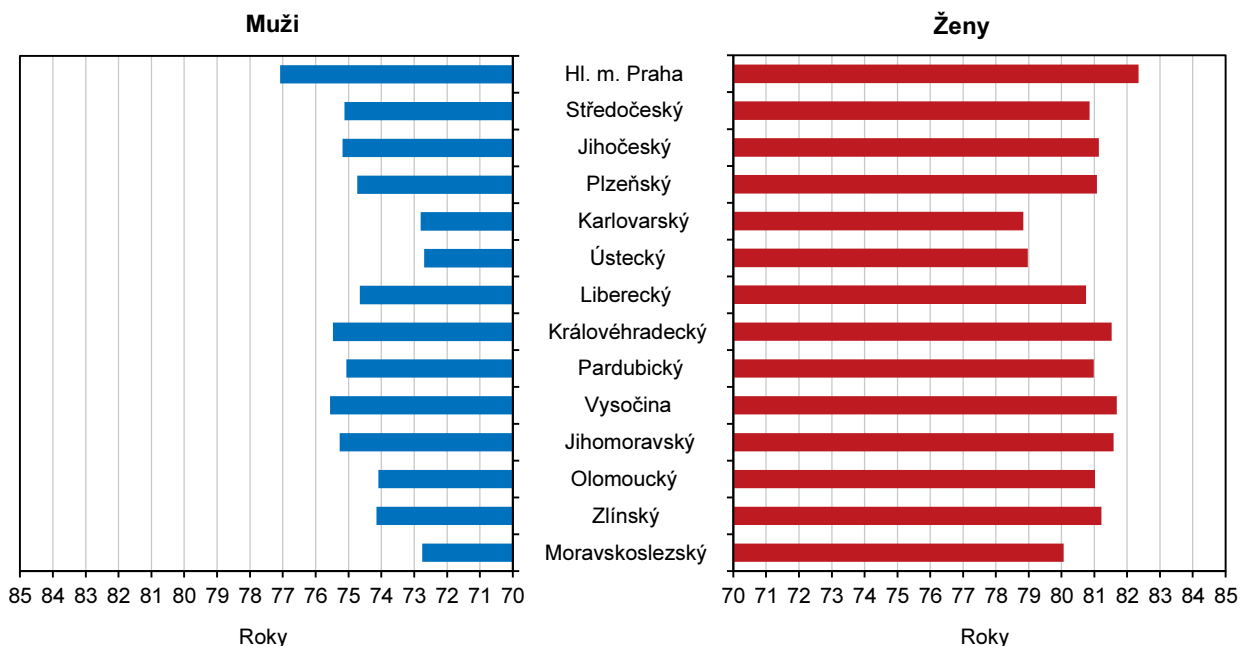
nepřetržitě již 14 let. V posledních čtyřech letech se nezměnila ani pozice krajů s mezními hodnotami. Nejvyšší index ekonomického zatížení náležel kraji Královéhradeckému a nejnižší hlavnímu městu Praze.

Ve všech krajích zemřelo v letech 2020 a 2021 nejvíce obyvatel od roku 2000.

Statistika obyvatelstva byla v letech 2020 a 2021 výrazně ovlivněna epidemií onemocnění covid-19. V obou letech byly počty zemřelých ve všech krajích nejvyšší od vzniku novodobého krajského uspořádání. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti příslušela kraji Karlovarskému, naopak nejnižší hodnoty náležely Praze. V roce 2021 zemřelo v České republice 139,9 tis. osob, tj. nejvíce od konce 2. světové války. Nejčastějšími příčinami úmrtí byly nemoci oběhové soustavy, novotvary a covid-19.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2020–2021

Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití mužů i žen klesla v průměru let 2020 až 2021 ve všech krajích. Nejvyšší hodnoty přísluší Praze.

Společným jmenovatelem demografického vývoje ve všech krajích bylo v průměru let 2020 až 2021 zkrácení očekávané průměrné délky života při narození. S výjimkou Kraje Vysočina byl vyšší pokles zaznamenán v případě mužů. Napříč všemi kraji zůstala naděje dožití žen vyšší než naděje dožití mužů. Nejvyšší genderový rozdíl náležel kraji Moravskoslezskému (o 7,3 let). Nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími příslušel hlavnímu městu Praze (o 5,3 let), která současně vykázala nejvyšší hodnoty naděje dožití mužů (77,1 let) i žen (82,3 let) v mezikrajském srovnání. Pod 74letou hranicí byla v letech 2020 až 2021 očekávaná průměrná délka života mužů při narození v kraji Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském. Nejnižší naděje dožití žen charakterizovala stejnou trojici krajů, ale v odlišném pořadí.

Nejlidnatějším zůstal kraj Středočeský. Následovala Praha, kraj Jihomoravský a Moravskoslezský.

Zatímco v řadě ukazatelů vykazují kraje souhlasné trendy, v dílčích demografických statistikách jsou tendence zcela protichůdné. Jednu z takových oblastí, spojenou se zásadními krajskými disparitami, představuje migrace. Výrazné přírůstky obyvatel stěhovaním charakterizují v dlouhodobém pohledu kraj Středočeský a hlavní město Prahu. Nejvyšší úbytky přísluší kraji Moravskoslezskému. Dlouhodobě protichůdné migrační trendy se podepsaly pod změny v pořadí krajů podle počtu obyvatel. Na konci roku 2021, ve kterém demografická bilance již navazuje na výsledky Sčítání 2021, byl nejlidnatějším kraj Středočeský (1 387 tis. osob). Přes milion obyvatel mělo registrovaný pobyt také v Praze (1 275 tis. osob), kraji Jihomoravském (1 185 tis.

osob) a Moravskoslezském (1 178 tis. osob). Nejméně lidnatým zůstal kraj Karlovarský (283 tis. osob).

Více než třetina cizinců v ČR měla na konci roku 2021 registrovaný pobyt v Praze. Nejnižší podíl cizinců byl v kraji Olomouckém.

Velmi různorodé jsou kraje nejen v počtu obyvatel, ale také ve struktuře obyvatel podle státního občanství. Na konci roku 2021 žilo v České republice 658,6 tis. cizinců s trvalým nebo dlouhodobým pobytem nad 90 dnů (v případě občanů EU s pobytem přechodným). Zatímco v populaci hlavního města Prahy tvořil podíl cizinců 18,5 %, v populaci Olomouckého kraje jen 2,2 %. Republikový podíl 6,3 % cizinců v populaci překonala vedle hlavního města pouze trojice krajů – Plzeňský, Karlovarský a Středočeský.

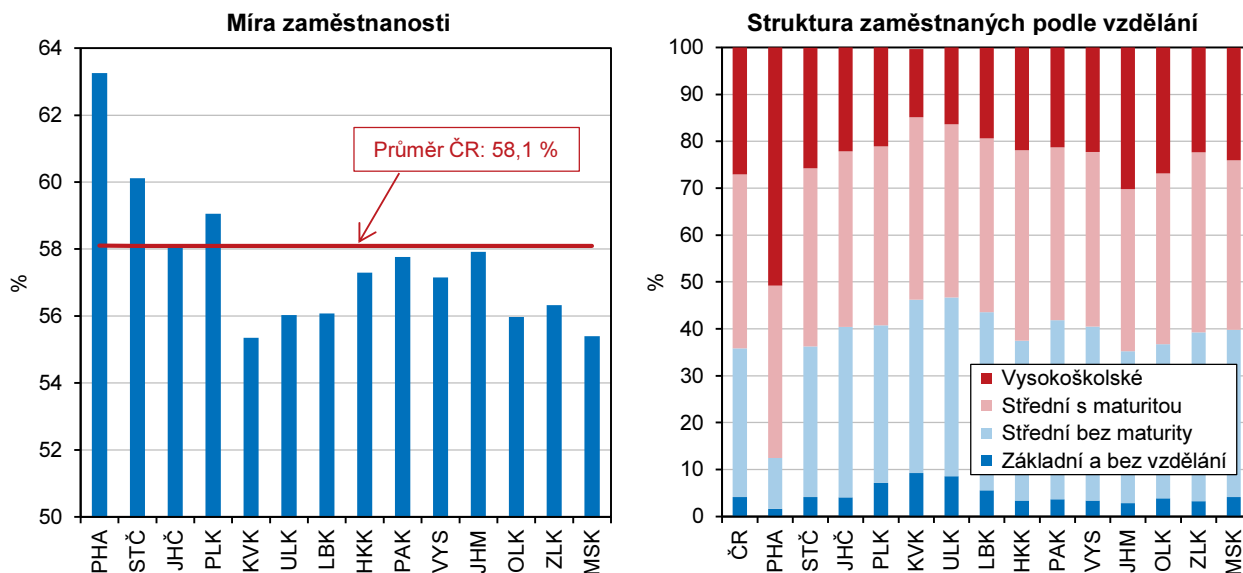
Sociální vývoj

Vývoj zaměstnanosti v letech 2020 a 2021 ovlivnila protiepidemická opatření.

Trh práce, který významně ovlivňují trendy v ekonomickém a demografickém vývoji, byl v souvislosti s příznivým ekonomickým vývojem v letech 2014 až 2019 charakterizován vysokou zaměstnaností. Míra zaměstnanosti dosáhla nejvyšších hodnot na přelomu let 2018 a 2019. Rok 2020 znamenal přerušení dlouhodobého trendu a trh práce se vlivem protiepidemických opatření proměnil, míra zaměstnanosti se meziročně snížila o 0,9 p. b., přičemž významně vyšší byl pokles zaměstnanosti žen (o 1,1 p. b.) než mužů (o 0,8 p. b.). Rok 2021 charakterizovalo postupné rozvolnění těchto opatření, a tím i oživení na trhu práce. Z regionálního hlediska však byla situace velmi různorodá, proti roku 2020 zaměstnanost poklesla v osmi krajích, nejrychleji v Karlovarském kraji (o 1,7 p. b.), v ostatních krajích se míra zaměstnanosti zvýšila či stagnovala. Nejvyšší míra zaměstnanosti zůstala tradičně v hlavním městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší byla zaznamenána v Karlovarském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji.

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání a krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Struktura zaměstnaných podle vzdělání se zlepšuje ve prospěch středoškolského vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání.

Existuje pozitivní závislost mezi stupněm vzdělání a intenzitou ekonomického zapojení, takže také vzdělanostní úroveň populace má vliv na míru zaměstnanosti. Porovnáním skupin zaměstnaných v národním hospodářství v letech 2001 a 2021 dle vzdělání vidíme, že během dvaceti let se změnila vzdělanostní struktura ve všech krajích. Podíl zaměstnaných se základním vzděláním a středním bez maturity se snižuje ve prospěch zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Na republikové úrovni se podíl zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity snížil od roku 2001 téměř o 12 procentních bodů.

a naopak vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci posílili o 14 p. b. Nejvyšší podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním byl v roce 2021 dosažen v hlavním městě Praze (51 %) a Jihomoravském kraji (30 %), nejvyšší podíl zaměstnaných pouze se základním vzděláním byl zaznamenán v Karlovarském a Ústeckém kraji (shodně 9 %).

Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

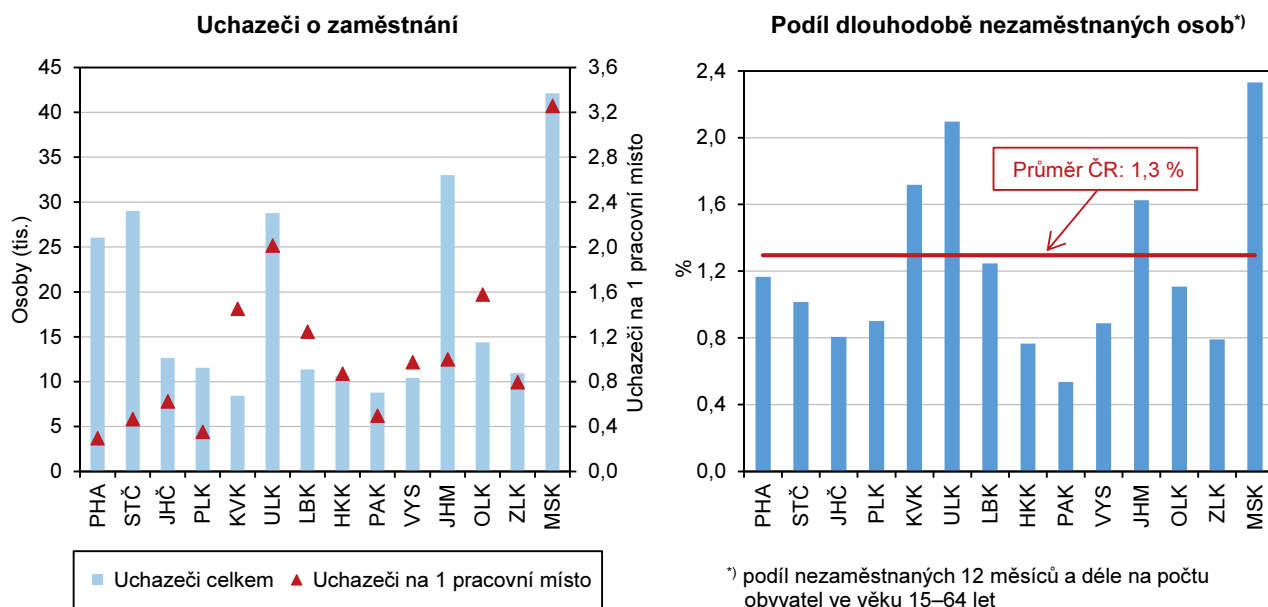
Vývoj celkové zaměstnanosti v České republice byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti byl sektor služeb (terciér). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste, a stejně tak se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti; vývoj významně neovlivnil ani odliv zaměstnanců v roce 2020. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích liší. Markantní vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v České republice má hlavní město Praha, kde v tomto sektoru dlouhodobě pracuje více než 80 % zaměstnaných osob (v roce 2021 to bylo 83,1 %). V ostatních krajích pracovala ve službách více než polovina zaměstnaných, pouze v Libereckém kraji to bylo 49,4 %.

Počet pracovních míst v evidenci úřadů práce se v letech 2016–2021 zvyšoval ve všech krajích.

Zatímco na sklonku roku 2020 nabízely úřady práce ve své evidenci 319 tis. pracovních míst, o dvanáct měsíců později vlivem pokoronavirového oživení trhu práce to bylo více než 343 tis. volných pozic, přičemž od roku 2016 se počet volných pracovních míst zvýšil více než dvaapůlkrát. V roce 2021 byl nejvyšší meziroční nárůst počtu pracovních míst v evidenci úřadů práce zaznamenán v Karlovarském kraji (o 31 %), Olomouckém a Zlínském kraji (shodně o 28 %) a Jihomoravském kraji (o 13 %); pokles naopak zaznamenaly kraje Pardubický (o 14 %), Liberecký (o 10 %) a Moravskoslezský (o 4 %).

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

V roce 2020 byl přerušen klesající trend podílu nezaměstnaných.

Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2007 rostl a kulminoval v roce 2013, kdy se jeho hodnota v ČR vyšplhala k 8,2 % (podíl nezaměstnaných osob v ČR v roce 2007 tvořil 4,5 %). I v mezikrajském srovnání dosáhl podíl nezaměstnaných osob v posledních deseti letech maximálních hodnot v roce 2013 (kromě krajů Plzeňského, Pardubického a Kraje Vysočina, které dosáhly maxima již v roce 2010). Po roce 2013 se podíl nezaměstnaných osob ve všech krajích snižoval na minimum

v roce 2019 (kromě Plzeňského, Královéhradeckého a Pardubického kraje, kde byla nejnižší hodnota v roce 2018, a hlavního města Prahy, kde byla minimální hodnota dosažena již v roce 2008). V roce 2020 došlo ke změně klesajícího trendu vývoje nezaměstnanosti a podíl nezaměstnaných osob v ČR meziročně vzrostl o 1,1 p. b. V roce 2021 došlo k pozitivnímu obratu na trhu práce a hodnota podílu nezaměstnaných osob meziročně klesla ve všech regionech, a to u mužů i u žen. Nejvyšší nezaměstnanost byla zaznamenána v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Nejpriznivější situace naopak byla v Pardubickém a Zlínském kraji. Koncem roku 2021 bylo v České republice téměř 86,2 tis. dlouhodobě nezaměstnaných. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob se od roku 2016 do roku 2019 stále snižoval, v roce 2020 byla klesající tendence přerušena, v roce 2021 podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně vzrostl ve všech krajích. S problémem dlouhodobě nezaměstnaných se potýkal zejména Moravskoslezský a Ústecký kraj.

Čistý disponibilní důchod v roce 2020 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností, tedy částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, meziročně vzrostla podle posledního dostupného údaje (rok 2020) v průměru o 5,1 %, ale v souvislosti s ekonomickým vývojem se jeho růst zpomalil; ve srovnání s rokem 2014 činil průměrný nárůst 26,7 %. Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele zaznamenal meziročně nejvyšší nárůst v Ústeckém kraji (o 7,6 %, tj. o 18 tis. Kč), nejnižší nárůst byl evidován v Karlovarském kraji (o 2,5 %, tj. o 6 tis. Kč). Nejvyšší hodnoty dosáhl v hl. městě Praze, naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v kraji Karlovarském.

Tempo růstu mezd od roku 2019 zpomaluje.

Zvyšující se napětí na pracovním trhu spojené jak s nízkou nezaměstnaností, tak s vysokým a dále rostoucím počtem volných pracovních míst působilo prorůstově i v oblasti mezd. Od roku 2013 rostou průměrné hrubé měsíční mzdy každoročně. Tempo růstu mezd však od roku 2019 začalo zpomalovat.

Průměrné hrubé mzdy i medián mezd jsou dlouhodobě nejvyšší v hlavním městě Praze.

Podle výsledků strukturálního šetření mezd za rok 2021, které publikuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, vzrostly proti roku 2020 hrubé měsíční mzdy ve všech krajích ČR. Mzdový vývoj byl velmi nerovnoměrný, nadprůměrně mzdy rostly v Jihomoravském a Jihočeském kraji (o 7,0, resp. 6,8 %), nejpomaleji v Středočeském a Plzeňském kraji (o 3,8, resp. 4,8 %). V reálném vyjádření byl vlivem zvýšení míry inflace mzdový růst mnohem slabší. Diference mzdové úrovně zůstávají mezi kraji zachovány, i když náskok hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší hrubé měsíční mzdy byly v roce 2021 vyplaceny v hl. městě Praze (50 494 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (35 611 Kč) byly téměř o 15 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd, avšak rozdíl mezi nimi byl menší (9 tisíc korun).

Počet příjemců důchodů se již druhým rokem snižuje.

Celkový počet příjemců důchodů, nehledě na druh důchodu, se již druhým rokem snižuje. Zatímco v roce 2020 se počet důchodců v České republice proti roku předchozímu snížil o 16 tis. osob, v roce následujícím pokles pokračoval a úbytek představoval již téměř 24 tis. osob. Pokles se dotkl všech krajů ČR. Jako jeden z hlavních faktorů snížení počtu příjemců důchodů lze uvést zvýšenou úmrtnost v důsledku onemocnění covid-19. Naposledy došlo k poklesu počtu důchodců v roce 2013.

V delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců mírně pouze postupně zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Poklesl počet starobních důchodců, výraznější úbytek byl zaznamenán mezi ženami.

Počet starobních důchodců meziročně poklesl o 22,7 tisíce, v roce 2021 tak v České republice pobíralo starobní důchod (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 2,4 mil. osob – 952 tis. mužů a 1 426 tis. žen. Výraznější úbytek byl zaznamenán mezi ženami (-15,8 tis.) než mezi muži (-6,8 tis.). Ve většině krajů se celkový počet starobních důchodců proti roku 2020 snížil (s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého kraje).

Počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod roste.

Dlouhodobě se zvyšuje počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod. V roce 2021 pobíralo předčasně přiznaný starobní důchod téměř 670 tis. osob, tedy 28,2 % ze všech příjemců plného starobního důchodu (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým). Srovnáním s rokem 2010 vzrostl počet osob v předčasném starobním důchodu na republikové úrovni téměř o 240 tis., relativně se podíl příjemců předčasných důchodů zvýšil o 9,1 procentních bodů. V osmi krajích ČR (Vysočina, Pardubický, Moravskoslezský, Olomoucký, Jihočeský, Karlovarský, Plzeňský a Zlínský) překročil v roce 2021 podíl osob v předčasném důchodu 30 % s maximem v Kraji Vysočina (36,1 %), v dalších 4 krajích přesáhl 25 %. Opačný konec žebříčku obsadil Středočeský kraj s 24,1% podílem předčasných starobních důchodců a hlavní město Praha s 14,2% podílem (oba regiony vykazují nižší zastoupení důchodců na populaci kraje než je průměr ČR).

Starobní důchody v ČR meziročně vzrostly o 6,6 % a jejich výše představovala 43,9 % mediánu hrubého výdělku.

Průměrná výše důchodů je ovlivňována zvyšováním vyplácených důchodů. Na růst penzí má vliv jak valorizace, tak i výše nově přiznaných důchodů, které jsou vyšší než postupně zanikající důchody starších penzistů. V prosinci 2021 vzrostla průměrná výše sólo vyplácených plných starobních důchodů v ČR meziročně o 6,6 % na 15 453 Kč a činila 43,9 % mediánu hrubého výdělku. V regionálním pohledu na výši starobních důchodů v poměru ke mzdovému mediánu se nejvýše umístily kraje, ve kterých podíl starobních důchodů dosáhl nebo přesáhl 46 % mzdového mediánu, a to Karlovarský Zlínský, Moravskoslezský a Jihočeský. Pod republikový průměr se řadí kraje Středočeský, Jihomoravský, Plzeňský a s výrazným odstupem hlavní město Praha (40,1 %).

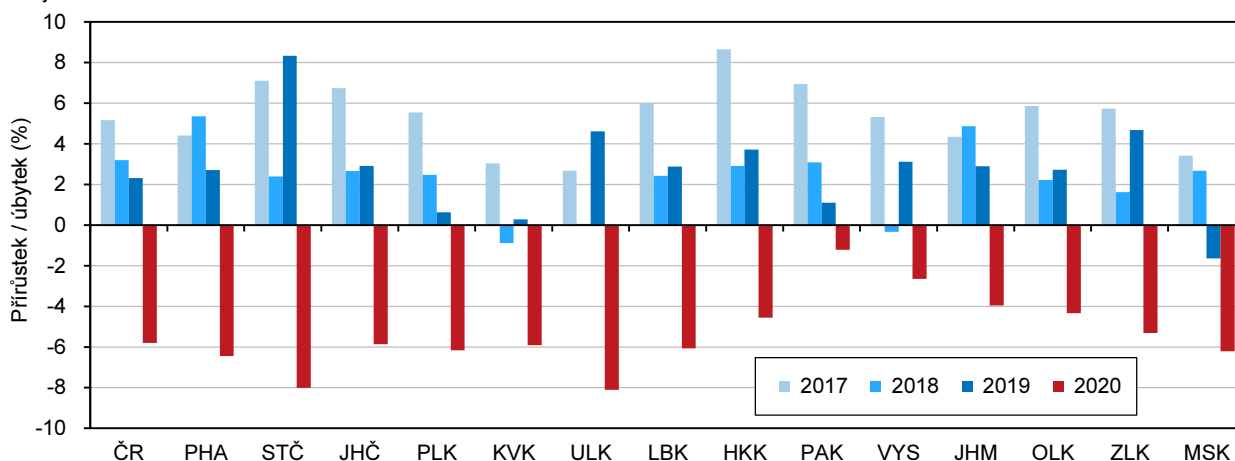
Ekonomický vývoj

Po šesti letech růstu HDP v roce 2020 v celém Česku a napříč regiony poklesl.

Rokem 2019 skončilo šestileté období konjunktury. Zatímco v letech 2014 až 2019 HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně ve všech krajích až na ojedinělé výjimky rostl, v roce 2020 měla restriktivní opatření přijatá proti šíření koronaviru negativní dopady na ekonomiku a promítla se do poklesu HDP v s. c. ve všech krajích. Ve většině regionů se jednalo o propad, který neměl od roku 1995 obdoby a který byl ještě hlubší než v roce 2009, kdy začalo období hospodářské krize.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (předchozí rok = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

V Karlovarském kraji se v roce 2020 HDP propadl na úroveň roku 2000.

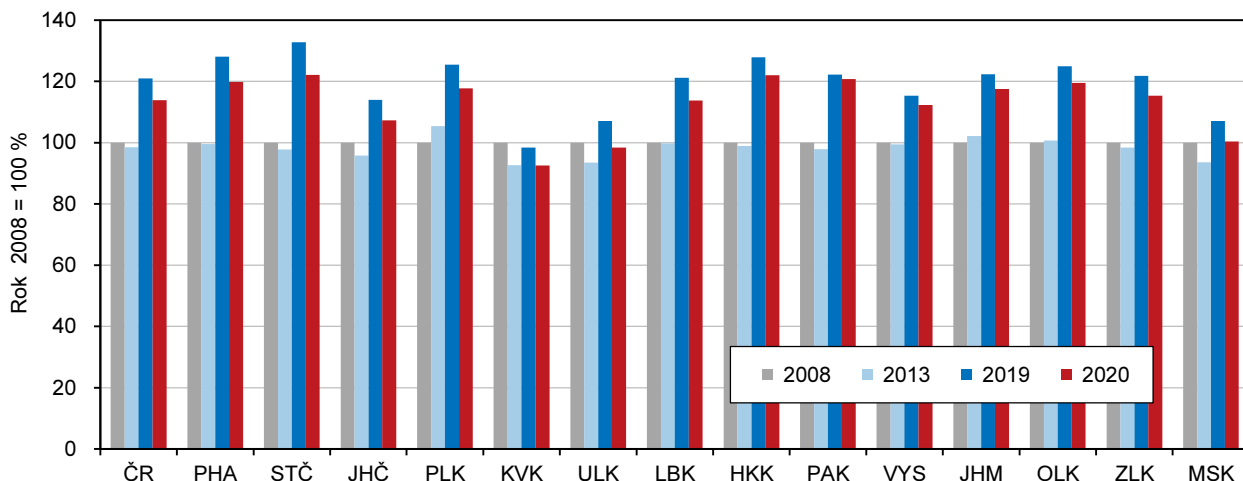
HDP v s. c. se v roce 2020 propadl v Ústeckém kraji pod hodnotu předkrizového roku 2008, v Moravskoslezském kraji klesl na jeho úroveň, v lázeňském Karlovarském kraji se propadl ještě hlouběji, až na úroveň roku 2000. V ostatních krajích se HDP v s. c. v roce 2020 pohyboval nad úrovní roku 2008 v rozmezí od 7 % v Jihočeském kraji až po 22 % ve Středočeském a Královéhradeckém kraji.

V roce 2020 hrubá přidaná hodnota (v b. c.) ve většině krajů meziročně poklesla.

Koronavirová krize negativně zasáhla především průmysl, obchod, dopravu, ubytování a stravování, z menších odvětví např. profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti. Hrubá přidaná hodnota (HPH) v běžných cenách (b. c.) v těchto odvětvích v ČR a ve většině krajů meziročně poklesla. Na druhou stranu některá odvětví zaznamenala nárůst HPH. Ve všech krajích se její objem zvýšil v odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče; většinou pak v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí a informační a komunikační činnosti. Úhrnem HPH v roce 2020 v ČR a většině krajů meziročně poklesla (s výjimkou Pardubického, Jihomoravského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje a Kraje Vysočina). K tomu došlo naposledy v roce 2009, tehdy však pokles zasáhl více krajů. Všechny uvedené změny se promítly i do struktury HPH.

Graf 5.5 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (rok 2008 = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

Z krajů ČR má nejvyšší ekonomickou výkonnost hlavní město Praha, ...

Hospodářsky nejsilnějším krajem České republiky je hlavní město Praha, k jehož vysoké ekonomické výkonnosti napomáhá odvětvová struktura HPH s vysokým podílem služeb (od roku 2016 více než 84 %). Příspěvek hlavního města Prahy k celorepublikovému HDP se od roku 2014 zvolna zvyšoval, i když v pandemické krizi v roce 2020 poněkud klesl (na 27,0 %). Vedle hlavního města svůj přínos k celorepublikovým výsledkům zvyšoval dlouhodobě také druhý nejvýznamnější Středočeský kraj se silným automobilovým průmyslem. Jeho podíl na HDP ČR v roce 2020 meziročně mírně poklesl na 11,6 %.

...které již dvacet let překračuje dvojnásobek republikové hodnoty HDP na 1 obyvatele.

HDP hlavního města Prahy v přepočtu na 1 obyvatele překračuje od roku 2001 dvojnásobek průměru ČR a od roku 2017 rovněž dvojnásobek unijního průměru HDP EU27 vyjádřený ve standardu parity kupní síly (PPS) na 1 obyvatele. Ostatní kraje republikového ani unijního průměru nedosáhly. Nejvíce se jim přiblížil v roce 2020 Jihomoravský kraj, který republikového průměru dosáhl z 96,6 % a unijního průměru v PPS z 89,8 %, dále kraje Královéhradecký (90,4 %, resp. 84,1 %) a Středočeský (89,4 %, resp. 83,2 %). Za republikovým a unijním průměrem naopak nejvíce zaostávají Karlovarský a Ústecký kraj (o více než 30 %).

Převahu hlavního města posiluje struktura HPH s vysokým podílem terciárního sektoru.

Výraznou převahu hlavního města ovlivňuje vedle struktury HPH i vysoký počet zaměstnaných, kteří do Prahy přijíždějí z jiných regionů, zejména ze Středních Čech. Srovnáním HDP na 1 zaměstnaného, kde je zohledněn počet osob, které produkt vytváří (zahrnuje i dojíždějící z jiných krajů), je odstup hlavního města od ostatních krajů samozřejmě menší. V roce 2020 překročila Praha republikový průměr o 51,3 %, druhý Středočeský kraj o 2,4 %. Ostatní kraje průměru nedosáhly, Jihomoravský kraj se mu přiblížil z 96,3 % a Královéhradecký kraj z 94,8 %.

Zemědělská produkce v roce 2020 byla téměř ve všech krajích historicky nejvyšší.

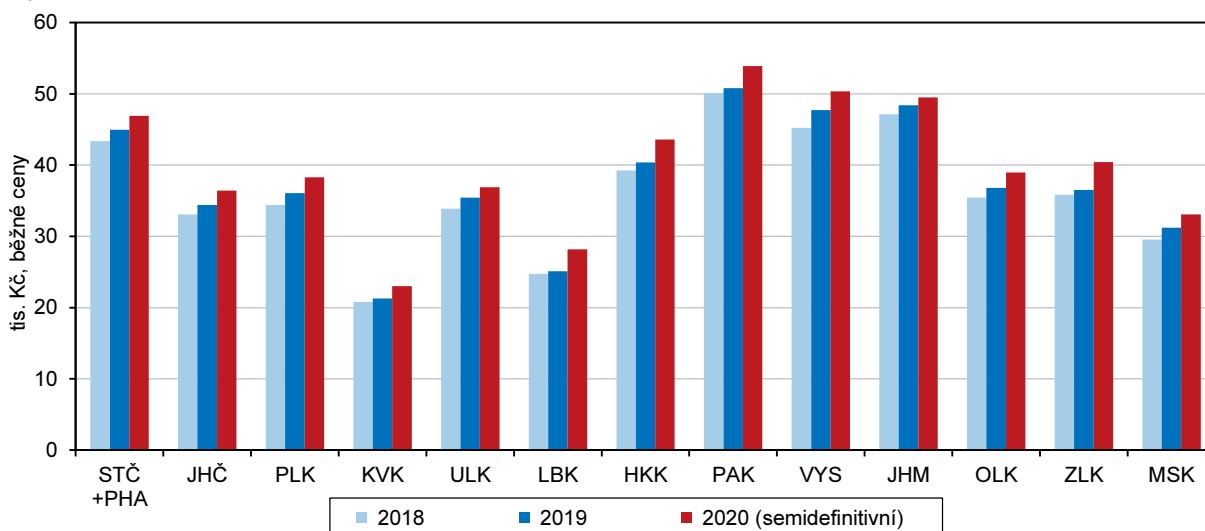
Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách vzrostla v roce 2020 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné údaje) ve všech krajích a s výjimkou Moravskoslezského kraje dosáhla historicky nejvyšších hodnot. O tento výsledek se zasloužila rekordní rostlinná produkce zajištěná více než dobrou sklizní. Živočišná produkce v b. c. v roce 2020 meziročně vlivem nepříznivého cenového vývoje v sedmi krajích i celorepublikově mírně poklesla.

Největší produkci zemědělského odvětví na 1 hektar půdy měli pardubičtí zemědělci.

Produkci zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí z více než poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele pomyslného regionálního žebříčku držel od roku 2012 Pardubický kraj díky drůbežářství a na jeho konci se dlouhodobě umísťoval Karlovarský kraj, jehož produkce nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

Graf 5.6 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy podle krajů

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 se meziročně zvýšila produkce obilovin a mléka, menší však byla úroda řepky a snáška vajec.

Po poměrně úrodném roce 2020 sklidili zemědělci v roce 2021 více obilovin celkem (zásluhou pšenice, ovsa a kukuřice na zrna), luskovin, cukrovky a sena. Slabší a podprůměrná byla ve většině krajů úroda ječmene, žita a brambor a dále ve všech krajích sklizeň řepky. V živočišné výrobě se v roce 2021 zvýšila oproti předchozímu roku ve většině krajů výroba mléka, ale snáška vajec většinou poklesla. Ve většině krajů zemědělci vyprodukovali více jatečných zvířat a v polovině krajů více jatečné drůbeže.

Kvůli odstraňování následků kůrovcové kalamity a polomů dosahoval v posledních letech objem těžby dřeva rekordních hodnot.

Těžba dřeva, která v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů, se v roce 2021 zvýšila již jen ve 4 krajích. I když v úhrnu za ČR v tomto roce klesla o 15,4 %, byla historicky třetí nejvyšší po předchozích dvou letech. S postupem kůrovce dosáhla rekordního objemu v roce 2018 v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji, v roce 2020

na Vysočině a v Jihomoravském, Královéhradeckém a Plzeňském kraji, v roce 2021 ve Středočeském, Ústeckém, Libereckém a Pardubickém kraji. Pouze v Jihočeském a Karlovarském kraji zůstal nepřekonán objem těžby z roku 2007 spojený s odstraňováním polomů po orkánu Kyrill.

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se téměř výhradně jednalo o nahodilou těžbu.

Z hlediska regionálního srovnání se v období let 2018 až 2021 nejvíce dřeva vytěžilo v Kraji Vysočina, 22,3 % z celorepublikové hodnoty. Přitom na Vysočině 99 % objemu těžby dřeva tvořila nahodilá těžba, při které se zpracovávaly zejména kůrovcem napadené stromy a polomy. Ve většině krajů v posledních čtyřech letech nahodilá těžba představovala více než 90 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Karlovarském a Zlínském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil méně než 80 %.

Od roku 2019 se rozšiřovala plocha zalesňování s převahou listnatých dřevin.

Jako reakce na kalamitu, v jejímž důsledku vznikly holiny, se v posledních letech zvyšovala plocha zalesňování. Zatímco celorepublikově bylo po roce 2000 obvykle zalesňováno každoročně cca 20 tis. ha plochy převážně jehličnany, od roku 2019 se plocha zalesňování zvětšovala a upřednostňovány byly listnaté dřeviny. V roce 2021 dosáhla plocha zalesňování dvojnásobku obvyklé hodnoty s podílem listnáčů 52 %. Nejvíce se zalesňovalo v Kraji Vysočina, Jihomoravském, Olomouckém a Jihočeském kraji.

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a měly sídlo v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií se může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových firem se od roku 2019 ve většině krajů snižoval.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků se poslední tři roky snižoval. Po pětiletém období 2014–2018, kdy podniky v úhrnu za ČR a zpravidla i za regiony nabíraly zaměstnance, došlo v roce 2019 ve většině krajů (kromě dvou) ke snížení počtu zaměstnanců. Tento nastoupený trend pokračoval i v pandemickém roce 2020, kdy počet pracujících v průmyslu poklesl ve všech krajích kromě Královéhradeckého a ve většině krajů pokles neustal ani v roce 2021. Největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony se stal od roku 2018 Středočeský kraj (aktuálně s podílem na ČR 13,7 %), poté co předstihl do té doby vedoucí Moravskoslezský kraj. Dlouhodobě nejméně osob zaměstnává průmysl v nejmenším Karlovarském kraji (podíl na ČR 2,0 %).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v pandemickém roce 2020 ve většině krajů meziročně klesly, ...

Na rozdíl od počtu zaměstnanců, který od roku 2019 klesal, tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v roce 2019 rostly. Pandemie koronaviru, kvůli které podniky některých klíčových odvětví na jaře 2020 dočasně zastavily výrobu a při které došlo k narušení subdodavatelských procesů, se v roce 2020 promítla do meziročního poklesu tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v odvětvích zpracovatelského průmyslu jako celku a tím i průmyslu celkem. Snížení tržeb z průmyslové činnosti v roce 2020 zaznamenaly všechny kraje s výjimkou Královéhradeckého a Pardubického a většina odvětví zpracovatelského průmyslu, zejména výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, výroba strojů a zařízení, pryžových a plastových výrobků, výroba kovodělných výrobků. Ne všechna odvětví ale pandemie omezila, naopak díky zvýšené poptávce po jejich výrobcích vzrostly tržby ve farmaceutickém, potravinářském a ostatním zpracovatelském průmyslu (zahrnuje mj. výrobu her, hraček nebo zdravotnických lůžek).

... ale v roce 2021 již většinou opět vzrostly.

V roce 2021 již ve většině krajů tržby z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu celkem (v b. c.) meziročně vzrostly, pouze v Pardubickém kraji klesly

na hodnotu roku 2019. Z hlediska jednotlivých odvětví tam, kde v roce 2020 došlo k poklesu tržeb, se v roce 2021 většinou podařilo vyrovnat výpadek předchozího roku. Pouze výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů a textilní průmysl, i přes nárůst v roce 2021, za rokem 2019 zaostala a výroba počítačů a elektronických a optických přístrojů dále klesala.

Na export byl nejvíce orientován průmysl Středočeského kraje.

Z tržeb z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu ČR bylo v letech 2019 až 2021 zhruba 65 % dosaženo za zboží vyvezené přímo do zahraničí, přičemž tento podíl byl nejvyšší v roce 2020 – 65,5 %. Z hlediska odvětvového směřovala na vývoz relativně největší část z produkce farmaceutického průmyslu (84 % tržeb z vývozu v roce 2021), a dále z textilního průmyslu, výroby ostatních dopravních prostředků a výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (více než 75 % z tržeb bylo za přímý vývoz). Z hlediska regionálního byl na export nejvíce orientován zpracovatelský průmysl Středočeského kraje (75,0 %).

Od roku 2017 se objem stavebních prací „S“ meziročně zvyšoval. K mírnému růstu ve většině krajů v roce 2020 napomohl objem prací na inženýrských stavbách.

Objem stavebních prací podle dodavatelských smluv, tedy v hodnotě „S“ (v b. c.; vč. cenového vlivu), provedených stavebními podniky s 20 a více zaměstnanci na stavbách v tuzemsku, se v letech 2017 až 2021 ve většině krajů každoročně zvyšoval. Rok předtím, v roce 2016, tedy na začátku sledované časové řady, došlo k meziročnímu poklesu v ČR (–12,1 %) a ve všech krajích kromě dvou. Důvodem propadu byla vysoká stavební aktivita v roce 2015 v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU. Od roku 2017 již stavební práce „S“ provedené v ČR meziročně trvale rostly, v pandemickém roce 2020 však jejich růst výrazně zpomalil (+3,1 %). Mírné zvýšení v b. c. tehdy zajistila vysoká dynamika růstu objemu prací na inženýrských stavbách (v ČR +19,1 %), které díky tomu v roce 2020 zvýšily svůj podíl na celkovém objemu prací „S“ provedených v ČR na 41,2 %.

V roce 2020 objem „S“ poklesl v šesti a v roce 2021 ve dvou krajích.

Z regionálního hlediska poklesl v pandemickém roce 2020 objem stavebních prací „S“ v šesti krajích, v roce 2021 ve dvou krajích. Naproti tomu nepřetržitě rostl v období let 2017 až 2021 v Ústeckém, Královéhradeckém, Jihomoravském a Olomouckém kraji.

V letech 2020 a 2021 byl objem stavebních prací „S“ z poloviny financován z prostředků veřejných zadavatelů.

Stavebnictví se ve sledovaném období stále více opíralo o čerpání veřejných prostředků. V letech 2016 a 2017 tvořily z celkového objemu stavebních prací „S“ provedených v ČR práce pro veřejné zadavatele necelou třetinu, v roce 2020 to byla více než polovina a v roce 2021 necelá polovina. Z větší části se práce pro veřejné zadavatele týkaly inženýrských a vodohospodářských staveb. Regionálně se podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji pohyboval v úhrnu let 2016 až 2021 od 31 % v hlavním městě Praze po 57 % v Pardubickém kraji.

V přepočtu na 1 obyvatele byl největší objem prací proveden na stavbách v Praze a na jihu Čech.

Nejvyšší objem stavebních prací „S“ byl proveden na území hlavního města Prahy (za šestileté období podíl na ČR 21,2 %) a dále v Jihomoravském (11,9 %) a Středočeském kraji (10,9 %), nejméně pak v nejmenším Karlovarském kraji (2,2 %). Po přepočtu na 1 obyvatele zůstalo zcela bezkonkurenčně v čele pomyslného žebříčku krajů hlavní město Praha, které v průměru let 2016 až 2021 převyšovalo republikový průměr o 74 %. Za ním se na druhém a třetím místě umístil Jihočeský (16 % nad průměrem) a Jihomoravský kraj (+7 %); průměrný byl Kraj Vysočina. V ostatních krajích se intenzita výstavby pohybovala pod celorepublikovým průměrem; nejnižší byla v Libereckém kraji (–32 %).

Počet zahájených a dokončených bytů v roce 2020 většinou poklesl. V roce 2021 došlo

Bytová výstavba reagovala na ekonomický vývoj. Konjunkturu v letech 2014 až 2019 provázel růst bytové výstavby. V roce 2020 ekonomiku i bytovou výstavbu zbrzdila pandemická krize. Počet zahájených i dokončených bytů v ČR a většině regionů

k rozmachu výstavby, v ČR byl zahájen rekordní počet bytů.

meziročně poklesl. Ale hned v následujícím roce se počet zahájených bytů prudce zvýšil a v republikovém úhrnu dosáhl rekordní hodnoty za posledních třicet let. O výsledek se zasloužil především nárůst výstavby bytových domů v hlavním městě Praze, ve Středočeském a Jihočeském kraji. Vzhledem k tomu bylo v Praze a v jižních Čechách zahájeno nejvíce bytů celkem od roku 2000.

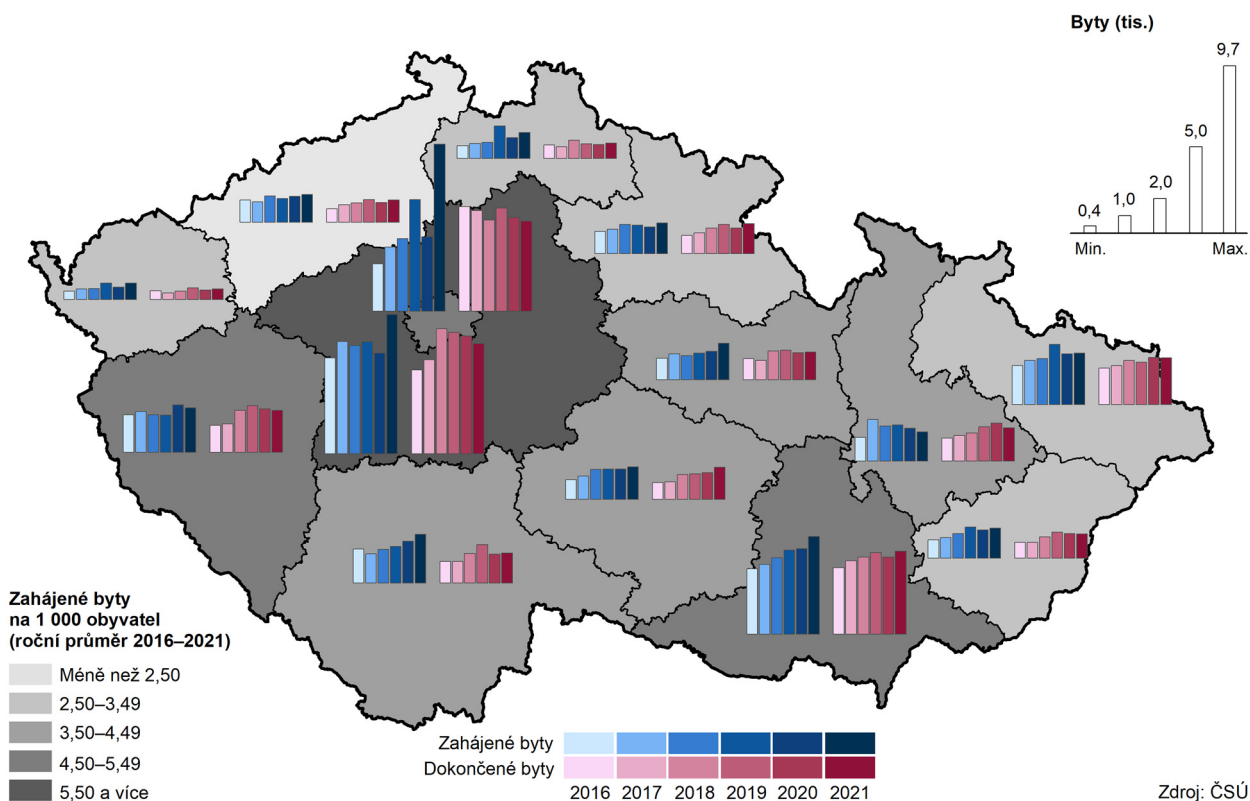
Většina bytů vznikala v rodinných domech.

Ve všech krajích přitom i nadále platilo, že většina nových bytů vznikala v rodinných domech, pouze v hlavním městě Praze s naprostou převahou v bytových domech.

Počet dokončených bytů v roce 2021 meziročně vzrostl.

Přírůstek počtu dokončených bytů v roce 2021 byl ve srovnání s vývojem zahájených bytů menší. V úhrnu za ČR byl dokončen druhý nejvyšší počet bytů za poslední desetiletí; v Královéhradeckém a Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina dokonce šlo o nejvyšší počet dokončených bytů za stejnou dobu.

Bytová výstavba v krajích v letech 2016 až 2021

Absolutně i relativně nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji. Nejnižší intenzitu bytové výstavby má dlouhodobě Ústecký kraj.

V letech 2016 až 2021 se nejvíce bytů stavělo ve Středočeském kraji, hlavním městě Praze a Jihomoravském kraji. Do celorepublikového počtu dokončených bytů přispěly tyto kraje přesnou polovinou a do počtu zahájených bytů 46,2 %, to znamená s ohledem na počet jejich obyvatel (podíl na ČR 36,5 %) nadprůměrně. Zmíněné kraje se umístily v čele žebříčku krajů i po přepočtu na 1 000 obyvatel. Vklínil se mezi ně ještě Plzeňský kraj, který byl podle intenzity zahajování bytové výstavby druhý a podle intenzity dokončování bytové výstavby třetí. Na špici obou žebříčků se držel Středočeský kraj, hlavní město Praha bylo třetí, resp. druhé, Jihomoravský kraj obsadil v obou žebříčcích čtvrté místo. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Opatření přijatá proti šíření koronaviru ochromila cestovní ruch.

Pandemie koronaviru, kvůli které bylo omezeno poskytování ubytovacích služeb a cestování přes hranice a na určitou dobu i uvnitř republiky, zvrátila ve 2. čtvrtletí roku 2020 do té doby ve všech krajích rostoucí trend návštěvnosti a ochromila na následující dva roky cestovní ruch. Pouze letní sezóna, 3. čtvrtletí 2020 a 2021,

kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná s předchozími roky, i když s rozdílnou skladbou hostů, ve které výpadek zahraničních návštěvníků alespoň částečně eliminovali rezidenti.

Největší ztráty v cestovním ruchu zaznamenaly kraje s vysokým podílem zahraničních hostů, ...

V roce 2020 propadl počet přenocování hostů ubytovaných v HUZ ve srovnání s rekordní návštěvností roku 2019 nejhluběji v hlavním městě Praze (–73,5 %) především kvůli absenci cizinců. Relativně nejmenší ztrátu v počtu přenocování zaznamenaly v roce 2020 kraje Liberecký a Královéhradecký (–20,8 %, resp. –23,6 %), se silnou zimní lyžařskou sezónou, kterou začátkem roku 2020 ještě žádná omezení nenarušila. K výpadku zimní sezóny došlo až v následujícím roce, a v těchto dvou krajích se kvůli tomu počet přenocování za celý rok meziročně znovu snížil (v obou –12 %). V ostatních krajích v roce 2021 se již v HUZ většinou ubytovalo více hostů na více nocí. Na předcovidový rok 2019 však všechny kraje v počtu přenocování ztrácely od 17,2 % (Kraj Vysočina) až po 71,6 % (hlavní město Praha). V úhrnu za ČR byl počet přenocování hostů v roce 2021 ve srovnání s rokem 2019 o 44,0 % nižší.

...především hlavní město Praha, kde výpadek počtu přenocování v letech 2020 a 2021 oproti roku 2019 byl více než 70%,...

Dominantní postavení v cestovním ruchu má dlouhodobě hlavní město Praha, kde podstatnou část z ubytovaných v HUZ tvoří cizinci. A protože kvůli pandemii byl ochromen zejména zahraniční turistický ruch, pocítila to především Praha. Z 18,5 mil. přenocování hostů v roce 2019, které tvořili téměř z 90 % cizinci, a propadu v roce 2020 se v roce 2021 v hlavním městě ubytovali hosté na 5,3 mil. nocí s podílem cizinců 65 %. Příspěvek hlavního města na celorepublikovém počtu přenocování se z 32,4 % v roce 2019 snížil v roce 2021 na polovinu.

...a Karlovarský kraj.

Druhý nejvyšší počet přenocování měl v předcovidové době Karlovarský kraj, díky lázeňství a nejdelší průměrné době pobytu, ve kterém jako jediném kraji po Praze mezi hosty převládali zhruba ze dvou třetin cizinci. Jejich úbytek, i přes snahu vyrovnat ho domácími klienty, měl za následek druhou nehlubší ztrátu (–47,6 %) celkového počtu přenocování v roce 2021 oproti roku 2019 v mezikrajském srovnání. V posledních dvou letech se počtem přenocování Karlovarský kraj zařadil v regionálním žebříčku až na páté místo. Předstihly ho kraje Jihočeský, Královéhradecký a Jihomoravský. Konec tohoto žebříčku patřil v posledních deseti letech Pardubickému kraji.

Životní prostředí

Nadále ubývá orná půda ve prospěch trvalých travních porostů, lesních pozemků a ostatních ploch.

Výměra orné půdy v ČR klesá, v porovnání s rokem 2001 byla její plocha v ložském roce menší o 153,2 tis. ha (o 5,0 %). Nejrychleji orná půda ubývala v Libereckém kraji, kde se za uplynulých 20 let její plocha zmenšila o 12,5 %. Ve většině krajů se tak dělo převážně ve prospěch trvalých travních porostů, jejichž největší nárůst od roku 2001 zaznamenali v Olomouckém kraji (o 14,7 %). Výjimkou byl Kraj Vysočina a Moravskoslezský kraj, kde plocha trvalých travních porostů za toto období poklesla (o 0,9 resp. 0,4 %). Další příčinou úbytku orné půdy byl její převod na nezemědělskou půdu (převážně ve prospěch lesních pozemků a ostatních ploch), jejíž výměra se od roku 2001 celorepublikově zvýšila o 79,3 tis. ha (o 2,2 %). Výměra lesních pozemků v uplynulých dvaceti letech převážně rostla ve většině krajů s výjimkou Středočeského a Moravskoslezského kraje a Kraje Vysočina. Nejvíce se lesy rozrostly v hl. m. Praze (o 7,6 %) a Olomouckém kraji (5,5 %). Ve většině krajů v porovnání s rokem 2001 rostla rovněž výměra zastavěných ploch, nejvíce v Jihočeském kraji (o 7,7 %), i ostatních ploch, jejichž výměra se nejvíce zvýšila v Jihomoravském kraji (o 18,1 %).

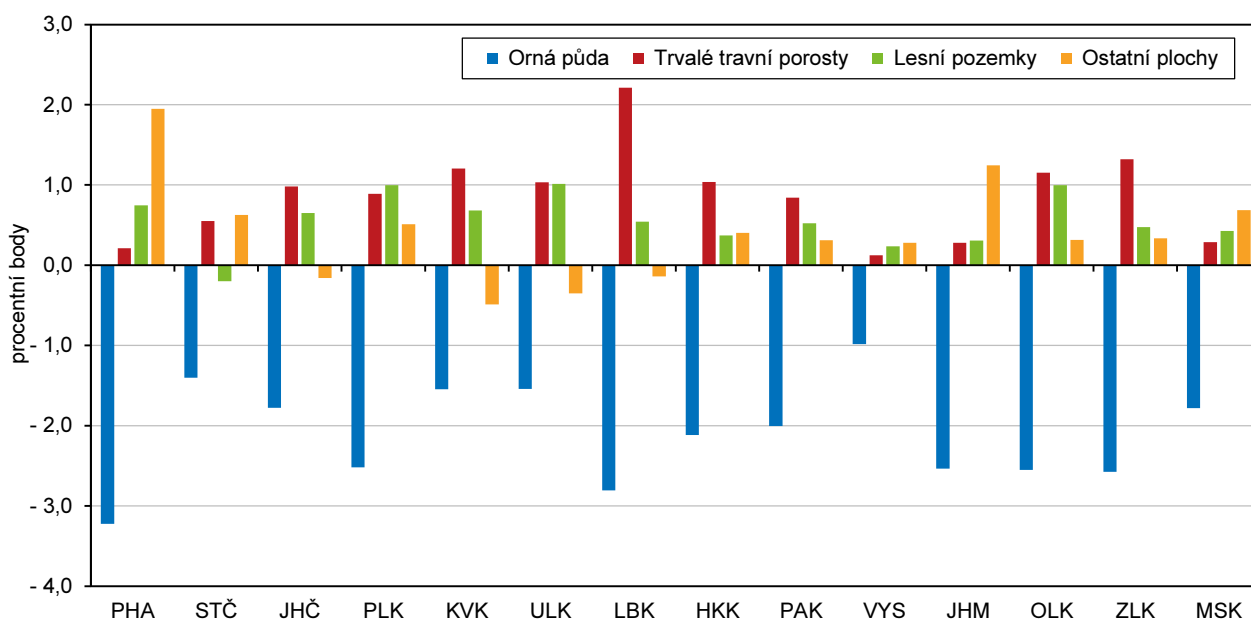

Rozšiřují se plochy ekologického zemědělství ve všech krajích.

Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná způsoby šetrnými k životnímu prostředí. V roce 2021 bylo v ekologickém zemědělství či v přechodném období evidováno 558,2 tis. ha. Nejvíce z této půdy se soustředilo v Jihočeském kraji, a to 15,8 %, nejméně v Pardubickém kraji (3,2 %). V uplynulých letech se nejrychleji rozšiřovala celková výměra půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období ve Středočeském kraji hodnoceném společně s hl. m. Prahou, a to proti roku 2020 o 9,6 %, v porovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu o 65,2 %. Naproti tomu nejméně se výměra této půdy zvýšila v Karlovarském kraji, a to proti roku 2020 o 0,2 %, v porovnání s rokem 2011 o 2,8 %. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy je však v Karlovarském kraji nejvyšší v ČR (46,1 %). Nejméně půdy bylo v roce 2021 ekologicky obhospodařováno ve Středočeském kraji hodnoceném společně s hl. m. Prahou (3,9 % výměry zemědělské půdy).

Graf 5.7 Změna podílu vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2021

Pramen: ČÚZK

Zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

S výjimkou hl. m. Prahy a Karlovarského kraje stále nedosahuje podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů v krajích 100 %. Nejmenší podíl byl zjištěn ve Středočeském a Plzeňském kraji, kde nebylo v loňském roce připojeno k vodovodům 11,6 resp. 11,3 % obyvatel. V období 2016 – 2021 vzrostl tento podíl nejvíce v Plzeňském a Olomouckém kraji (o 4,3 resp. 3,8 p. b.).

Roste spotřeba vody v domácnostech.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele dlouhodobě převážně roste. Nejméně vody spotřebovaly v loňském roce domácnosti ve Zlínském kraji, a to 80,9 l na osobu a den, nejvíce pak v hl. m. Praze (120,0 l/osoba/den). V hl. m. Praze byl rovněž zaznamenán nejvyšší nárůst spotřeby od roku 2016, a to 12,1 %. Nejméně naopak vzrostla spotřeba od roku 2016 v Plzeňském kraji (o 1,0 %). K poklesu spotřeby vody došlo za období uplynulých pěti let pouze v Jihočeském kraji, kde byla v loňském roce spotřeba v porovnání s rokem 2016 o 1,9 % nižší.

Nejdražší vodu mají domácnosti v hl. m. Praze, stočné je nejvyšší v Libereckém kraji.

Cena vody i cena stočného dlouhodobě roste. Nejvíce platili v loňském roce za vodu v hl. m. Praze (49,9 Kč za m³), nejméně stál m³ vody v Olomouckém kraji (37,1 Kč). V porovnání s rokem 2016 vzrostla nejvíce cena vody v hl. m. Praze (o 9,8 %),

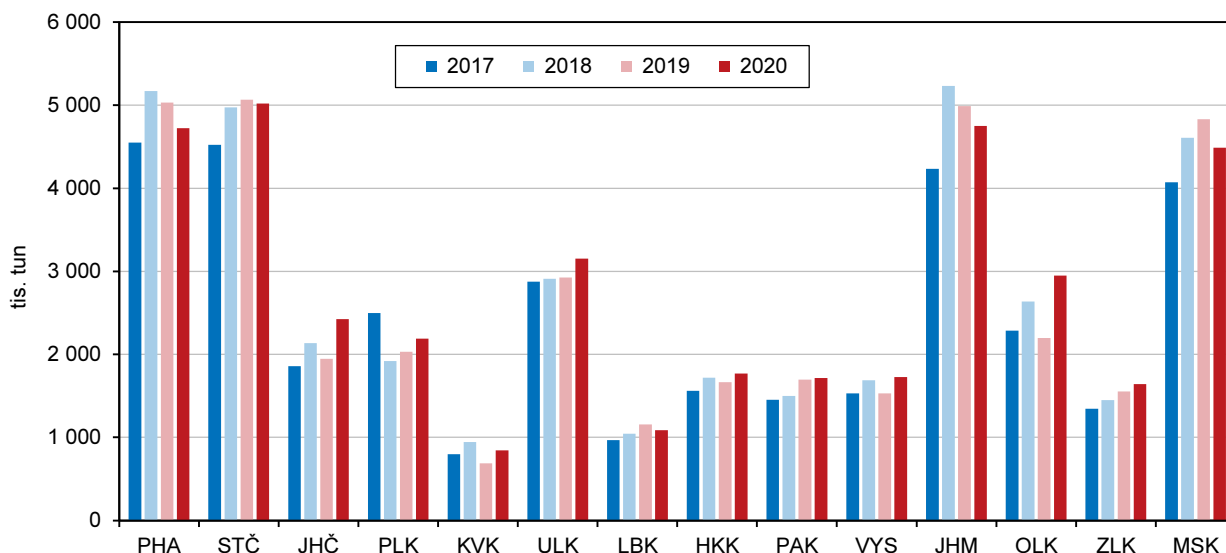
nejmenší nárůst zaznamenali ve Zlínském kraji (o 4,7 %). Cena stočného byla v roce 2021 nejvyšší v Libereckém kraji (46,4 Kč za m³), nejméně za stočné platili obyvatelé Kraje Vysočina (31,3 Kč za m³). Za období 2016 – 2021 se cena stočného nejvíce zvýšila v hl. m. Praze (o 10,1 %), nejmenší nárůst byl zaznamenán v Jihočeském kraji (o 3,6 %).

Postupně se snižují měrné emise, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Měrné emise znečišťujících látek (tuhé znečišťující látky, SO₂, NO_x a CO), vyjadřované v tunách na km²/rok, jsou v případě stacionárních zdrojů REZZO 1–3 dlouhodobě nejvyšší v Ústeckém a Moravskoslezském kraji a v hl. městě Praze. Na území hl. m. Prahy je rovněž ze všech krajů ČR dlouhodobě emitováno nejvíce znečišťujících látek z mobilních zdrojů (REZZO 4). Z pohledu všech sledovaných zdrojů znečištění (REZZO 1–4) bylo v roce 2020 měrnými emisemi TZL a NO_x nejvíce znečištěno území hl. m. Prahy, nejvíce SO₂ bylo emitováno v Ústeckém kraji a největší zdroje oxidu uhelnatého ve vztahu k velikosti území se nacházely v Moravskoslezském kraji a hl. m. Praze.

Graf 5.8 Produkce odpadů

Zdroj: ČSÚ

Objem vyprodukovaného odpadu roste ve většině krajů.

V České republice se v roce 2020 vyprodukovalo celkem 38 486,2 tis. tun odpadu, z toho 1 759,5 tis. tun bylo nebezpečného odpadu. V přepočtu na 1 obyvatele bylo nejvíce odpadu vyprodukováno v Olomouckém kraji (4 669 kg), nejméně pak v Libereckém kraji (2 453 kg). V porovnání s rokem 2017 byla produkce odpadu v roce 2020 ve většině krajů vyšší s výjimkou Plzeňského kraje, kde došlo k poklesu o 608 kg na 1 obyvatele. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v Olomouckém kraji (o 1 060 kg na 1 obyvatele).

Nejvíce komunálního odpadu produkují obyvatelé Středočeského kraje.

Nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele bylo v roce 2020 vyprodukováno ve Středočeském kraji (590 kg), nejméně v Karlovarském kraji (430 kg). Od roku 2017 do roku 2020 vzrostla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele ve většině krajů s výjimkou hl. m. Prahy (pokles o 48 kg) a v Libereckém kraji (pokles o 5 kg). Nejvíce se produkce komunálního odpadu zvýšila v Jihočeském kraji, a to o 65 kg na 1 obyvatele.

Téměř 29 % celkového objemu investic do ŽP v ČR vynaložili investoři se sídlem v hl. m. Praze.

Celkové investice, vynaložené v roce 2021 v ČR na ochranu životního prostředí, dosáhly hodnoty 29 485, 2 mil. Kč. Nejvíce finančních prostředků na ochranu životního prostředí vynaložili investoři se sídlem na území hl. m. Prahy,

a to 8 481,4 mil. Kč (28,8 % z celkového objemu prostředků ČR), následování investory se sídlem v Moravskoslezském kraji s celkovým objemem investic ve výši 4 661,1 mil. Kč.

Nejvíce se investovalo do nakládání s odpadními vodami.

Ze sledovaných účelů investic do ochrany životního prostředí se nejvíce v jednotlivých krajích investovalo do nakládání s odpadními vodami, nejvyšší objemy prostředků sem směřovali investoři z devíti krajů. Investoři se sídlem v hl. m. Praze, Jihočeském a Ústeckém kraji nejvíce investovali do ochrany ovzduší a klimatu a do nakládání s odpady směřovaly nejvyšší objemy prostředků od investorů z Libereckého a Královéhradeckého kraje.

Nejvíce se v přepočtu na 1 obyvatele investovalo do ochrany ŽP v Kraji Vysočina.

Investice na ochranu životního prostředí z pohledu kraje, kde byla investice uskutečněna, byly v loňském roce nejvyšší v Kraji Vysočina, kde objem vynaložených prostředků dosáhl 5 138 Kč na 1 obyvatele kraje. Druhý nejvyšší objem investic v přepočtu na 1 obyvatele byl vynaložen v Moravskoslezském kraji (4 095 Kč). Nejméně bylo do ochrany životního prostředí investováno na území Libereckého kraje, a to 1 090 Kč na 1 obyvatele.

Největší objemy neinvestičních nákladů na ŽP směřovaly do nakládání s odpady.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v ČR v roce 2021 objemu 86 788,8 mil. Kč. Z pohledu sídla investora vynaložili nejvíce nákladů na ochranu životního prostředí investoři se sídlem na území hl. m. Prahy, a to 22 928,5 mil. Kč, což činilo 26,4 % všech prostředků vynaložených v ČR. Ve všech krajích investoři vynaložili nejvíce prostředků na nakládání s odpady, nejvíce v Královéhradeckém kraji, kde bylo na tento cíl vynaloženo 84,4 % všech neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)															
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
2017	0,3	2,4	1,5	0,2	-0,3	-2,2	-0,9	0,1	-0,1	-0,0	0,3	1,0	-0,6	-0,5	-1,2
2018	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0	-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,1
2019	-0,0	2,1	1,0	-0,3	-0,6	-2,0	-1,4	0,1	-0,7	0,2	-0,3	1,0	-0,9	-0,9	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-1,0	-2,4	-3,4	-3,5
2021	-2,7	0,6	-1,2	-2,6	-3,4	-7,0	-4,9	-3,4	-3,9	-3,1	-1,8	-1,8	-3,5	-3,4	-4,5
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
2017	2,7	8,5	8,7	2,0	4,1	-1,4	0,5	1,4	0,7	2,4	-0,4	2,7	-0,6	-0,6	-2,1
2018	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3	0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1
2019	4,1	9,8	10,5	3,4	9,5	1,2	1,6	2,9	1,9	4,3	1,3	2,7	0,1	0,3	-0,9
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
2021	4,8	12,1	11,5	3,6	7,5	0,6	1,5	3,5	0,9	3,3	1,8	4,7	0,3	1,1	-0,1
Živé narození mimo manželství (%)															
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
2017	49,0	41,3	47,8	50,6	50,8	60,1	64,5	55,4	50,4	48,8	44,4	43,6	50,2	43,0	52,7
2018	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2	49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9
2019	48,2	40,3	46,8	49,3	48,3	59,6	63,5	52,7	51,4	47,2	45,7	42,7	49,4	43,4	52,2
2020	48,5	40,5	46,8	50,6	49,2	62,7	62,8	53,3	51,5	48,6	44,6	43,9	50,0	43,1	51,1
2021	48,5	40,5	47,3	49,8	49,6	61,2	63,0	54,3	51,9	48,8	45,8	43,4	50,9	43,1	50,9
Index stáří k 31. 12. (%) ¹⁾															
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
2017	122,1	120,9	102,5	125,0	128,3	129,6	117,5	120,8	134,4	124,9	128,7	123,5	128,1	133,0	126,9
2018	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6	136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9
2019	124,6	119,1	103,9	129,3	130,5	134,5	122,7	124,3	138,8	127,8	131,6	124,5	132,5	137,2	131,0
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
2021	128,1	123,4	105,4	133,6	134,3	141,8	128,4	128,5	142,9	130,6	134,5	125,5	136,3	140,8	135,9
Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období															
2016	75,8	77,7	76,1	76,0	76,0	74,6	73,8	75,7	76,8	76,3	77,0	76,4	75,2	75,4	74,2
2017	76,0	78,1	76,3	76,4	76,2	74,4	74,1	75,7	77,2	76,6	77,0	76,5	75,5	75,5	74,5
2018	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4	77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5
2019	76,2	78,4	76,3	76,6	76,4	74,9	74,4	76,1	77,2	76,6	76,7	76,6	75,7	75,9	74,5
2020	75,8	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
2021	74,7	77,1	75,1	75,2	74,7	72,8	72,7	74,7	75,5	75,1	75,6	75,3	74,1	74,1	72,8
Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období															
2016	81,6	82,5	81,5	81,6	81,4	80,5	79,7	81,5	82,0	82,1	82,4	82,4	81,5	82,2	81,0
2017	81,8	82,7	81,6	82,1	81,7	80,5	79,8	81,7	82,4	82,2	82,7	82,7	81,8	82,3	81,1
2018	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7	82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1
2019	82,0	83,0	81,9	82,1	81,9	80,2	80,2	81,7	82,5	82,2	82,7	82,8	82,1	82,6	81,2
2020	81,7	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
2021	80,9	82,3	80,9	81,1	81,1	78,8	79,0	80,7	81,5	81,0	81,7	81,6	81,0	81,2	80,1
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1
2017	4,9	15,1	5,1	3,0	5,4	6,7	4,3	4,5	2,8	2,9	1,8	3,9	1,8	1,6	2,2
2018	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8	3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3
2019	5,5	15,9	5,9	3,6	6,7	7,2	4,7	5,1	3,2	3,7	2,3	4,4	2,1	1,9	2,4
2020	5,9	17,1	6,4	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3
2021	6,3	18,5	6,8	4,0	7,5	7,5	4,8	5,6	3,4	4,3	2,8	5,4	2,2	2,2	2,5

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
	Míra zaměstnanosti (%)														
2016	57,6	61,4	59,2	57,5	58,6	57,8	55,2	56,4	56,5	58,2	56,2	58,0	55,8	55,9	55,2
2017	58,5	63,1	60,2	58,4	59,4	59,3	55,8	56,0	58,4	58,3	57,5	58,0	56,8	56,7	56,6
2018	59,2	64,4	60,9	58,5	59,6	60,4	55,8	56,8	58,0	59,1	58,5	58,5	58,2	57,8	57,6
2019	59,2	64,5	61,4	57,9	60,0	59,7	55,8	56,6	58,6	59,2	58,7	58,9	57,4	57,3	56,9
2020	58,3	62,9	60,7	57,4	59,0	57,1	55,8	56,5	57,1	58,4	58,1	58,3	55,4	56,9	55,9
2021	58,1	63,3	60,1	58,1	59,1	55,3	56,0	56,1	57,3	57,8	57,1	57,9	56,0	56,3	55,4
	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ¹⁾ (MPSV)														
2016	5,19	3,35	4,31	4,28	3,56	5,45	7,79	5,17	3,76	4,04	5,17	6,11	5,94	4,92	7,45
2017	3,77	2,34	3,17	3,09	2,55	3,47	5,39	3,76	2,72	2,83	3,80	4,60	4,35	3,43	5,77
2018	3,07	1,93	2,64	2,38	2,12	2,93	4,50	3,18	2,31	2,19	3,02	3,86	3,37	2,61	4,65
2019	2,87	1,90	2,44	2,31	2,33	2,74	3,90	2,95	2,38	2,20	2,70	3,48	2,94	2,43	4,44
2020	4,02	3,51	3,52	3,19	3,36	5,45	5,46	4,06	3,11	2,92	3,31	4,55	4,11	3,22	5,55
2021	3,49	2,76	2,98	2,82	2,78	4,18	5,08	3,66	2,83	2,45	2,99	4,02	3,35	2,73	5,14
	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%) ²⁾ (MPSV)														
2016	2,08	1,28	1,56	1,18	1,25	2,52	3,72	1,95	1,24	1,12	1,81	2,51	2,34	1,67	3,69
2017	1,37	0,77	1,05	0,75	0,71	1,42	2,40	1,31	0,75	0,64	1,13	1,74	1,57	1,08	2,67
2018	0,88	0,48	0,74	0,43	0,44	0,76	1,49	0,79	0,48	0,26	0,79	1,25	0,88	0,59	1,84
2019	0,65	0,37	0,55	0,30	0,38	0,55	0,96	0,58	0,38	0,23	0,54	0,96	0,54	0,39	1,49
2020	1,01	0,67	0,81	0,55	0,70	1,01	1,55	0,96	0,61	0,44	0,74	1,36	0,93	0,64	2,07
2021	1,29	1,17	1,02	0,81	0,90	1,72	2,10	1,25	0,77	0,54	0,89	1,63	1,11	0,79	2,33
	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2016	223,6	298,7	243,5	210,0	221,5	202,9	193,3	209,2	212,3	213,7	216,5	218,7	199,8	207,1	199,7
2017	238,8	339,5	250,9	222,8	235,5	221,2	202,5	218,4	227,8	225,8	228,5	231,0	210,5	218,5	211,8
2018	253,9	355,6	270,2	237,4	244,5	230,4	218,6	231,8	243,5	239,6	246,2	243,8	225,8	231,8	226,6
2019	269,6	359,5	288,9	250,0	266,1	244,0	236,5	247,9	265,5	252,8	263,2	264,9	240,9	248,9	240,4
2020	283,4	376,5	301,1	263,1	279,0	250,1	254,6	259,7	273,2	268,2	277,1	277,5	254,0	263,0	255,0
2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)														
2016	24 982	29 906	25 490	24 018	25 388	22 735	24 004	24 764	23 914	23 543	23 953	24 675	23 205	23 242	24 071
2017	26 843	31 878	27 709	25 457	27 879	24 832	25 639	26 752	25 865	25 507	25 783	26 559	24 956	24 814	25 534
2018	29 184	34 338	30 048	27 909	30 055	26 774	27 901	28 882	28 348	27 851	28 211	28 728	27 253	27 398	27 653
2019	31 449	37 719	32 692	29 534	31 966	28 675	30 341	30 889	30 865	29 819	30 231	30 967	29 491	29 170	29 828
2020	33 195	38 732	34 518	31 508	33 961	30 314	32 404	32 590	32 880	31 734	32 354	32 837	31 571	30 999	31 924
2021	35 169	41 096	35 983	33 347	35 593	31 961	34 044	33 894	34 772	33 315	34 179	35 118	33 135	32 913	33 611
	Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč) ³⁾ (MPSV)														
2016	11 475	12 286	11 616	11 375	11 424	11 156	11 341	11 381	11 337	11 241	11 199	11 328	11 119	11 245	11 537
2017	11 866	12 691	12 019	11 765	11 811	11 519	11 718	11 750	11 719	11 629	11 594	11 719	11 504	11 638	11 936
2018	12 435	13 299	12 605	12 325	12 380	12 054	12 272	12 301	12 282	12 190	12 164	12 279	12 063	12 207	12 503
2019	13 487	14 384	13 669	13 380	13 423	13 066	13 299	13 349	13 334	13 238	13 231	13 331	13 108	13 261	13 553
2020	14 502	15 439	14 703	14 393	14 434	14 030	14 291	14 343	14 346	14 250	14 248	14 343	14 100	14 279	14 570
2021	15 453	16 467	15 675	15 334	15 371	14 918	15 216	15 273	15 286	15 187	15 195	15 280	15 017	15 227	15 523
	Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%) ⁴⁾ (ČSSZ)														
2016	25,3	13,5	21,9	26,7	28,3	27,6	27,9	24,4	26,2	30,2	31,8	23,9	28,4	26,7	29,5
2017	25,8	13,6	22,4	27,4	28,7	28,2	28,3	25,0	26,9	30,8	32,5	24,4	29,2	27,3	30,2
2018	26,3	13,7	22,7	28,0	29,0	28,6	28,6	25,5	27,4	31,2	33,1	24,8	29,8	27,7	30,8
2019	26,7	13,8	23,0	28,7	29,3	29,0	28,9	25,9	27,9	31,8	33,8	25,2	30,4	28,2	31,3
2020	27,3	13,9	23,4	29,6	29,7	29,7	29,3	26,5	28,6	32,5	34,7	25,7	31,2	28,9	32,1
2021	28,2	14,2	24,1	30,8	30,5	30,5	29,9	27,4	29,7	33,5	36,1	26,6	32,4	30,3	33,2

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (ÚP) ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ³⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec⁴⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
	Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2016	454,0	1 009,8	413,1	360,7	414,5	295,9	326,3	346,7	392,5	360,6	368,0	422,7	345,8	385,6	371,7
2017	482,6	1 061,8	439,3	388,7	439,6	315,1	343,9	369,4	427,5	389,2	393,5	447,2	372,6	411,3	390,4
2018	509,1	1 136,7	450,7	407,5	459,0	324,5	355,6	387,2	447,8	408,4	403,9	480,7	392,5	425,2	415,5
2019	542,7	1 202,0	498,5	436,1	476,5	339,4	387,3	412,4	480,5	426,9	434,7	513,0	419,3	460,1	424,2
2020	532,2	1 156,8	475,9	432,7	467,7	332,0	371,4	405,5	481,3	436,3	445,6	514,1	419,3	452,7	415,0
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Vývoj HDP – předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)														
2016	102,5	102,9	105,4	101,2	102,4	101,8	98,9	102,1	104,1	103,1	102,1	100,4	102,8	102,4	102,9
2017	105,2	104,4	107,1	106,7	105,5	103,0	102,7	106,0	108,6	106,9	105,3	104,4	105,9	105,7	103,4
2018	103,2	105,4	102,4	102,7	102,5	99,1	100,1	102,4	102,9	103,1	99,7	104,9	102,2	101,6	102,7
2019	102,3	102,7	108,3	102,9	100,6	100,3	104,6	102,9	103,7	101,1	103,1	102,9	102,7	104,7	98,4
2020	94,2	93,5	92,0	94,1	93,8	94,1	91,9	93,9	95,4	98,8	97,4	96,0	95,7	94,7	93,8
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)														
2016	37,9	43,0	31,7	33,0	20,0	35,2	23,4	41,1	46,7	43,2	46,2	36,6	34,8	29,4	29,4
2017	38,0	43,7	32,0	33,6	20,5	34,9	23,2	40,0	49,3	44,5	42,7	37,0	35,5	28,8	28,8
2018	38,6	43,4	33,1	34,4	20,8	33,9	24,7	39,3	50,1	45,2	47,1	35,4	35,9	29,6	29,6
2019	40,0	45,0	34,4	36,1	21,3	35,4	25,1	40,4	50,8	47,7	48,4	36,8	36,5	31,2	31,2
2020 ¹⁾	42,2	46,9	36,4	38,3	23,0	36,9	28,2	43,6	53,9	50,4	49,5	38,9	40,4	33,1	33,1
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích ²⁾ (tis. fyzických osob)														
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
2017	849,9	80,3	105,9	50,5	61,6	18,8	59,3	45,0	49,7	48,3	50,6	70,7	47,2	53,8	108,1
2018	863,5	81,3	108,8	50,4	61,5	18,4	63,1	47,8	49,0	49,6	50,5	72,1	47,9	55,1	108,0
2019	850,6	80,9	110,7	51,4	59,5	18,0	63,0	47,4	43,9	49,1	49,5	69,0	45,9	54,2	108,1
2020	827,0	78,0	109,5	49,2	57,0	16,9	61,0	44,5	46,7	48,0	47,7	67,5	44,7	51,7	104,7
2021	816,1	75,8	111,7	46,9	56,6	16,0	61,3	44,6	45,9	47,7	46,4	69,8	44,2	51,1	98,2
	Stavební práce "S" podle místa stavby na 1 obyvatele ³⁾ (tis. Kč)														
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
2017	23,0	43,8	19,1	32,4	21,7	18,9	19,5	17,3	19,5	19,1	22,7	23,0	19,3	15,6	15,6
2018	25,8	44,8	21,4	32,3	24,0	24,5	23,4	18,0	22,2	21,5	23,7	27,7	23,7	18,1	20,3
2019	29,3	49,7	27,8	31,3	25,5	23,1	26,3	19,9	24,5	25,3	30,2	31,7	27,4	21,5	22,6
2020	30,1	48,6	25,5	31,3	29,6	22,2	28,1	19,0	28,2	29,6	34,3	34,7	30,3	21,2	21,3
2021	33,7	54,9	28,5	36,1	33,1	27,1	29,3	19,0	32,8	36,7	31,9	36,5	32,5	24,4	28,6
	Dokončené byty na 1 000 obyvatel														
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
2017	2,7	4,5	4,0	2,0	2,8	1,3	1,2	1,5	2,2	2,2	2,0	3,6	2,3	1,7	1,9
2018	3,2	4,1	5,3	2,7	4,2	1,7	1,4	2,4	2,7	3,2	2,8	3,8	2,6	2,2	2,1
2019	3,4	4,6	5,1	3,5	4,6	2,3	1,6	1,9	3,1	3,3	2,9	4,0	3,1	2,7	2,0
2020	3,2	4,1	4,9	2,6	4,2	1,9	1,4	1,8	2,7	3,0	3,1	3,7	3,5	2,5	2,3
2021	3,3	4,1	4,6	2,7	4,2	2,1	1,6	2,0	3,2	3,2	3,7	4,0	3,1	2,6	2,3
	Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel														
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940
2017	5 026	14 034	1 802	6 287	3 194	17 429	1 902	6 520	7 448	2 565	2 711	3 200	3 207	3 609	2 113
2018	5 224	14 026	1 942	6 788	3 493	17 774	2 057	6 744	7 818	2 554	2 877	3 449	3 416	3 821	2 285
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370
2020	2 933	3 694	1 309	5 266	2 537	9 887	1 340	5 665	6 197	1 823	2 143	2 271	2 550	2 767	1 548
2021	3 040	4 149	1 470	5 287	2 659	9 984	1 412	5 037	5 529	1 937	2 390	2 594	2 649	3 028	1 629

¹⁾ semidefinitivní údaje²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu³⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
	Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km ²) (ČHMÚ)														
2016	1,46	0,46	1,58	0,36	0,59	3,06	6,33	0,40	0,92	1,56	0,29	0,20	0,71	1,03	3,23
2017	1,39	0,48	1,70	0,40	0,55	2,32	5,43	0,39	0,88	1,55	0,29	0,20	0,68	1,18	3,19
2018	1,22	0,54	1,41	0,32	0,51	1,97	5,22	0,33	0,72	1,31	0,25	0,18	0,60	0,81	2,90
2019	1,01	0,50	1,24	0,32	0,46	1,51	4,25	0,35	0,67	1,07	0,27	0,18	0,61	0,62	2,45
2020	0,84	0,53	0,82	0,27	0,41	1,05	2,97	0,31	0,55	1,00	0,24	0,14	0,54	0,60	2,30
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km ²) (ČHMÚ)														
2016	2,47	18,53	2,48	1,19	1,21	2,25	5,92	1,64	1,56	2,79	1,42	1,92	1,65	1,75	4,57
2017	2,42	18,41	2,46	1,22	1,22	2,15	5,76	1,68	1,58	2,97	1,44	1,91	1,63	1,76	4,14
2018	2,33	17,93	2,23	1,17	1,15	2,04	5,70	1,65	1,48	3,01	1,33	1,83	1,56	1,69	3,89
2019	2,17	16,76	2,24	1,10	1,09	1,76	5,59	1,55	1,44	2,60	1,27	1,93	1,57	1,59	3,48
2020	1,95	15,25	1,92	1,02	0,98	1,72	5,07	1,44	1,31	2,18	1,17	1,76	1,43	1,44	3,19
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Produkce odpadů celkem na 1 obyvatele (kg) ^{1,2)}														
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	3 263	3 537	3 362	2 909	4 316	2 693	3 502	2 191	2 836	2 811	3 006	3 586	3 609	2 306	3 373
2018	3 570	3 976	3 656	3 332	3 297	3 194	3 547	2 365	3 120	2 891	3 319	4 418	4 166	2 488	3 827
2019	3 497	3 825	3 678	3 028	3 458	2 334	3 568	2 612	3 019	3 252	3 001	4 196	3 476	2 664	4 022
2020	3 597	3 560	3 605	3 769	3 708	2 870	3 847	2 453	3 208	3 277	3 388	3 978	4 669	2 827	3 748
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Produkce komunálních odpadů na 1 obyvatele (kg) ^{2,3)}														
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	489	515	531	496	453	428	478	464	509	481	513	440	503	455	501
2018	494	510	531	519	461	432	477	464	514	478	521	448	529	443	513
2019	500	510	542	524	450	434	494	466	524	494	532	458	534	460	509
2020	506	467	590	561	463	430	487	459	526	509	537	463	540	464	518
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (litr/den)														
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
2017	88,7	109,3	85,3	84,6	88,6	85,5	89,6	86,8	80,2	78,0	79,1	92,9	83,5	75,9	89,1
2018	89,2	107,5	88,2	84,1	88,4	86,7	91,6	87,5	80,5	79,7	81,2	92,9	83,2	75,7	89,9
2019	90,6	113,1	89,7	82,3	86,9	86,5	93,0	89,2	84,6	80,2	81,4	92,9	84,3	78,7	89,6
2020	91,1	112,5	90,0	82,6	87,3	89,0	93,1	90,5	85,6	81,4	80,6	93,2	83,2	80,0	91,0
2021	93,2	120,0	90,7	82,8	88,4	91,1	95,0	92,1	84,8	81,8	86,3	94,2	85,3	80,9	93,9
	Podíl čištěných odpadních vod (bez zpoplatněných srážkových v %)														
2016	97,3	100,0	99,7	95,5	95,7	100,0	97,7	98,5	95,0	98,9	88,1	98,5	95,0	93,2	97,3
2017	97,5	100,0	99,7	95,8	96,4	99,9	97,7	98,5	94,8	99,2	90,7	98,5	95,6	92,3	98,0
2018	97,6	100,0	99,6	96,2	95,7	99,9	99,0	98,5	96,6	99,0	90,1	98,8	97,7	92,5	95,8
2019	97,7	100,0	99,7	96,5	95,5	100,0	99,9	97,6	96,0	99,0	90,2	98,8	98,1	93,4	95,5
2020	97,5	100,0	99,7	96,3	95,6	99,9	97,8	97,9	95,6	99,4	91,0	98,9	98,4	93,1	95,0
2021	97,5	100,0	99,7	96,4	95,8	99,9	97,0	97,2	97,1	98,5	92,0	98,9	98,4	93,1	95,1
	Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)														
2016	2 411	2 981	1 445	1 170	2 545	2 608	7 610	1 002	1 506	2 391	1 757	1 896	1 270	770	2 986
2017	3 345	3 298	1 605	1 991	1 797	1 109	18 999	2 292	1 378	1 819	2 785	1 612	1 452	958	2 710
2018	2 920	4 498	2 463	3 135	1 943	1 302	5 579	2 327	2 383	2 337	2 484	1 515	1 899	1 994	3 939
2019	2 812	3 076	3 466	3 239	1 988	1 088	2 860	1 369	2 164	3 321	3 033	2 247	1 854	2 451	4 089
2020	2 910	3 556	3 177	2 818	2 257	1 651	3 140	1 082	2 609	3 949	3 419	2 296	2 427	1 941	3 885
2021	2 808	3 397	2 089	2 580	2 583	1 735	3 469	1 090	1 684	3 076	5 138	2 323	2 379	2 226	4 095

¹⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovací povinnosti (ISPOP) MŽP

²⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

³⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Zlínského kraje v letech 2001–2021

	Měřicí jednotka	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	osoby	594 060	589 839	590 780	591 412	591 042	590 361 ⁶⁾	589 030	587 693
v tom ve věku: 0–14 let		96 167	84 493	83 323	82 609	82 375	82 751 ⁶⁾	83 903	84 163
15–64 let		415 899	417 721	418 108	417 291	415 061	411 904 ⁶⁾	406 257	401 633
65 a více let		81 994	87 625	89 349	91 512	93 606	95 706 ⁶⁾	98 870	101 897
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	38,7	40,2	40,4	40,7	40,9	41,2 ⁶⁾	41,4	41,7
Sňatky		2 797	2 706	2 966	2 710	2 568	2 564	2 404	2 420
Rozvody		1 485	1 618	1 536	1 593	1 461	1 472	1 415	1 327
Živé narození	osoby	5 171	5 612	6 059	6 261	6 076	6 106	5 570	5 493
Zemřelí	osoby	6 016	5 926	5 869	6 002	6 109	6 061	6 171	6 093
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-845	-314	190	259	-33	45	-601	-600
Přistěhovalí	osoby	3 463	3 528	4 441	3 842	3 222	3 102	2 869	2 788
Vystěhovalí	osoby	3 581	3 517	3 690	3 469	3 559	3 828	3 325	3 525
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-118	11	751	373	-337	-726	-456	-737
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-963	-303	941	632	-370	-681	-1 057	-1 337
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	122,4	165,7	174,1	180,7	182,1	180,9	185,2	188,4
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	290,1	294,7	299,0	294,7	290,9	288,5	290,2	290,1
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	206,9	209,8	207,9	214,1	218,1	219,3	215,6	214,0
Míra ekonomické aktivity	%	58,4	58,4	59,0	57,9	57,2	56,8	57,4	57,5
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	osoby	24 841	25 601	20 171	20 048	33 836	33 386	29 418	32 100
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)	%	.	5,63	4,43	4,53	7,98	7,91	7,00	7,82
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby								
mateřských škol		16 569	16 732	16 849	17 397	18 326	18 936	19 592	19 989
základních škol		64 641	51 816	49 683	47 852	46 457	45 816	45 791	46 183
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	33 427	32 942	32 303	31 647	30 039	28 101	25 993
Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)	osoby	4 042	8 974	10 170	10 914	11 912	11 483	10 745	10 421
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,1	3,3	3,6	3,6	3,7	3,7	3,9	3,9
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾	Kč	6 645	7 991	8 541	9 430	9 833	9 910	10 333	10 555
Registrované trestné činy na 1 000 obyv.		20,8	16,8	18,4	17,6	17,0	16,0	15,6	15,1
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	122 615	164 880	177 924	191 567	186 359	184 700	190 055	189 897
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	103,4	109,0	105,3	107,7	95,6	102,3	102,7	97,7
Výdaje na výzkum a vývoj	mil. Kč	.	1 760	1 743	1 640	1 557	1 787	2 118	2 317
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		119 055	130 477	131 995	134 373	131 870	134 374	136 725	138 269
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	.	4 177	5 014	5 043	4 127	4 239	4 979	5 284
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	49 912	49 510	51 629	53 916	46 988	44 396	46 253	46 307
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	8 003	11 853	11 904	13 054	12 333	12 210	9 991	9 399
Dokončené byty		1 590	1 138	1 661	1 326	1 894	1 403	1 090	1 137
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	tis. osob	443,7	508,6	532,5	497,5	448,2	462,7	469,3 ⁹⁾	571,7
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	196 080	195 327	195 173	194 778	194 564	194 130	193 937	193 632
z toho orná půda		126 764	125 644	125 372	124 966	124 396	123 606	123 230	122 619
Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	200 309	201 027	201 185	201 579	201 791	202 185	202 383	202 679
z toho: lesní pozemky		156 986	157 260	157 320	157 411	157 454	157 486	157 560	157 628
zastavěné plochy a nádvoří		7 254	7 214	7 223	7 217	7 211	7 213	7 208	7 189
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	88,7	83,7	83,9	81,6	79,6	79,0	78,5	76,8
Počet čistíren odpadních vod	ks	48	85	84	86	90	93	97	100
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 001	1 355	1 728	1 279	2 348	2 357	2 207	2 007

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku²⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji³⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdovečkým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starob. důchodu; data za prosinec⁴⁾ průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převážující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
586 299	585 261	584 676	583 698	583 056	582 921	582 555	580 119 ⁵⁾	572 432	DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ
84 554	84 963	85 652	86 293	87 104	87 958	88 411	88 643 ⁵⁾	87 839	Počet obyvatel (stav k 31. 12.)
397 208	393 025	388 916	384 285	380 106	376 378	372 805	368 944 ⁵⁾	360 930	v tom ve věku: 0–14 let
104 537	107 273	110 108	113 120	115 846	118 585	121 339	122 532 ⁵⁾	123 663	15–64 let
42,0	42,2	42,5	42,7	42,9	43,1	43,3	43,4 ⁵⁾	43,6	65 a více let
2 383	2 482	2 696	2 802	2 940	2 856	2 903	2 513	2 651	Průměrný věk (stav k 31. 12.)
1 381	1 277	1 323	1 228	1 246	1 285	1 274	1 033	1 087	Sňatky
5 585	5 599	5 847	5 863	6 084	6 078	5 774	5 834	6 040	Rozvody
6 354	6 120	6 290	6 194	6 389	6 338	6 291	7 794	7 984	Živě narození
-769	-521	-443	-331	-305	-260	-517	-1 960	-1 944	Zemřeli
3 100	3 241	3 583	3 627	3 736	4 230	4 381	4 273	4 833	Přirozený přírůstek/úbytek
3 725	3 758	3 725	4 274	4 073	4 105	4 230	4 749	4 175	Přistěhovalí
-625	-517	-142	-647	-337	125	151	-476	658	Vystěhovalí
-1 394	-1 038	-585	-978	-642	-135	-366	-2 436	-1 286	Přírůstek/úbytek stěhováním
									SOCIÁLNÍ VÝVOJ
									Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
188,7	196,0	207,1	207,1	218,5	231,8	248,9	263,0	281,4	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
296,3	291,9	294,5	290,2	292,1	291,4	288,9	286,4	209,0	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
206,1	208,8	204,8	208,4	204,7	204,1	205,8	207,5	57,4	Míra ekonomické aktivity
59,0	58,3	59,0	58,2	58,8	58,8	58,4	58,0		Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)
33 978	29 439	23 874	19 848	14 040	10 954	10 000	12 819	10 957	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)
8,34	7,36	5,98	4,92	3,43	2,61	2,43	3,22	2,73	Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)
20 384	20 330	20 278	19 972	19 890	19 912	19 999	19 735	19 860	mateřských škol
46 938	48 123	48 866	49 411	50 107	50 411	50 760	50 813	50 723	základních škol
24 403	23 695	23 547	23 519	23 486	23 554	23 629	24 091	24 633	středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
9 800	9 127	8 727	8 360	8 010	7 829	7 943	8 213	8 413	Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)
3,9	4,0	4,1	3,9	4,0	4,0	4,0	4,1	.	Lékaři na 1 000 obyvatel
10 748	10 852	11 122	11 245	11 638	12 207	13 261	14 279	15 227	Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾
15,7	15,0	13,6	12,7	11,8	10,6	10,6	9,4	8,4	Registrované trestné činy na 1 000 obyv.
									EKONOMICKÝ VÝVOJ
193 871	208 886	218 106	225 223	239 828	247 803	268 098	263 159	.	Hrubý domácí produkt
100,3	103,8	103,5	102,4	105,7	101,6	104,7	94,7	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)
2 254	2 749	2 533	2 622	3 356	3 530	3 787	3 621	.	Výdaje na výzkum a vývoj
⁷⁾ 138 197	138 832	140 175	141 070	142 502	143 731	142 848	144 213	145 404	Registrované subjekty (stav k 31. 12.)
5 639	5 945	5 462	5 282	5 418	5 486	5 583 ⁸⁾	6 189	.	Produkce zemědělského odvětví
46 332	48 210	52 003	53 039	53 766	55 138	54 243	51 726	51 141	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
9 285	9 832	9 186	8 770	9 073	10 552	12 524	12 315	13 958	Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾
792	806	934	975	976	1 303	1 563	1 478	1 469	Dokončené byty
603,3	603,4	661,1	686,9	714,2	779,1	808,5	500,5	555,2	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
									ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)
193 067	192 967	192 739	192 593	192 488	192 586	192 393	192 368	192 351	Zemědělská půda (stav k 31. 12.)
121 814	121 581	121 179	120 891	120 257	119 615	118 178	117 697	116 529	z toho orná půda
203 233	203 335	203 553	203 695	203 760	203 720	203 912	203 936	203 946	Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)
157 690	157 701	157 758	157 841	158 050	158 340	158 613	158 762	158 825	z toho: lesní pozemky
7 178	7 179	7 173	7 186	7 195	7 204	7 232	7 267	7 362	zastavěné plochy a nádvoří
									Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
76,2	75,7	75,6	74,9	75,9	75,7	78,7	80,0	80,9	Počet čistíren odpadních vod
102	105	106	110	111	115	116	118	119	Investice na ochranu ŽP podle místa
2 080	3 504	2 591	770	958	1 994	2 451	1 941	2 226	investice na 1 obyvatele

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností⁶⁾ údaje od roku 2011 (2021) navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLDB 2021)⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky⁸⁾ semidefinitivní údaje⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	583 698	583 056	582 921	582 555	580 119	⁶⁾ 572 432
v tom: muži		285 855	285 777	285 883	285 949	284 585	⁶⁾ 281 650
ženy		297 843	297 279	297 038	296 606	295 534	⁶⁾ 290 782
z toho cizinci (bez azylantů)		8 838	9 422	10 255	11 290	11 678	12 868
Sňatky		2 802	2 940	2 856	2 903	2 513	2 651
Průměrný věk při prvním sňatku							
ženichů		31,7	31,9	32,1	32,2	32,7	32,6
nevěst		28,9	29,1	29,3	29,5	29,7	30,0
Rozvody		1 228	1 246	1 285	1 274	1 033	1 087
Živé narození	osoby	5 863	6 084	6 078	5 774	5 834	6 040
z toho mimo manželství	%	41,8	43,0	42,3	43,4	43,1	43,1
Průměrný věk matky při narození dítěte		30,9	30,9	30,9	31,1	31,0	31,1
prvního dítěte		29,0	28,9	29,1	29,2	29,2	29,4
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,568	1,668	1,703	1,653	1,711	1,878
Potraty		1 799	1 781	1 683	1 677	1 526	1 534
z toho umělá přerušení těhotenství		889	899	823	805	705	704
Potraty na 100 narozených	%	30,6	29,2	27,6	29,0	26,1	25,3
Zemřelí	osoby	6 194	6 389	6 338	6 291	7 794	7 984
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-331	-305	-260	-517	-1 960	-1 944
Přistěhovalí	osoby	3 627	3 736	4 230	4 381	4 273	4 833
z toho z ciziny		702	912	1 375	1 561	1 465	1 931
Vystěhovalí	osoby	4 274	4 073	4 105	4 230	4 749	4 175
z toho do ciziny		425	385	427	507	1 187	480
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-647	-337	125	151	-476	658
z toho s cizinou		277	527	948	1 054	278	1 451
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-978	-642	-135	-366	-2 436	-1 286
Na 1 000 obyvatel							
živě narození	‰	10,0	10,4	10,4	9,9	10,0	10,5
zemřelí	‰	10,6	11,0	10,9	10,8	13,4	13,9
přirozený přírůstek/úbytek	‰	-0,6	-0,5	-0,4	-0,9	-3,4	-3,4
přistěhovalí	‰	6,2	6,4	7,3	7,5	7,3	8,4
vystěhovalí	‰	7,3	7,0	7,0	7,3	8,2	7,3
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	-1,1	-0,6	0,2	0,3	-0,8	1,1
celkový přírůstek/úbytek	‰	-1,7	-1,1	-0,2	-0,6	-4,2	-2,2
Kojenecká úmrtnost ²⁾	‰	2,2	3,3	2,0	3,5	2,2	2,8
Novorozenecká úmrtnost ³⁾	‰	1,4	2,3	1,0	2,3	2,1	2,0
Počet obyvatel ve věku (stav k 31. 12.):							
0–14 let	osoby	86 293	87 104	87 958	88 411	88 643	⁶⁾ 87 839
%		14,8	14,9	15,1	15,2	15,3	⁶⁾ 15,3
15–64 let	osoby	384 285	380 106	376 378	372 805	368 944	⁶⁾ 360 930
%		65,8	65,2	64,6	64,0	63,6	⁶⁾ 63,1
65 a více let	osoby	113 120	115 846	118 585	121 339	122 532	⁶⁾ 123 663
%		19,4	19,9	20,3	20,8	21,1	⁶⁾ 21,6
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	42,7	42,9	43,1	43,3	43,4	⁶⁾ 43,6
mužů		41,0	41,2	41,4	41,6	41,7	⁶⁾ 41,9
žen		44,3	44,5	44,7	44,9	45,0	⁶⁾ 45,3
Index stáří (stav k 31. 12.) ⁴⁾	%	131,1	133,0	134,8	137,2	138,2	⁶⁾ 140,8
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ⁵⁾	%	51,9	53,4	54,9	56,3	57,2	⁶⁾ 58,6
Naděje dožití (dvoutleté období)	roky						
mužů při narození		75,4	75,5	75,8	75,9	75,1	74,1
žen při narození		82,2	82,3	82,4	82,6	81,9	81,2
mužů ve věku 65 let		15,9	16,2	16,2	16,2	15,4	14,7
žen ve věku 65 let		19,9	20,0	20,1	20,5	19,9	19,1

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

³⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

⁴⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

⁵⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁶⁾ údaje v roce 2021 navazují na výsledky SLDB 2021

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL ¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	498,6	496,9	495,5	494,7	494,0	490,4
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	14,8	13,9	13,5	14,0	13,8	13,5
střední bez maturity	%	37,9	37,2	37,2	37,0	37,1	35,3
střední s maturitou	%	32,1	33,3	33,5	33,5	33,1	34,1
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	15,3	15,6	15,9	15,4	16,0	17,1
Ekonomicky aktivní populace (pracovní síla)	tis. osob	290,2	292,1	291,4	288,9	286,4	281,4
v tom: zaměstnaní ²⁾							
z toho ženy		122,6	123,9	123,6	123,5	123,0	121,2
nezaměstnaní		11,7	10,5	5,2	5,6	5,5	5,2
z toho ženy		5,3	4,6	2,6	2,3	2,6	2,7
Ekonomicky neaktivní ve věku 15 a více let	tis. osob	208,4	204,7	204,1	205,8	207,5	209,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ³⁾	%	85,0	84,6	82,6	84,2	83,8	84,0
zaměstnavatelé	%	3,2	3,0	3,1	2,9	3,0	2,6
pracující na vlastní účet	%	11,5	12,2	14,0	12,8	13,2	13,0
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	281,7	283,3	288,8	288,0	280,0	.
v tom podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	2,7	2,7	2,8	2,9	3,0	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	48,2	47,8	48,1	47,9	47,4	.
terciární (služby)	%	49,1	49,5	49,1	49,2	49,7	.
Míra ekonomické aktivity	%	58,2	58,8	58,8	58,4	58,0	57,4
v tom: muži							
ženy		67,1	67,8	68,6	67,8	66,9	66,0
Míra zaměstnanosti	%	49,8	50,3	49,6	49,5	49,5	49,2
v tom: muži							
ženy		55,9	56,7	57,8	57,3	56,9	56,3
v tom: muži							
ženy		64,4	65,4	67,5	66,4	65,7	65,0
Obecná míra nezaměstnanosti ⁴⁾	%	47,8	48,5	48,5	48,6	48,5	48,1
v tom: muži							
ženy		4,0	3,6	1,8	2,0	1,9	1,8
v tom: muži							
ženy		4,0	3,6	1,6	2,0	1,8	1,6
v tom: muži							
ženy		4,2	3,6	2,0	1,8	2,0	2,2
NEZAMĚSTNANOST (stav k 31. 12.; MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	19 848	14 040	10 954	10 000	12 819	10 957
z toho: ženy							
absolventi škol a mladiství		9 621	6 597	5 237	4 724	6 160	5 392
osoby se zdravotním postižením		1 012	603	505	476	639	530
osoby se zdravotním postižením s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		3 301	2 675	2 048	1 718	1 969	1 955
dosažitelní ⁵⁾		6 294	4 934	4 571	4 397	5 216	4 223
v tom podle věku:							
do 19 let		18 968	13 043	9 842	9 066	11 910	9 978
20–24 let		512	331	291	307	354	309
25–34 let		1 906	1 171	840	837	1 076	878
35–44 let		3 794	2 585	2 091	1 905	2 397	1 798
45–54 let		4 464	3 030	2 297	2 057	2 686	2 253
55 a více let		4 613	3 296	2 474	2 295	2 929	2 522
Průměrný věk	roky	4 559	3 627	2 961	2 599	3 377	3 197
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	42,6	43,6	43,8	43,3	43,5	44,5
střední bez maturity		3 697	2 703	2 125	2 005	2 313	2 132
střední s maturitou		9 142	6 397	4 838	4 325	5 586	4 678
vyšší odborné vč. nástavbového		5 253	3 694	2 887	2 640	3 606	3 045
vysokoškolské		174	115	112	99	115	105
z toho podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):		1 582	1 131	992	931	1 199	997
nemanuální pracovníci	osoby	19 376	13 652	10 934	9 955	12 795	10 947
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		8 969	6 202	4 967	4 517	5 904	4 985
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		2 718	1 888	1 519	1 359	1 727	1 422
manuální pracovníci	osoby	6 251	4 314	3 448	3 158	4 177	3 563
kvalifikovaní (třídy 6–8)		10 407	7 450	5 967	5 438	6 891	5 962
nekvalifikovaní (třída 9)		5 180	3 738	2 851	2 736	3 578	2 906
		5 227	3 712	3 116	2 702	3 313	3 056

¹⁾ údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů)²⁾ s jediným nebo hlavním zaměstnáním, vč. ozbrojených sil³⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev⁴⁾ podle definice Mezinárodní organizace práce⁵⁾ ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měříci jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
v tom podle délky nezaměstnanosti:	osoby						
do 3 měsíců		7 013	5 396	5 117	4 949	4 754	3 951
více než 3 měsíce až 6 měsíců		3 366	2 438	2 054	2 140	3 062	2 184
více než 6 měsíců až 12 měsíců		3 042	2 084	1 555	1 455	2 659	1 969
více než 12 měsíců až 24 měsíců		2 201	1 457	811	709	1 525	1 649
více než 24 měsíců		4 226	2 665	1 417	747	819	1 204
Průměrná délka evidence	dny	597	591	449	316	310	367
Průměrný měsíční nárok na podporu v nezaměst.	Kč	6 009	6 531	7 042	7 771	8 030	8 647
Podíl nezaměstnaných osob ⁶⁾	%	4,92	3,43	2,61	2,43	3,22	2,73
v tom: muži		4,98	3,56	2,67	2,51	3,26	2,69
ženy		4,86	3,28	2,55	2,34	3,18	2,77
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁷⁾	%	1,67	1,08	0,59	0,39	0,64	0,79
Pracovní místa v evidenci úřadu práce (ÚP)	místa	6 528	7 975	11 849	12 140	10 807	13 804
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	osoby	3,0	1,8	0,9	0,8	1,2	0,8
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	120 976	127 396	135 118	145 038	152 930	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	207,1	218,5	231,8	248,9	263,0	.
průměr ČR = 100	%	92,6	91,5	91,3	92,3	92,8	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁸⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	25 953	27 565	30 317	32 759	34 928	36 641
v tom: muži		28 915	30 489	33 590	36 664	37 745	39 160
ženy		22 318	23 900	26 420	28 390	31 319	33 397
Medián mezd	Kč	23 242	24 814	27 398	29 170	30 999	32 913
v tom: muži		25 466	27 271	30 214	32 313	33 327	35 296
ženy		20 263	22 091	24 251	25 925	28 345	30 054
NÁKLADY PRÁCE⁹⁾							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	33 458	35 924	39 243	42 319	43 408	.
z toho: přímé náklady (mzdy a náhrady mzdy)		24 276	26 035	28 464	30 671	31 675	.
sociální náklady a výdaje		8 664	9 309	10 169	11 030	11 423	.
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby						
mateřských škol		19 972	19 890	19 912	19 999	19 735	19 860
základních škol		49 411	50 107	50 411	50 760	50 813	50 723
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		23 519	23 486	23 554	23 629	24 091	24 633
vyšších odborných škol (denní studium)		611	461	416	419	503	513
Studenti vysokých škol (občané ČR, stav k 31. 12.)	osoby						
s trvalým bydlištěm v kraji		17 427	16 294	15 519	15 078	15 473	15 446
s místem výuky v kraji		8 360	8 010	7 829	7 943	8 213	8 413
z toho v prezenčním studiu	%	4 729,0	4 608,0	4 595,0	4 935,0	5 162,0	5 236,0
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	2 151	1 966	1 914	1 899	1 737	1 810
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	2 250	2 326	2 358	2 360	2 395	.
na 1 000 obyvatel		3,9	4,0	4,0	4,0	4,1	.
z toho zubní lékaři		394	426	401	400	421	.
Nemocnice ¹⁰⁾		10	10	10	10	10	.
lůžka	¹⁶⁾	2 842	2 871	2 831	2 798	2 799	.
Samostatné ordinace lékařů							
praktických pro dospělé		290	289	288	285	283	.
praktických pro děti a dorost		107	110	106	106	104	.
stomatologů		349	349	336	330	326	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	5,116	5,173	5,272	5,601	7,042	6,660
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	52,1	50,3	49,2	49,5	43,5	39,0
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)							
Počet vyplacených dávek celkem							
(vč. péstounské péče)	tis. dávek	538,8	495,0	434,1	402,2	405,1	398,9
z toho rodičovský příspěvek		168,0	171,8	176,2	179,9	199,5	189,4

⁶⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku⁷⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ⁸⁾ pramen: MPSV (Informační systém o průměrném výděлку) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)⁹⁾ podniky se sídlem v kraji ¹⁰⁾ nemocnice akutní a následné péče

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Výdaje na dávky celkem							
(vč. pěstounské péče)	mil. Kč	1 741	1 718	1 819	1 756	2 493	2 316
z toho rodičovský příspěvek		1 159	1 188	1 288	1 272	2 025	1 830
Výdaje na dávky státní sociální podpory							
(vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	2 980	2 946	3 120	3 014	4 288	4 042
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (stav k 31. 12.; MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory		2 511	2 490	2 492	2 424	2 418	2 346
na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let		22,2	21,5	21,0	20,0	19,7	19,0
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		1 179	1 201	1 278	1 325	1 349	1 383
Lůžka v domovech pro osoby se zdrav. postižením		946	929	833	796	742	685
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci; ČSSZ)							
Příjemci starobního důchodu celkem ¹¹⁾	osoby	138 030	138 590	139 305	140 197	139 314	138 447
z toho ženy		85 896	85 685	85 671	85 848	84 765	83 960
Příjemci starobního důchodu sólo ¹²⁾	osoby	101 011	101 786	102 549	103 570	103 300	102 547
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{11,13)}	osoby	36 794	37 782	38 613	39 539	40 323	41 898
z toho ženy		21 215	21 824	22 223	22 791	23 262	24 169
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	26,7	27,3	27,7	28,2	28,9	30,3
v tom: muži		29,9	30,2	30,6	30,8	31,3	32,5
ženy		24,7	25,5	25,9	26,5	27,4	28,8
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ¹²⁾	Kč	11 245	11 638	12 207	13 261	14 279	15 227
v tom: muži		12 418	12 839	13 451	14 560	15 661	16 706
ženy		10 225	10 579	11 098	12 090	13 016	13 860
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ¹²⁾ na mzdovém mediánu	%	48,4	46,9	44,6	45,5	46,1	46,3
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 393 845	1 507 266	1 820 836	2 124 914	3 208 832	2 858 797
v tom dávky:							
nemocenské		1 010 461	1 086 393	1 343 619	1 602 591	2 046 318	2 006 225
ošetřovné		63 191	74 512	86 649	95 693	¹⁷⁾ 705 946	341 952
peněžitá pomoc v mateřství		319 935	346 006	374 752	402 925	429 526	480 977
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství		258	355	279	408	389	431
otcovská poporodní péče ¹⁴⁾		.	.	12 386	13 795	14 333	16 130
dlouhodobé ošetřovné ¹⁴⁾		.	.	3 150	9 502	12 319	13 082
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Registrované trestné činy		7 398	6 867	6 199	6 185	5 452	4 818
na 1 000 obyvatel		12,7	11,8	10,6	10,6	9,4	8,4
Objasněné trestné činy		4 528	4 292	4 245	4 146	3 686	3 218
Hlášené dopravní nehody		4 044	4 215	4 228	4 592	4 166	4 519
na 1 000 obyvatel		6,9	7,2	7,3	7,9	7,2	7,9
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	osoby	27	24	22	19	23	26
Podíl bodovaných řidičů ¹⁵⁾ z registr. řidičů celkem	%	6,8	6,7	7,8	7,8	7,0	6,9
Požáry		602	719	769	704	712	629
na 1 000 obyvatel		1,0	1,2	1,3	1,2	1,2	1,1
přímá škoda	mil. Kč	63	214	242	132	54	114

¹¹⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu¹²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu¹³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.¹⁴⁾ dávka otcovské poporodní péče byla zavedena od února 2018, dlouhodobé ošetřovné od června 2018¹⁵⁾ bodovaní řidiči se dopustili přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče¹⁶⁾ některé LDN se staly součástí nemocnic¹⁷⁾ na růst výdajů na ošetřovné mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	225 223	239 828	247 803	268 098	263 159	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	102,4	105,7	101,6	104,7	94,7	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	tis. Kč	385,6	411,3	425,2	460,1	452,7	.
průměr ČR = 100	%	84,9	85,2	83,5	84,8	85,1	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	tis. Kč	799,6	846,5	858,0	930,8	939,9	.
průměr ČR = 100	%	87,7	88,5	85,9	87,3	88,1	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	202 585	215 514	223 312	242 234	239 454	.
v tom sektory: primární	%	2,4	2,4	2,5	2,4	2,4	.
sekundární	%	52,7	51,7	50,3	50,2	47,3	.
terciární	%	44,9	45,9	47,2	47,4	50,4	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	52 519	53 772	52 077	59 360	55 260	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	89,9	92,2	89,3	101,9	95,1	.
průměr ČR = 100	%	79,4	76,7	66,7	69,3	68,2	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	281 678	283 312	288 811	288 041	279 972	.
z toho zaměstnanci		247 381	249 805	249 455	253 376	244 512	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY¹⁾ (Ministerstvo financí)							
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	21 485	23 237	25 905	29 371	30 791	33 067
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	19 333	21 699	25 652	27 630	29 331	32 014
v tom: běžné výdaje		16 181	17 509	19 648	21 779	23 647	25 921
kapitálové výdaje		3 153	4 190	6 003	5 851	5 684	6 093
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	2 622	3 356	3 530	3 787	3 621	.
z toho: mzdové		1 368	1 944	2 011	2 186	1 999	.
financované z veřejných zdrojů ČR		394	495	568	520	519	.
Pracovníci ve výzkumu a vývoji	přep. os.	2 320	2 668	2 679	2 839	2 834	.
z toho výzkumní pracovníci		1 197	1 364	1 327	1 415	1 382	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Podíl domácností vybavených osobním počítačem	%	77,1	78,1	79,9	80,6	80,1	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	76,3	78,4	81,4	83,6	82,8	.
EKONOMICKÉ SUBJEKTY							
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		141 070	142 502	143 731	142 848	144 213	145 404
z toho živnostníci		102 429	103 622	104 181	105 133	105 890	106 633
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		71 538	73 421	74 370	75 118	76 050	76 947
z toho živnostníci		49 632	50 406	50 729	50 970	51 720	52 220
Vzniklé subjekty		4 217	4 470	4 305	4 197	3 948	4 134
z toho živnostníci		2 759	2 924	2 923	2 909	2 841	2 958
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	5 282	5 418	5 486	5 583 ⁷⁾	6 189	.
z toho: rostlinná produkce		3 088	2 848	2 893	2 985 ⁷⁾	3 526	.
živočišná produkce		2 046	2 412	2 430	2 437 ⁷⁾	2 487	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (stav k 31. 5.)	ha	151 638	152 202	152 830	153 244	152 810	153 552
z toho orná		95 961	95 470	94 780	96 300	95 939	95 300
Sklizeň: obilovin	t	359 145	294 411	268 589	313 065	343 565	337 246
brambor	t	8 149	7 815	6 355	5 878	6 794	5 953
Hospodářská zvířata (stav k 1. 4.)							
skot	kusy	62 225	62 684	62 764	63 748	63 062	62 920
prasata	kusy	59 594	55 411	76 670	75 377	71 531	68 530
drůbež	tis. ks	787 774	998 821	804 914	618 825	677 390	620 061
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	7 334	6 563	7 247	6 847	7 102	7 472
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	8 939	11 380	11 464	12 131	11 843	11 696
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	12 586	14 095	12 991	12 204	12 092	11 299
Výroba mléka	tis. l	155 496	156 018	159 890	154 309	165 282	170 887
Snáška konzumních vajec	tis. ks	40 944	39 702	41 903	41 875	42 898	42 179

¹⁾ souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2020 je vypočten z dat roku 2019, 2020 a 2021)

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měříci jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LESNICTVÍ							
Plochy dřevin (stav k 31. 12.; ÚHÚL)	ha	153 656	153 450	153 547	153 423	153 414	153 371
Zalesňování	ha	1 214	1 264	1 638	2 432	2 366	1 811
Těžba dřeva	m ³ b. k.	1 323 934	1 461 591	2 354 099	1 845 302	1 519 100	1 150 701
z toho nahodilá hmyzová		443 028	573 312	1 383 718	1 266 712	865 459	441 197
PRŮMYSL³⁾							
Průměrný počet podniků		182	180	185	183	181	179
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy na 1 zaměstnance	mil. Kč tis. Kč	168 866 3 184	179 347 3 336	184 118 3 339	184 853 3 408	165 085 3 192	188 606 3 688
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	53 039	53 766	55 138	54 243	51 726	51 141
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	27 437	29 330	31 619	33 515	33 548	35 899
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	700,9	675,7	686,0	647,4	634,6	642,1
podíl na ČR	%	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8
Spotřeba elektřiny netto	GWh	3 127,4	3 261,3	3 287,3	3 333,4	3 227,0	3 376,3
podíl na ČR	%	5,4	5,5	5,5	5,6	5,6	5,6
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 537,9	1 573,8	1 556,4	1 574,4	1 649,2	1 672,0
Spotřeba zemního plynu	tis. m ³	420 158	433 060	418 352	410 338	421 472	455 078
podíl na ČR	%	5,1	5,1	5,2	4,9	4,9	4,9
v domácnostech na 1 odběratele	m ³	1 066,6	1 091,8	1 025,8	988,2	1 016,9	1 142,7
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁴⁾		41	38	35	34	35	36
Základní stavební výroba ⁴⁾	mil. Kč	5 766	5 413	6 169	5 320	5 583	5 932
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 373	1 337	1 606	1 465	1 559	1 639
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁴⁾	fyz. os.	4 201	4 050	3 841	3 631	3 580	3 619
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁴⁾	Kč	27 321	29 012	31 173	32 604	33 284	35 994
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	8 770	9 073	10 552	12 524	12 315	13 958
z toho pro veřejné zadavatele		2 874	2 946	4 339	5 321	6 705	6 859
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	11 621	15 479	14 918	15 822	16 751	17 810
z toho budov (bytových a nebytových)		8 818	12 026	11 582	12 215	13 221	13 700
z toho výstavba nových bytových budov		2 936	3 632	4 137	5 139	5 079	6 279
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 841	3 625	3 647	3 701	3 912	4 020
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty		1 123	1 261	1 491	1 860	1 698	1 793
z toho v nových rodinných domech		713	894	953	983	1 069	1 021
Dokončené byty		975	976	1 303	1 563	1 478	1 469
z toho v nových rodinných domech		640	630	884	965	902	936
Investiční náklady na výstavbu 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	36 680	39 476	37 872	39 153	41 921	45 605
v novém bytovém domě	Kč	35 333	36 837	25 826	42 926	41 383	56 406
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily vč. dodávkových (stav k 31. 12.)		258 523	267 968	277 551	285 673	292 074	294 922
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		453	443	464	459	544	560
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		26 103	24 765	25 734	25 711	29 759	29 337
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	687	714	779	808	501	555
z toho ze zahraničí		111	119	125	124	43	43
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	4,0	3,9	3,9	3,8	4,2	4,1
z toho hostů ze zahraničí		3,2	3,3	3,3	3,3	3,5	3,3
Satelitní účet cestovního ruchu							
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu	mil. Kč	4 161	4 295	4 608 ⁷⁾	4 978 ⁸⁾	3 471	.
Průměrný počet zaměstnaných osob ⁶⁾	osoby	9 806	9 582	9 877 ⁷⁾	9 942 ⁸⁾	9 696	.

³⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převážující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

⁴⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převážující stavební činností

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převážující stavební činností

⁶⁾ počet zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání (roční průměr)

⁷⁾ semidefinitivní údaje

⁸⁾ předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	192 593	192 488	192 586	192 393	192 368	192 351
z toho: orná půda		120 891	120 257	119 615	118 178	117 697	116 529
zahrad a ovocné sady		13 045	13 069	13 154	13 468	13 729	14 075
trvalé travní porosty		57 658	58 163	58 865	59 800	60 052	60 879
Nezemědělská půda (stav 31. 12.)	ha	203 695	203 760	203 720	203 912	203 936	203 946
z toho: lesní pozemky		157 841	158 050	158 340	158 613	158 762	158 825
zastavěné plochy a nádvoří		7 186	7 195	7 204	7 232	7 267	7 362
VODOVODY A KANALIZACE							
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	95,8	97,5	97,2	96,0	96,1	97,6
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	74,9	75,9	75,7	78,7	80,0	80,9
Cena vody (bez DPH)	Kč/m ³	35,4	35,5	35,8	37,2	38,3	40,1
Cena stočného (bez DPH)	Kč/m ³	29,8	30,1	30,8	32,0	33,4	34,9
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	95,6	97,4	97,2	95,9	96,0	97,4
na kanalizaci s koncovou ČOV		86,3	88,6	89,0	89,3	89,2	90,2
Podíl čistěných odpadních vod (bez srážkových)	%	93,2	92,3	92,5	93,4	93,1	93,1
Čistírný odpadních vod (ČOV)	ks	110	111	115	116	118	119
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	194 853	194 986	196 193	194 151	193 584	193 683
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	12 801	13 145	14 943	15 221	14 831	11 685
OVZDUŠÍ (ČHMÚŠ)¹⁾							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km ²	0,66	0,66	0,61	0,54	0,53	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,58	0,58	0,53	0,47	0,46	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,07	0,08	0,08	0,08	0,07	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	1,03	1,18	0,81	0,62	0,60	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		1,02	1,17	0,81	0,61	0,59	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	1,75	1,76	1,69	1,59	1,44	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,92	0,93	0,88	0,83	0,77	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,84	0,83	0,81	0,76	0,67	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	10,79	10,99	9,85	9,12	9,05	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		9,08	9,35	8,17	7,70	7,83	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,71	1,64	1,67	1,42	1,23	.
ODPADY							
Produkce odpadů celkem ^{2,3)}	t	.	1 344 696	1 450 087	1 552 548	1 643 685	.
na 1 obyvatele	kg	.	2 306	2 488	2 664	2 827	.
z toho: nebezpečných	t	.	73 617	91 403	85 795	91 704	.
na 1 obyvatele	kg	.	126	157	147	158	.
Produkce komunálních odpadů ^{3,4)}	t	.	265 120	258 038	267 923	269 470	.
na 1 obyvatele	kg	.	455	443	460	464	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	770	958	1 994	2 451	1 941	2 226
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	455,9	463,9	1 099,4	1 319,3	1 073,4	1 154,4
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	23,5	18,1	44,9	46,8	30,9	21,9
nakládání s odpadními vodami	%	40,6	30,0	27,0	33,8	40,2	40,3
nakládání s odpady	%	25,7	26,1	18,7	13,6	18,0	22,6
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	2 179,5	2 350,0	2 634,7	2 940	3 014	5 268
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	7,4	7,4	6,3	5,4	5,8	3,9
nakládání s odpadními vodami	%	22,5	20,8	20,4	19,7	20,9	13,1
nakládání s odpady	%	65,8	67,3	68,5	66,8	69,9	80,4

¹⁾ emise v celé časové řadě nově vypočteny podle mezinárodní metodiky (především zpřesněny odhady emisí z dopravy a emisí ze spalování v domácnostech)

²⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

³⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

⁴⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ						
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	2011	589 030	107 320	143 814	144 242	193 654
	2016	583 698	106 039	142 554	142 577	192 528
	2021 ¹⁾	572 432	103 445	139 829	140 171	188 987
z toho cizinci (bez azylantů)	2011	8 009	1 207	2 188	1 380	3 234
	2016	8 838	1 112	2 386	1 684	3 656
	2021	12 868	1 480	3 171	2 925	5 292
v tom ve věku (%):						
0–14 let	2011	14,2	14,0	14,0	14,7	14,3
	2016	14,8	14,7	14,5	15,1	14,8
	2021 ¹⁾	15,3	15,3	15,2	15,6	15,3
15–64 let	2011	69,0	69,2	69,0	69,0	68,8
	2016	65,8	65,7	66,0	65,9	65,7
	2021 ¹⁾	63,1	62,7	63,3	63,3	62,9
65 a více let	2011	16,8	16,8	17,0	16,3	17,0
	2016	19,4	19,6	19,5	19,0	19,5
	2021 ¹⁾	21,6	22,0	21,5	21,1	21,8
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	2011	41,4	41,6	41,5	41,0	41,6
	2016	42,7	42,9	42,9	42,3	42,8
	2021 ¹⁾	43,6	43,8	43,8	43,3	43,7
Index stáří (stav k 31. 12.) ²⁾	2011	117,8	119,8	121,4	111,3	119,2
	2016	131,1	133,5	134,4	125,6	131,6
	2021 ¹⁾	140,8	144,3	142,1	135,2	142,1
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ³⁾	2011	45,0	44,5	44,9	44,9	45,4
	2016	51,9	52,1	51,4	51,7	52,2
	2021 ¹⁾	58,6	59,4	58,0	58,0	59,0
Živě narození na 1 000 obyvatel	2011	9,4	9,2	9,5	9,8	9,4
	2016	10,0	10,4	9,6	10,0	10,2
	2021	10,5	10,2	10,8	10,5	10,6
Zemřelí na 1 000 obyvatel	2011	10,5	11,4	10,2	10,2	10,4
	2016	10,6	11,8	10,3	10,1	10,5
	2021	13,9	14,2	13,8	14,4	13,5
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel	2011	4,9	9,5	6,6	5,9	7,1
	2016	6,2	12,2	8,0	6,8	9,4
	2021	8,4	12,0	10,9	9,7	12,1
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel	2011	5,6	10,5	7,6	6,8	7,5
	2016	7,3	13,2	9,2	9,0	9,7
	2021	7,3	11,9	8,9	8,4	11,0
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2011	-1,0	-2,2	-0,7	-0,5	-1,0
	2016	-0,6	-1,4	-0,7	-0,1	-0,3
	2021	-3,4	-4,1	-3,0	-3,9	-3,0
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel	2011	-0,8	-0,9	-1,0	-0,9	-0,4
	2016	-1,1	-1,0	-1,2	-2,2	-0,2
	2021	1,1	0,0	1,9	1,4	1,0
Celkový přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2011	-1,8	-3,1	-1,7	-1,4	-1,4
	2016	-1,7	-2,4	-1,9	-2,4	-0,6
	2021	-2,2	-4,0	-1,0	-2,5	-1,9
Naděje dožití (v období 2017–2021)						
mužů při narození	.	.	74,6	75,4	74,4	75,7
žen při narození	.	.	81,2	81,7	81,7	82,7

¹⁾ údaje navazují na výsledky SLDB 2021²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
SOCIÁLNÍ VÝVOJ						
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	2016	19 848	4 433	4 396	5 698	5 321
z toho (%):	2021	10 957	1 918	2 677	3 456	2 906
ženy	2016	48,5	48,4	50,4	45,7	49,9
	2021	49,2	50,0	50,7	46,5	50,6
absolventi škol a mladiství	2016	5,1	5,0	5,7	5,2	4,5
	2021	4,8	4,6	5,3	4,7	4,6
osoby se zdravotním postižením	2016	16,6	17,3	19,5	14,3	16,2
	2021	17,8	18,9	22,0	13,5	18,4
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2016	31,7	26,3	33,4	32,5	33,9
	2021	38,5	38,2	40,3	35,5	40,8
dosažitelní ⁴⁾	2016	95,6	92,2	97,1	98,1	94,4
	2021	91,1	91,6	89,7	91,3	91,7
ve věku do 24 let	2016	12,2	12,6	13,7	11,5	11,3
	2021	10,8	11,3	12,0	10,8	9,5
ve věku 55 a více let	2016	23,0	20,9	21,9	23,9	24,5
	2021	29,2	27,3	27,4	30,8	30,2
evidovaní 12 a více měsíců	2016	32,4	39,2	28,0	32,9	29,8
	2021	26,0	24,6	24,7	28,8	25,0
Podíl nezaměstnaných osob (stav k 31. 12.; %) ⁵⁾	2016	4,92	5,84	4,52	5,89	3,98
	2021	2,73	2,68	2,68	3,49	2,22
v tom: muži	2016	4,98	5,94	4,41	6,27	3,91
	2021	2,69	2,60	2,56	3,63	2,13
ženy	2016	4,86	5,75	4,64	5,49	4,06
	2021	2,77	2,75	2,80	3,35	2,31
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (stav k 31. 12.; %) ⁶⁾	2016	1,67	2,49	1,31	1,98	1,26
	2021	0,79	0,73	0,75	1,12	0,61
Lékaři na 1 000 obyvatel	2016	3,9	4,0	3,5	3,3	4,5
	2020	4,1	4,2	3,8	3,4	4,8
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	2016	5,116	4,943	5,928	5,425	4,502
	2021	6,660	6,383	7,511	7,189	5,966
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	2016	52,1	50,9	56,2	56,5	47,1
	2021	39,0	37,4	41,7	43,5	35,3
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	2016	22,2	3,0	2,3	2,1	1,8
	2020	19,0	2,8	1,8	1,9	1,6
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč) ⁷⁾	2016	11 245	11 186	11 257	11 076	11 389
	2021	15 227	15 096	15 287	15 041	15 390
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu; %) ⁸⁾	2016	26,7	23,0	24,3	31,7	26,7
	2021	30,3	27,4	28,4	34,7	30,0
v tom: muži	2016	29,9	26,9	27,3	35,1	29,5
	2021	32,5	31,6	30,3	36,9	31,6

⁴⁾ ve věku 15–64 let⁵⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁶⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁷⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec⁸⁾ starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
ženy	2016	24,7	20,6	22,5	29,5	25,1
	2021	28,8	24,6	27,2	33,3	28,9
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	2016	12,7	12,9	11,2	14,7	12,0
	2021	8,4	11,2	6,6	8,3	8,3
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2016	6,9	6,5	7,4	5,5	7,9
	2021	7,9	8,2	7,9	7,1	8,3
EKONOMICKÝ VÝVOJ						
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let (stav k 31. 12.)	2016	175,5	151,6	166,8	170,1	199,1
	2021	186,3	158,3	179,0	179,1	212,4
z toho:						
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2016	122,6	108,2	121,0	121,4	132,5
	2021	134,4	118,8	133,1	130,6	146,8
subjekty vzniklé v roce	2016	7,2	5,8	7,5	7,0	8,0
	2021	7,2	6,8	7,6	6,4	7,8
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	2016	1,9	1,2	2,4	2,0	1,9
	2021	3,1	3,1	5,1	2,3	2,2
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2016	1,7	1,0	1,8	2,1	1,6
	2021	2,6	1,8	2,8	2,4	2,9
Hromadná ubytovací zařízení	2016	453	66	90	164	133
	2021	560	78	108	196	178
lůžka	2016	45	37	29	60	50
	2021	51	38	35	69	57
lůžka na 1 000 obyvatel	2016	44,7	37,3	28,8	59,5	49,5
	2021	51,2	37,7	35,4	68,8	57,3
hosté (tis. osob)	2016	686,9	77,6	98,9 ⁹⁾	245,5	265,0
	2021	555,2	60,6	97,7 ⁹⁾	194,8	202,1
z toho ze zahraničí	2016	110,6	12,8	18,8 ⁹⁾	38,4	40,6
	2021	43,3	4,9	9,4 ⁹⁾	14,1	14,9
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ						
Podíl na celkové výměře (stav k 31. 12.; %):						
orná půda	2016	30,5	51,5	39,9	13,3	24,3
	2021	29,4	50,9	38,8	12,2	22,8
lesní pozemky	2016	39,8	27,4	30,5	54,3	42,4
	2021	40,1	27,5	30,5	54,9	42,7
zastavěné plochy a nádvoří	2016	1,8	1,9	2,0	1,4	2,0
	2021	1,9	1,9	2,1	1,4	2,1

⁹⁾ méně spolehlivý údaj

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
			Hradec Králové	HK	CZ0521
Středočeský kraj	STČ	CZ020	Jičín	JC	CZ0522
Benešov	BN	CZ0201	Náchod	NA	CZ0523
Beroun	BE	CZ0202	Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Kladno	KD	CZ0203	Trutnov	TU	CZ0525
Kolín	KO	CZ0204			
Kutná Hora	KH	CZ0205	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Mělník	ME	CZ0206	Chrudim	CR	CZ0531
Mladá Boleslav	MB	CZ0207	Pardubice	PU	CZ0532
Nymburk	NB	CZ0208	Svitavy	SY	CZ0533
Praha-východ	PY	CZ0209	Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Praha-západ	PZ	CZ020A			
Příbram	PB	CZ020B	Kraj Vysočina	VYS	CZ063
Rakovník	RA	CZ020C	Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
			Jihlava	JI	CZ0632
Jihočeský kraj	JHČ	CZ031	Pelhřimov	PE	CZ0633
České Budějovice	CB	CZ0311	Třebíč	TR	CZ0634
Český Krumlov	CK	CZ0312	Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313			
Písek	PI	CZ0314	Jihomoravský kraj	JHM	CZ064
Prachatice	PT	CZ0315	Blansko	BK	CZ0641
Strakonice	ST	CZ0316	Brno-město	BM	CZ0642
Tábor	TA	CZ0317	Brno-venkov	BI	CZ0643
			Břeclav	BV	CZ0644
Plzeňský kraj	PLK	CZ032	Hodonín	HO	CZ0645
Domažlice	DO	CZ0321	Vyškov	VY	CZ0646
Klatovy	KT	CZ0322	Znojmo	ZN	CZ0647
Plzeň-město	PM	CZ0323			
Plzeň-jih	PJ	CZ0324	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Plzeň-sever	PS	CZ0325	Jeseník	JE	CZ0711
Rokycany	RO	CZ0326	Olomouc	OC	CZ0712
Tachov	TC	CZ0327	Prostějov	PV	CZ0713
			Přerov	PR	CZ0714
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Šumperk	SU	CZ0715
Cheb	CH	CZ0411			
Karlovy Vary	KV	CZ0412	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Sokolov	SO	CZ0413	Kroměříž	KM	CZ0721
			Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Ústecký kraj	ULK	CZ042	Vsetín	VS	CZ0723
Děčín	DC	CZ0421	Zlín	ZL	CZ0724
Chomutov	CV	CZ0422			
Litoměřice	LT	CZ0423	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080
Louny	LN	CZ0424	Bruntál	BR	CZ0801
Most	MO	CZ0425	Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Teplice	TP	CZ0426	Karviná	KI	CZ0803
Ústí nad Labem	UL	CZ0427	Nový Jičín	NJ	CZ0804
			Opava	OP	CZ0805
Liberecký kraj	LBK	CZ051	Ostrava-město	OV	CZ0806
Česká Lípa	CL	CZ0511			
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512			
Liberec	LI	CZ0513			
Semily	SM	CZ0514			

